

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Overs. Dan. Vid. Selsk. 1960–61 (1961)

OVERSIGT
OVER
SELSKABETS VIRKSOMHED

JUNI 1960 — MAJ 1961

AVEC UN RÉSUMÉ EN FRANÇAIS

København
i kommission hos Ejnar Munksgaard
1961

Det KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB udgiver følgende publikationsrækker:

THE ROYAL DANISH ACADEMY OF SCIENCES AND LETTERS issues the following series of publications:

Bibliographical Abbreviation

Oversigt over Selskabets Virksomhed (8°)
(Annual in Danish)

Overs. Dan. Vid. Selsk.

Historisk-filosofiske Meddelelser (8°)
Historisk-filosofiske Skrifter (4°)
(History, Philology, Philosophy,
Archeology, Art History)

Hist. Filos. Medd. Dan. Vid. Selsk.
Hist. Filos. Skr. Dan. Vid. Selsk.

Matematisk-fysiske Meddelelser (8°)
Matematisk-fysiske Skrifter (4°)
(Mathematics, Physics, Chemistry,
Astronomy, Geology)

Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk.
Mat. Fys. Skr. Dan. Vid. Selsk.

Biologiske Meddelelser (8°)
Biologiske Skrifter (4°)
(Botany, Zoology, General
Biology)

Biol. Medd. Dan. Vid. Selsk.
Biol. Skr. Dan. Vid. Selsk.

Selskabets sekretariat og postadresse: Dantes Plads 5, København V.

The address of the secretariate of the Academy is:

*Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab,
Dantes Plads 5, København V, Denmark.*

Selskabets kommissionær: EJNAR MUNKSGAARD's Forlag, Nørregade 6, København K.

The publications are sold by the agent of the Academy:

*EJNAR MUNKSGAARD, Publishers,
6 Nørregade, København K, Denmark.*

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Overs. Dan. Vid. Selsk. 1960–61 (1961)

OVERSIGT
OVER
SELSKABETS VIRKSOMHED

JUNI 1960 — MAJ 1961

AVEC UN RÉSUMÉ EN FRANÇAIS

København
i kommission hos Ejnar Munksgaard
1961

Redaktionen sluttet den 31. maj 1961.
Færdig fra trykkeriet den 16. oktober 1961.

Printed in Denmark
Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S

INDHOLDSFORTEGNELSE

I

Fortegnelse over Selskabets medlemmer juni 1961	1- 28
Selskabets tillidshverv	29- 36
Beretning om møderne	37- 70
Mindeord:	
GUDMUND HATT, ved Kaj Birket-Smith og Therkel Mathias- assen	71- 85
Uddrag af regnskab for 1960.....	86- 89
Budget for 1961	90- 92
Beretninger og betænkninger:	
I. Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie. Beretning om virk- somheden i 1960.....	93- 99
II. »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabs- mand.« Beretning for 1960.....	100-101
III. »Emil Herborgs Legat.« Beretning for 1960.....	102
IV. »Niels Bohr Legatet.« Uddrag af regnskab for 1960 ...	103
V. »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat.« Beretning for 1960 -61 og regnskab for 1960.....	104-105
VI. Kommissionen for den nye Ducange. Beretning for 1960	106
VII. Kommissionen for »Corpus Lexicographorum Graecorum.« Beretning for 1960	106
VIII. Union Académique Internationale. Beretning om mødet 1960	107-110
IX. Union Géodésique et Géophysique Internationale. Be- retning om mødet 1960	111-114
X. Selskabets sekretariat. Beretning for 1960	115-121
Fortegnelse over publikationer udgivet af Selskabet fra juli 1960 til juni 1961.....	122-123
Résumé en français	124-132
Sag- og navnefortegnelse.....	133-142

II

Carlsbergfondet. Beretning for 1959-60.....	1-104
---	-------

HENVISNINGER

- Selskabets vedtægter Overs. 1955–56, side 157–165.
» forretningsorden Overs. 1952–53, side 121–126.
Selskabets bytteforbindelser Overs. 1957–58, side 153–176.
Selskabets publikationer 1742–1930 Overs. 1929–30, side 175–365.
» » 1930–1935 Overs. 1935–36, side 291–308.
» » 1936–1940 Overs. 1940–41, side 235–250.
» » 1941–1945 Overs. 1945–46, side 123–139.
» » 1946–1950 Overs. 1950–51, side 140–153.
» » 1917–1956 Særlig publ. side 1– 98.
Legat- og dotationsbestemmelser Overs. 1939–40, side 121–153.
Fundats for »Niels Bohr Legatet« Overs. 1945–46, side 39– 40.
Fundats for »Mag. art. Marcus Lorenzens
 Legat« Overs. 1946–47, side 41– 43.
Tillæg 1955 til fundats for »Grosserer A.
 Collstrops hjem for en dansk Viden-
 skabmand« Overs. 1954–55, side 41– 42.
Tillæg 1955 til dotationsskrivelse for »J. P.
 Suhr & Søns Legat« Overs. 1954–55, side 55.
Statutter for Conseil International des
 Unions Scientifiques Overs. 1946–47, side 89– 93.
Statutter for Union Académique Interna-
 tionale Overs. 1919–20, side 41– 48.
-
-

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

JUNI 1961

PROTEKTOR:

HANS MAJESTÆT KONG FREDERIK IX

Præsident: Professor, dr. jur., phil., scient. & techn. NIELS BOHR.

Formand for den historisk-filosofiske klasse: Professor, dr. theol. & phil. JOHS. PEDERSEN.

Formand for den naturvidenskabelig-matematiske klasse: Professor, dr. phil. ØJVIND WINGE.

Sekretær: Professor, dr. phil. CHRISTIAN MØLLER.

Redaktør: Professor, dr. phil. & litt. L. L. HAMMERICH.

Kasserer: Professor, dr. med. & phil. HEINZ HOLTER.

INDENLANDSKE MEDLEMMER

Efter anciennitet i Selskabet. Den sidst anførte dato er indvalgsdatoen.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

PEDERSEN, JOHANNES PEDER EJLER, (f. $\frac{7}{11}$ 1883), dr. theol. & phil., fh. professor i semitisk-østerlandsk filologi ved Københavns Universitet, Stk. af Dbg., Dbmd. — Formand for den historisk-filosofiske klasse. — Bjerregårdsvej 13, Valby. ($\frac{11}{4}$ 24.)

JOHANSEN, KNUD FRIIS, (f. $\frac{1}{11}$ 1887), dr. phil., fh. professor i arkæologi ved Københavns Universitet. Kmd. af Dbg., Dbmd. Egernvej 27, Kbh. F. ($\frac{13}{4}$ 28.)

BRØNDUM-NIELSEN, JOHANNES, (f. $\frac{2}{12}$ 1881), dr. phil., fh. professor i nordiske sprog ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Rungstedvej 9, Rungsted Kyst. ($\frac{5}{4}$ 29.)

- DYGGVE, EJNAR AKSEL PETERSEN, (f. $^{17/10}$ 1887), dr. phil., arkitekt, R. af Dbg., Dbmd. Østerled 26, Kbh. Ø. ($^{3/4}$ 36.)
- HAMMERICH, LOUIS LEONOR, (f. $^{31/7}$ 1892), dr. phil. & litt., fh. professor i germansk filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. — Selskabets redaktør. — Solbakkevej 66, Gentofte. ($^{3/4}$ 36.)
- BRØNDSTED, JOHANNES BALTHASAR, (f. $^{5/10}$ 1890), dr. phil., fh. rigsantikvar, fh. professor i nordisk arkæologi og europæisk forhistorie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Lundehave, Nordre Strandvej 26, Helsingør. ($^{14/4}$ 39.)
- FABRICIUS, KNUD FREDERIK KROG, (f. $^{13/8}$ 1875), dr. phil., fh. professor i historie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Østerbrogade 120, Kbh. Ø. ($^{4/4}$ 41.)
- RUBOW, PAUL VIKTOR, (f. $^{9/1}$ 1896), dr. phil., professor i alm. litteraturvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Store Kannikestræde 11, Kbh. K. ($^{10/4}$ 42.)
- JEPPESEN, KNUD CHRISTIAN, (f. $^{15/8}$ 1892), dr. phil., fh. professor i musikvidenskab ved Århus Universitet, R. af Dbg. Poppelhuset, Risskov. ($^{2/4}$ 43.)
- STENDER-PETERSEN, ADOLF FRANTZ EMIL, (f. $^{21/7}$ 1893), dr. phil., professor i slaviske sprog og litteraturer ved Århus Universitet, R. af Dbg.¹. Bækgårdsparken, Vibyvej 22, Åbyhøj. ($^{2/4}$ 43.)
- BLINKENBERG, ANDREAS PETER DAMSGAARD, (f. $^{13/2}$ 1893), dr. phil. & litt., professor i romansk filologi ved Århus Universitet, R. af Dbg.¹. Strandvænget 7, Risskov. ($^{14/4}$ 44.)
- BARR, KAJ, (f. $^{26/6}$ 1896), professor extraord. i iransk filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Dantes Plads 3, Kbh. V. ($^{20/4}$ 45.)
- HJELMSLEV, LOUIS TROLLE, (f. $^{3/10}$ 1899), dr. phil., professor i sammenlignende sprogvidenskab ved Københavns Universitet. Ordruhøjvej 40, Charlottenlund. ($^{12/4}$ 46.)
- BRANDT, FRITHIOF, (f. $^{23/5}$ 1892), dr. phil., fh. professor i filosofi ved Københavns Universitet. Sortedamsdossering 95 A, Kbh. Ø. ($^{2/4}$ 48.)

- BØGGILD-ANDERSEN, CARL OLAF, (f. $^{20/6}$ 1898), dr. phil., professor i historie ved Århus Universitet. R. af Dbg.¹. Knud Rasmussens Vej 5, Århus. ($^{2/4}$ 48.)
- ELLING, CHRISTIAN THORVALD, (f. $^{14/11}$ 1901), dr. phil., professor i kunsthistorie ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Kristianiagade 22, Kbh. Ø. ($^{2/4}$ 48.)
- BLATT, FRANZ, (f. $^{31/8}$ 1903), dr. jur. & phil., professor i klassisk filologi ved Århus Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Kathrinebjergvej 7, Århus. ($^{22/4}$ 49.)
- BIRKET-SMITH, KAJ, (f. $^{20/1}$ 1893), dr. phil. & scient., overinspektør ved Nationalmuseet, lektor i etnografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹, F. M. 2. Drosselvej 25, Kbh. F. ($^{13/4}$ 51.)
- KROGH, TORBEN THORBERG, (f. $^{21/4}$ 1895), dr. phil., professor i teatrets æstetik og historie ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Glahns Allé 33, Kbh. F. ($^{13/4}$ 51.)
- HJELHOLT, HOLGER, (f. $^{12/11}$ 1887), dr. phil., fh. overarkivar i Rigsarkivet, R. af Dbg., Dbmd. Markvej 15, Kbh. F. ($^{4/4}$ 52.)
- RIIS, POUL JØRGEN, (f. $^{26/5}$ 1910), dr. phil., professor i klassisk arkæologi ved Københavns Universitet. Roskildevej 102, Valby. ($^{10/4}$ 53.)
- TOPSØE-JENSEN, HELGE GOTTLIEB, (f. $^{15/12}$ 1896), dr. phil., overbibliotekar ved Universitetsbibliotekets 1. afd., R. af Dbg.¹. Søstien, Birkerød. ($^{10/4}$ 53.)
- HELGASON, JÓN, (f. $^{30/6}$ 1899), dr. phil., professor i islandsk sprog og litteratur ved Københavns Universitet. Kjørstrupvej 33, Valby. ($^{9/4}$ 54.)
- IUUL, STIG ASGERSSØN, (f. $^{28/8}$ 1907), dr. jur., professor i retsvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Tagensvej 16, Kbh. N. ($^{9/4}$ 54.)
- JØRGENSEN, PETER, (f. $^{12/9}$ 1899), professor i tysk filologi ved Københavns Universitet. Jydeholmen 42, Vanløse. ($^{9/4}$ 54.)
- POULSEN, VAGN HÄGER, (f. $^{25/8}$ 1909), dr. phil., direktør for Ny Carlsberg Glyptotek. Vagtelvej 10, Kbh. F. ($^{9/4}$ 54.)

- STEENSBERG, AXEL, (f. $\frac{1}{6}$ 1906), dr. phil., professor i materiel folkekultur med særligt henblik på Norden, ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Cæciliavej 30, Valby. ($\frac{9}{4}$ 54.)
- ERICHSEN, WOLJA CHRISTIAN, (f. $\frac{21}{11}$ 1890), dr. phil., lektor i koptisk ved Københavns Universitet. Peter Bangs Vej 161, Kbh. F. ($\frac{15}{4}$ 55.)
- STEN, HOLGER KONRAD, (f. $\frac{19}{6}$ 1907), dr. phil., professor i romansk sprog og litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg. St. Thomas Allé 3, Kbh. V. ($\frac{6}{4}$ 56.)
- JANSEN, FREDERIK JULIUS BILLESKOV, (f. $\frac{30}{9}$ 1907), dr. phil., professor i dansk litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Frydendalsvej 20, Kbh. V. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- MATHIASSEN, THERKEL, (f. $\frac{5}{9}$ 1892), dr. phil., overinspektør ved Nationalmuseet, R. af Dbg.¹, F. M. 2. Grønnemose Allé 101, Søborg. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- SKAUTRUP, JENS PETER ANDREAS, (f. $\frac{21}{1}$ 1896), dr. phil., professor i nordiske sprog ved Århus Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Stationsgade 23, Risskov. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- DIDERICHSEN, PAUL HENRIK KRAG, (f. $\frac{16}{8}$ 1905), dr. phil., professor i dansk sprog ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Engbakken 28, Virum. ($\frac{11}{4}$ 58.)
- HANSEN, AAGE KRISTIAN, (f. $\frac{3}{9}$ 1894), dr. phil., Slotsvej 16, Charlottenlund. ($\frac{11}{4}$ 58.)
- KOCH, HANS HARALD, (f. $\frac{6}{5}$ 1904), dr. theol., professor i teologi med kirke- og dogmehistorie, særlig Nordens kirkehistorie, som hovedfag ved Københavns Universitet. Vodroffsvej 8, Kbh. V. ($\frac{11}{4}$ 58.)
- KRÜGER, PAUL, (f. $\frac{23}{4}$ 1897), dr. phil., professor i almindelig litteraturvidenskab ved Århus Universitet. Fuglesangs Allé 71, Århus. ($\frac{3}{4}$ 59.)
- SANDER-HANSEN, CONSTANTIN EMIL, (f. $\frac{13}{11}$ 1905), dr. phil., professor i ægyptologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Kirkevænget 11, Valby. ($\frac{3}{4}$ 59.)
- LARSEN, JENS PETER, (f. $\frac{14}{6}$ 1902), dr. phil., professor i musikvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Jægersborgvej 60, Lyngby. ($\frac{8}{4}$ 60.)

- BECKER, CARL JOHAN, (f. $\frac{3}{9}$ 1915), dr. phil., professor i nordisk arkæologi og europæisk forhistorie ved Københavns Universitet. Egernvej 23, Kbh. F. ($\frac{7}{4}$ 61.)
- GLOB, PETER VILHELM, (f. $\frac{20}{2}$ 1911), dr. phil., rigsantikvar, fh. professor i nordisk arkæologi og europæisk forhistorie ved Århus Universitet. Frederiksholms Kanal 12, Kbh. K. ($\frac{7}{4}$ 61.)
- HALD, KRISTIAN, (f. $\frac{9}{9}$ 1904), dr. phil., professor i nordiske sprog ved Københavns Universitet. Grundtvigs Vej 8 A, Kbh. V. ($\frac{7}{4}$ 61.)
- TOGBY, KNUD DAG NIELSEN, (f. $\frac{28}{1}$ 1918), dr. phil., professor i romansk sprog og litteratur ved Københavns Universitet. Agervang 3, Lyngby. ($\frac{7}{4}$ 61.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

fys. betegner den fysisk-matematiske gruppe, biol. den biologiske gruppe.

- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $\frac{26}{10}$ 1885), dr. phil., scient., ing. & agro., fh. professor i matematik ved Københavns Universitet, fh. direktør for Geodætisk Institut, Stk. af Dbg., Dbmd. — Selskabets præsident 1927—33. — Malmøgade 6, Kbh. Ø. ($\frac{28}{4}$ 16 — fys.)
- BOHR, NIELS HENRIK DAVID, (f. $\frac{7}{10}$ 1885), Excellence, dr. jur., phil., scient. & techn., fh. professor i teoretisk fysik ved Københavns Universitet, R. af E., Stk. af Dbg. i Diam., Dbmd., F. M. 1. m. Kr. — Selskabets nuværende præsident fra 1939. — Æresboligen, Gamle Carlsberg, Valby. ($\frac{27}{4}$ 17 — fys.)
- HERTZSPRUNG, EJNAR, (f. $\frac{8}{10}$ 1873), dr. phil., math. & phys., fh. professor i astronomi ved universitetet i Leiden, fh. direktør ved observatoriet sammesteds. Villavej 6, Tølløse. ($\frac{25}{4}$ 19 — fys.)
- SAND, KNUD AAGE BUCHTRUP, (f. $\frac{9}{2}$ 1887), dr. med., fh. professor i retsmedicin ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Kildeskovsvej 81, Gentofte. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- WINGE, ØJVIND, (f. $\frac{19}{5}$ 1886), dr. phil., fh. professor ved Carlsberg Laboratoriet, Kmd. af Dbg., Dbmd. — Formand for den naturvidenskabelig-matematiske klasse. — Frederiksberg Bredegade 7, Kbh. F. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)

- JESSEN, KNUD, (f. $^{29}/_{11}$ 1884), dr. phil. & scient., fh. professor i botanik ved Københavns Universitet, fh. direktør for Botanisk Have, Kmd. af Dbg., Dbmd. Åbrinken 56, Virum. ($^{5}/_{4}$ 29 — biol.)
- CHRISTIANSEN, JENS ANTON, (f. $^{6}/_{9}$ 1888), dr. phil., fh. professor i kemi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Sundvænget 9, Hellerup. ($^{6}/_{4}$ 34 — fys.)
- KRISTENSEN, MARTIN KRISTIAN, (f. $^{6}/_{5}$ 1888), dr. med., fh. afdelingsforstander ved Statens Seruminstitut, Kmd. af Dbg. Svinget 18, Kbh. S. ($^{3}/_{4}$ 36 — biol.)
- LANGSETH, ALEX WILLY, (f. $^{7}/_{2}$ 1895), dr. phil., professor i kemi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Østervoldgade 5, Kbh. K. ($^{3}/_{4}$ 36 — fys.)
- LUNDSGAARD, EINAR, (f. $^{12}/_{2}$ 1899), dr. med. & scient., professor i fysiologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Juliane Maries Vej 26, Kbh. Ø. ($^{8}/_{4}$ 38 — biol.)
- JESSEN, BØRGE CHRISTIAN, (f. $^{19}/_{6}$ 1907), dr. phil., professor i matematik ved Københavns Universitet. H. C. Andersens Boulevard 35, Kbh. V. ($^{14}/_{4}$ 39 — fys.)
- THOMSEN, NIELS MATHIAS PETER, (f. $^{9}/_{10}$ 1896), dr. phil., professor i zoologi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Sankt Kjelds Gade 14, Kbh. Ø. ($^{14}/_{4}$ 39 — biol.)
- ØRSKOV, JEPPE, (f. $^{2}/_{3}$ 1892), dr. jur. & med., fh. direktør for Statens Seruminstitut, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Maglemosevej 1, Hellerup. ($^{14}/_{4}$ 39 — biol.)
- CHRISTENSEN, ERIK HOHWÜ, (f. $^{25}/_{9}$ 1904), dr. med. & phil., professor i kropsøvelsernes fysiologi og hygiejne ved Kungl. gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm. Gamla Kyrkvägen 24, Danderyd. ($^{12}/_{4}$ 40 — biol.)
- JACOBSEN, JACOB CHRISTIAN GEORG, (f. $^{13}/_{1}$ 1895), dr. phil., professor i fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Kærvangen 41, Gentofte. ($^{2}/_{4}$ 43 — fys.)
- MØLLER, CHRISTIAN, (f. $^{22}/_{12}$ 1904), dr. phil., professor extraord. i matematisk fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. — Selskabets sekretær. — Frølichs Vej 42 A, Charlottenlund. ($^{2}/_{4}$ 43 — fys.)

- HOLTER, HEINZ, (f. $\frac{5}{6}$ 1904), dr. med. & phil., professor ved Carlsberg Laboratoriet og forstander for dets fysiologiske afdeling. — Selskabets kasserer. — Gl. Carlsberg Vej 10, Valby. ($\frac{14}{4}$ 44 — fys.)
- NIELSEN, NIELS, (f. $\frac{3}{10}$ 1893), dr. phil. & litt., professor i geografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Strandboulevarden 32, Kbh. Ø. ($\frac{14}{4}$ 44 — fys.)
- REHBERG, POUL KRISTIAN BRANDT, (f. $\frac{29}{3}$ 1895), dr. med., phil. & med.vet., professor i zoofysiologi ved Københavns Universitet. Juliane Maries Vej 32, Kbh. Ø. ($\frac{14}{4}$ 44 — biol.)
- BUCHTHAL, FRITZ, (f. $\frac{19}{8}$ 1907), dr. med., professor i neurofysiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Søbredden 24, Gentofte. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- FENCHEL, MORITZ WERNER, (f. $\frac{3}{5}$ 1905), dr. phil., professor i matematik ved Københavns Universitet. Sønderengen 110, Søborg. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- JENSEN, KAI ADOLF, (f. $\frac{16}{7}$ 1894), dr. med., professor i almindelig patologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Juliane Maries Vej 22, Kbh. Ø. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- BJERRUM, JANNIK, (f. $\frac{5}{4}$ 1909), dr. phil., professor i kemi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Bjerregårdsvej 15, Valby. ($\frac{2}{4}$ 48 — fys.)
- DAM, CARL PETER HENRIK, (f. $\frac{21}{2}$ 1895), dr. phil., professor i biologisk kemi ved Danmarks tekniske Højskole. Jagtvej 229, Kbh. Ø. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- DEGERBØL, MAGNUS ANTON, (f. $\frac{8}{7}$ 1895), dr. phil., professor extraord. i kvartærzoologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Fuglevadsvej 4, Lyngby. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- JENSEN, KAI ARNE, (f. $\frac{27}{3}$ 1908), dr. phil. & med. vet., professor extraord. i kemi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Bøgehøj 64, Hellerup. ($\frac{2}{4}$ 48 — fys.)
- JØRGENSEN, CARL ADOLF, (f. $\frac{3}{10}$ 1899), dr. phil., professor i arvelighedslære ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg.¹. I. H. Mundts Vej 16, Virum. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)

- ROSENKRANTZ, ALFRED JOHANNES, (f. $^{11/11}$ 1898), professor extra ord. i geologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Amagerbrogade 66, Kbh. S. ($^{2/4}$ 48 — fys.)
- OLSEN, CARSTEN, (f. $^{1/3}$ 1891), dr. phil., amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet. Søndre Fasanvej 61, Kbh. F. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- PEDERSEN, KAI JULIUS, (f. $^{31/3}$ 1899), dr. phil., docent i kemi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Genforeningsplads 44, Kbh. F. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- JENSEN, AKSEL TOVBORG, (f. $^{8/2}$ 1911), dr. phil., professor i kemi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg. Ved Kanalen 5, Kbh. K. ($^{4/4}$ 52 — fys.)
- POULSEN, CHRISTIAN HENRIK OTTO, (f. $^{8/3}$ 1896), dr. phil., professor i historisk geologi og palæontologi ved Københavns Universitet. Hans Bruuns Vej 7, Charlottenlund. ($^{4/4}$ 52 — biol.)
- FAURHOLT, THEODOR CARL, (f. $^{1/2}$ 1890), dr. phil., fh. professor i kemi ved Danmarks farmaceutiske Højskole, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Sundvænget 3, Hellerup. ($^{10/4}$ 53 — fys.)
- IVERSEN, JOHANNES, (f. $^{27/12}$ 1904), dr. phil., statsgeolog ved Danmarks geologiske Undersøgelse, lektor i pollenanalyse og kvartær florahistorie ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Rørskærvej 10, Gentofte. ($^{10/4}$ 53 — biol.)
- KEMP, TAGE, (f. $^{28/8}$ 1896), dr. med., professor i human arvebiologi og eugenik ved Københavns Universitet. Solvænget 6, Kbh. Ø. ($^{10/4}$ 53 — biol.)
- BERG, KAJ, (f. $^{13/5}$ 1899), dr. phil., professor i ferskvandsbiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Christian IV's Vej 8, Hillerød. ($^{9/4}$ 54 — biol.)
- BØGGILD, JØRGEN KRUSE, (f. $^{30/7}$ 1903), dr. phil., professor i fysik ved Københavns Universitet og inspektør ved Universitetets institut for teoretisk Fysik. Blegdamsvej 17, Kbh. Ø. ($^{9/4}$ 54 — fys.)
- EINARSON, LÁRUS, (f. $^{5/6}$ 1902), professor i anatomi ved Århus Universitet, R. af Dbg.¹. Universitetsparken, Århus. ($^{9/4}$ 54 — biol.)

- NOE-NYGAARD, ARNE, (f. $^{30/7}$ 1908), dr. phil., professor i mineralogi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹, F. M. 2. Østervoldgade 7, Kbh. K. ($^{9/4}$ 54 — fys.)
- BANG, THØGER SOPHUS VILHELM, (f. $^{27/6}$ 1917), dr. phil., professor i matematik ved Københavns Universitet. Moltkes Vej 61, Kbh. F. ($^{15/4}$ 55 — fys.)
- BOHR, AAGE NIELS, (f. $^{19/6}$ 1922), dr. phil., professor i fysik ved Københavns Universitet. Kvædevej 77, Virum. ($^{15/4}$ 55 — fys.)
- THORSON, GUNNAR AXEL WRIGHT-, (f. $^{31/12}$ 1906), dr. phil., professor i marinbiologi ved Københavns Universitet, F. M. 2. Nationerens Allé 28, Helsingør. ($^{15/4}$ 55 — biol.)
- USSING, HANS HENRIKSEN, (f. $^{30/12}$ 1911), dr. phil., professor i biokemi ved Københavns Universitet. R. af Dbg. Bredgade 71, Kbh. K. ($^{15/4}$ 55 — biol.)
- VEIBEL, STIG ERIK, (f. $^{19/4}$ 1898), dr. phil., professor i organisk kemi ved Danmarks tekniske Højskole. Enighedsvej 4, Charlottenlund. ($^{15/4}$ 55 — fys.)
- WESTERGAARD, MOGENS CHRISTIAN WANNING, (f. $^{12/6}$ 1912), dr. phil., professor extraord. i genetik ved Københavns Universitet. Abildgaards Vej 91, Virum. ($^{15/4}$ 55 — biol.)
- ANDERSEN, EINAR ANTON, (f. $^{16/9}$ 1905), dr. phil., professor i geodæsi ved Københavns Universitet, direktør for Geodætisk Institut, R. af Dbg.¹. Serridslevvej 8, Kbh. Ø. ($^{11/4}$ 58 — fys.)
- BAK, BØRGE NIELSEN, (f. $^{31/12}$ 1912), dr. phil., professor extraord. i molekylspektroskopi ved Københavns Universitet. Søager 18, Gentofte. ($^{11/4}$ 58 — fys.)
- LASSEN, NIELS OVE, (f. $^{18/5}$ 1914), dr. phil., professor i eksperimentalfysik ved Københavns Universitet. Søndervej 43, Virum. ($^{11/4}$ 58 — fys.)
- NIELSEN, HALFDAN EINER STEEMANN, (f. $^{13/6}$ 1907), dr. phil., professor i botanik ved Danmarks farmaceutiske Højskole. R. af Dbg.¹, F. M. 2. Engbakken 6, Virum. ($^{11/4}$ 58 — biol.)
- SØRENSEN, THORVALD JULIUS, (f. $^{4/7}$ 1902), dr. phil., professor i botanik ved Københavns Universitet, direktør for Botanisk Have, R. af Dbg., F. M. 2. Gothersgade 140, Kbh. K. ($^{11/4}$ 58 — biol.)

- TEILUM, GUNNAR, (f. $18/8$ 1902), dr. med., docent i patologisk anatomi ved Københavns Universitet. Vagtelvej 42, Kbh. F. ($11/4$ 58 — biol.)
- ZEUTHEN, ERIK, (f. $15/11$ 1914), dr. phil., professor ved Carlsbergfondets biologiske Institut. Vangeleddet 71, Virum. ($11/4$ 58 — biol.)
- LUND, HAKON, (f. $2/2$ 1898), dr. phil., professor i kemi ved Århus Universitet, R. af Dbg.¹. Kathrinebjergvej 1, Århus. ($3/4$ 59 — fys.)
- REIZ, SVEN ANDERS TORSTEN, (f. $7/6$ 1915), fil. dr., professor i astronomi ved Københavns Universitet. Østervoldgade 3, Kbh. K. ($3/4$ 59 — fys.)
- WINGSTRAND, KARL GEORG, (f. $2/3$ 1919), fil. dr., professor i sammenlignende anatomi og morfologi ved Københavns Universitet. Slettevej 16, Søborg. ($3/4$ 59 — biol.)
- MAALØE, OLE URBAN, (f. $15/8$ 1914), dr. med., professor i mikrobiologi ved Københavns Universitet. Ahlmanns Allé 38, Hellerup. ($8/4$ 60 — biol.)
- OTTESEN, MARTIN, (f. $14/12$ 1920), dr. phil., professor ved Carlsberg Laboratoriet og forstander for dets kemiske afdeling. Gl. Carlsberg Vej 10, Valby. ($8/4$ 60 — fys.)
- SCHOU, AXEL VILLIAM, (f. $18/8$ 1902), dr. phil., professor i geografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Strandboulevarden 112, Kbh. Ø. ($8/4$ 60 — fys.)
- TORNEHAVE, HANS MARIUS NIELSEN, (f. $24/4$ 1915), dr. phil., professor i matematik ved Københavns Universitet. Tornebakken 45, Virum. ($8/4$ 60 — fys.)
- HALD, ANDERS HJORTH, (f. $3/6$ 1913), dr. phil., professor i matematisk statistik ved Københavns Universitet. Furesøvej 83, Virum. ($7/4$ 61 — fys.)
- HUUS, TORBEN, (f. $5/12$ 1919), dr. phil., professor i fysik ved Københavns Universitet. Vordingborggade 11, Kbh. Ø. ($7/4$ 61 — fys.)
- NIELSEN, CHRISTIAN OVERGAARD, (f. $16/1$ 1918), dr. phil., leder af Mols-Laboratoriet, Femmøller, lektor i eksperimentel zoologi og jordbundsbiologi ved Århus Universitet. ($7/4$ 61 — biol.)

RUDKJØBING, MOGENS HEGELUND, (f. $\frac{6}{9}$ 1915), dr. phil., professor i astronomi ved Århus Universitet. Ole Rømer-Observatoriet, Århus. ($\frac{7}{4}$ 61 — fys.)

TROELS-SMITH, JØRGEN ANDREAS, (f. $\frac{7}{6}$ 1916), dr. phil., overinspektør ved Nationalmuseet. Grønnemose Allé 103, Søborg. ($\frac{7}{4}$ 61 — biol.)

WEIS-FOGH, TORHEL, (f. $\frac{25}{3}$ 1922), dr. phil., professor extraord. i zoofysiologi ved Københavns Universitet. Sløjfen 44, Gentofte. ($\frac{7}{4}$ 61 — biol.)

UDENLANDSKE MEDLEMMER

Efter anciennitet i Selskabet. Den sidst anførte dato er indvalgsdatoen.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- NILSSON, NILS MARTIN PERSSON, (f. $^{12}/_7$ 1874), dr. phil., fh. professor i klassisk fornknuskap och antikens historia ved universitetet i Lund. Kmd. af Dbg. ($^{28}/_4$ 16.)
- OLSEN, MAGNUS BERNHARD, (f. $^{28}/_{11}$ 1878), dr. phil., fh. professor i oldnorsk og islandsk sprog og litteratur ved universitetet i Oslo. ($^{28}/_4$ 16.)
- KOHT, HALVDAN, (f. $^7/_7$ 1873), dr. phil., fh. professor i historie ved universitetet i Oslo. ($^7/_4$ 22.)
- GARDINER, ALAN HENDERSON, (f. $^{29}/_3$ 1879), dr., ægyptolog. London. ($^{11}/_4$ 24.)
- JAEGER, WERNER WILHELM, (fh. $^{30}/_7$ 1888), dr. phil., fh. professor i klassisk filologi ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($^{11}/_4$ 24.)
- MARSTRANDER, CARL JOHAN SVERDRUP, (f. $^{26}/_{11}$ 1883), dr., fh. professor i keltiske sprog ved universitetet i Oslo. ($^{13}/_4$ 28.)
- EITREM, SAMSON, (f. $^{28}/_{12}$ 1872), fh. professor i klassisk filologi ved universitetet i Oslo. ($^{10}/_4$ 31.)
- KARLGREN, KLAS BERNHARD JOHANNES, (f. $^5/_{10}$ 1889), dr. phil., fh. professor i østasiatisk sprogvidenskab og kultur, direktør for Östasiatiska samlingarne, Stockholm. ($^3/_4$ 36.)
- MASSIGNON, LOUIS-FERNAND-JULES, (f. $^{25}/_7$ 1883), dr., fh. professor i islamisk sociologi ved Collège de France, Paris. ($^2/_4$ 37.)
- EKWALL, BROR OSCAR EILERT, (f. $^8/_1$ 1877), dr. phil., fh. professor i engelsk sprog ved universitetet i Lund. ($^8/_4$ 38.)
- FRINGS, THEODOR, (f. $^{23}/_7$ 1886), dr. phil., fh. professor i tysk sprog og litteratur ved universitetet i Leipzig. ($^8/_4$ 38.)
- GÖTZE, ALBRECHT, (f. $^{11}/_1$ 1897), dr. phil., professor i assyriologi og babylonsk litteratur ved Yale University, New Haven, Conn. ($^8/_4$ 38.)
- SEIP, DIDRIK ARUP, (f. $^{31}/_8$ 1884), dr. phil., fh. professor i nordisk sprogvidenskab ved universitetet i Oslo. ($^8/_4$ 38.)

- NORDAL, SIGURÐUR, (f. $14/9$ 1886), dr. jur., phil. & litt., fh. professor i islandsk filologi og kulturhistorie ved universitetet i Reykjavík. Stk. af Dbg. ($12/4$ 40.)
- NYBERG, HENRIK SAMUEL, (f. $28/12$ 1889), dr. phil., fh. professor i semitiske sprog ved universitetet i Uppsala. ($12/4$ 40.)
- ANGLÈS, HIGINI, (f. $1/1$ 1888), dr., professor, præsident for Pontificio Istituto di Musico Sacra, Rom. ($12/4$ 46.)
- BAILEY, HAROLD WALTER, (f. $16/12$ 1899), dr., professor i sanskrit ved universitetet i Cambridge, England. ($12/4$ 46.)
- BEAZLEY, Sir JOHN DAVIDSON, (f. $13/9$ 1885), dr., fh. professor i klassisk arkæologi og kunst ved universitetet i Oxford. ($12/4$ 46.)
- BENVENISTE, ÉMILE, (f. $27/5$ 1902), professor i sammenlignende sprogvidenskab ved Collège de France i Paris. ($12/4$ 46.)
- BOËTHIUS, CARL AXEL, (f. $18/7$ 1889), dr. phil., fh. professor i klassisk arkæologi (fornkunskap och antikens historia) ved Göteborgs Universitet. (Rom.) ($12/4$ 46.)
- GRÉGOIRE, HENRI-CLÉMENT-GUSTAVE, (f. 1881), dr., fh. professor i græsk ved universitetet i Bruxelles. ($12/4$ 46.)
- L'ORANGE, HANS PETER, (f. $2/3$ 1903), dr. phil., professor i klassisk arkæologi og kunsthistorie ved universitetet i Oslo. ($12/4$ 46.)
- MAROUZEAU, JULES, (f. $20/3$ 1878), dr., fh. professor i latinsk sprog ved universitetet i Paris. ($12/4$ 46.)
- MORGENSTIERNE, GEORG VALENTIN VON MUNTHE AV, (f. $3/1$ 1892), dr. phil., professor i indisk filologi ved universitetet i Oslo. ($12/4$ 46.)
- TILLYARD, HENRY JULIUS WESTENHALL, (f. $18/11$ 1881), dr., fh. professor i græsk ved University College i Cardiff. ($12/4$ 46.)
- WELLESZ, EGON JOSEPH, (f. $21/10$ 1888), dr., reader i byzantinsk musik ved universitetet i Oxford. ($12/4$ 46.)
- ALBRIGHT, WILLIAM FOXWELL, (f. $24/5$ 1891), dr. phil., professor i semitiske sprog ved Johns Hopkins University, Baltimore, Md. ($11/4$ 47.)
- HOLMBERG, AXEL OLOF (OLLE), (f. $20/10$ 1893), dr. phil., professor i litteraturhistorie og poetik ved universitetet i Lund (Djurs-holm). ($11/4$ 47.)

- KURYŁOWICZ, JERZY, (f. $\frac{26}{8}$ 1895), professor i almen sprogvidenskab ved universitetet i Kraków. ($\frac{11}{4}$ 47.)
- SOMMERFELT, ALF AXELSSØN, (f. $\frac{23}{11}$ 1892), dr. phil., professor i almen sprogvidenskab ved universitetet i Oslo. ($\frac{11}{4}$ 47.)
- LATTE, KURT, (f. $\frac{9}{3}$ 1891), dr. phil., professor i klassisk filologi ved universitetet i Göttingen. ($\frac{2}{4}$ 48.)
- ALFÖLDI, ANDRÁS, (f. $\frac{27}{8}$ 1895), dr. phil., professor i gl. historie ved Institute for Advanced Study. Princeton, N. J. ($\frac{22}{4}$ 49.)
- JAKOBSON, ROMAN OSIPOVIČ (f. $\frac{11}{10}$ 1896), dr. phil., professor i slavisk sprog og litteratur ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($\frac{22}{4}$ 49.)
- SAHLGREN, GUSTAF FREDRIK JÖRAN, (f. $\frac{8}{4}$ 1884), dr. phil., fh. professor i stednavneforskning ved universitetet i Uppsala. ($\frac{22}{4}$ 49.)
- WESSÉN, ELIAS GUSTAF ADOLF, (f. $\frac{15}{4}$ 1889), dr. phil., professor i nordiske sprog ved Stockholms Högskola. ($\frac{22}{4}$ 49.)
- AUBERT, MARCEL, (f. $\frac{9}{4}$ 1884), dr. phil., fh. professor ved École du Louvre, École des Beaux-Arts og École des Chartes, Paris. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- GIBB, SIR HAMILTON ALEXANDER ROSSKEEN, (f. $\frac{2}{1}$ 1895), dr., professor i arabisk ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- GRABAR, ANDRÉ, (f. $\frac{26}{7}$ 1896), dr. phil., professor i byzantinsk arkæologi ved Collège de France, Paris. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- HARTMANN, PAUL RICHARD, (f. $\frac{8}{6}$ 1881), dr. phil., fh. professor i arabisk ved universitetet i Berlin. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- HASSELROT, CARL GUNNAR BENGT BERNDTSSON, (f. $\frac{12}{8}$ 1910), dr. phil., professor i romanske sprog ved universitetet i Uppsala. R. af Dbg. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- JOSEPHSON, RAGNAR, (f. $\frac{8}{3}$ 1891), dr. phil., professor i kunsthistorie ved universitetet i Lund. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- KLOEKE, GESINUS GERHARDUS, (f. $\frac{10}{7}$ 1887), dr. phil., professor i nederlandsk ved universitetet i Leiden. ($\frac{13}{4}$ 51.)

- LANDSBERGER, BENNO, (f. $^{21/4}$ 1890), dr. phil., professor, Oriental Institute, University of Chicago, Ill. ($^{13/4}$ 51.)
- LINDQVIST, SUNE, (f. $^{20/3}$ 1887), dr. phil., fh. professor i forhistorisk arkæologi ved universitetet i Uppsala. ($^{13/4}$ 51.)
- LOMBARD, ALF, (f. $^{8/7}$ 1902), dr. phil., professor i romanske sprog ved universitetet i Lund. ($^{13/4}$ 51.)
- SNELL, BRUNO KARL JOHANNES RICHARD, (f. $^{18/6}$ 1896), dr. phil., professor i klassisk filologi ved universitetet i Hamburg. ($^{13/4}$ 51.)
- SYME, Sir RONALD, (f. $^{11/3}$ 1903), professor i antikkens historie ved universitetet i Oxford. ($^{13/4}$ 51.)
- JACOBSEN, THORKILD PETER RUDOLPH, (f. $^{7/6}$ 1904), dr. phil., professor, Oriental Institute, University of Chicago, Ill. ($^{4/4}$ 52.)
- THOMPSON, STITH, (f. $^{7/3}$ 1885), dr. phil. & litt., fh. professor i engelsk og folklore ved Indiana University, Bloomington, Ind. ($^{4/4}$ 52.)
- ANDERSSON, CARL INGVAR, (f. $^{19/3}$ 1899), dr. phil., rigsarkivar, Stockholm. ($^{10/4}$ 53.)
- DEVOTO, GIACOMO, (f. $^{19/7}$ 1897), dr. phil., professor i lingvistik ved universitetet i Firenze. ($^{10/4}$ 53.)
- ERNOUT, ALFRED GEORGES, (f. $^{30/10}$ 1879), dr. phil., fh. professor i latinsk filologi ved Collège de France i Paris. ($^{10/4}$ 53.)
- GILSON, ÉTIENNE, (f. $^{13/6}$ 1884), dr. phil., fh. professor i den middelalderlige filosofis historie ved Collège de France i Paris, nu ved Institute of Mediaeval Studies, Toronto. ($^{10/4}$ 53.)
- GJERSTAD, ERIK PAUL EINAR, (f. $^{30/10}$ 1897), dr. phil., professor i klassisk fornkunskap och antikens historia ved universitetet i Lund. ($^{10/4}$ 53.)
- MALONE, KEMP, (f. $^{14/3}$ 1889), dr. phil., professor i engelsk ved Johns Hopkins University, Baltimore, Md., R. af Dbg. ($^{10/4}$ 53.)
- VASMER, MAX JULIUS FRIEDRICH, (f. $^{28/2}$ 1886), dr. phil., fh. professor i slavisk filologi ved det frie universitet i Berlin. ($^{10/4}$ 53.)
- MARTINET, ANDRÉ, (f. $^{12/4}$ 1908), dr. phil., fh. professor i lingvistik ved Columbia University, New York. (Sceaux, Seine). ($^{9/4}$ 54.)
- RÄSÄNEN, ARVO MARTTI OKTAVIANUS, (f. $^{25/6}$ 1893), dr. phil., professor i tyrkisk filologi ved universitetet i Helsingfors. ($^{9/4}$ 54.)

- SELMER, ERNST WESTERLUND, (f. $\frac{23}{4}$ 1890), dr. phil., professor i tysk filologi og almen fonetik ved universitetet i Oslo. ($\frac{9}{4}$ 54.)
- FETT, HARRY PER, (f. $\frac{8}{9}$ 1875), dr. phil., fh. riksantikvar, Oslo. ($\frac{15}{4}$ 55.)
- NYMAN, ALF TOR, (f. $\frac{12}{3}$ 1884), dr. phil., fh. professor i filosofi ved universitetet i Lund. ($\frac{15}{4}$ 55.)
- DÜRING, HANS INGEMAR, (f. $\frac{2}{9}$ 1903), dr. phil., professor i klassisk filologi (græsk sprog og litteratur) ved Göteborgs Universitet. ($\frac{6}{4}$ 56.)
- HANELL, KRISTER, (f. $\frac{8}{8}$ 1904), dr. phil., professor i klassisk forn-kunskap och antikens historia ved universitetet i Lund. ($\frac{6}{4}$ 56.)
- SCHEEL, HELMUTH FRIEDRICH AUGUST, (f. $\frac{19}{5}$ 1895), dr. phil., professor i Islamkunde ved universitetet i Mainz. ($\frac{6}{4}$ 56.)
- SVEINSSON, EINAR ÓLAFUR, (f. $\frac{12}{12}$ 1899), dr. phil., professor i islandsk litteratur ved universitetet i Reykjavik. ($\frac{6}{4}$ 56.)
- CLARK, SIR GEORGE NORMAN, (f. $\frac{27}{2}$ 1890), dr., fh. professor i nyere historie ved universiteterne i Oxford og Cambridge, Provost of Oriel College, Oxford. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- HENNING, WALTER BRUNO, (f. $\frac{22}{5}$ 1909), dr. phil., professor i centralasiatiske studier ved School of Oriental and African Studies, London University. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- INGHOLT, KAI HARALD, (f. $\frac{11}{3}$ 1896), dr. phil., professor i Classical Civilization ved Yale University, New Haven. R. af Dbg. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- MAZON, ANDRÉ-AUGUSTE, (f. $\frac{7}{9}$ 1881), dr. phil., fh. professor i slaviske sprog og litteraturer ved Collège de France, præsident for Institut d'Études Slaves, Paris. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- RENOU, LOUIS-MARIE-JOSEPH, (f. $\frac{28}{10}$ 1896), dr. phil., professor i indisk filologi ved universitetet i Paris. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- STRÖMBÄCK, DAG ALVAR, (f. $\frac{13}{8}$ 1900), dr. phil., professor i nordisk och jämförande folklivsforskning ved universitetet i Uppsala. ($\frac{12}{4}$ 57.)

- VOGT, HANS KAMSTRUP, (f. $\frac{1}{6}$ 1903), dr. phil., professor i romansk filologi ved universitetet i Oslo. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- WEIBULL, CURT HUGO JOHANNES, (f. $\frac{19}{8}$ 1886), dr. phil., fh. professor i historie ved universitetet i Göteborg. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- ÖHMANN, EMIL, (f. $\frac{25}{1}$ 1894), dr. phil., professor i germansk filologi ved universitetet i Helsingfors. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- BULL, FRANCIS, (f. $\frac{4}{10}$ 1887), dr. phil., fh. professor i nordisk litteratur ved universitetet i Oslo. Kmd. af Dbg. ($\frac{11}{4}$ 58.)
- SCHAEFFER, CLAUDE-FRÉDÉRIC-ARMAND, (f. $\frac{6}{3}$ 1898), dr. jur. & phil., professor i arkæologi ved Collège de France og Directeur de recherches au Centre National de la Recherche scientifique, Paris. ($\frac{3}{4}$ 59.)
- BENEDIKTSSON, SIGURÐUR JAKOB, (f. $\frac{20}{7}$ 1907), dr. phil., hovedredaktør af den islandske ordbog, Reykjavík. ($\frac{7}{4}$ 61.)
- COLLINDER, ERIK ALFRED TORBJÖRN (BJÖRN), (f. $\frac{22}{7}$ 1894), dr. phil., professor i finsk-ugriske sprog ved universitetet i Uppsala. ($\frac{7}{4}$ 61.)
- ERIXON, SIGURD EMANUEL, (f. $\frac{26}{3}$ 1888), dr. phil., fh. professor i nordisk och jämförande folklivsforskning ved Stockholms Högskola. ($\frac{7}{4}$ 61.)
- DE ROMILLY, JACQUELINE, née DAVID, (f. $\frac{26}{3}$ 1913), dr. phil., professor i græsk ved universitetet i Paris. ($\frac{7}{4}$ 61.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

fys. betegner den fysisk-matematiske gruppe, biol. den biologiske gruppe.

- BERTRAND, GABRIEL-ÉMILE, (f. $\frac{17}{5}$ 1867), dr., fh. professor i biologisk kemi ved universitetet og direktør for det biologiske laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. ($\frac{7}{4}$ 11 — fys.)
- HADAMARD, JACQUES-SALOMON, (f. $\frac{8}{12}$ 1865), dr. phil., fh. professor i rationel og kosmisk mekanik ved Collège de France i Paris. ($\frac{11}{4}$ 13 — fys.)

- HEVESY, GEORGE CHARLES DE, (f. $\frac{1}{8}$ 1885), dr. med., phil. & scient., fh. professor, Universitetets institut for teoretisk Fysik i København, og Institutet för organisk kemisk Forskning, Stockholm. ($\frac{3}{4}$ 25 — fys.)
- DALE, SIR HENRY HALLETT, (f. $\frac{9}{6}$ 1875), dr., fh. direktør for National Institute for Medical Research, London. ($\frac{9}{4}$ 26 — biol.)
- DEBYE, PETER, (f. $\frac{24}{3}$ 1884), fh. professor i fysik ved Cornell University, Ithaca, N. Y. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)
- WARBURG, OTTO HEINRICH, (f. $\frac{8}{10}$ 1883), dr., fh. professor, direktør for Max Planck Institut für Zellphysiologie, Berlin-Dahlem. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- V. FRISCH, KARL Ritter, (f. $\frac{20}{11}$ 1886), dr., fh. professor i zoologi ved universitetet i München. ($\frac{10}{4}$ 31 — biol.)
- SIEGBAHN, KARL MANNE GEORG, (f. $\frac{3}{12}$ 1886), dr., fh. professor, forstander for Kungl. Vetenskapsakademiens forskningsinstitut for experimentel Fysik, Stockholm. ($\frac{21}{4}$ 33 — fys.)
- FRANCK, JAMES, (f. $\frac{26}{8}$ 1882), dr. phil., fh. professor i fysik ved universitetet i Chicago, Ill. ($\frac{6}{4}$ 34 — fys.)
- NEUGEBAUER, OTTO EDUARD HERMANN, (f. $\frac{26}{5}$ 1899), dr. phil., professor i matematikens historie ved Brown University, Providence, R. I. ($\frac{6}{4}$ 34 — fys.)
- STENSIÖ, ERIK HELGE OSVALD, (f. $\frac{2}{10}$ 1891), dr. phil., professor, Naturhistoriska Riksmuseum, Stockholm. Kmd. af Dbg. ($\frac{6}{4}$ 34 — biol.)
- EKMAN, SVEN PETRUS, (f. $\frac{31}{5}$ 1876), dr. phil., fh. professor i zoologi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{12}{4}$ 35 — biol.)
- VON EULER-CHELPIN, HANS KARL AUGUST SIMON, (f. $\frac{15}{2}$ 1873), dr. phil., fh. professor i almindelig og organisk kemi ved Stockholms Högskola. ($\frac{12}{4}$ 35 — fys.)
- LILJESTRAND, GÖRAN, (f. $\frac{16}{4}$ 1886), dr. med., fh. professor i farmakologi ved Karolinska Institutet i Stockholm. ($\frac{12}{4}$ 35 — biol.)
- MOHR, OTTO LOUS, (f. $\frac{8}{3}$ 1886), dr. med., fh. professor i medicin ved universitetet i Oslo. ($\frac{12}{4}$ 35 — biol.)

- STERN, OTTO, (f. $17/2$ 1888), fh. professor i fysik, Berkeley, Cal. ($3/4$ 36 — fys.)
- ROUS, FRANCIS PEYTON, (f. $5/10$ 1879), dr., Member of the Rockefeller Institute for Medical Research, New York, N. Y. ($8/4$ 38 — biol.)
- LAURITSEN, CHARLES CHRISTIAN, (f. $4/4$ 1892), dr. phil., professor i fysik ved California Institute of Technology i Pasadena, Cal. Kmd. af Dbg. ($14/4$ 39 — fys.)
- STRÖMGREN, BENGT GEORG DANIEL, (f. $21/1$ 1908), dr. phil., fh. professor i astronomi ved Københavns Universitet, professor i astronomi ved Institute for Advanced Study, Princeton, N. J., R. af Dbg. ($14/4$ 39 — fys.)
- AHLMANN, HANS JAKOB KONRAD WILHELMSSON, (f. $14/11$ 1889), dr. phil., fh. professor i geografi ved Stockholms Högskola. ($12/4$ 46 — fys.)
- DE BROGLIE, LOUIS-VICTOR-PIERRE-RAYMOND, Prince, (f. $15/8$ 1892), dr., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Paris. ($12/4$ 46 — fys.)
- CHADWICK, SIR JAMES, (f. $20/10$ 1891), dr., fh. professor i fysik, Master of Gonville and Caius College, Cambridge, England. ($12/4$ 46 — fys.)
- DRINKER, CECIL K., (f. $17/3$ 1887), dr., fh. professor i fysiologi ved Harvard University, School of Public Health, Boston, Mass. ($12/4$ 46 — biol.)
- FLOREY, SIR HOWARD WALTER, (f. $24/9$ 1898), dr., professor i patologi ved universitetet i Oxford. ($12/4$ 46 — biol.)
- HAMMARSTEN, EINAR, (f. $4/1$ 1889), dr. phil., fh. professor i kemi og farmaci ved Karolinska medico-kirurgiska Institutet i Stockholm. ($12/4$ 46 — biol.)
- HANSTRÖM, BERTIL, (f. $20/11$ 1891), dr. phil., fh. professor i zoologi ved universitetet i Lund. R. af Dbg. ($12/4$ 46 — biol.)
- HILL, ARCHIBALD VIVIAN, (f. $26/9$ 1886), dr., fh. professor i fysiologi ved universitetet i London. ($12/4$ 46 — biol.)
- KAPITZA, PJOTR LEONIDOVICH, (f. $26/6/8/7$ 1894), dr., professor, direktør for det fysiske forskningsinstitut ved akademiet i Moskva. ($12/4$ 46 — fys.)

- KLEIN, OSKAR BENJAMIN, (f. $^{15}/_9$ 1894), dr. phil., professor i mekanik ved Stockholms Högskola. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- LINDBLAD, BERTIL, (f. $^{26}/_{11}$ 1895), dr. phil., direktør for Stockholms Observatorium. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- MEITNER, LISE, (f. $^7/_{11}$ 1878), dr. phil., fh. professor ved Kungl. Vetenskapsakademiens forskningsinstitut for Fysik i Stockholm. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- NORDHAGEN, ROLF, (f. $^{21}/_{10}$ 1894), dr. phil., professor i botanik ved universitetet i Oslo. ($^{12}/_4$ 46 — biol.)
- RICHARDS, ALFRED NEWTON, (f. $^{22}/_3$ 1876), dr., fh. professor i farmakologi ved universitetet i Philadelphia, Penn. ($^{12}/_4$ 46 — biol.)
- RIESZ, MARCEL, (f. $^{16}/_{11}$ 1886), dr. phil., fh. professor i matematik ved universitetet i Lund. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- STRUVE, OTTO, (f. $^{12}/_8$ 1897), dr. phil., professor i astrofysik ved universitetet i Berkeley, Cal. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- † VEBLEN, OSWALD, (f. $^{24}/_6$ 1880), dr., fh. professor i matematik ved Institute for Advanced Study, School of Mathematics, Princeton, N. J. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- BORN, MAX, (f. $^{11}/_{12}$ 1882), dr. phil., fh. professor i fysik ved universitetet i Edinburgh. (Bad Pyrmont.) ($^{11}/_4$ 47 — fys.)
- MARCUS, ERNEST GOTTHELF, (f. $^8/_6$ 1893), professor i zoologi ved universitetet i São Paulo. ($^{11}/_4$ 47 — biol.)
- OORT, JAN HENDRIK, (f. $^{28}/_4$ 1900), dr. phil., professor, direktør for observatoriet i Leiden. ($^{11}/_4$ 47 — fys.)
- SIEGEL, CARL LUDWIG, (f. $^{31}/_{12}$ 1896), professor i matematik ved universitetet i Göttingen. ($^{11}/_4$ 47 — fys.)
- SVEDBERG, THEODOR, (f. $^{30}/_8$ 1884), dr. phil., fh. professor i fysisk kemi ved universitetet i Uppsala. ($^{11}/_4$ 47 — fys.)
- VINOGRADOV, IVAN MATVEEVITCH, (f. $^{14}/_9$ 1891), professor, matematiker, Moskva. ($^{11}/_4$ 47 — fys.)
- KALCKAR, HERMAN MORITZ, (f. $^{26}/_3$ 1908), dr. med., professor i biologi ved Johns Hopkins University, Baltimore, Maryland, U.S.A. ($^2/_4$ 48 — biol.)
- KLING, CARL ALBIN, (f. $^{17}/_5$ 1879), dr. med., fh. professor og direktør for Statens bakteriologiske Laboratorium i Stockholm. ($^2/_4$ 48 — biol.)

- LITTLEWOOD, JOHN EDENSOR, (f. $\frac{9}{6}$ 1885), dr. phil., fh. professor i matematik ved universitetet i Cambridge, Engl. ($\frac{2}{4}$ 48 — fys.)
- MELIN, JOHANNES BOTVID ELIAS, (f. $\frac{28}{7}$ 1889), dr. phil., fh. professor i fysiologisk botanik og anatomi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- MULLER, HERMANN JOSEPH, (f. $\frac{21}{12}$ 1890), dr. phil., professor i zoologi ved Indiana University, Bloomington, Ind. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- RUNNSTRÖM, JOHAN AXEL MAURITZ, (f. $\frac{17}{6}$ 1888), dr. phil., fh. professor i eksperimentel zoologi og cellefysiologi ved Stockholms Högskola. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- COURANT, RICHARD, (f. $\frac{8}{1}$ 1888), dr. phil., fh. professor i matematik ved New York University, N. Y. ($\frac{22}{4}$ 49 — fys.)
- HOLTEDAHL, OLAF, (f. $\frac{24}{6}$ 1885), dr. phil., fh. professor i historisk geologi ved universitetet i Oslo. ($\frac{22}{4}$ 49 — fys.)
- LIPMANN, FRITZ ALBERT, (f. $\frac{12}{6}$ 1899), dr. phil. & med., Rockefeller Institute for Medical Research, New York, N. Y. ($\frac{22}{4}$ 49 — biol.)
- RAMON, GASTON LÉON, (f. $\frac{30}{9}$ 1886), fh. direktør for Institut Pasteurs serumafdeling i Garches, Seine et Oise. R. af Dbg. ($\frac{22}{4}$ 49 — biol.)
- SOLBERG, HALVOR SKAPPEL, (f. $\frac{5}{2}$ 1895), dr. phil., professor i teoretisk meteorologi ved universitetet i Oslo. ($\frac{22}{4}$ 49 — fys.)
- FISHER, SIR RONALD AYLMER, (f. $\frac{17}{2}$ 1890), fh. professor i genetik ved universitetet i Cambridge, Engl. (Adelaide.) ($\frac{14}{4}$ 50 — biol.)
- OPPENHEIMER, J. ROBERT, (f. $\frac{22}{4}$ 1904), professor, direktør for Institute for Advanced Study, Princeton, N. J. ($\frac{14}{4}$ 50 — fys.)
- ADRIAN OF CAMBRIDGE, EDGAR DOUGLAS, Baron, (f. $\frac{30}{11}$ 1889), dr. med. & scient., fh. professor i fysiologi ved universitetet i Cambridge, Engl. ($\frac{13}{4}$ 51 — biol.)
- BEURLING, ARNE KARL-AUGUST, (f. $\frac{3}{2}$ 1905), dr. phil., professor i matematik ved Institute for Advanced Study, Princeton, N. J. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- BROWN, SIR GEORGE LINDOR, (f. $\frac{9}{2}$ 1903), dr. med., professor i fysiologi ved University Laboratory of Physiology, Oxford. ($\frac{13}{4}$ 51 — biol.)

- CLAUSEN, JENS CHRISTIAN, (f. $^{11/3}$ 1891), dr. phil., afdelingsleder ved Carnegie Institution of Washington, Stanford, Cal. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- DARLINGTON, CYRIL DEAN, (f. $^{19/12}$ 1903), dr. scient., professor i botanik ved universitetet i Oxford, Engl. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- DOBZHANSKY, THEODOSIUS, (f. $^{25/1}$ 1900), dr. scient., professor i zoologi ved Columbia University i New York, N. Y. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- GAMOW, GEORGE ANTONY, (f. $^{4/3}$ 1904), dr., professor i teoretisk fysik ved University of Colorado, Boulder, Col. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- GUGGENHEIM, EDWARD ARMAND, (f. $^{11/8}$ 1901), dr. scient., professor i kemi ved universitetet i Reading, Engl. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- HASTINGS, ALBERT BAIRD, (f. $^{20/11}$ 1895), dr. phil. & scient., professor i biokemi ved Scripps Clinic and Research Foundation, La Jolla, Cal. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- HEDVALL, JOHAN ARVID, (f. $^{18/1}$ 1888), dr. phil., fh. professor i kemisk teknologi ved Chalmers tekniska Högskola, Göteborg. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- HEISENBERG, WERNER KARL, (f. $^{5/12}$ 1901), dr. scient., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Göttingen. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- HOLMBERG, BROR ALEXANDER LUDVIG, (f. $^{30/7}$ 1881), dr. scient., fh. professor i organisk kemi ved Stockholms tekniska Högskola, forstander for Kungl. Vetenskapsakademiens Nobelinstitut for organisk kemi, Stockholm. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- HULTHÉN, ERIK VILHELM, (f. $^{19/9}$ 1891), dr. scient., professor i fysik ved Stockholms Högskola. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- HÖRSTADIUS, SVEN OTTO, (f. $^{18/2}$ 1898), dr. phil., professor i zoologi ved universitetet i Uppsala. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- LANDAU, LEO, (f. $^{22/1}$ 1908), professor i teoretisk fysik ved det russiske akademis fysiske institut i Moskva. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- MYRBERG, PEKKA JUHANA, (f. $^{30/12}$ 1892), dr. phil., professor i matematik ved og kansler for universitetet i Helsingfors. ($^{13/4}$ 51 — fys.)

- ROSENFELD, LÉON HENRI CONSTANT, (f. $14/8$ 1904), dr. phil., fh. professor i teoretisk fysik ved universitetet i Manchester. (København.) ($13/4$ 51 — fys.)
- TISELIUS, ARNE VILHELM KAURIN, (f. $10/8$ 1902), dr. phil., professor i biokemi ved universitetet i Uppsala. ($13/4$ 51 — fys.)
- WIGGLESWORTH, VINCENT BRIAN, (f. $17/4$ 1899), dr. med., professor i biologi ved universitetet i Cambridge, Engl. ($13/4$ 51 — biol.)
- ZECHMEISTER, LÁSZLÓ, (f. $14/5$ 1889), dr. ing., professor i kemi ved California Institute of Technology i Pasadena, Cal. ($13/4$ 51 — fys.)
- BEADLE, GEORGE WELLS, (f. $22/10$ 1903), dr. phil., professor, direktør for The Kerckhoff Laboratories of Biology, California Institute of Technology i Pasadena, Cal. ($4/4$ 52 — biol.)
- SKOTTSBERG, CARL JOHAN FREDRIK, (f. $1/12$ 1880), dr. phil., fh. professor i botanik ved Göteborgs Universitet. R. af Dbg. ($4/4$ 52 — biol.)
- MANTON, IRENE, (f. $17/4$ 1904), dr. phil., professor i botanik ved universitetet i Leeds. ($10/4$ 53 — biol.)
- THEORELL, AXEL HUGO TEODOR, (f. $6/7$ 1903), dr. med., professor, forstander ved Karolinska medico-kirurgiska institutets Nobelinstitut i Stockholm. ($10/4$ 53 — biol.)
- COLLANDER, PAUL RUNAR, (f. $1/5$ 1894), dr. phil., professor i botanik ved universitetet i Helsingfors. ($15/4$ 55 — biol.)
- KOPFERMANN, HANS CLAUDIUS MICHAEL, (f. $26/4$ 1895), dr. phil., professor i fysik ved universitetet i Heidelberg. ($15/4$ 55 — fys.)
- BARTH, THOMAS FREDRIK WEIBYE, (f. $18/5$ 1899), dr. phil., professor i krystallografi, mineralogi og petrografi ved universitetet i Oslo. ($6/4$ 56 — fys.)
- BEST, CHARLES HERBERT, (f. $27/2$ 1899), dr. med. & scient., professor i fysiologi ved universitetet i Toronto. ($6/4$ 56 — biol.)
- BRACHET, JEAN-LOUIS-AUGUSTE, (f. $19/3$ 1909), dr., professor i almindelig biologi ved Université libre i Bruxelles. ($6/4$ 56 — biol.)

- BRONK, DETLEV WULF, (f. $^{13}/_8$ 1897), dr. phil., præsident for National Academy of Sciences, Washington, D. C. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)
- COCKCROFT, SIR JOHN DOUGLAS, (f. $^{27}/_5$ 1897), direktør for Atomic Energy Research Establishment i Harwell, England. ($^{6}/_4$ 56 — fys.)
- CORI, CARL FERDINAND, (f. $^{5}/_{12}$ 1896), dr. med. & scient., professor i biokemi ved Washington University, St. Louis, Miss. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)
- DEMEREK, MILISLAV, (f. $^{11}/_1$ 1895), dr., direktør for Department of Genetics, Carnegie Institution of Washington, Cold Spring Harbor, Long Island, N. Y. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)
- EDLÉN, BENGT, (f. $^{2}/_{11}$ 1906), dr. phil., professor i fysik ved universitetet i Lund. ($^{6}/_4$ 56 — fys.)
- EPHRUSSI, BORIS, (f. $^{9}/_5$ 1901), dr., professor i genetik ved universitetet i Paris. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)
- FLORIN, CARL RUDOLF, (f. $^{5}/_4$ 1894), dr. phil., professor, forstander for Kungl. Vetenskapsakademiens Bergianska Stiftelse, Stockholm. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)
- GRANIT, RAGNAR ARTHUR, (f. $^{30}/_{10}$ 1900), dr. med. & scient., professor i neurofysiologi ved Kungl. Karolinska medico-kirurgiska Institutet, Medicinska Nobelinstitutets afdeling for neurofysiologi, Stockholm. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)
- GUSTAFSON, TORSTEN VALDEMAR, (f. $^{8}/_5$ 1904), dr. phil., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Lund. ($^{6}/_4$ 56 — fys.)
- HADDING, ASSAR ROBERT, (f. $^{10}/_1$ 1886), dr. phil., fh. professor i geologi og mineralogi ved universitetet i Lund. ($^{6}/_4$ 56 — fys.)
- HAHN, OTTO, (f. $^{8}/_3$ 1879), dr. phil., fh. professor i kemi ved universitetet i Berlin, præsident for Max Planck-Gesellschaft, Göttingen. ($^{6}/_4$ 56 — fys.)
- HALDANE, JOHN BURDON SANDERSON, (f. $^{5}/_{11}$ 1892), professor i biometri ved universitetet i London. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)
- HARINGTON, SIR CHARLES ROBERT, (f. $^{1}/_8$ 1897), dr. scient., direktør for National Institute for Medical Research, London. ($^{6}/_4$ 56 — biol.)

- HASSEL, ODD, (f. $17/5$ 1897), dr. phil., professor i fysisk kemi ved universitetet i Oslo. ($6/4$ 56 — fys.)
- HYLLERAAS, EGIL ANDERSEN, (f. $15/5$ 1898), dr. phil., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Oslo. ($6/4$ 56 — fys.)
- HÄGG, GUNNAR, (f. $14/12$ 1903), dr. phil., professor i uorganisk kemi ved universitetet i Uppsala. ($6/4$ 56 — fys.)
- KAHLSON, GEORG SIGFRID, (f. $23/9$ 1901), dr. med., professor i fysiologi ved universitetet i Lund. ($6/4$ 56 — biol.)
- KIHARA, HITOSHI, (f. $21/10$ 1893), dr., professor i genetik ved universitetet i Kyoto. ($6/4$ 56 — biol.)
- LA MER, VICTOR KUHN, (f. $15/6$ 1895), dr. phil., professor i kemi ved Columbia University i New York. ($6/4$ 56 — fys.)
- MAYR, ERNST, (f. $5/7$ 1904), dr. phil., professor i zoologi ved Harvard College, Cambridge, Mass. ($6/4$ 56 — biol.)
- NEVANLINNA, ROLF HERMAN, (f. $22/10$ 1895), dr. phil., fh. professor i matematik ved universitetet i Helsingfors. ($6/4$ 56 — fys.)
- SCHWARZENBACH, GEROLD, (f. $15/3$ 1904), dr. phil., professor i uorganisk og analytisk kemi ved universitetet i Zürich. ($6/4$ 56 — fys.)
- SKOLEM, THORALF ALBERT, (f. $23/5$ 1887), dr. phil., professor i matematik ved universitetet i Oslo. ($6/4$ 56 — fys.)
- VAN SLYKE, DONALD DEXTER, (f. $29/3$ 1883), dr. med., phil. & scient., direktør for den biologiske og medicinske afdeling ved Brookhaven Laboratories, Upton, Long Island, N. Y. ($6/4$ 56 — biol.)
- YONGE, CHARLES MAURICE, (f. $9/12$ 1899), dr. scient., professor i zoologi ved universitetet i Glasgow. ($6/4$ 56 — biol.)
- HEIDELBERGER, MICHAEL, (f. $29/4$ 1888), dr. phil., fh. professor i biokemi ved Columbia University, New York. ($12/4$ 57 — biol.)
- THORARINSSON, SIGURDUR, (f. $8/1$ 1912), dr. phil., direktør for Islands naturhistoriske Museum, Reykjavík. ($12/4$ 57 — fys.)
- DELBRÜCK, MAX, (f. $4/9$ 1906), dr. phil., professor i biologi ved California Institute of Technology, Pasadena, Cal. ($11/4$ 58 — biol.)

- MOTTELSON, BEN ROY, (f. $\frac{9}{7}$ 1926), dr. phil., Nordita (Nordisk Institut for teoretisk Atomfysik), København. ($\frac{11}{4}$ 58 — fys.)
- MÜNTZING, ARNE, (f. $\frac{2}{3}$ 1903), dr. phil., professor i genetik ved universitetet i Lund. ($\frac{11}{4}$ 58 — biol.)
- STØRMER, LEIF, (f. $\frac{1}{7}$ 1905), dr. phil., professor i historisk geologi ved universitetet i Oslo. ($\frac{11}{4}$ 58 — biol.)
- LARSEN, POUL, (f. $\frac{30}{10}$ 1909), dr. phil., professor i plantefysiologi ved universitetet i Bergen. ($\frac{3}{4}$ 59 — biol.)
- HARRIS, THOMAS MAXWELL, (f. $\frac{8}{1}$ 1903), dr. phil. & scient., professor i botanik ved universitetet i Reading. ($\frac{8}{4}$ 60 — fys.)
- PETERS, BERNARD, (f. $\frac{22}{12}$ 1910), dr. phil., professor, Københavns Universitets Institut for teoretisk Fysik. ($\frac{7}{4}$ 61 — fys.)
- RUSSELL, FREDERICK STRATTEN, (f. $\frac{3}{11}$ 1897), dr. scient., sekretær i Marine Biological Association of the United Kingdom og direktør ved Plymouth Laboratory, Plymouth. ($\frac{7}{4}$ 61 — biol.)
-

INDENLANDSKE MEDLEMMER (106)

Alfabetisk fortegnelse.

Andersen, E.	Erichsen, W.	Jørgensen, Peter.	Reiz.
Bak.	Fabricius.	Kemp.	Rosenkrantz.
Bang.	Faurholt.	Koch, H.	Rubow.
Barr.	Fenchel.	Kristensen, M.	Sand.
Becker.	Glob.	Krogh.	Sander-Hansen.
Berg.	Hald, A.	Krüger.	Schou.
Birket-Smith.	Hald, Kr.	Langseth.	Skautrup.
Bjerrum, J.	Hammerich.	Larsen, J. P.	Steensberg.
Blatt.	Hansen, Aage.	Lassen, N. O.	Sten.
Blinkenberg.	Helgason.	Lund.	Stender-Petersen.
Bohr, Niels.	Hertzsprung.	Lundsgaard.	Sørensen, Th.
Bohr, Aage.	Hjelholt.	Maaløe.	Teilum.
Brandt.	Hjelmslev.	Mathiassen.	Thomsen, M.
Brøndsted.	Holter.	Møller, C.	Thorson.
Brøndum-Niel- sen.	Huus.	Nielsen, Niels.	Togeby.
Buchthal.	Iuul.	Nielsen, Over- gaard.	Topsøe-Jensen.
Bøggild.	Iversen, J.	Nielsen, Stee- mann.	Tornehave.
Bøggild-Ande- r- sen.	Jacobsen, J. C.	Noe-Nygaard.	Troels-Smith.
Christensen, Hohwü.	Jansen, Bille- skov.	Nørlund.	Veibel.
Christiansen. Dam.	Jensen, Tov- borg.	Olsen, C.	Weis-Fogh.
Degerbøl.	Jensen, K. Ad.	Ottesen.	Westergaard.
Diderichsen.	Jensen, K. Arne.	Pedersen, Johs.	Winge.
Dyggve.	Jeppesen, K.	Pedersen, K. J.	Wingstrand.
Einarson.	Jessen, B.	Poulsen, Chr.	Ørskov.
Elling.	Jessen, K.	Poulsen, Vagn.	Zeuthen.
	Johansen, Friis.	Rehberg, Brandt.	
	Jørgensen, C. A.	Riis.	

UDENLANDSKE MEDLEMMER (119)

Alfabetisk fortegnelse.

Adrian.	Beadle.	Brachet.	Collander.
Ahlmann.	Beazley.	de Broglie.	Collinder.
Albright.	Benediktsson.	Bronk.	Cori.
Alföldi.	Benveniste.	Brown.	Courant.
Andersson.	Bertrand.	Bull.	Dale.
Anglès.	Best.	Chadwick.	Darlington.
Aubert.	Beurling.	Clark.	Debye.
Bailey.	Boëthius.	Clausen.	Delbrück.
Barth.	Born.	Cockcroft.	Demerec.

Devoto.	Hasselrot.	Littlewood.	Sahlgren.
Dobzhansky.	Hastings.	Lombard.	Schaeffer.
Drinker.	Hedvall.	Malone.	Scheel.
Düring.	Heidelberger.	Manton.	Schwarzenbach.
Edlén.	Heisenberg.	Marcus.	Seip.
Eitrem.	Henning.	Marouzeau.	Selmer.
Ekman.	Hevesy.	Marstrander.	Siegbahn.
Ekwall.	Hill.	Martinet.	Siegel.
Ephrussi	Holmberg, A. O.	Massignon.	Skolem.
Erixon.	Holmberg, B.	Mayr.	Skottsberg.
Ernout.	Holtedahl.	Mazon.	Snell.
v. Euler-Chelpin.	Hulthén.	Meitner.	Solberg.
Fett.	Hylleraas.	Melin.	Sommerfelt.
Fisher.	Hägg.	Mohr.	Stensiö.
Florey.	Hörstadius.	Morgenstierne.	Stern.
Florin.	Ingholt.	Mottelson.	Struve.
Franck.	Jaeger.	Muller.	Strömbäck.
Frings.	Jacobsen.	Müntzing.	Strömgren.
v. Frisch.	Jakobson.	Myrberg.	Størmer.
Gamow.	Josephson.	Neugebauer.	Svedberg.
Gardiner.	Kahlson.	Nevanlinna.	Sveinsson.
Gibb.	Kalckar.	Nilsson.	Syme.
Gilson.	Kapitza.	Nordal.	Theorell.
Gjerstad.	Karlgren.	Nordhagen.	Thompson.
Grabar.	Kihara.	Nyberg.	Thorarinnson.
Granit.	Klein.	Nyman.	Tillyard.
Grégoire.	Kling.	Olsen.	Tiselius.
Guggenheim.	Kloeke.	Oort.	Van Slyke.
Gustafson.	Koht.	Oppenheimer.	Vasmer.
Götze.	Kopfermann.	l'Orange.	† Veblen.
Hadamard.	Kuryłowicz.	Peters.	Vinogradov.
Hadding.	La Mer.	Ramon.	Vogt.
Hahn.	Landau.	Renou.	Warburg.
Haldane.	Landsberger.	Richards.	Weibull, Curt.
Hammarsten.	Larsen, Poul.	Riesz.	Wellesz.
Hanell.	Latte.	de Romilly.	Wessén.
Hanström.	Lauritsen.	Rosenfeld.	Wigglesworth.
Harington.	Liljestrand.	Rous.	Yonge.
Harris.	Lindblad.	Runnström.	Zechmeister.
Hartmann.	Lindqvist.	Russell.	Öhmann.
Hassel.	Lipmann.	Räsänen.	

SELSKABETS TILLIDSHVERV

Juni 1961

Præsident:

NIELS BOHR, valgt 31. marts 1939, genvalgt 1945, 1949,
1954 og 1959, valget gælder til april 1964

Klasseformænd:

JOHS. PEDERSEN, for den historisk-filosofiske klasse, valgt
27. marts 1942, genvalgt 1945, 1948, 1951,
1954, 1957 og 1960, valget gælder til april 1963
ØJVIND WINGE, for den naturvidenskabelig-matematiske
klasse, valgt 15. marts 1946, genvalgt 1949,
1952, 1955, 1958 og 1961, valget gælder til
april 1962

Sekretær:

CHRISTIAN MØLLER, valgt 27. november 1959, valget gælder
til april 1965

Redaktør:

L. L. HAMMERICH, valgt 18. april 1941, genvalgt 1946, 1951,
1956 og 1961, valget gælder til april 1966

Kasserer:

HEINZ HOLTER, valgt 13. marts 1953, genvalgt 1958, valget
gælder til april 1963

Kassekommissionen:

LOUIS HJELMSLEV (formand), valgt 19. oktober 1951, gen-
valgt 1954 og 1958, valget gælder til april 1962
AKSEL TOVBORG JENSEN, valgt 31. oktober 1958, genvalgt 1961,
valget gælder til april 1965
EINAR ANDERSEN, valgt 3. april 1959, valget gælder til april 1963
AXEL STEENBERG, valgt 8. april 1960, valget gælder til april 1964

Revisorer:

P. J. RIIS, valgt 8. april 1960, valget gælder til april 1962
WERNER FENCHEL, valgt 17. april 1959, genvalgt 1960, valget
gælder til april 1964

Revisorsuppleanter:

C. E. SANDER-HANSEN, valgt 22. april 1960, valget gælder til april.....	1962
JOHS. IVERSEN, valgt 17. april 1959, genvalgt 1960, valget gælder til april	1964

*Medlemmer af Kommissionen
for registrering af litterære kilder til dansk Historie,
valgt af Selskabet:*

Valgt 25. november 1949: KNUD FABRICIUS.
16. oktober 1959: H. TOPSØE-JENSEN.

*Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje
bevarede kilder til dansk Historie:*

Valgt 16. april 1948: C. O. BØGGILD-ANDERSEN (formand).
19. oktober 1951: prof., dr. TROELS FINK.
21. januar 1955: HOLGER HJELHOLT.
18. oktober 1957: PETER SKAUTRUP.

Komiteen for Union Académique Internationale (UAI):

Valgt 29. marts 1946: EJNAR DYGGVE, L. L. HAMMERICH.
6. marts 1959: FRANZ BLATT (formand).

Komiteen for Conseil International des Unions Scientifiques (ICSU):

Valgt 21. januar 1955: NIELS BOHR, N. E. NØRLUND, P. BRANDT
REHBERG.
28. oktober 1955: EJNAR LUNDSGAARD.
9. december 1955: EINAR ANDERSEN.
11. december 1959: C. MØLLER.

Komiteer for de af Selskabet tiltrådte unioner under
Conseil International des Unions Scientifiques.

Union Astronomique Internationale (IAU).

Valgt 9. maj 1924: EJNAR HERTZSPRUNG, N. E. NØRLUND (formand).
17. november 1939: BENGT STRÖMGREN.

18. oktober 1957: MOGENS RUDKJØBING.

17. oktober 1958: ANDERS REIZ (sekretær).

Union Internationale de Physique pure et appliquée (IUPAP).

Valgt 13. december 1946: NIELS BOHR (formand), J. C. JACOBSEN,
C. MØLLER.

juni 1951: prof., dr. F. H. B. INGERSLEV.

1. februar 1957: AAGE BOHR, J. K. BØGGILD, prof. H. HØJ-
GAARD JENSEN, dr. S. ROZENTAL (sekretær).

Union Géodésique et Géophysique Internationale (IUGG).

Valgt 11. april 1924: N. E. NØRLUND.

1. marts 1946: ARNE NOE-NYGAARD.

31. oktober 1947: EINAR ANDERSEN (formand), prof. A. E.
BRETTEING.

2. april 1948: NIELS NIELSEN.

28. oktober 1955: statsgeodæt, dr. OVE SIMONSEN.

18. oktober 1957: direktør for Meteorologisk Institut K. O.
ANDERSEN.

5. maj 1961: statsmeteorolog VIGGO LAURSEN.

Union Internationale des Sciences Biologiques (IUBS).

Valgt 17. januar 1947: KNUD JESSEN, TAGE KEMP, P. BRANDT
REHBERG (formand), KNUD SAND, prof., dr. R.
SPÄRCK, MATHIAS THOMSEN, ØJVIND WINGE.

1. december 1950: inspektør, dr. H. LEMCHE.

Union Mathématique Internationale (IMU).

Valgt 17. november 1951: prof., dr. A. F. ANDERSEN, prof., dr.
FR. FABRICIUS-BJERRE, WERNER FENCHEL (sekre-
tær), prof., dr. DAVID FOG, A. HALD, BØRGE JES-
SEN, N. E. NØRLUND (formand), prof., dr. RICH.
PETERSEN, prof. W. SIMONSEN, prof., dr. J. F.
STEFFENSEN.

2. maj 1952: prof., dr. SVEND LAURITZEN, prof. SVEND BUND-
GAARD, prof., KAJ RANDER BUCH.

20. marts 1959: amanuensis CHRISTIAN ANDERSEN, prof., dr.
E. SPARRE ANDERSEN, THØGER BANG, prof., dr.
ERLING FØLNER, prof. P. O. NEERUP, HANS
TORNEHAVE.

International Union of Biochemistry (IUB).

Valgt 15. januar 1960: H. H. USSING, (formand i Biologisk Selskab), prof., dr. E. HOFF-JØRGENSEN, (formand i Biokemisk Forening), overlæge, lektor, dr. POUL ASTRUP, (formand i Dansk Selskab for klinisk Kemi og Fysiologi), HEINZ HÖLTER, (repræs. for Vidensk. Selsk.), og afdelingsleder, dr. FRANK LUNDQUIST (perm. sekretær og formand).

9. december 1960: overlæge, dr. N. S. C. HEILSKOV, (formand i Jysk Biologisk Selskab).

International Union of Physiological Sciences (IUPS).

Valgt 28. oktober 1955: P. BRANDT REHBERG, F. BUCHTHAL, prof., dr. IB HOLM-JENSEN, EJNAR LUNDSGAARD (formand), prof., dr. KNUD OVE MØLLER, prof., dr. SØREN L. ØRSKOV.

International Union of Geological Sciences (IUGS).

Valgt 24. februar 1961: fg. direktør K. ELLITSGAARD-RASMUSSEN, JOHS. IVERSEN, ARNE NOE-NYGAARD, CHR. POULSEN, A. ROSENKRANTZ, prof., dr. TH. SORGENFRIE, J. TROELS-SMITH, og direktør, dr. H. ØDUM.

*Special Committee on Oceanographic Research (SCOR).**Dansk Nationalråd for Oceanologi.*

Valgt 3. april 1959: direktør dr. ERIK BERTELSEN (sekretær), docent, dr. A. F. BRUUN, dr. POUL M. HANSEN, kommandør, direktør HENRIK MADSEN, prof., dr. R. SPÄRCK, E. STEEMANN NIELSEN (formand), statsmeteorolog HELGE THOMSEN, GUNNAR THORSON og viceadmiral, dr. A. H. VEDEL.

Komiteen for Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS).

Medlemmer valgt af selskabet:

Valgt 5. maj 1961: LÁRUS EINARSON, K. AD. JENSEN, EINAR LUNDSGAARD og GUÑNAR TEILUM.
(Komiteen består desuden af medlemmer valgt af Dansk medicinsk Selskab.)

Medlem af den danske Unesco-nationalkommission:

L. L. HAMMERICH, valgt 16. oktober 1959, genvalgt 1961,
valget gælder til 28. februar 1964

Komiteen for naturvidenskabelig Dokumentation:

Valgt 17. november 1950: J. A. CHRISTIANSEN, POUL BRANDT
REHBERG.

april 1951: EJNAR LUNDSGAARD.

19. oktober 1956: civiling. BJERRE LAVESSEN, civiling. R.
MØLGAARD HANSEN.

Kommissionen for »Corpus Lexicographorum Graecorum«:

Valgt 4. november 1927: KURT LATTE, Göttingen.

28. februar 1947: KAJ BARR (formand).

19. maj 1961: FRANZ BLATT.

Kommissionen for den nye Ducange.

Valgt 17. november 1933: FRANZ BLATT (formand).

19. maj 1961: KAJ BARR, L. L. HAMMERICH.

Kommissionen for »Monumenta Musicae Byzantinae«:

Valgt 12. april 1946: EJNAR DYGGVE, KNUD JEPPESEN.

23. januar 1959: HAL KOCH.

19. maj 1961: FRANZ BLATT, JENS PETER LARSEN (formand).

Kommissionen for »A Critical Pāli Dictionary«:

Valgt 28. oktober 1955: KAJ BARR, L. L. HAMMERICH (formand),

LOUIS HJELMSLEV.

Kommissionen for den oldrussisk-nedertyske håndbog:

Valgt 21. april 1961: L. L. HAMMERICH, AD. STENDER-PETERSEN,

ROMAN JAKOBSON, Cambridge, Mass.

Carlsbergfondets Direktion:

BØRGE JESSEN (formand), valgt 28. april 1950, genvalgt 1960,
valget gælder til 30. september 1970

STIG IUUL, valgt 15. april 1955, genvalgt 1958, valget gæl-
der til 30. september 1968

AKSEL TOVBORG JENSEN, valgt 20. april 1956, valget gælder til 30. september	1966
FRANZ BLATT, valgt 1. marts 1957, valget gælder til 30. september	1962
POUL BRANDT REHBERG, valgt 27. november 1959, valget gælder til 30. september	1964

Medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse:

STIG IUUL, valgt 29. marts 1957, genvalgt 1958, valget gælder til 30. september	1968
---	------

Tilforordnede til Carlsberg Laboratoriets Bestyrelse:

A. C. ANDERSEN, cand. polyt., fh. forstander for Landøkonomisk Forsøgslaboratoriums kemiske afdeling, valgt 6. februar 1925, genvalgt 1930, 1935, 1940, 1945, 1950, 1955 og 1960, valget gælder til 30. september	1965
HANS B. FOGH, cand. polyt., direktør ved Carlsberg Bryggerierne, valgt 28. oktober 1955, genvalgt 1960, valget gælder til 30. september	1965

*Medlemmer af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse,
valgt af Selskabet:*

K. FRIIS JOHANSEN, valgt 19. oktober 1945, genvalgt 1947, 1951, 1955 og 1959, valget gælder til 31. oktober	1963
A. W. LANGSETH, valgt 31. oktober 1958, genvalgt 1959, valget gælder til 31. oktober	1963

*Medlemmer af kommissionerne
under »Statens almindelige Videnskabsfond«,
valgt af Selskabet:*

Kommissionen for de humanistiske Videnskaber:

F. J. BILLESKOV JANSEN, valgt den 17. oktober 1958, valget gælder til 30. september	1963
---	------

Kommissionen for Naturvidenskaberne:

JOHS. IVERSEN, valgt 16. oktober 1959, valget gælder til 30. september	1962
--	------

Bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabsmand« (Lundehave):

TH. KNUDTZON, højesteretssagfører, valgt 3. november 1939, genvalgt 1943, 1949, 1955 og 1961, valget gælder til april	1967
EJNAR DYGGVE (formand), valgt 25. november 1949, genvalgt 1955 og 1961, valget gælder til april	1967
WERNER FENCHEL, valgt 9. april 1954, genvalgt 1955 og 1961, valget gælder til april	1967
L. L. HAMMERICH, valgt 12. april 1957, genvalgt 1961, valget gælder til april	1967

Bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat til unge, danske, mandlige, ubemidlede Naturvidenskabsmænd«:

Valgene gælder til april i de nedenfor nævnte år.

KNUD JESSEN, valgt 1. april 1932, genvalgt 1936, 1943, 1951 og 1959	1967
N. E. NØRLUND, valgt 2. maj 1941, genvalgt 1948 og 1956	1964
NIELS BØHR (formand), valgt 2. november 1945, genvalgt 1947 og 1955	1963
MATHIAS THOMSEN, valgt 1. marts 1946, genvalgt 1949 og 1957	1965
J. A. CHRISTIANSEN, valgt 2. april 1948, genvalgt 1953 og 1961	1969
P. BRANDT REHBERG, valgt 9. april 1954	1962
ARNE NOE-NYGAARD, valgt 15. april 1955, genvalgt 1958	1966
.	1968

Bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat«:

J. BRØNDUM-NIELSEN, valgt 31. januar 1947, genvalgt 1950, 1953, 1956 og 1959, valget gælder til april	1962
KNUD JESSEN, valgt 31. januar 1947, genvalgt 1950, 1953, 1956 og 1959, valget gælder til april	1962
L. L. HAMMERICH (formand), valgt 3. april 1959, valget gælder til april	1962

Administrationsudvalget for »Niels Bohr Legatet«:

Valgt 18. januar 1946: NIELS BØHR, N. E. NØRLUND.
11. december 1959: C. MØLLER.

Den danske bestyrelse for de skandinaviske Naturforsker møder:
Valg foretages før hvert naturforsker møde.

Valgt maj 1955: J. A. CHRISTIANSEN, MAGNUS DEGERBØL (formand),
AKSEL TOVBORG JENSEN, prof. H. HØJGAARD JEN-
SEN, EJNAR LUNDSGAARD, ARNE NOE-NYGAARD,
CHR. POULSEN, THORV. SØRENSEN, GUNNAR THOR-
SON, MOGENS WESTERGAARD, ERIK ZEUTHEN.

Medlem af bestyrelsen for »Danmarks Akvarium«, Charlottenlund,
valgt af Selskabet:

R. SPÄRCK, prof., dr., valgt 16. april 1948, genvalgt 1952
og 1959, valget gælder til 31. december . . . 1964

Medlem af bestyrelsen for legatet »Ole Rømer Medaillen«,
valgt af Selskabet:

N. E. NØRLUND, valgt 1. december 1944, genvalgt 1951 og
1957, valget gælder til 31. oktober 1962

Medlem af bestyrelsen for Det danske Institut i Rom,
valgt af Selskabet:

EJNAR DYGGVE, valgt 10. februar 1956, genvalgt 1960, val-
get gælder til 1964

Selskabets sekretariat: Dantes Plads 5, København V.
Telf. Byen 3240.

Arkivar: ASGER LOMHOLT, (f. ²/₈ 1901), cand. theol., R. af Dhg.,
Normasvej 32, Valby. Telf. Valby 2163. — (¹/₉ 1925.)

Assistent: Fru ELLEN ERICHSEN, (f. ¹²/₇ 1897). — (¹/₁ 1932.)

Selskabets mødelokaler: H. C. Andersens Boulevard 35,
København V. Telf. Byen 8980.

BERETNING OM MØDERNE 1960-61

218.-219. selskabsår.

1. Mødet den 14. oktober 1960

Til stede var 44 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, J. C. Jacobsen, Holter, Niels Nielsen, Barr, Hjlemslev, Fenchel, Brandt, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Tovborg Jensen, Steensberg, Bøggild, Nøe-Nygaard, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Veibel, Sten, Billeskov Jansen, Aage Hansen, Koch, Steemann Nielsen, Thorv. Sørensen, Reiz, J. P. Larsen, Maaløe, Ottesen, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Knud Jessen. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Torsten Gustafson, G. S. Kahlson (Lund) og B. Mottelson, og som gæst prof. Sigurd Erixon (Stockholm).

Præsidenten bød medlemmerne velkommen.

Præsidenten meddelte, at Selskabet i anledning af kongens og dronningens sølvbryllup den 24. maj 1960 havde sendt en lykønskingsadresse. Deres Majestæter havde sendt Selskabet en takkeskrivelse (jvfr. Overs. 1959-60, side 63).

Sekretæren meddelte, at Selskabet ved Niels Bohrs 75-års fødselsdag den 7. oktober 1960 havde overbragt sin lykønskning ved klasseformændene, sekretæren og redaktøren, og der var sendt en blomsterdekoration.

Niels Bohr takkede for den modtagne lykønskning og for Selskabets tillid gennem årene.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk medlem, nemlig dr. phil. AUGUST THIENEMANN, fh. professor i hydrobiologi ved universitetet i Kiel, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 8. april 1938, død den 22. april 1960.

Endvidere var observator, mag. scient. JULIE VINTER HANSEN afgang ved døden den 27. juli 1960. Frk. Vinter Hansen var i en årrække til sin død medlem af komiteen for den internationale astronomiske union.

AXEL STEENSBERG gav en meddelelse: *Nye oplysninger om bondens gård og huse i middelalderen.*

Undersøgelsen af den i 1774 nedlagte landsby Store Valby ved Slagelse stod på fra 1945 til 1952. En væsentlig del af det forhistoriske materiale er allerede publiceret, og undersøgelsens bidrag til vore kulturplanters og husdyrs historie samt den historiske arkæologiske kronologi vil det føre for vidt at behandle i nærværende sammenhæng. Men udgravningen har vist, at der eksisterede firelængede gårde allerede i middelalderen, og at landskabslovenes omtale af *lægård* og *fægård* må hentyde til en todeling af gårdspladsen og de omgivende bygninger ved hjælp af et gærde. Den har tillige vist, at forskellige konstruktions typer har eksisteret på samme tid inden for én og samme bondegårds bygninger. Også ovnen og ildstedets form rummer nye variationer, der viser hen til kulturforbindelserne med områder uden for Sjælland. Principielt har Store Valby-undersøgelsen demonstreret vigtigheden af, at etnologiske undersøgelser underbygges med nyt arkæologisk materiale fra perioder, hvor de historiske kilder svigter.

L. L. HAMMERICH fremlagde: *A Critical Pāli Dictionary*, Vol. II, fasc. 1, 1960, udgivet af Selskabet.

Arne Noe-Nygaard aflagde beretning om den 21. internationale geologkongres i København den 15.–25. august 1960, for hvilken han var præsident, og hvori han repræsenterede Selskabet. I beretningen omtaltes bl. a. spørgsmålet om dannelsen af en international geologisk union og eventuelt valg af en nationalkomité.

Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie havde sendt beretning om virksomheden i året 1959. Trykt i *Oversigt 1959–60*, side 147–54.

Kommissionen for den nye Ducange havde sendt beretning for året 1959. Trykt i *Oversigt 1959–60*, side 161.

Kommissionen for »Corpus Lexicographorum Graecorum« havde sendt beretning for året 1959. Trykt i *Oversigt 1959–60*, side 161.

Kommissionen for »Monumenta Musicae Byzantinae« havde sendt beretning for årene 1954–60 samt uddrag af regnskab for samme år. Trykt i Oversigt 1959–60, side 162–66.

Selskabets sekretariat havde sendt beretning om virksomheden i året 1959. Trykt i Oversigt 1959–60, side 175–83.

Den grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse havde sendt beretning for året 1959.

Danmarks Akvarium havde sendt beretning om virksomheden i året 1959.

»Union Géodésique et Géophysique Internationale« havde sendt aftryk af nye statutter og forretningsorden, gældende fra 1. august 1960. Danmarks bidrag til unionen var forhøjet fra £ 200.0.0 til £ 320.0.0.

Ved unionen var oprettet et nyt embede som Trésorier, hvortil Einar Andersen var valgt, hvorved han samtidig var medlem af unionens bureau.

Til 300-års jubilæet i Royal Society, London, den 18.–26. juli 1960, havde Selskabet sendt en adresse. Selskabet var repræsenteret ved Niels Bohr, N. E. Nørlund og Øjvind Winge.

Selskabets adresse havde følgende ordlyd:

»The Royal Danish Academy of Sciences and Letters sends its most cordial congratulations to the Royal Society of London on the occasion of the 300th anniversary of its foundation, and begs to express its very best wishes for the future.

As one of the oldest existing societies for the promotion of the sciences, the Royal Society of London has throughout three centuries exerted a never relaxing influence upon scientific life not only in Great Britain, but all over the globe.

Under the leadership of prominent presidents, one of whom, Isaac Newton, inaugurated a new era in the history of mankind, the Royal Society of London has been the initiator, promotor, and sponsor of a long series of important and successful enterprises within nearly all fields of the sciences, and the publications of the Royal Society of London have in a great measure contributed to scientific progress.

Our Academy is happy that we have always been in close connection with the Royal Society of London. In planning our activities, in working out our statutes, we have on several occasions throughout two centuries been able to follow the wise example of the Royal Society of London. Before our Academy came into existence, the results of a Danish expedition to Egypt were published in a preliminary form by the Royal Society of London, to be completed a few years later by our Academy. From the very beginning, members of our Academy were elected members of the Royal Society of London. Two of the presidents of the Royal Society of London were among our first honorary members. Indeed, during the whole existence of our Academy, there has probably never been a year, certainly no prolonged period, in which no member of the Royal Society of London was a member of our Academy.

Among the many illustrious men whom we are proud to recall as having been our members, we may name: Joseph Banks, Thomas Young, Humphry Davy, John Herschel, Michael Faraday, Charles Lyell, Roderick Impey Murchison, William J. Hooker, Joseph D. Hooker, Richard Owen, William Huggins, James Prescott Joule, Arthur Cayley, Thomas Henry Huxley, William Thomson Kelvin, Charles Robert Darwin, John William Strutt Rayleigh, William Ramsay, Charles Scott Sherrington, Joseph John Thomson, William Bateson, Joseph Barcroft, William Maddock Bayliss, William Henry Bragg, Ernest Henry Starling, Frederick Gowland Hopkins, and Ernest Rutherford – to end with a name which marks again the beginning of a new era in the history of mankind.

When towards the end of the last century, international cooperation became more urgent than before, the Royal Society of London took a decisive initiative in founding the International Catalogue of Scientific Literature and in supporting it for years, even at excessive expenditure.

The Royal Society of London played a prominent part in creating the International Association of Academies and, after its collapse during the First World War, in recreating this important instrument of international scientific cooperation as the International Council of Scientific Unions.

Again, after the collapse of international cooperation during

the Second World War, the Royal Society of London resumed the thread as soon as possible: our Academy will always be profoundly grateful in remembering the visit, in 1945, of the Senior Secretary of the Royal Society of London, Archibald Hill, who came to us with greetings which warmed our hearts, and with practical plans for future international cooperation.

The present times probably hold more dangers to the human race than any previous age, but also more hope of lasting progress, if good will can prevail. Our Academy is confident that the Royal Society of London, also in the future, will keep its leading position within scientific activity, and we know how great a benefit this will be to mankind.«

Ved 50-års jubilæet i Norges Tekniske Høgskole i Trondheim den 15.–16. september 1960 havde Jannik Bjerrum repræsenteret Selskabet.

Kaj Birket-Smith havde sendt beretning om sin deltagelse i »XXXIV. Internationaler Amerikanistenkongress« i Wien den 18.–25. juli 1960, og i »Le VIe Congrès International des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques« i Paris den 31. juli–7. august 1960.

C. O. Bøggild-Andersen havde sendt beretning om den 11. internationale historikerkongres i Stockholm den 21.–28. august 1960, hvori han havde repræsenteret Selskabet.

Selskabet havde indgået bytteforbindelse med følgende:

Universitetets zoologiske Museum, Oslo. Der sendes Biol. Medd. og Skrifter.

Library of Congress, Washington D. C. Der sendes samtlige publikationer.

Bytteforbindelse med Biblioteka Akademii Nauk SSSR, Leningrad, var udvidet. Der sendes yderligere 1 ekspl. af Mat. Fys. Medd. og Skrifter, således at biblioteket herefter modtager 11 ekspl. af disse serier.

Det vedtoges at indlede bytteforbindelse med The Nencki Institute of Experimental Biology, Polska Akademia Nauk, Warszawa, og at sende Biol. Medd. og Skrifter.

Den grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse havde meddelt, at den Selskabet tilkommende andel i stiftelsens overskud for året 1959 havde udgjort 6 555 kr. 90 øre.

Selskabets kommissionær, Ejnar Munksgaards Forlag, havde sendt opgørelse over salget af Selskabets publikationer i året 1959. Den Selskabet tilkommende indtægt for salget havde udgjort 35 117 kr. 55 øre.

Selskabets udenlandske medlem, professor O. Neugebauer, Providence, havde indsendt en afhandling: »A New Greek Astronomical Table (P. Heid. Inv. 4144 + P. Mich. 151)«. Trykt i Hist. Filos. Medd. bd. **39**, no. 1.

I sommerens løb var følgende afhandlinger optaget i publikationerne:

Professor, dr. phil. Tyge W. Böcher: »Experimental and Cytological Studies on Plant Species. V. The *Campanula rotundifolia* Complex« (Biol. Skrifter **11**, 4).

Afdelingsleder, dr. phil. H. Wienberg Rasmussen: »A Monograph on the Cretaceous Crinoidea«. Vil blive trykt i Biol. Skrifter **12**, 1.

Dr. phil. Marie Hammer: »Investigations on the Oribatid Fauna of the Andes Mountains. II. Peru« (Biol. Skrifter **13**, 1).

Mag. scient. Chr. Knakkegård Møller: »Electrochemical Investigation of the Transition from Tetragonal to Cubic Cæsium Plumbo Chloride« (Mat. Fys. Medd. **32**, 15).

Dr. Sven Gösta Nilsson, Lund, og O. Prior: »The Effect of Pair Correlation on the Moment of Inertia and the Collective Gyromagnetic Ratio of Deformed Nuclei« (Mat. Fys. Medd. **32**, 16).

Carlsbergfondets Direktion havde bevilget midler til trykning af jubilæumsskriftet »Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab. Samlinger til Selskabets Historie«, fjerde og afsluttende bind, af Asger Lomholt. Selskabets præsident havde sendt en takkeskrivelse.

Efter forhandling med Abstracting Board, Bureau des Résumés Analytiques du Conseil International des Unions Scienti-

fiques, Paris, var det besluttet at ophøre med trykningen af »synopsiskort« til udsendelse med Mat. Fys. og Biol. Medd. og Skrifter. Synopsis ville stadig blive trykt i afhandlingerne.

Ved afslutningen af Selskabets hverv med administration af de af Ford Foundation bevilgede midler til støtte for landflygtige ungarske studerendes studieophold i Danmark havde Selskabet tildelt docent, lektor, dr. phil. Olaf Schmidt en boggave som tak for hans meget betydelige indsats ved den personlige forbindelse med flygtningene under disses tilpasning til de nye forhold.

Fra undervisningsministeriet havde Selskabet modtaget en skrivelse vedrørende bistand til bevarelse af de i ægyptisk og sudanesisk Nubien eksisterende oldtidsmonumenter, der truedes af oversvømmelse som følge af den nye Assuan-dæmnings opførelse. Den danske Unesco-nationalkommission havde foreslået nedsættelse af et udvalg til at tage sig af sagen, og blandt medlemmerne af udvalget var foreslået en repræsentant fra Selskabet. Til Selskabets repræsentant var W. Erichsen valgt.

Redaktøren fremlagde de i sommerens løb udkomne publikationer:

Hist. Filos. Medd. **37**, no. 7, Christian Thodberg; **38**, no. 1, A. Blinkenberg.

Mat. Fys. Medd. **32**, no.5, Jens Bang; **32**, no. 6, M. Magnusson; **32**, no. 8, Kurt Alder & Aage Winther; **32**, no. 9, L. S. Kisslinger & R. A. Sorensen; **32**, no. 11, Chr. Poulsen; **32**, no. 14, Ebbe Rasmussen & V. Middelboe.

Biol. Skrifter **11**, no. 2, Lárus Einarson & Ira R. Telford.

A Critical Pāli Dictionary Vol. II, fasc. 1.

2. Mødet den 28. oktober 1960

Til stede var 35 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Lundsgaard, Børge Jessen, J. C. Jacobsen, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Buchthal, Fenchel, Rosenkrantz, Blatt, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Steensberg, Noe-Nygaard, Erichsen, Bang, Mathiassen, Aage Hansen, N. O. Lassen, Thorv. Sørensen, Reiz,

Maaløe, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Barr, Tovborg Jensen. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Torsten Gustafson og B. Mottelson, og som gæster dr. Thure Vilstrup og prof. H. Højgaard Jensen.

Ved N. E. Nørlunds 75-års fødselsdag den 26. oktober havde Selskabet overbragt sin lykønskning ved præsidenten, klasseformændene, sekretæren, redaktøren og kassekommissionens formand, og der var sendt en blomsterdekoration.

J. A. CHRISTIANSEN gav en meddelelse: *Et forsøg til en teori for forskydningspotentialer.*

Forskydningspotentialer (displacement-potentials) blev opdaget på opløsninger af kaliumhyaluronat i 1954 af C. E. JENSEN, J. KOEFOED og TH. VILSTRUP. Med henblik på mulige anvendelser på ørets fysiologi har foredragsholderen forsøgt at forstå fænomenet ud fra hyaluronatets i hovedsagen kendte struktur. Molekulet kan i grove træk beskrives som en lang cylinder med negativ elektricitet jævnt fordelt langs dens akse og positiv elektricitet jævnt fordelt på dens overflade. Hvis cylinderen bøjes, vil der under bøjningen forskydes positiv elektricitet i retning bort fra bøjningscentret, og det bøjede molekule vil under opretning søge at jage elektricitet i modsat retning. Findes molekulerne i en opløsning, der forskydes i en glaskapillar, vil molekulerne fortrinsvis bøjes med bøjningscentret i forskydningens retning. Heraf følger, at der under forskydningen må forskydes elektricitet mod vædskeforskydningens retning, og at der i den forskudte vædskesøjle må eksistere et potential, der er positivt i vædskeforskydningens retning. Begge disse fænomener blev observerede af opdagerne. De observerede potentialer varierede efter omstændighederne fra nogle få til omkring 100 mV. De synes at være uafhængige af målelektrodernes afstand (Jensen og Vilstrup). Overslagsregninger, dels af H. HØJGAARD JENSEN på en beslægtet model, dels af foredragsholderen på den beskrevne model, giver hvad størrelsesorden angår, resultater, der stemmer med de observerede.

Efter forslag fra repræsentationsudvalget vedtoges det at sende to delegerede til Kungliga Vetenskaps-Societetens 250-års jubilæum i Uppsala den 6. december 1960.

Efter henvendelse fra »Dansk Nationalråd for Oceanologi« vedtog Selskabet at betale et årligt kontingent på 200 dollars til »The Special Committee on Oceanographic Research« (SCOR).

Det vedtoges at optage følgende afhandlinger i publikationerne:

Professor, dr. phil. Knud Hannestad, Århus: »Italiens land-

brug i 4.–6. århundrede med særligt henblik på landets forsyningsituation«. Vil blive trykt på engelsk i Hist. Filos. Medd.

Universitetsadjunkt, cand. theol. Jes P. Asmussen: »The Khotanese Bhadracaryādeśanā. Text, Translation and Glossary, together with the Buddhist Sanskrit Original« (Hist. Filos. Medd. **39**, no. 2).

Præsidenten omtalte det ønskelige i, at det i 1954 nedsatte vedtægtsudvalg genoptog sit arbejde, dels for at afslutte redaktionen af Selskabets forretningsorden, dels for påny at drøfte spørgsmålet om forøgelse af medlemsantallet.

Vedtægtsudvalget bestod af medlemmer af repræsentationsudvalget (præsident, klasseformænd, sekretær, redaktør og kassekommissionens formand), endvidere tre medlemmer fra hver klasse, valgt af klasserne, samt endelig Stig Iuul som jurist. Da flere af udvalgets medlemmer i de seneste år var afgået ved døden, foreslog præsidenten, at klasserne i senere møder valgte supplerende medlemmer til vedtægtsudvalget. Dette vedtoges af Selskabet.

3. Mødet den 11. november 1960

Til stede var 52 medlemmer, nemlig: Øjvind Winge, *fung. præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Brøndum-Nielsen, J. A. Christiansen, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, Math. Thomsen, Fabricius, J. C. Jacobsen, Holter, Brandt Rehberg, Buchthal, Brandt, Degerbøl, C. A. Jørgensen, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Iversen, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Bøggild, Bang, Thorson, Veibel, Sten, Aage Hansen, Einar Andersen, N. O. Lassen, Steemann Nielsen, Thorv. Sørensen, Zeuthen, Lund, Reiz, Wingstrand, J. P. Larsen, Ottesen, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Niels Nielsen, Barr, Hjelmlev, Blatt, Noe-Nygaard, Aage Bohr. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Torsten Gustafson, B. Mottelson og L. Rosenfeld.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk medlem, nemlig professor, dr. phil. Sir HAROLD SPENCER JONES, direktør for observatoriet i Greenwich, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 12. april 1946, død den 3. november 1960.

CARSTEN OLSEN gav en meddelelse: *Jordbundsforhold, som sætter grænse for skovens udbredelse på kalkbund.*

Træerne har i modsætning til urterne en stor, uproduktiv, men torstofforbrugende vedmasse i form af stamme, grene og rødder. En væsentlig del af den årlige stofproduktion, som finder sted i bladene, medgår til forøgelse af vedmassen. Skovtræerne stiller derfor større krav end urterne til de ydre betingelser i vegetationsperioden. Denne kan blive så kort, at hele stofproduktionen medgår til dannelse af blade og til dækning af åndingstabet i akseorganerne. Vedproduktionen vil i så tilfælde ophøre, og træerne må dø. Denne situation indtræder, når skoven i bjergene har nået trægrænsen.

Men også særlige jordbundsforhold kan sætte grænser for skovens udbredelse. På kalkbund i Allindelille Fredskov indtræder med stigende kalkindhold i jordbunden en stigende forværring af vækstbetingelserne for bøgen og for træagtige vækster i det hele taget. Bøgen er klorotisk, hvor kalkindholdet i jordbunden er over 60 0/0. Stiger kalkindholdet yderligere, aftager væksten stærkt, og klorosen bliver mere udpræget, og hvor kalkindholdet ligger mellem 70 og 75 0/0, findes kun få, lave, buskagtige bøge med stærkt gule blade. På jord med højere kalkindhold kan bøgen ikke udvikle sig. På lokaliteter, hvor jordbundens kalkindhold overskrider 82 0/0, findes hverken træer eller buske, men en rig urtevegetation.

Det lave klorofylindhold i de klorotiske bøges blade skyldes jernmangel og er årsag til, at fotosyntesen og hermed stofproduktionen kan blive så stærkt nedsat, at træerne ikke kan komme til udvikling.

PETER JØRGENSEN gav en meddelelse: *Om det nordfrisiske r.*

Medens alle behandlinger af de nordfrisiske dialekters lydforhold (med en kort fodnote af ERNST LÖFSTEDT om Halligerne som eneste undtagelse) beskriver det nordfrisiske *r* som et fortunge-*r*, viser egne optegnelser fra 30erne, at der findes et bagtunge-*r*, ikke blot på nogle af Halligerne, men også i et område på fastlandet og desuden, under andre betingelser, på øen Sild.

Dette bagtunge-*r*'s forekomst, opkomst og herkomst, dets hidtidige – og fremtidige – skæbne, blev kort belyst.

Efter indstilling fra udvalget for tildeling af »Pastor emer. F. J. Ørnborgs Legat« vedtog Selskabet at tildele Mogens Westergaard den for regnskabsåret 1. oktober 1959–30. september 1960 modtagne portion af legatet, 2 000 kr., til at færdiggøre et videnskabeligt arbejde.

Jannik Bjerrum havde sendt beretning om sin deltagelse som Selskabets repræsentant i 50-års jubilæet ved Norges Tekniske Høgskole i Trondheim den 15.–16. september 1960.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af professor, dr. phil. Bent Fuglede: »The Logarithmic Potential in Higher Dimensions« i Mat. Fys. Medd. Trykt i bd. **33**, no. 1.

Ingeniörsvetenskapsakademien, Stockholm, havde sendt et eksemplar af en af akademiet præget mindemedaille over Knut Lindmark. Medaillen overdroges Den kgl. Mønt- og Medaillesamling.

Redaktøren fremlagde:

Hist. Filos. Medd. **39**, no. 1, O. Neugebauer.

Mat. Fys. Medd. **32**, no. 12, R. E. Bell, S. Bjørnholm & J. C. Severiens.

Klassemøde:

Den historisk-filosofiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Valg af to medlemmer til supplerung af vedtægtsudvalget.
2. Eventuelt.

4. Mødet den 25. november 1960

Til stede var 46 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, Math. Thomsen, Fabricius, J. C. Jacobsen, Niels Nielsen, Buchthal, Fenchel, Brandt, Degerbøl, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Jón Helgason, Peter Jørgensen, Bøggild, Erichsen, Bang, Veibel, Sten, Billeskov Jansen, Diderichsen, Aage Hansen, Bak, N. O. Lassen, Sander-Hansen, Reiz, Maaløe, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, – Desuden Selsk. udenl. medlem B. Mottelson.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN gav en meddelelse: *Nogle legende-fragmenter på seglremme fra Romsdal.*

Nogle seglremme på et norsk dokument fra Romsdal indeholder nogle linier af en oversat Alexius-legende, der fra norsk side har været bestemt som hidrørende fra et norsk manuskript fra det 15de århundrede (Dipl. Norv. XI 166 f.; Studia Bernh. Karlgren dedicata 377 ff.). I meddelelsen søgtes det godtgjort, at liniernes text ikke stammer fra det 15., men fra det 14. årh. (c. 1375) og ikke er norsk, men dansk.

HOLGER HJELHOLT gav en meddelelse: *Om ægtheden af Tillisch' beretning 24. november 1849 om forholdene i Slesvig under bestyrelseskommissionen.*

I h. t. våbenstilstandskonventionen 10. juli 1849 indsattes 25. aug. s. å. i Slesvig en kommission, bestående af danskeren TILLISCH, preusseren EULENBURG og englænderen LLOYD HODGES. I »The Times« for 5. dec. 1849 publiceredes en beretning fra Tillisch til indenrigsminister ROSENØRN af 24. nov. Beretningen spillede en stor rolle i slesvig-holstensk agitation. Var den ægte?

Trykt på engelsk i Hist. Filos. Medd. **39**, no. 3.

HANS TORNEHAVE gav en meddelelse: *Nogle matematiske eksperimenter med elektronregnemaskine.*

En kreds af danske matematikere har siden januar 1959 beskæftiget sig med undersøgelser af forskellige metoder til numerisk regning med særligt henblik på udnyttelse af elektroniske ciffermaskiner. Arbejdet har vist, at det ved løsning af partielle differentiaalligninger ved differensmetoder er praktisk muligt at lade regnemaskinen bestemme en gunstig inddelingsfinhed, og at det derved bliver muligt at opnå en relativ nøjagtighed på 10^{-3} eller 10^{-4} for simple ligninger ved en regnetid på få minutter. Numeriske metoder til konform afbildning har også været behandlet, og det har også for dette problems vedkommende vist sig, at en relativ nøjagtighed på 10^{-4} for cirkelnære områder kan opnås ved en regnetid på få minutter. Foreliggende udenlandske undersøgelser, f. eks. af WARSCHAVSKI vedrørende konform afbildning, har tilstræbt langt større nøjagtighed, men regnetiden har til gengæld været mange timer.

Den historisk-filosofiske klasse havde valgt F. J. Billeskov Jansen og Franz Blatt til medlemmer af vedtægtsudvalget. Dette bestod herefter af medlemmerne af repræsentationsudvalget, samt fra den historisk-filosofiske klasse: F. J. Billeskov Jansen, Franz Blatt og Stig Iuul, og fra den naturvidenskabelig-matematiske klasse: Einar Lundsgaard, N. E. Nørlund og Math. Thomsen.

Sekretæren meddelte, at der ikke for det kommende år kunne udsættes prisogaver for legaterne.

Ved Kungliga Vetenskaps-Societetens 250-års jubilæum i Uppsala den 6. december 1960 ville Øjvind Winge og L. L. Hammerich deltage som Selskabets repræsentanter.

Der ville blive overbragt en adresse med følgende ordlyd:

»Til Kungliga Vetenskaps-Societeten i Uppsala sender Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab søsterlige hilsener og hjertelige lykønskninger i anledning af 250 års jubilæet.

En menneskealder ældre end vort Selskab har Kungliga Vetenskaps-Societeten i Uppsala kunnet være et forbillede for vor virksomhed. Vore selskaber har ofte haft – og har den dag i dag – medlemmer fælles. Af de publikationer, hvormed Kungliga Vetenskaps-Societeten i Uppsala i dets lange levetid har beriget videnskaberne, har også dansk videnskab draget stor nytte.

I en tid, hvor det internationale videnskabelige samarbejde er vigtigere og mere krævende end nogen sinde, er det godt at mindes, med hvilken tryghed man fra alle sider har kunnet se hen til Kungliga Vetenskaps-Societeten i Uppsala.

Måtte Kungliga Vetenskaps-Societeten i Uppsala få styrke til at fortsætte sin videnskabelige virksomhed med samme fremgang som hidtil, til gavn og lykke for videnskaben og menneskeheden.«

Til en festlighed i Rom den 19. november 1960 i anledning af 100-året for Vito Volterras fødsel havde Selskabet sendt en lykønskningsskrivelse til Accademia dei Lincei.

C. E. Sander-Hansen havde sendt beretning om sin deltagelse i den 25. internationale orientalistkongres i Moskva den 9.–16. august 1960. Professor Hans Hendriksen havde sendt en særlig beretning om fremlæggelsen på kongressen af Påljordbogen Vol. II, fasc. 1, 1960.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af Daniel R. Bès: »A Study of Nuclear Potential Energy Surfaces and Gamma Vibrations« i Mat. Fys. Medd. Trykt i bd. **33**, no. 2.

Arkivar Asger Lomholt fremlagde manuskriptet til Hans Grams forslag til oprettelsen af »Collegium Antiquitatum« 1742. Dette manuskript var modtaget tilbage fra Det kgl. norske Videnskabers Selskab i Trondheim, hvor det formentlig havde henligget i ca. 180 år.

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Medd. **32**, no. 10, Olavi Hellman; **32**, no. 13, K. Gottfried & L. Pičman; **32**, no. 15, Chr. Knakkegård Møller.

5. Mødet den 9. december 1960

Til stede var 38 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Hertzprung, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, J. C. Jacobsen, Holter, Niels Nielsen, Barr, Fenchel, Brandt, Bjerrum, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Iuul, Erichsen, Bang, Veibel, Einar Andersen, N. O. Lassen, Steemann Nielsen, Thorv. Sørensen, Zeuthen, Reiz, J. P. Larsen, Ottesen, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Blatt. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Helmuth Scheel (Mainz), Torsten Gustafson og L. Rosenfeld, og som gæster cand. mag. K. M. Jensen og cand. mag. Hans Kuhlman.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet to udenlandske medlemmer, nemlig dr. phil. ALFRED L. KROEBER, fh. professor i antropologi ved University of California, Berkeley, optaget i den historisk-filosofiske klasse den 4. april 1952, død den 5. oktober 1960, og dr. phil. LAURITZ ULRIK ABSALON WEIBULL, fh. professor i historie ved universitetet i Lund, optaget i den historisk-filosofiske klasse den 12. april 1940, død den 2. december 1960.

NIELS NIELSEN gav en meddelelse: *Vinderosion og muldflugt i Danmark.*

Vinderosion og muldflugt på dyrkede marker er et årligt tilbagevendende forårsfænomen, som har en ret stor udbredelse i Jylland, og som stedvis optræder på øerne. Man har i en længere årrække fulgt processen, navnlig i Midtjylland, men i foråret 1960 udviklede den sig så voldsomt, at et mere indgående studium skønnedes påkrævet.

Der blev indsamlet et omfattende materiale til bedømmelse af muldflugtens udbredelse, mægtigheden af det afblæste lag. Det er tillige lykkedes at klarlægge nogle af de faktorer, som bestemmer muldflugtens igangsættelse og forløb.

Vinderosionen forårsager betydelige øjeblikkelige skader på afgrøden, men den alvorligste ulempe er utvivlsomt af mere langvarig og snigende karakter, idet man i udsatte egne må befrygte en jævnlig gentagelse af processen og en så stor reduktion af muldjordens mægtighed, at en væsentlig forringelse af jordbrugskvaliteten kan blive følgen.

Undersøgelserne var gennemført i samarbejde med cand. mag. K. M. JENSEN og cand. mag. HANS KUHLMAN.

EINAR ANDERSEN gav en meddelelse: *Geodætisk Instituts elektroniske regnemaskine GIER.*

Geodætisk Institut har i forbindelse med regnecentralen, Dansk Institut for Matematikmaskiner, bygget den første elektroniske ciffer-

regnemaskine, der er udarbejdet efter danske planer. Maskinen benytter det binære talsystem, den er transistoriseret, og den har en hurtig hukommelse, et ferritlager, der rummer 1024 ord, samt en langsommere hukommelse, en magnettromle, der indeholder 320 spor à 40 ord.

Der gaves en kortfattet beskrivelse af maskinens logiske organisation.

Det af kassekommissionen (ved Einar Andersen) forelagte budget for året 1961 vedtoges. Trykt side 90–92. Herunder bevilgedes bl. a. 1 400 kr. til Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie, og 4 000 kr. til medhjælp i sekretariatet.

Selskabet vedtog at vælge den til enhver tid fungerende formand for »Jysk Biologisk Selskab« til medlem af komiteen for »International Union of Biochemistry« som repræsentant for en væsentlig del af de jyske biokemikere. Den nuværende formand er overlæge, dr. med. N. S. C. Heilskov, Århus.

Einar Andersen havde sendt beretning om mødet i »Union Géodésique et Géophysique Internationale« i Helsingfors den 25. juli–6. august 1960, hvor han havde repræsenteret Selskabet. Trykt side 111–14.

»Union Académique Internationale« havde sendt trykt beretning om mødet i Bruxelles den 13.–17. juni 1960.

L. L. Hammerich havde sendt beretning om sin deltagelse som Selskabets repræsentant i den 2. internationale germanistkongres den 21.–27. august 1960 i København, for hvilken han var præsident.

L. L. Hammerich havde sendt beretning om sin deltagelse som Selskabets repræsentant i »Le 8e Congrès de la Fédération Internationale des Langues et Littératures Modernes« den 28. august–4. september 1960 i Liège, for hvilken han var præsident.

Selskabets udenlandske medlem, professor O. Neugebauer, havde indsendt en afhandling: »The Astronomical Tables of Al-Khwārizmī. Translation of the Latin Version, Edited by H. Suter, Supplemented by Corpus Christ College MS 283, with Commentaries by O. Neugebauer«. Vil blive trykt i Hist. Filos. Skrifter bd. 4, no. 2.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af dr. Alfred Chi-Tai Wu: »On the Analytic Properties of the 4-Point Function in Perturbation Theory« i Mat. Fys. Medd. Trykt i bd. **33**, no. 3.

Redaktøren fremlagde:

Oversigt over Selskabets Virksomhed juni 1959–maj 1960.

Hist. Filos. Medd. **38**, no. 2, Paul Diderichsen.

Biol. Skrifter **11**, no.3, Kai Larsen; **11**, no. 4, Tyge W. Böcher.

6. Mødet den 27. januar 1961

Til stede var 56 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, Math. Thomsen, J. C. Jacobsen, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Buchthal, Fenchel, K. Ad. Jensen, Brandt, Bjerrum, Degerbøl, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Topsøe-Jensen, Iversen, Helgason, Bøggild, Nøe-Nygaard, Erichsen, Thorson, Sten, Billeskov Jansen, Mathiassen, Aage Hansen, Koch, Einar Andersen, N. O. Lassen, Steemann Nielsen, Thorv. Sørensen, Teilum, Zeuthen, Sander-Hansen, Reiz, Wingstrand, J. P. Larsen, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Ørskov, Bang. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer B. Mottelson og L. Rosenfeld.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk medlem, nemlig dr. med. JULIUS ENGELBRETH-HOLM, professor i patologisk anatomi ved Københavns Universitet, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 12. april 1957, død den 17. januar 1961.

C. E. SANDER-HANSEN gav en meddelelse: *Den skandinaviske ekspedition til Nubien.*

Den planlagte forhøjelse af Assuandæmningen vil forvandle hele Nedre-Nubien til en sø, ca. 500 km lang og indtil 25 km bred. Adskillige af de mest berømte monumenter, bl.a. Philae og Abu Simbel, vil derved for stedsse gå tabt, dersom de ikke sikres forinden. Den ægyptiske del af Nubien er før de tidligere forhøjelser af dæmningen blevet grundig arkæologisk kortlagt. Derimod er de truede sudanesiske egne fra grænsen og til den 3. katarakt kun overfladisk undersøgt.

Den skandinaviske ekspedition, som nu er gået i arbejde, undersøger et område af den største interesse for Middelhavskulturens ældre forbindelser med Central- og Østafrika.

Selskabets delegerede ved mødet i »Union Académique Internationale« i Bruxelles den 13.–17. juni 1960, Franz Blatt, L. L. Hammerich og Carsten Høeg, havde sendt beretning om mødet. Trykt side 107–10.

Til 25-års jubilæet i National Institute of Sciences of India, New Delhi, den 29. december 1960–2. januar 1961 havde Selskabet sendt en skriftlig lykønskning.

Efter forslag fra repræsentationsudvalget vedtog Selskabet følgende:

Til mødet i »Union Académique Internationale« i Stockholm den 12.–17. juni 1961 sendtes to delegerede, Franz Blatt og L. L. Hammerich, samt Carsten Høeg som délégué adjoint.

Til den 11. generalforsamling i »Union Astronomique Internationale« i Berkeley, Cal., den 15.–24. august 1961 delegeredes Ejnar Hertzsprung.

Til den internationale matematikerkongres i Stockholm den 15.–22. august 1962 samt den dertil knyttede generalforsamling i »Union Mathématique Internationale« delegeredes Børge Jessen og N. E. Nørlund.

Til »Le VIIe Congrès International des Sciences Onomastiques« i Firenze og Pisa i foråret 1961 sendtes ingen delegeret fra Selskabet.

Til »The International Measurement Conference« i Budapest den 26. juni–1. juli 1961 sendtes ingen delegeret fra Selskabet.

Til »Le IIIe Congrès de l'Association Internationale de Littérature Comparée« i Utrecht den 21.–26. august 1961 delegeredes F. J. Billeskov Jansen.

Til »The Tenth Pacific Science Congress« i Honolulu den 21. august–6. september 1961 delegeredes Gunnar Thorson.

»Union Académique Internationale« havde i sit møde 1960 besluttet at forhøje det årlige kontingent til unionen fra 10 000 til 15 000 frcs. belg. Denne forhøjelse bevilgedes.

Selskabet besluttede at genindstille L. L. Hammerich til repræsentant for Selskabet i den danske Unesco-nationalkommission for tre år fra 1. marts 1961 at regne.

Der vedtoges at udvide bytteforbindelsen med Biblioteka Akademii Nauk SSSR, Leningrad, og at sende yderligere 5 ekspl. af Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse havde meddelt, at der efter ansøgning var bevilget Selskabet 30 000 kr. til opretholdelse af de internationale forbindelser i 1961.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af dr. phil. Erik Tetens Nielsen: »On the Habits of the Migratory Butterfly *Ascia monuste* L.« i Biol. Medd. Trykt i bd. **23**, no. 11.

I anledning af Købstædernes almindelige Brandforsikrings 200-års jubilæum den 13. januar 1961 havde Selskabet modtaget et eksemplar af jubilæumsskriftet »Danske Købstæder for to hundrede år siden og i dag«, bind I-II, udarbejdet af forfatteren Mogens Lebech.

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Medd. **33**, no. 1, Bent Fuglede.

Biol. Skrifter **13**, no. 1, Marie Hammer.

Begge klasser holdt møde med dagsorden:

1. Mundtlig anmeldelse af forslag om optagelse af nye medlemmer i Selskabet.
2. Eventuelt.

7. Mødet den 10. februar 1961

Til stede var 53 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Hammerich, Lundsgaard, Børge Jessen, Math. Thomsen, Fabricius, J. C. Jacobsen, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, Buchthal, Fenchel, Bjerrum, Degerbøl, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Chr. Poulsen, Iversen, Helgason, Steensberg, Bøggild, Berg, Bang, Aage Bohr, Thorson, Ussing, Veibel, Westergaard, Mathiassen, Aage Hansen, Einar Andersen, N. O. Lassen, Steemann Nielsen, Thorv. Sørensen, Zeuthen, Reiz, Wingstrand, Maaløe, Ottesen, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Iuul. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer E. A. Hylleraas (Oslo), Torsten Gustafson, B. Mottelson og L. Rosenfeld, og som gæster direktør, dr. phil. E. Bertelsen, cand. mag. Knud Sick og lektor, mag. scient. Ove Frydenberg.

MOGENS WESTERGAARD gav en meddelelse: *Den nye diskussion omkring Johs. Schmidts teori om den europæiske åls livscyklus.*

JOHS. SCHMIDTS teori, at den europæiske og den amerikanske ål repræsenterer to forskellige arter, taxonomisk adskilt gennem forskel i antallet af hvirvler, og begge arter gydende i Sargassohavet, er nylig blevet angrebet af den britiske zoolog D. W. TUCKER. Kritikkkens udgangspunkt er forsøg af VEDEL TÅNING og andre, der har vist, at hvirvelantallet kan være miljøpåvirkeligt (temperatur), og at man derfor ikke kan tillægge forskel i hvirvelantal så sikker en taxonomisk værdi, som Johs. Schmidt gjorde det. Som alternativ hypotese foreslår Tucker, at den europæiske og den amerikanske ål repræsenterer een art, der gyder i Sargassohavet, men at den europæiske bestand aldrig vender tilbage til gydepladsen, altså må opfattes som en spildproduktion.

I foredraget blev mulighederne for at diskriminere eentydigt mellem de to teorier diskuteret, og prelimære genetiske observationer (hæmoglobinundersøgelser) og cytologiske undersøgelser (kromosomtællinger) blev omtalt. Hæmoglobinundersøgelserne var udført af cand. mag. KNUD SICK, kromosomtællingerne af Knud Sick i samarbejde med lektor, mag. scient. OVE FRYDENBERG og foredragsholderen.

KAJ BIRKET-SMITH og THERKEL MATHIASSEN talte mindeord om GUDMUND HATT. Trykt side 71–85.

Mindeordene omhandlede henholdsvis Gudmund Hatts indsats i etnografi og geografi og i dansk arkæologi, hvor han især beskæftigede sig med jernalderens boliger og landbrug.

Direktionen for Det Classenske Fideicommis havde sendt beretning for året 1959–60.

Til den 14. generalforsamling i »Union Internationale des Sciences Biologiques« i Amsterdam den 13.–15. juli 1961 havde Selskabet delegeret P. Brandt Rehberg.

Det vedtoges at indlede bytteforbindelse med følgende:

Pedagogiska Högskolan, Jyväskylä, Finland.–Hist. Filos. Medd. og Skrifter.

Vsesojuznaja Gosudarstvennaja Biblioteka Inostrannoj Literatury (Sovjetunionens Statsbibliotek for fremmed Litteratur), Moskva. – Samtlige publikationer.

Gosudarstvennaja Publičnaja Istoričeskaja Biblioteka RSFSR

(The State Historical Library), Moskva. – Hist. Filos. Medd. og Skrifter.

Redaktøren fremlagde:

Hist. Filos. Medd. **39**, no. 3, Holger Hjelholt.

8. Mødet den 24. februar 1961

Til stede var 48 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Dyggve, Martin Kristensen, Børge Jessen, Fabricius, J. C. Jacobsen, Holter, Brandt Rehberg, Barr, Brandt, Bjerrum, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Iversen, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Erichsen, Bang, Thorson, Veibel, Mathiassen, Diderichsen, Aage Hansen, N. O. Lassen, Steemann Nielsen, Lund, Reiz, J. P. Larsen, Maaløe, Ottesen, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Berg. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Torsten Gustafson, B. Mottelson og L. Rosenfeld.

K. FRIIS JOHANSEN forelagde en afhandling: *Ajas og Hektor. Et førhomerisk heltedigt?*

På en attisk-geometrisk kande i Louvre findes en ejendommelig fremstilling, der tolkes som en gengivelse af hovedindholdet i Iliadens 7. sang. Da det forekommer usandsynligt, at den Iliade, der er bevaret for os, kan have været kendt i Athen, dengang vaser blev til, overvejes muligheden af, at overensstemmelsen kan bero på, at den pågældende del af vor Iliade og vasebilledet begge øser af en fælles kilde, et førhomerisk heltedigt.

Trykt på tysk i Hist. Filos. Medd. bd. **39**, no. 4.

E. STEEMANN NIELSEN gav en meddelelse: *Plantecellens beskyttelse mod for stærkt lys.*

Planternes fotosyntese nedsættes ved meget høje lysstyrker. Den af klorofyllet absorberede lysenergi kan bevirke fotooksydation, hvorved indholdsstoffer i cellen ødelægges. Planterne må have mekanismer, der modarbejder virkningerne af for stærkt lys.

Foredragsholderen beskrev for ca. 10-20 år siden en sådan mekanisme hos en brunalge og en fastsiddende grønalge. Der er næppe tvivl om, at den pågældende mekanisme ikke findes hos alle planter. Den synes imidlertid at være generelt forekommende hos planktonalgerne.

Det viser sig, at den fotokemiske delproces hos planktonalgen *Chlorella* inaktiveres i stærkt lys på en sådan måde, at de skadelige virk-

ninger af for stærkt lys ophæves. Kun ved starten af opholdet i stærkt lys sker normalt fotoooksydative ødelæggelser af enzymer og kun af sådanne, der ligger i grønkornene. Det har ikke været muligt at påvise nogen som helst forandring af klorofyllet, når den fotokemiske proces er inaktiveret.

Ved undersøgelserne har to UNESCO-stipendiater fra Brasilien, hr. A. MAGLIOCCA og hr. CLOVIS TEIXEIRA assisteret.

Til på Danmarks vegne at varetage de geologiske fags interesser i den kommende union for de geologiske videnskaber »International Union of Geological Sciences« (IUGS) besluttede Selskabet at nedsætte en nationalkomité, bestående af følgende medlemmer: fg. direktør K. Ellitsgaard-Rasmussen (Grønlands geologiske Undersøgelse), Johs. Iversen (Videnskabernes Selskab), Arne Noe-Nygaard, Chr. Poulsen og Alfred Rosenkrantz (Københavns Universitet), prof., dr. Th. Sorgenfrei (Danmarks tekniske Højskole), J. Troels-Smith (Nationalmuseet) og direktør, dr. H. Ødum (Danmarks geologiske Undersøgelse). Komiteen ville senere blive suppleret med den kommende professor i geologi i Århus.

I anledning af 100-års jubilæet i Institut d'Égypte, Cairo, den 25.-31. marts 1961 vedtog Selskabet at sende en skriftlig lykønskning.

9. Mødet den 10. marts 1961

Til stede var 67 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Dyggve, Martin Kristensen, Lundsgaard, Brøndsted, Børge Jessen, Math. Thomsen, Ørskov, Fabricius, Blinkenberg, Holter, Brandt Rehberg, Barr, Buchthal, Fenchel, Bjerrum, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Riis, Topsøe-Jensen, Iversen, Helgason, Peter Jørgensen, Steensberg, Bøggild, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Thorson, Veibel, Sten, Mathiassen, Diderichsen, Aage Hansen, Einar Andersen, N. O. Lassen, Steemann Nielsen, Thorv. Sørensen, Teilum, Krüger, Sander-Hansen, Lund, Reiz, Maaløe, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Hammerich, J. C. Jacobsen, Niels Nielsen, K. Ad. Jensen, Brandt, K. Arne Jensen, Berg, Billeskov Jansen, Bak. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Torsten Gustafson, B. Mottelson, L. Rosenfeld og Helmuth Scheel (Mainz).

KAJ BARR gav en meddelelse: *Chaos og verdensorden i Indien og Iran.*

Både i Rgveda og i Avesta hører den ved det fællesariske ord *rtám* udtrykte forestilling til de fundamentale begreber. I et for nylig udgivet efterladt værk om den indiske guddom *Varuṇa* har den store tyske indolog HEINRICH LÜDERS med stor energi søgt at vise, at *rtám* i Rgveda ene og alene har betydningen »sandhed«, således som også grækerne gengav det tilsvarende avestiske ord *aša-* ved *ἀλήθεια*.

Gennem en drøftelse af den rolle, *rtá*-forestillingen spiller i de gamle ariske folks tanker om verdensaltets opståen og stadige fornyelse, søges det overført af Lüders hævdede opfattelse godtgjort, at den ældre forståelse af *rtám* som udtryk for den kosmiske orden må opretholdes i fuldt omfang.

Klassemøder.

Den historisk-filosofiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Forhandling om og afstemning over forslag om optagelse af nye medlemmer.
2. Eventuelt.

Den naturvidenskabelig-matematiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Forhandling om og afstemning over forslag om optagelse af nye medlemmer.
2. Valg af klasseformand.
3. Eventuelt.

10. Mødet den 24. marts 1961

Til stede var 42 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, J. C. Jacobsen, Holter, Barr, Buchthal, Brandt, Blatt, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Chr. Poulsen, Steensberg, Bøggild, Einarson, Erichsen, Bang, Veibel, Mathiassen, Aage Hansen, Einar Andersen, N. O. Lassen, Zeuthen, Reiz, Wingstrand, Maaløe, Ottesen, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*, Berg, Noe-Nygaard. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer L. Rosenfeld og Oskar Klein (Stockholm).

EJNAR DYGGVE gav en meddelelse: *En marmorikonostasis i Sv. Petar i Solin med et relief af kong Zvonimir.*

Kirken Sv. Petar i Solin blev fundet og udgravet 1931. Indtil da havde den kun været kendt i litterær overlevering; således blev, ifølge et samtidigt aktstykke, kong *Zvonimir* og hans dronning kronet i 1076 i denne kirke.

Blandt fundstykkerne fra kirkens inventar var der mange fragmenter af en dekorativ, firdelt ikonostasis af hvid importmarmor. Enkelte små brudstykker fra denne ikonostasis viste figurlig udsmykning, hvis tekniske udførelse og stil straks førte tanken hen på et velkendt marmorrelief i Split af en tronende konge, som ikke var identificeret. Ud fra dette nære slægtskab eller rettere denne stilistiske identitet, har foredragsholderen ment at måtte slutte, at det omtalte kongerelief i sin tid er ført til Split fra Sv. Petar og følgelig forestiller den kronede kong *Zvonimir*. Dette var en hypotese, som havde stor sandsynlighed for sig.

Imidlertid, ved for nylig at have gennemarbejdet udgravningens resultater med henblik på dette problem, er det lykkedes at føre et, efter foredragsholderens opfattelse, uimodsigeligt arkæologisk bevis for rigtigheden af den fremsatte hypotese.

Opnåede resultater: kongebilledet har kunnet identificeres; sikret er det korrekte billede af den arkitektoniske scene, hvor en udførligt dokumenteret hændelse, vigtig for tidligmiddelalderlig kroatisk historie, har udspillet sig; et hovedmonument i pågældende periode af Dalmatiens kunsthistorie er rekonstrueret og fast dateret.

LÁRUS EINARSON gav en meddelelse: *Om leukoencephalopathiens (den diffuse hjerneskleroses) histomorfologi og histokemi.*

Leukoencephalopathien er en sjælden sygdom og er derfor af ringe betydning i praktisk medicinsk og social henseende. Men den er af stor almindelig teoretisk interesse på grund af de problemer, den åbner til belysning af de forskellige strukturelle hjerneelementers histomorfologiske og histokemiske reaktioner. Det lys, sygdommen kaster over visse strukturelementers biologi, har givet den en central stilling indenfor det teoretiske studium af centralnervesystemets sklerotiserende processer i almindelighed.

Det drejer sig om primær, progressiv demyelination og nedbrydning af axoner, fulgt af en fibrøs gliose (sclerosis) af stærkt varierende udstrækning og intensitet. Processen breder sig ud over store områder af eller hele den hvide substans' neencephaliske dele og deres store kommissure, corpus callosum, med undtagelse af de subcortical associationstråde.

Forskellige former af processen og deres varierende histomorfologiske og histokemiske reaktioner blev omtalt.

Sekretæren meddelte, at den naturvidenskabelig-matematiske klasse havde genvalgt Øjvind Winge til formand. Øjvind Winge havde kun ønsket valg for eet år til april 1962.

Sekretæren gav meddelelse om klassernes forslag til optagelse af nye medlemmer.

Efter præsidentens henstilling angående en forhøjelse af de for Carlsbergfondets Direktion m. fl. fastsatte honorarer stillede direktionen følgende forslag til ændring af statutternes § XVII, stk. 1:

»Direktionens medlemmer oppebærer hver et årligt honorar af 20 000 kr. og formanden desuden et tillæg af 24 000 kr.; inden for et samlet beløb af 8 000 kr. kan direktionen fastsætte tillæg til andre af dens medlemmer for udførelse af specielle hverv af varig karakter eller i andre særlige tilfælde. Hvert medlem af laboratoriestyrelsen oppebærer et årligt honorar af 2 000 kr. og formanden desuden 3 000 kr.; de tilforordnede honoreres hver med 2 500 kr. årlig. Hvert medlem af museumsstyrelsen oppebærer et årligt honorar af 6 000 kr. og formanden desuden 9 000 kr.; de tilforordnede ved kunstindkøb honoreres hver med 3 000 kr. årlig.

Disse beløb vil være at forhøje, henholdsvis at nedsætte, med 10 pct., hver gang detailpristallet stiger 40 points over 400 eller falder 40 points under 439.«

(Det hidtidige stk. 2 bliver herefter stk. 3 i paragraffen.)

Beslutningen om dette forslag var enstemmig vedtaget af fondets direktion og enstemmig tiltrådt af bestyrelsen for Det nationalhistoriske Museum.

Efter en drøftelse vedtog Selskabet enstemmig det stillede ændringsforslag i uændret form.

11. Mødet den 7. april 1961

Til stede var 51 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, Fabricius, J. C. Jacobsen, Blinkenberg, Holter, Niels Nielsen, Barr, Hjelmlev, Fenchel, Brandt, Bjerrum, Degerbøl, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Tovborg Jensen,

Chr. Poulsen, Helgason, Peter Jørgensen, Vagn Poulsen, Steensberg, Bøggild, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Veibel, Sten, Mathiassen, Aage Hansen, N. O. Lassen, Zeuthen, Reiz, Wingstrand, J. P. Larsen, Ottesen, Schou, Tornehave, C. Møller, *sekretær*. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Ragnar Josephson (Lund), B. Mottelson og L. Rosenfeld, og som gæst dr. C. A. Beevers, Edinburgh.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk medlem, nemlig dr. jur. & phil. CARSTEN HØEG, professor i klassisk filologi ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske klasse den 4. april 1941, død den 3. april 1961.

Endvidere havde Selskabet mistet et udenlandsk medlem, dr. med. JULES-JEAN-BAPTISTE-VINCENT BORDET, fh. direktør for Institut Pasteur i Bruxelles, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 9. april 1920, død den 6. april 1961, 90 år gammel.

VAGN POULSEN gav en meddelelse: *Carlsbergfondets udgravning af byhøjen i Hama (Syrien)*.

Udgravningen gav et uventet rigt udbytte af islamisk keramik fra det 12.–14. århundrede, hvis nedre tidsgrænse angives ved TAMERLANS erobring af byen og definitive ødelæggelse af dens citadel år 1401.

Det billede, der herved er vundet af det keramiske håndværks blomstring i Syrien gennem henved 300 år, suppleres og udvides ved betragtningen af nogle fortrinlige fajencer fra to andre syriske fundsteder, der nylig har kunnet erhverves af Victoria & Albert Museum, London, og C. L. DAVID'S samling i København.

L. ROSENFELD gav en meddelelse: *Om gravitationslovens opdagelse*.

Den af The Royal Society i London foranstaltede, storstilede publikation af NEWTONS korrespondance har med de hidtil udkomne første to bind forsynet os med en – omend desværre ikke udtømmende – så dog meget omfattende dokumentation over Newtons skabende periode fra ungdomsårene til udgivelsen af *Principia*. Blandt de historiske problemer, som redegørelsen for Newtons forskningsarbejde i disse år stiller os overfor, er et af de mest omtalte det at følge udviklingen hos ham af tanken om den universelle gravitation og om muligt at forklare, hvorfor Newton tøvede så længe med en formel offentliggørelse af denne store opdagelse.

I foredraget blev dette problem under hensyntagen til det i korrespondance-udgaven samlede kildemateriale taget op til fornyet diskus-

sion. Der blev blandt andet peget på den store indflydelse, som forestillingen om æteren som formidler af gravitationsvirkninger har haft på Newtons tankegang.

Der foretoges afstemning over de fra klasserne indbragte forslag til optagelse af nye medlemmer. Valgt blev følgende:

I den historisk-filosofiske klasse som indenlandske medlemmer: dr. phil. CARL JOHAN BECKER, professor i nordisk arkæologi og europæisk forhistorie ved Københavns Universitet; dr. phil. PETER VILHELM GLOB, rigsantikvar, fh. professor i nordisk arkæologi og europæisk forhistorie ved Århus Universitet; dr. phil. KRISTIAN HALD, professor i nordisk sprog ved Københavns Universitet, og dr. phil. KNUD DAG NIELSEN TØGEBY, professor i romansk sprog og litteratur ved Københavns Universitet. – Som udenlandske medlemmer: dr. phil. JAKOB SIGURÐUR BENEDIKTSSON, hovedredaktør af den islandske ordbog, Reykjavík; dr. phil. ERIK ALFRED TORBJÖRN (BJÖRN) COLLINDER, professor i finsk-ugriske sprog ved universitetet i Uppsala; dr. phil. SIGURD EMANUEL ERIXON, fh. professor i nordisk och jämförande folk-livsforskning ved Stockholms Högskola, og dr. phil. JACQUELINE DE ROMILLY, née DAVID, professor i græsk ved universitetet i Paris.

I den naturvidenskabelig-matematiske klasse som indenlandske medlemmer: dr. phil. ANDERS HJORTH HALD, professor i matematisk statistik ved Københavns Universitet; dr. phil. TORBEN HUUS, professor i fysik ved Københavns Universitet; dr. phil. MOGENS HEGELUND RUDKJØBING, professor i astronomi ved Århus Universitet; dr. phil. CHRISTIAN OVERGAARD NIELSEN, leder af Mols-Laboratoriet i Femmøller; dr. phil. JØRGEN ANDREAS TROELS-SMITH, overinspektør ved Nationalmuseet, og dr. phil. TORSEL WEIS-FØGH, professor extraord. i zoofysiologi ved Københavns Universitet. – Som udenlandske medlemmer: dr. phil. BERNARD PETERS, professor, Københavns Universitets institut for teoretisk Fysik, og dr. scient. FREDERICK STRATTEN RUSSELL, Secretary of the Marine Biological Association of the United Kingdom and Director of the Plymouth Laboratory.

Til Selskabets redaktør genvalgtes L. L. Hammerich enstemmigt for årene 1961–66.

Til medlem af kassekommissionen for årene 1961–65 genvalgte Aksel Tovborg Jensen.

Til medlemmer af bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabsmand«, Lundehave, for årene 1961–67 genvalgte Ejnar Dyggve, W. Fenchel, L. L. Hammerich og højesteretssagfører Th. Knudtzon.

Til medlem af bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat« for årene 1961–69 genvalgte J. A. Christiansen.

Efter indstilling fra bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat« vedtog Selskabet at uddele følgende bevillinger:

Til studiet af dansk sprog: lektor i Lund, cand. mag. Poul Lindegård Hjorth 2 000 kr., amanuensis, cand. mag. Thelma Jexlev 1 000 kr., cand. mag. Anna M. Simonsen 1 000 kr. og cand. mag. Magda Nyberg 1 500 kr.; – og til studiet af dansk flora: amanuensis, cand. mag. Alfred Hansen 800 kr., i alt 6 300 kr.

Bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat« havde besluttet at tildele følgende hver en portion af legatet, 1 800 kr. årlig i 3 år: cand. mag. Jens Thorup (zoologi), mag. scient. Bo Werner Christensen (kemi) og mag. scient. Ole Hansen (fysik).

Til »The Tenth Pacific Science Congress« i Honolulu den 21. august–6. september 1961 vedtoges det at delegere E. Steemann Nielsen foruden Gunnar Thorson, der tidligere var valgt.

Undervisningsministeriet havde meddelt, at der for finansåret 1961–62 var bevilget Selskabet det ansøgte beløb på 130 000 kr. til publikationsvirksomheden.

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Medd. **32**, no. 16, Sven Gösta Nilsson og O. Prior.

12. Mødet den 21. april 1961

Til stede var 58 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Lundsgaard, Børge Jessen, Math. Thomsen, J. C. Jacobsen, Holter, Brandt Rehberg, Barr, Hjelmslev, Buchthal, Fenchel, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Riis, Iversen, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Bøggild, Einarson, Erichsen, Bang, Veibel, Westergaard, Sten, Aage Hansen, Einar Andersen, N. O. Lassen, Zeuthen, Sander-Hansen, Reiz, J. P. Larsen, Schou, Tornehave, Becker, Kr. Hald, Tøgeby, A. Hald, Huus, Rudkjøbing, Overgaard Nielsen, Troels-Smith, Weis-Fogh, C. Møller, *sekretær*, Billeskov Jansen. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Torsten Gustafson, B. Mottelson, Bernard Peters, L. Rosenfeld og G. S. Kahlson (Lund), og som gæst professor Nils Emmelin (Lund).

Præsidenten bød de nye medlemmer velkommen.

JENS PETER LARSEN gav en meddelelse: *Udgivelsen af Haydns samlede værker*.

Omkring midten af forrige århundrede begyndte man at udgive samlede udgaver af de store komponisters værker. I løbet af tiden frem til første verdenskrig forelå en række af disse værker afsluttede: BACH, HÄNDEL, MOZART, BEETHOVEN, SCHUBERT m. fl. En HAYDN-udgave påbegyndtes dog først 1907, gik efter udgivelsen af tre bind i stå, blev genoptaget efter første krig, men gik igen i stå i 1930'erne efter yderligere otte bind. I 1949 påbegyndtes en ny serie, men efter fire bind måtte den opføre af finansielle grunde.

I 1955 stiftedes selskabet „Joseph Haydn-Institut“ i Köln med det formål endelig at føre udgaven igennem. Med betydelige tilskud fra den tyske og østrigske stat, fra byen Köln, Rask-Ørsted Fondet m. fl. er der opbygget et centrum for udgivelsen i Köln og foreløbig udgivet 11 bind siden 1957. Med en formodet udgivelseskapacitet af 4–5 bind årligt skulle udgaven kunne føres til ende i løbet af 15–20 år.

I foredraget gjordes rede for nogle af de problemer, der i særlig grad har vanskeliggjort gennemførelsen af udgaven, og for det grundlag for den videre udgivelse, der er tilvejebragt i det første femår.

Efter forslag af L. L. Hammerich vedtoges at nedsætte en kommission for udgivelsen af den oldrussisk-nedertyske håndbog. Til medlemmer af kommissionen valgtes L. L. Hammerich, Ad. Stender-Petersen og Selsk. udenl. medlem Roman Jakobson, Cambridge, Mass.

Kassekommissionen havde genvalgt Louis Hjelmslev til formand for året april 1961–62.

Til »The Vth International Congress of Biochemistry« i Moskva den 10.–16. august 1961 delegeredes Heinz Holter.

Det vedtoges at indlede bytteforbindelse med Université Tunisienne, Tunis, og at sende Mat. Fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af amanuensis, cand. mag. Eva Bang: »The Structure of Barium Bromide Dihydrate«. Vil blive trykt i Mat. Fys. Medd. bd. 33, no. 4.

13. Mødet den 5. maj 1961

Til stede var 44 medlemmer, nemlig: Johs. Pedersen, *fung. præsident*, Nørlund, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Dyggve, Børge Jessen, Barr, Hjelmslev, Buchthal, Fenchel, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Faurholt, Bøggild, Erichsen, Bang, Mathiassen, Diderichsen, Aage Hansen, N. O. Lassen, Lund, Reiz, J. P. Larsen, Maaløe, Ottesen, Schou, Tornehave, Becker, Kr. Hald, A. Hald, Huus, Weis-Fogh, Hammerich, *fung. sekretær*, Iuul. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer Bernard Peters og L. Rosenfeld, og som gæst prof. Eric P. Hamp (Chicago).

P. J. Riis gav en meddelelse: *Carlsbergfondets F nikienekspeditionens tredie kampagne 1960*.

Carlsbergfondets F nikienekspeditionens tredie kampagne fandt sted i efteråret 1960. Ekspeditionen fortsatte og udvidede undersøgelserne ved Suk s (Shuksi). Afdækningen af en tidligere fundet jernalderhelligdom og andre bygninger på den gamle byh j fortsattes, den i 1958 påbegyndte dybdegravning bragtes tilende, og en gravplads samt en helligdom fra jernalderen fandtes syd for den sydlige havnebugt.

PAUL DIDERICHSEN gav en meddelelse: *Dansk humanistprosa*.

De humanistiske lærdes sproglige bestræbelser gik først og fremmest ud på at føre den latinske stil tilbage til sin klassiske form, men ikke ganske få af disse latinister skrev også på deres modersmål, og forsøgte da mere eller mindre bevidst at nærme modersm lets syntaks og stil til de klassiske forbilleder.

I foredraget fremdroges nogle træk af dansk humaniststil i dens brydning med andre stiltendenser, fx. det gamle lovsprog, den norrøne sagastil og mere talesprogsnær sprogføring.

Kassekommissionen forelagde ved formanden Selskabets reviderede regnskab for året 1960. Uddrag heraf er trykt side 86–89.

Idet der var fremkommet ønsker om, at Danmark tiltrådte »Council for International Organizations of Medical Sciences« (CIOMS) som nationalt medlem, ville der være at nedsætte en nationalkomité under den danske Unesco-nationalkommission, bestående af medlemmer valgt dels af Videnskabernes Selskab, dels af Dansk medicinsk Selskab. Til medlemmer af komiteen valgtes som repræsentanter for Videnskabernes Selskab: Lárus Einarson, K. Ad. Jensen, Einar Lundsgaard og Gunnar Teilum.

Til nyt medlem af komiteen for »Union Géodésique et Géophysique Internationale« valgtes statsmeteorolog Viggo Laursen.

Justitsministeriet havde meddelt, at Hans Majestæt Kongen den 2. maj 1961 havde stadfæstet den af Carlsbergfondets Direktion foreslåede og af Selskabet vedtagne ændring af § XVII i den 2. december 1916 kongelig godkendte statutter for fondet.

Administrationsudvalget for »Niels Bohr Legatet« havde sendt uddrag af regnskab for året 1960. Trykt side 103.

Bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat« havde sendt beretning for året 1960–61 og uddrag af regnskabet for året 1960. Trykt side 104–05.

Bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabsmand«, Lundehave, havde sendt beretning og regnskabsoversigt for året 1960. Trykt side 100–01.

Bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat« havde sendt beretning og regnskabsoversigt for året 1960. Selskabet gav decharge for regnskabet. Trykt side 102.

Selskabets sekretariat havde sendt beretning om virksomheden i året 1960. Trykt side 115–21.

Det vedtoges at indlede bytteforbindelse med følgende institutioner:

Gosudarstvennaja Publičnaja Naučno-Techničeskaja Biblioteka pri Sibirskom Otdelenii Akademii Nauk SSSR, Moskva. – Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Zemaljski Muzej, Sarajevo. – Hist. Filos. Medd. og Skrifter.

Royal Society of Western Australia, Perth. – Biol. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af professor, dr. phil. C. J. Ballhausen og J. P. Dahl: »Electronic Structure of Ferrocene« i Mat. Fys. Medd. Vil blive trykt i bd. **33**, no. 5.

Klassemøde.

Den historisk-filosofiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Meddelelse om planer i vedtægtsudvalget.
2. Eventuelt.

14. Mødet den 19. maj 1961

Til stede var 47 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Hertzsprung, Johs. Pedersen, Friis Johansen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, J. C. Jacobsen, Holter, Brandt Rehberg, Barr, Buchthal, Fenchel, Rosenkrantz, Blatt, K. J. Pedersen, Hjelholt, Tovborg Jensen, Riis, Iuul, Steensberg, Bøggild, Berg, Erichsen, Bang, Ussing, Billeskov Jansen, Mathiassen, Diderichsen, Aage Hansen, Einar Andersen, N. O. Lassen, Thorv. Sørensen, Zeuthen, Reiz, J. P. Larsen, Ottesen, Tornehave, Becker, Kr. Hald, Rudkjøbing, Overgaard Nielsen, Troels-Smith, C. Møller, *sekretær*. – Desuden Selsk. udenl. medlemmer B. Mottelson og L. Rosenfeld, og som gæster prof. A. V. Pleijel (Lund), dr. Hermann Kopp (Heidelberg), og dr. Ivo Fišer (Prag).

I Anledning af Øjvind Wingses 75-års fødselsdag den 19. maj havde formanden i den historisk-filosofiske klasse og sekretæren overbragt Selskabets lykønskning, og der var sendt en blomsterdekoration.

Præsidenten og sekretæren i »Union Académique Internationale« havde sendt en kondolenceskrivelse i anledning af Carsten Høegs død.

EJNAR DYGGVE fremlagde det afsluttende bind III »*Le sanctuaire d'Athana Lindia et l'architecture lindienne*« af Lindosværket.

Undersøgelserne på akropolen i Lindos på Rhodos, den første store udgravningsekspedition under Carlsbergfondets auspici, påbegyndtes 1902 under ledelse af KINCH (1902–14) og BLINKENBERG (1902–05). Akropolen blev blotlagt indtil klippegrunden og de rige fund omhyggeligt registrerede. Korte foreløbige rapporter fulgte hurtigt.

Efter Kinchs død 1921 blev hele publikationsarbejdet overtaget af Blinkenberg. I to store bind, fremlagt i Selskabet henholdsvis 1931 og 1942, systematiseredes de arkæologiske småfund, og de mange indskriftsfund. Men den lindiske arkitektur forblev uudgivet. Dette gjaldt i øvrigt også skulpturfragmenterne, som det har været VAGN POULSENS opgave at behandle i et særligt katalog i dette bind III.

Opmålingerne og notaterne fra udgravningsdagene vedrørende bygningerne blev kontrolleret og suppleret gennem undersøgelser ved E. DYGGVE i 1952 – så snart det igen blev muligt efter krigen at arbejde i Dodekanes.

Det berømte lindiske tempel – en amphiprostylos – var viet den lokale gudinde *Athana Lindia*. Den betydning, gudindens kult i stigende grad opnåede, fulgtes i hellenistisk tid af en virkningsfuld, etapevis gennemført udvikling af den monumentale ramme omkring tempelstedet.

I dag har vi mulighed for at se historisk på Lindosgravningens arbejdsår, d.v.s. se dem i forbindelse med den travle udgravervirksomhed i Ionien i årene før og efter 1900, med de enestående arkæologiske resultater, der har bragt den hellenistiske civilisation frem i det rette lys. Her, umiddelbart i en geografisk forlængelse af Ionien mod syd, var Kinchs valg af det rhodiske Lindos som genstand for en arkæologisk undersøgelse træfsikker og i overensstemmelse med tiden. Til de hellenistiske typer på urbanistiske anlæg – som småstaden Priene, den store handelsstad Milet og en residensstad som Pergamon – kan vi nu føje den lindiske akropolis som et betydningsfuldt særtilfælde, en type på en alt dominerende helligdom af fællesgræsk anseelse, men så helt og fuldt hørende med til området for den ionisk-hellenistiske arkitektur, der blev ledende for de efterfølgende romerske århundreder overalt i middelhavslandene.

Arkivar ASGER LOMHOLT fremlagde jubilæumsskriftet »*Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742-1942. Samlinger til Selskabets Historie*«, bind IV, 1961. Udarbejdet af ASGER LOMHOLT, bekostet af Carlsbergfondet.

Det fjerde og afsluttende bind af »*Samlinger til Selskabets Historie*« har undertitlen »*Landmaaling og Fremstilling af Kort under Bestyrelse af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1761-1843. Udgivet i Anledning af Tohundredeåret for Frederik V's Reskript af 26. Juni 1761*«.

Efter en oversigt over ældre kortarbejder nævntes de nærmere omstændigheder ved landmålingens overdragelse til Selskabet, og der gaves en omtale af den geografiske og den trigonometriske landmåling, især i de første år, samt af kortfremstillingen.

I forbindelse med fremlæggelsen var i klasseværelset udstillet en del bøger, kort og breve med relation til det fjerde bind.

Einar Andersen føjede nogle bemærkninger til fremlæggelsen af jubilæumsskriftet, især vedrørende den senere kritik af Selskabets landmåling og kort.

L. L. Hammerich gav en oversigt over det nu afsluttede værk og lykønskede Selskabet og arkivaren med dette arbejde.

Som formand for den historisk-filosofiske klasse meddelte Johs. Pedersen, at klassen – efter aftale med præsidenten og formanden i den naturvidenskabelig-matematiske klasse – i sit møde den 5. maj havde behandlet et af L. L. Hammerich stillet forslag om at tildele arkivar Asger Lomholt Selskabets guldmedaille som anerkendelse for hans værk »Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742–1942. Samlinger til Selskabets Historie« bind I–IV, 1942–61. Klassen havde enstemmig anbefalet forslaget til Selskabets vedtagelse.

Præsidenten anbefalede forslaget, der vedtoges enstemmigt af Selskabet. Præsidenten overrakte derefter Selskabets guldmedaille til arkivar Lomholt, der takkede.

Carlsbergfondets Direktion forelagde ved formanden beretning om fondets virksomhed i året 1. oktober 1959–30. september 1960. Trykt II, side 1–104.

Efter Carsten Høegs død vedtoges det at supplere følgende af Selskabets kommissioner:

»Monumenta Musicae Byzantinae«, nuværende medlemmer Ejnar Dyggve, Knud Jeppesen og Hal Koch, suppleredes med Jens Peter Larsen og Franz Blatt.

»Den nye Ducange«, nuværende medlem Franz Blatt, suppleredes med Kaj Barr og L. L. Hammerich.

»Corpus Lexicographorum Graecorum«, nuværende medlemmer Kaj Barr og Kurt Latte, suppleredes med Franz Blatt.

I komiteen for »Union Académique Internationale«, hvis medlemmer var Ejnar Dyggve, L. L. Hammerich og Franz Blatt, var sidstnævnte valgt til formand.

Til mødet i »Conseil International des Unions Scientifiques« i London den 25.–28. september 1961 delegeredes Einar Andersen.

Det vedtoges at sende Oversigten til Erhvervsarkivet i Århus.

Det vedtoges at indlede bytteforbindelse med Bibliothèque de l'Institut de Mathématiques de l'Université Nacional del Sur (Bahía Blanca), Argentina, og at sende Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Bytteforbindelse med Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, 's Gravenhage, var ophørt.

Carlsbergfondets Direktion havde besluttet med virkning fra 1. oktober 1961 at forhøje det siden 1946 ydede tillæg til det statutmæssige tilskud til Selskabet fra 20 000 kr. til 50 000 kr., således at fondets samlede årlige tilskud til Selskabet fra nævnte tidspunkt ville være 70 000 kr.

Direktionen så gerne, at Selskabet gennem forhøjelsen af fondets tilskud muliggjorde, at Selskabets i Århus bosiddende medlemmer i større udstrækning kunne deltage i Selskabets møder.

Præsidenten takkede direktionen.

Kassekommissionen havde bevilget regulering af lønninger til sekretariatets personale fra 1. april 1961.

Sekretæren meddelte, at Selskabet i den forløbne sæson 1960–61, havde holdt 14 møder, i hvilke 15 medlemmer af den historisk-filosofiske klasse havde givet 16 meddelelser, nemlig: Barr, Birket-Smith (mindeord), Brøndum-Nielsen, Diderichsen, Dyggve (2), Friis Johansen, Hammerich, Hjelholt, Peter Jørgensen, J. P. Larsen, Th. Mathiassen (mindeord), Vagn Poulsen, Riis, Sander-Hansen og Steensberg, – og 8 medlemmer af den naturvidenskabelig-matematiske klasse havde givet 8 meddelelser, nemlig Einar Andersen, J. A. Christiansen, Einarson, Niels Nielsen, Carsten Olsen, Steemann Nielsen, Tornehave og Westergaard, – og desuden Selskabets udenlandske medlem L. Rosenfeld samt arkivar Asger Lomholt.

Hermed sluttede mødesæsonen 1960–61.

Gudmund Hatt

MINDEORD

GUDMUND HATT

31. oktober 1884 – 27. januar 1960.

Taler holdt i Videnskabernes Selskabs møde den 10. februar 1961.

I

Af **Kaj Birket-Smith.**

Med Aage Gudmund Hatt har vort selskab mistet en ualmindelig alsidig forsker, fremragende inden for såvel etnografi som kulturgeografi og forhistorisk arkæologi. Den sidste del af hans omfattende videnskabelige virksomhed vil blive vurderet af Therkel Mathiassen; jeg skal her indskrænke mig til en omtale af hans indsats på de to førstnævnte områder.

Hatt blev født den 31. oktober 1884 og voksede op i et beskedent, men åndeligt levende hjem. Faderen var lærer i Vildbjerg vest for Herning, indtil han 1898 blev knyttet til realskolen i Holbæk. Her døde moderen allerede et par år senere; men faderen tog sig med sjælden ildhu af den halvvoksne søns udvikling og førte om aftenen lange, filosofiske samtaler med ham. Dette var nok medvirkende til, at da Hatt 1904, noget forsinket på grund af sygdom, blev student fra Efterslægtsselskabets skole, havde han svært ved at vælge et fagstudium. Hans interesser spændte over næsten alle naturvidenskaber lige til filosofi, især psykologi.

Foreløbig blev det da heller ikke til noget regelmæssigt studium. Efter et års tid at have forsøgt sig som mediciner, brød han af og rejste til de Forenede Stater, hvor han — som han skrev i sin selvbiografi 1914 — efter en overgang at have arbejdet som hestepasser og grøftegraver blev assistent på et kemisk laboratorium. Et længere ophold hos en af faderens bekendte, der virkede som missionær blandt cheroki-indianerne i Oklahoma, vakte imidlertid for alvor hans interesse for etnografien, og 1906—07 fik han sin første metodiske undervisning heri af professor Roland B. Dixon ved Harvard University, samtidigt med at han tjente til livets ophold og udgifterne ved universitetet ved laboratorie-

arbejde. Allerede efter et års forløb vendte han dog hjem til København og gav sig nu, foruden at han gik til filosofiske øvelser hos Harald Høffding, i lag med studiet af naturhistorie og geografi, hvormed etnografien dengang var forbundet. I 1911, kun fire år efter, bestod han skoleembedseksamen i disse fag med udmærkelse og var nu forberedt til at begynde sit videnskabelige virke.

Hans nærmeste lærer ved Københavns Universitet var i den første tid Ernst Löffler, som dog ikke ses at have udøvet nogen indflydelse på ham, og det samme gælder til en vis grad også hans senere vejleder i geografi, H. P. Steensby, bortset fra at det vistnok var ham, der gav Hatt ideen til hans disputats. Steensby var ganske vist selv stærkt etnografisk interesseret og opfattede ligesom Hatt etnografien som en kulturhistorisk videnskab; men det samme var dengang også tilfældet i Amerika (i modsætning til den nu rådende meget spekulative retning), og den egentlige påvirkning synes Hatt at have modtaget af Dixon. Bl. a. havde denne understreget den nære forbindelse mellem etnografi og forhistorisk arkæologi, som kom til at præge Hatts senere virke, og den historiske opfattelse fik Hatt yderligere styrket hos Amerikas førende etnograf Franz Boas under sit senere ophold ved Columbia University umiddelbart efter disputatsen. Det ses da også tydeligt, at mens Steensbys videnskabelige arbejde nok har etnografisk baggrund, men i øvrigt falder ind under kulturgeografien, er Hatts arbejder mere eller mindre skarpt delt mellem ren etnografi, ren geografi og ren arkæologi og tilhører forskellige livsperioder, selv om disse griber over hverandre.

Taler man om de indflydelser, der har sat sig spor i Hatts liv, er dog langt den vigtigste den, der stammede fra hans hustru. Allerede samme år som han tog sin embedseksamen, giftede han sig med malerinden Emilie Demant, og disse to hver for sig betydelige og temperamentsfulde mennesker levede siden i et langt og lykkeligt ægteskab. Flere år før giftermålet havde Emilie Demant fået nær forbindelse med lapperne og havde bl. a. sin væsentlige del i fjældlappen Johan Turis kendte bog om rennomadernes liv. I ægteskabets første år drog hun og hendes mand gang på gang til Lapland, hvad der bl. a. førte til Hatts afhandlinger om den kunstige formning af barnehovedet hos lapperne og om lappiske slædeformer (1914), af hvilke den førstnævnte senere også udkom på engelsk (1915). Fru Hatt var ikke blot en stærk karakter, men

også betydeligt ældre end sin mand, hvad der gav sig udslag i det ikke ualmindelige forhold, at hun omfattede ham med en blanding af moderlig omsorg og nærmest blind beundring, som igen førte til en undertiden næsten grotesk og næppe altid lige heldig ærgerlighed på hans vegne.

Bortset fra studierne i Lapland har Hatt, der med årene blev en så fremragende udgraver, aldrig drevet etnografiske forskninger i marken. På dette felt holdt han sig til museer og biblioteker, og her kommer først og fremmest hans undersøgelser over arktiske dragtformer og den derpå grundede udredning af de circumpolare kulturlag i betragtning. En slags indledning hertil danner hans lille afhandling om garvemidler hos naturfolkene (1912), der imidlertid er vigtig, fordi den fremhæver noget væsentligt i hans syn på kulturudviklingen, nemlig at fremskridt foregår gennem små, nærliggende erfaringer, og at de ofte er resultatet af en motivforskydning — i dette tilfælde at anvendelsen af bark til garvning har sin rod i ønsket om at farve skindet. Hertil sluttede sig nu den overmåde vigtige disputats fra 1914 om de arktiske skinddragter og en mindre afhandling om mokkasiner samme år; den sidste blev to år senere udgivet på engelsk i udvidet form, hvorimod hovedværket om dragterne desværre aldrig er blevet tilgængeligt på noget verdenssprog.

Materialet til det var, foruden på Nationalmuseet i København, indsamlet under en rejse til museerne i Oslo, Helsingfors og Leningrad. Ældre etnografer havde i dragten først og fremmest set en funktion af omgivelserne og inddelt dens former efter klimabælter. Hatt gik derimod historisk til værks og søgte at aflæse de forskellige typers udvikling af deres snit. På denne måde førtes han til at opstille to dragtkomplekser. Det ene, der omfatter en fortil åben frakke afledt af kappen, bukser opstået af et skridtklæde og mokkasiner (i dette ords tekniske betydning), har sit centrum i Øst-Sibirien. Det andet kompleks består af en lukket skjorte udviklet af ponchoen tillige med bukser af et par mediant sammensyede leggings samt sålestøvler; denne gruppe har en delt udbredelse, dels østpå hos nogle stammer i det nordøstlige Asien, hos eskimoerne og en del indianerstammer, dels mod vest mere eller mindre fuldstændigt hos ostjaker, voguler og lapper. I den således tvedelte udbredelse ser Hatt et vidnesbyrd om, at denne dragtgruppe er den ældste og oprindeligt har haft et sammen-

hængende område, der siden er blevet sprængt ved indtrængen af det førstnævnte kompleks. Når ikke alle dettes bestanddele er nået lige langt, skyldes det, at de har forskellig tilpasningsværdi i forhold til de geografiske kår. Mindst udbredt er den åbne frakke, der er lidet egnet til et arktisk klima, videst derimod mokkasinen, der øjensynligt er særligt velskikket til brug i forbindelse med sneskoen.

Således bliver de to dragtkomplekser tillige udtryk for to store, circumpolare kulturlag. Det ældste ligger forud for sneskoens opfindelse, og om vinteren har man derfor på grund af skovenes dybe og løse sne været bundet til vandløb og havkyster, hvor man kunde fiske fra isen. Det yngste trin er betinget af sneskoen, som har medført intet mindre end en omvæltning i levevisen, fordi den gjorde det muligt at drive jagt også ved vintertid. De to lag kalder Hatt henholdsvis kyst- og indlandskultur, et par ikke helt heldige betegnelser, fordi de uvilkårligt leder tanken hen på havkyst i modsætning til fastland, hvad der i og for sig ikke behøver at karakterisere de pågældende kulturformer. Afgørende er det imidlertid, at Hatts værk har lagt grunden til en forståelse ikke blot af de arktiske dragters historie, men af hele den circumpolare kulturudvikling.

Linjen fra disputatsen førte han nu videre i de to af handlinger »Kyst- og Indlandskultur i det arktiske« og »Rensdyrnomadismens Elementer« (1916 og 1917, sidstnævnte også på engelsk 1919). I den første tager han stilling til Steensbys deling af eskimokulturen i et ældre, palæo-eskimoisk lag opstået i egnene vest for Hudson Bay, og et yngre, neo-eskimoisk udgået fra Alaska. Ud fra sin tidligere fremsatte opfattelse og af forskellige andre grunde — nogle holdbare, andre ikke — kommer Hatt til det modsatte resultat af Steensby: den ældste eskimo-kultur er en fortsættelse af »kystkulturen« og stammer fra Alaska, dens yngre form er påvirket af »indlandskulturen« og har sin rod nær Hudson Bay. Senere omfattende gravninger har til fulde bekræftet tilstedeværelsen af de to centre for eskimoisk kulturudvikling, men har desuden godtgjort, at denne har været langt mere indviklet, end man tidligere kunne ane, og at ingen af de to forskere har helt ret, men heller ikke helt uret.

I sin afhandling om rensdyrnomadismen fremhæver Hatt, at den er afhængig af kendskabet til snesko eller ski og derfor må

betragtes som det sidste udviklingstrin inden for den circumpolare kultur. Han følger udbredelsen af dens forskellige elementer og viser, at den må være vokset frem af anvendelsen af lokkedyr ved jagt på vildrener, hvorimod malkning og brugen af renen som lastdyr m. m. er kommet til senere ved lån fra sydligere naboer og uafhængigt af hinanden på to forskellige steder: hos lapperne i Skandinavien og hos de østsibiriske tunguser, der desuden har optaget rensdyrridning.

I 1919 blev Hatt ansat som underinspektør ved Nationalmuseet med fortrinsvis arbejde i den Etnografiske Samling — og dermed ophørte mærkeligt nok hans etnografiske produktion for lange tider. Virksomheden ved museet ledte ham efterhånden ind på den forhistoriske arkæologi, og efter at han 1923 tillige var blevet lektor i kulturgeografi ved Københavns Universitet, opslugte desuden geografiske arbejder en væsentlig del af hans interesser. De arktiske studier sagde han næsten helt farvel, selv om han endnu 1934 til den 5. Pacifiske Videnskabelige Kongres gav en kort fremstilling af sine tidligere resultater i forbindelse med en stillingtagen til de senere, af andre udførte forskninger. Da han 1932 for første og eneste gang besøgte Grønland, var det ikke med etnografiske formål for øje, men for sammen med Poul Nørlund og Mårten Stenberger at foretage udgravninger på Erik den Rødes gamle gårdtomt Brattahlíð. Selv bidrog han for øvrigt ikke til bearbejdelsen af det derved fremdragne materiale.

En slags overgang mellem hans etnografiske og arkæologiske virke hører dog hjemme i de første museumsår, idet han fra december 1922 til september 1923, til dels sammen med hollænderen J. P. B. de Josselin de Jong, udgravede gamle indianske bopladser i Vestindien, først på St. Thomas og St. Croix, senere på Santo Domingo. Af de spanske kilder fra opdagelsens tid fremgår det, at hovedmængden af øernes befolkning var arawaker, som oprindeligt var indvandrede fra Syd-Amerika; men allerede da var de på de Små Antiller mere eller mindre fortrængt af de krigerske cariber, der ligesom arawakerne havde deres oprindelige hjem på Syd-Amerikas fastland. De tidligere danske øer var desværre fuldstændigt forsømt af vore egne arkæologer, og den smule, der efter salget var gjort fra amerikansk side, var så diletantisk, at det nærmest havde karakter af udplyndring. Beklageligvis nåede Hatt aldrig at foretage nogen endelig bearbejdelse af sine

resultater, men kun at skrive et par foreløbige beretninger. Langt den største del af hans materiale må henføres til de forholdsvis højt stående arawaker, hvorimod der ikke kan spores noget tegn på, at cariberne endnu havde fået fast fod hverken på de tidligere danske øer eller på Santo Domingo. Derimod fandtes ved Krum Bay på St. Croix rester af en hidtil ukendt, før-arawakisk kultur kendetegnet ved mangelen på lerkar undtagen i de allerøverste lag og ved rigelig anvendelse af rød okker som farvestof, mens arawakerne brugte plantefarver. Kun en enkelt gang vendte Hatt tilbage til sit vestindiske arbejdsområde, idet han til det bind af Nationalmuseets Skrifter, der blev udgivet ved den Etnografiske Samlings 100 års jubilæum 1941, skrev en afhandling om vestindiske helleristninger og godtgjorde deres magiske betydning.

Men ellers var det den danske arkæologi og geografien, der i de følgende år optog hans tid. Allerede tidligere havde han taget et kulturgeografisk æmne op til behandling, da han 1915, på grundlag af egne iagttagelser i Gudbrandsdalen, fremsatte den hypotese, at der var en sammenhæng mellem plovens opståen og kunstvandingen. Nu gjaldt arbejdet i første omgang det store værk »Jorden og Menneskelivet«, som han udgav sammen med Martin Vahl (I–IV, 1922–27). Som naturligt var, tilfaldt de kulturgeografiske kapitler Hatt, og uden at gå Vahls indsats, navnlig på det plantegeografiske område, for nær, tør det vel siges, at netop Hatts afsnit viser den mest selvstændige opfattelse forenet med klar overskuelighed.

I sin indledning om erhvervskulturen opstiller Hatt således en ny inddeling af agerbruget. Tyske forskere har skelnet mellem et lavere »hakkebrug« og et højere »plovbrug«, hvad der i hvert fald er uheldigt, eftersom gravestokken er mindst lige så udbredt som hakken i primitive dyrkningsformer, mens på den anden side begge redskaber anvendes i det mest intensive havebrug. Steensby satte grænsen mellem lavere og højere agerbrug ved overgangen fra midlertidigt dyrkede svedjer til varige, kunstvandede marker. Hatt derimod taler om halvagerbrug, hvor dyrkningen påhviler kvinderne, medens mændene endnu driver jagt, og helagerbrug, der er egentligt mandsarbejde, selv om kvinderne kan hjælpe til. Trods de forskellige kriterier falder dog Steensbys og Hatts inddelinger i praksis nogenlunde sammen; det er kun for forholdsvis få folkeslags vedkommende, at de afviger fra hinanden. Som

helhed må Vahls og Hatts regionalgeografiske håndbog betegnes som enestående i nordisk literatur, og den har endnu sin store værdi på mange punkter.

I de to år, der fulgte på afslutningen af dette arbejde, udkom endnu nogle geografiske afhandlinger af mindre omfang. Den ene, om »Menneskeracerne og deres Udbredelsesmuligheder« indeholder foruden en almindelig indledning om raceinddelingens principper en nøgtern vurdering af den hvide races muligheder for at klare sig i konkurrencen med den øvrige befolkning i områder som de Forenede Stater, Syd-Amerika og Syd-Afrika. En anden afhandling om europæiske kolonityper indgik som et afsnit i det store samleværk »Greenland«. Først på de to sidste af afhandlingens 14 sider er Grønland overhovedet nævnt, og man har nærmest det indtryk, at redaktionen har ønsket den, for at Hatts navn ikke skulle savnes i forfatterlisten.

Størst interesse har på en måde den tredje afhandling om begrebet »Mellemeuropa«, fordi man måske kunde vente i den at finde spiren til de anskuelser, der senere blev så skæbnesvangre for Hatts stilling. Det mærkelige er, at en sådan søgen er forgæves. Han understreger, at »Mellemeuropa« hverken fra et fysisk-geografisk eller et kulturgeografisk synspunkt er nogen naturlig helhed, og at dette begreb først og fremmest er anvendt af tyske geografer ud fra politiske drømme om et Stor-Tyskland. Langt rigtigere, geografisk set, er den østrigske sondring mellem et kontinentalt præget, ensartet, hovedsageligt østslavisk Øst-Europa og et stærkt leddelt Vest-Europa, adskilte fra hinanden ved et grænselbælte med mindre nationer som magyarer, čechere og polakker. Fra østrigsk side havde dette affødt en utopisk tanke om et slags Stor-Østrig, der kunde samle alle disse folkeslag i een stat. Den led endeligt skibbrud under 1. verdenskrig, og i stedet for var en række nationalstater opstået. Hatt peger på de deraf opståede spændinger og fremhæver, at »alle europæiske Krige siden 1871 er begyndt i denne Farezone« — og for den sags skyld gentog dette sig jo i 1939. Videre udtaler han, at »den værste Hindring for den politiske Mellemeuropa-Idé er den Kendsgerning, at Mellemeuropa allerede en Gang har vist sig ude af Stand til at hævde sig militært mod sine Fjender. Prøven blev aflagt i Verdenskrigen« (d. v. s. 1914—18). Imod de tre kæmperiger de Forenede Stater, det Britiske Imperium og Sovjetunionen vilde et tysk eller tysk-

ungarsk-vestslavisk Mellemeuropa aldrig kunne stå sig. De senere begivenheder gav ham ubetinget ret — men da havde hans eget standpunkt forandret sig.

I 1929 blev Hatt udnævnt til professor i kulturgeografi ved Københavns Universitet og forlod dermed Nationalmuseet; men samtidigt begyndte hans egentlige arkæologiske periode. Den skal ikke omtales her; kun skal det nævnes, at han i sin afhandling om ejendomsretten til dyrket jord (1939) påviste, at det jordfællesskab, vi kender her hjemme fra det 18. århundrede, ikke er noget oprindeligt, og i lyset af etnografiske eksempler kunne han hævde, at såvel fælleseje som særeje til jord er ældgamle foreteelser.

Imidlertid ophørte hans geografiske forfatterskab ikke, nu kun drejet i politisk-geografisk retning. Således tog han i en afhandling 1934 til orde mod en nordisk toldunion, der efter hans mening ville stille sig i vejen for en nødvendig vareudveksling med andre lande og ikke hjælpe dansk landbrug. I nogle småbøger og artikler behandlede han desuden æmner som »Stillehavsproblemer« (1936), »Afrika og Østasien« (1938) og »Sydamerika, Fremtidens Verdensdel« (1939). Det hang sammen med, at han efterhånden var blevet en stærkt anvendt foredragsholder i radioen, hvor han drøftede spørgsmålene på en fuldt ud saglig måde. Hans synspunkt var rent geografisk, og man har ikke indtryk af, at det politiske som sådant lå ham stærkt på sinde.

På denne baggrund er det yderst vanskeligt at fatte Hatts holdning under den tyske besættelse, og vanskeligheden er selvfølgelig ikke mindre, når man, som den der skriver disse linjer, aldrig har stået ham personligt nær. Eet må kraftigt understreges: nazist eller jødefjende hverken var eller blev han, og så meget mere uforståelig var hans indstilling over for tysk ensrettethed og brutalitet. I sin nekrolog over Hatt i Københavns Universitets festskrift 1960 gør C. G. Feilberg gældende, at han ud fra troen på en tysk sejr mente, at man kunne opnå bedre kår for dansk åndsliv og erhverv, når man til en vis grad gik ind på tyskernes tankegang. Muligvis er der noget rigtigt i denne formodning, skønt den tanke, at Tyskland skulde vinde krigen, er i så afgjort modsætning til den tvivl, Hatt selv tidligere havde ytret herom. Utvivlsomt spillede dog også rent følelsesmæssige bevæggrunde en rolle, for trods al videnskabelig nøgternhed var Hatt i høj grad et stemningsmenneske. Fra sin ungdom nærrede han den stærkeste modvilje

mod amerikansk ånd, og skønt selv individualist til fingerspidserne stod han også ret fremmed over for britisk tankegang. Med Frankrig havde han aldrig nærmere forbindelse. Og hertil kom ikke mindst frygten for russerne, hvad besættelsesmagten ikke var længe om at benytte sig af. Da så yderligere hans venner efterhånden trak sig tilbage fra ham som følge af en række nu bedst glemte foredrag i den tysk kontrollerede radio, gled han som en slags reaktion herimod helt over i den tyske lejr. Efter kapitulationen blev han ved tjenestemandsdømstolen 1947 fradømt sit professorat, men beholdt fuld pension. Mod denne doms retfærdighed kan der næppe rejses indsigelse; men hos Hatt affødte den en varig bitterhed; i adskillige år deltog han ikke i vort selskabs møder.

Hatts videnskabelige virksomhed standsedes dog ikke. Geografien opgav han ganske vist, men til gengæld fortsattes hans arkæologiske og etnografiske produktion. Hans sidste arbejde, en beskrivelse af erhvervskulturen hos de ikke-europæiske folkeslag i bogen »Plough and Pasture«, som han udgav sammen med den engelske arkæolog E. C. Curwen (1953), er i hovedsagen en udvidet oversættelse af de tilsvarende afsnit i »Jorden og Menneskelivet«; men ellers fulgte han nye baner.

Han havde hidtil holdt sig fra folkløristiske æmner; men i en afhandling om asiatiske indflydelser på amerikanske myter (1949) fulgte han nu udbredelsen til den nye verden af talrige asiatiske sagnmotiver, af hvilke mange er så særprægede, at de ikke kan tænkes opstået to forskellige steder uafhængigt af hverandre. Som rimeligt er, finder han dem mest i det nordvestlige Nordamerika; men adskillige kan spores lige til Syd-Amerika.

Som en slags fortsættelse heraf kan man betragte den store afhandling om »kornmoderen« i Indonesien og Amerika (1951). Mange steder i den sidstnævnte verdensdel forekommer myter, i følge hvilke majsens først er fremkommet ved, at en kvinde har gnedet sit eget legeme; hun enten dræbes eller ofrer sig selv, og majs spirer derpå frem af den døde krop. Tilsvarende myter findes om risens hos forskellige stammer i det sydøstlige Asien, om yamsplanten nogle steder på Ny Guinea o. s. v. Disse ganske specielle forestillinger kan kun forklares ved at antage en forbindelse, og det samme gælder visse andre agerbrugsmyter fra begge sider af Stillehavet. Hatt er her inde på tanken om en transpacificisk

kultursammenhæng, som tidligere var blevet skarpt afvist af så at sige alle etnografer og arkæologer, men som i nyere tid med held er blevet hævdet især af østrigeren R. von Heine-Geldern for den amerikanske metaltekniks og adskillige kunstmotivers vedkommende. Hatts sagnforskning kan dog her kun opfattes som det første skridt til løsning af et langt mere omfattende problem. Især må hele den asiatisk-oceaniske mytekreds udvides med henblik på forestillingerne om, hvad man med et fra Ny Guinea hentet ord plejer at kalde Dema-væsnerne, d.v.s. kvinder — sjældent mænd — hvis drab bringer døden ind i verden, men som derved også bliver ophav til kulturplanter og forplantning i det hele taget.

I december 1958 mistede Hatt sin hustru. Det var et hårdt slag, som den nu ensomme mand aldrig rejste sig helt efter, og kun godt et år senere, den 27. januar 1960, afgik han selv ved døden efter nogen tids sygdom. Det er som etnograf og arkæolog mere end som geograf, at hans navn vil blive stående. I hans mangesidige begavelse var der en kunstnerisk islæt, der fik ham til at forsøge sig både som novelleforfatter og digter. Denne hans levende fantasi lod ham øjne sammenhænge og forbindelser, der kom hans kulturhistoriske forskning til gode; men hans omfattende viden og samvittighedsfuldhed hindrede ham på den anden side i at slutte sig til de ofte letsindige hypoteser, der nogle steder har bidraget til at bringe den historiske etnografi i vanry. Hatt tilhørte ikke nogen bestemt »skole«, hvis resultater var mere eller mindre givne på forhånd. Som den fremragende og alsidige kulturforsker vil vi bevare hans minde.

II

GUDMUND HATTS INDSATS I DANSK ARKÆOLOGI

Af **Therkel Mathiassen.**

Det vakte nogen overraskelse, da Gudmund Hatt i 1919 søgte en ledig stilling ved Nationalmuseets 1. afdeling. Stillingen havde hidtil været besat med en arkæolog, Sophus Müllers svigersøn C. A. Nordman, senere direktør for Finlands Nationalmuseum, som nu søgte tilbage til sit fædreland. Der optrådte tre ansøgere til stillingen: Foruden Hatt en historisk-studerende, der endnu ikke havde taget sin afsluttende eksamen, og jeg selv, som var cand. mag. i naturhistorie og geografi; Hatt var på dette tidspunkt også cand. mag. i naturhistorie og geografi og havde desuden taget doktorgraden på sin afhandling om arktiske skinddragter. Første afdelings almægtige direktør Sophus Müller vilde ikke have en naturfagsmand; han havde haft besvær nok med den dygtige, men stejle Sarauw, som han tilsidst fik afskediget. Så var der tilmed det, at Hatts meget temperamentsfulde frue engang havde været hos Sophus Müller og sagt ham sin mening om forskelligt. Resultatet blev, at Sophus Müller indstillede studenten. Men her gik ministeriet efter forskelligt pres udefra direktøren imod og ansatte Hatt: man kunde ikke ansætte en student, når der var en doktor, der søgte, og tilmed når denne doktors fag var etnografi og den etnografiske samling på dette tidspunkt hørte under 1. afdeling. Til gengæld opnåede Sophus Müller at ministeriet oprettede en ny stilling, hvori studenten — som imidlertid var blevet kandidat — blev anbragt uden at stillingen blev opslået.

Hatt blev således inspektør ved Nationalmuseets 1. afdeling og måtte deltage i dennes forskellige arbejder, også udgravninger. Sophus Müller forsonede sig iøvrigt efterhånden med Hatt: som han engang senere sagde til mig: Han er en stivstikker, denne Hatt, men han er nu ikke så tosset! En stor kompliment fra denne kritiske og bidske mand! Da Sophus Müller i 1921 gik af og

museet blev omorganiseret, blev Hatt som naturligt var knyttet til Etnografisk Samling. Men dengang deltog Etnografisk Samlings personale i 1. afdelings markarbejder, noget, der desværre er holdt op; thi det var sundt for begge parter med denne vekselvirkning. Hatt måtte således stadig grave for 1. afdeling. Arbejdet interesserede ham; men iøvrigt følte han sig ikke tiltalt af forholdene ved afdelingen, som da lededes af inspektør Neergård. Som han engang udtrykte sig overfor mig: Hvis man skal begå sig i 1. afdeling, må man enten lade sig træde under fødder eller omgive sig med pigge; jeg foretrækker det sidste.

Hatt deltog i mange forskellige slags gravninger af køkkenmøddinger, moseboplads, høje, jernalderboplads, og alt gik han op i med stor energi. Jeg husker en udtalelse, han kom med, da han havde deltaget i udgravningen af bopladsen i Holmegårds Mose: Der stod inspektør . . . og trippede ovenfor tørvegraven og sagde, at der var to kulturlag; jeg sprang på hovedet ned i graven og kunde snart fortælle ham, at der kun var eet.

Hatt fandt sig dog snart et speciale: Jernalderens boplads og hustomter, og hans arbejde dermed blev banebrydende. Museets personale havde ved udgravninger af sådanne boplads følt sig for bundne af kvadratmetersystemet: Objektet inddeles i kvadratmeter og disse undersøges lagvis. Det er en metode, der er udmærket, når det drejer sig om moseboplads eller køkkenmøddinger; men når der på en boplads er stenlægninger, stolpehuller og andre konstruktioner, vil denne metode let hakke objektet i stykker, så man mister overblikket. Hatt indførte nu en ny og bedre udgravningsmetode: Han dækkede af, kørte først al overjorden bort ned til det urørte kulturlag eller undergrunden, så han havde en stor flade afdækket på een gang; derved blev han i stand til at se de stenlægninger, stolpehuller, brandspor, farvenuancer o. s. v. som er så nødvendige, hvis man skal kunne tyde objektet. Når husets udstrækning var konstateret, blev alt indmålt efter en målelinie, parallel med dets længderetning, og så kunde man grave sig ned, lag for lag.

Hatt fik nye, vigtige resultater frem ved disse gravninger, og arbejdet interesserede ham så stærkt, at han fortsatte dermed, finansieret af Carlsbergfondet, efter at han i 1929 var blevet professor i kulturgeografi ved Universitetet, ja lige til sine sidste år. Han var på sine gravninger en streng arbejdsgiver, der krævede

meget af sine medarbejdere, blandt hvilke særlig skal nævnes de nuværende professorer Steensberg og Feilberg, dr. Helbæk og museumskonsulent Halkjær Kristensen; men Hatt sparede sandelig heller ikke sig selv.

I 1928 påbegyndte Hatt publiceringen af sine jernalderbopladsundersøgelser med afhandlingen *To bopladsfund fra ældre jernalder i Årbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie*, hvor en række af hans efterfølgende undersøgelser fandt plads. Denne første afhandling omhandlede bopladserne ved Solbjerg på Mors og Tolstrup i Himmerland, begge fra keltisk jernalder og med husformer af den type, der viste sig at være så almindelig i Jylland, rektangulære huse med tykke græstørvægge, to rækker indvendige, tagbærende stolper, beboelsesrum med ildsted i vestenden og stald i østenden; allerede her påviste han det vigtige træk, at de stenlægninger, man så hyppigt finder på jernalderbopladserne, ikke findes inde i husene, men udenfor disse, som en brolægning, navnlig udenfor indgangsdørene.

Nu fulgte afhandlingerne slag i slag: 1930: *Fredsø-huset på Mors fra yngre romersk jernalder*. 1935: *Den fattige hustomt ved Troldtoft i Vestjylland fra keltisk jernalder*, og samme år, i *Fra Nationalmuseets Arbejdsmark*, en foreløbig beretning om hans gravning på den store romersk jernalders boplads ved Ginderup i Thy, hvor allerede Hans Kjær havde foretaget langvarige gravninger, men som aldrig er blevet fyldestgørende publiceret. 1938: Den foreløbig vigtigste af Hatts arkæologiske afhandlinger, omhandlede en hel række bopladser i Himmerland: Skørbæk, Østerbølle, Års, Engelstrup, Malle Hede og Malle Degnegård. Ved Skørbæk og Østerbølle blev hele landsbyer afdækket og i forbindelse dermed agerfelter, brønde og, ved Østerbølle, en gravplads, alt fra ældre romersk jernalder. I 1942 fulgte, i et svensk tidsskrift, bopladsen i Sønder Bork Mærsk, hvor han påviste, at der havde været en havstigning, som havde dækket kulturlaget med klæg, efter bebyggelsen. Så kom i 1953 i *Acta Archaeologica* bopladsen ved Nørre Rødklit på Holmsland (ældre romertid) og i 1957 den vigtige boplads Nørre Fjand ved Nissum Fjord i Videnskaberne Selskabs Skrifter, en langvarig bebyggelse gennem keltisk og romersk jernalder med talrige hustomter; ialt blev der fundet spor af 55, liggende tildels ind over hinanden; det har været en landsby, der har ernæret sig dels af landbrug, dels af fiskeri.

I Acta kom dernæst i 1958 bopladsen ved Oksbøl, en af de få bopladser, vi har fra germansk jernalder, og, efter hans død, de mærkelige kælderlignende konstruktioner ved Bækmojen nær Frederikshavn og bopladsen Mariesminde ved Vestervig.

Også på et andet felt har Hatt gjort en grundlæggende indsats: Det er angående oldtidsagre, ældre jernalders agerfelter, som han har påvist og undersøgt; foruden i en række mindre artikler i de amtshistoriske årbøger har han sammenfattet sine resultater i to store afhandlinger, *Prehistoric Fields in Jutland* i Acta 1931 og *Oldtidsagre i Videnskabernes Selskabs Skrifter* 1949.

Man havde nok kendt disse gamle agre, der nu oftest lå i hede, før Hatts undersøgelser; Sophus Müller omtaler i sine *Vendsyssels Studier* forekomsten på Rødlandshede i Øster Han Herred og anvender som den første betegnelsen oldtidsagre; men nogen grundigere undersøgelse og forsøg på datering var ikke foretaget. Med en kolossal energi gennemsøgte Hatt alle større hedestrækninger i Jylland og påviste og opmålte ikke mindre end 114 forekomster, foruden 3 i skove på øerne. Disse felter er firkantede, ofte af ret uregelmæssig form, omgivet af lave volde, »digevoldinger«, eller, på skrånende terræn, af terrassekanter. De er øjensynlig fremkommet ved dyrkning med oldtidens primitive plov, arden, der ikke havde muldfjæl og derfor ikke kunde vende jorden, men kun kradse op i den, hvorfor man måtte pløje på kryds og tværs. Digevoldingerne repræsenterer de udyrkede strimler mellem agrene, hvor man lagde sankesten og andet affald og hvor den vilde vegetation kunde fastholde sand fra sandflugt, så der efterhånden dannedes disse lave volde. En vigtig ting, som Hatt påviste, var at disse agre tydede på privat ejendomsret til jord, ja i nogle tilfælde kunde man se, at større agerfelter ved tværvolde var delt i flere, antagelig ved arvedeling.

Hatt foretog mange gravninger, navnlig tværsnit i voldene, og ved hjælp af fundne lerkarskår kunde han datere de fleste af dem til keltisk jernalder, dog nogle til romersk jernalder. Tilmed lå flere af disse agerfelter i tilknytning til ældre jernalders bopladser, således ved Skorbæk, hvor hele landsbyen med dens agermarker var bevaret i en hede, der nu for største delen er fredet. En af de største forekomster, på Øster Lem Hede i Vestjylland, lykkedes det Hatt at få fredet, idet en mand fra egnen, læge Anders Toft, købte hele arealet og skænkede det til Nationalmuseet. På en af ager-

forekomsterne, på Fogstrup Hede ved Silkeborg, påviste Hatt spor af en primitiv jernudvinding, publiceret i *Årbøger* 1936.

I 1937 sammenfattede Hatt sine hidtidige undersøgelser over ældre jernalders boliger, landsbyer og agerdyrkning i sin fortrinlige populære bog *Landbrug i Danmarks Oldtid*; men iøvrigt har han jævnlig gjort det bredere publikum bekendt med sine resultater gennem artikler i *Fra Nationalmuseets Arbejdsmark* og i de amtshistoriske årbøger. I 1953 skrev Hatt i *Anthropological Papers of the University of Alaska* en afhandling om agerbrugets stilling i den atlantiske del af det nordlige, subarktiske område. Hatt vandt sig mange venner rundt omkring i landet; man beundrede den ildhu, hvormed han gik op i sit arbejde, selv om nogle måske nok i begyndelsen blev lidt stødt over hans noget fremfusende væsen.

Det var naturligt nok den kulturgeografiske side af arkæologien, der interesserede Hatt og hvor han gjorde sin store indsats. Detaillerne interesserede ham mindre; indgående studier over den fundne keramik foretog han ikke, ud over, hvad der var nødvendig for dateringen. Nej, det var de store kulturhistoriske linier, han dyrkede: Husene, landsbyen, agerdyrkningen, kreaturholdet, samfundsopbygningen og det liv, der levedes i disse landsbyer. Alt hvad der kunde tænkes at have indflydelse herpå blev taget i betragtning, jordbund, terræn, klima, plantevækst, dyreliv. Det var geografen, der gik ind i arkæologien og derved gav den en tiltrængt fornyelse og et godt skub fremad, netop på felter, som hidtil kun havde været lidet dyrket i dansk arkæologi. Her vil Hatts navn altid blive stående som en af banebryderne. Skal vi ære hans minde!

Fortegnelser over Hatts videnskabelige værker findes i *Kuml. Årbog for Jysk Arkæologisk Selskab 1959* (Aarhus 1959), s. 241 f. og *Folk. Dansk Etnografisk Tidsskrift* (København 1960) bd. 2, s. 131 f.

UDDRAG AF REGNSKABET
FOR ÅRET 1960

Indtægt.	kr.	øre	kr.	øre
1. <i>Beholdning fra forrige års regnskab:</i>				
Kassebeholdning	24 183	67
2. <i>Renteindtægt m. m.:</i>				
a. Rente af obligationer	32 435	50		
b. Rente af indskud i bank	810	37	33 245	87
3. <i>Statstilskud i kalenderåret 1960</i>	130 000	00
4. <i>Bidrag ifølge statutmæssig bestemmelse:</i>				
a. Til præmier:				
fra det Classenske Fideicommis.	400	00		
fra Etatsråd Schou og Hustrus Legat	100	00		
b. Til videnskabelige formåls fremme:				
det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag for				
året 1959 (udbet. juni 1960)	6 555	90		
c. Fra Carlsbergfondet	20 000	00		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til erindring				
om prof., dr. med. & phil. Julius Thomsen:				
rente af 120200 kr. Østift. Krdf. oblig.	4 382	00		
e. F. J. Ørnborgs Legat	2 000	00	33 437	90
5. <i>Salg af Selskabets publikationer</i>	44 537	60
6a. <i>Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til Selskabets</i>				
<i>internationale forbindelser</i>	25 000	00		
6b. <i>Bidrag fra Carlsbergfondet</i>	20 000	00	45 000	00
7. <i>Tilfældige indtægter:</i>				
Udtrukne obligationer	16 000	00
Samlet indtægt	326 405	04

	kr.	ø.	kr.	ø.
Udgift.				
1. Selskabets bestyrelse:				
a. Lønninger m. m.	54 948	00		
b. Selskabets møder	5 881	40		
c. Rengøring	5 242	03		
d. Kontor og oplag	14 148	14		
e. Porto	8 034	28		
f. Forsikring	406	81		
			88 660	66
2. Selskabets publikationer:				
a. Oversigten	15 572	85		
b. Meddelelserne og Skrifterne m. m.:				
α. Af Selskabets midler	142 307	41		
β. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag ..	4 000	00		
			161 880	26
3. Til rådighed for Selskabets præsident fra				
<i>J. P. Suhr & Søns Legat</i>	4 034	15
4. Understøttelse til skrifers udgivelse og videnskabelige arbejder af medlemmer eller andre:				
a. Af Selskabets midler	»	»		
b. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag:				
Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie...	1 400	00	1 400	00
5. Selskabets internationale forbindelser:				
a. Kontingent til internationale sammenslutninger	17 990	21		
b. Rejser	14 605	36		
			32 595	57
Overføres	288 570	64

Udgift.		kr.	øre	kr.	øre
	Overført	288 570	64
6. Pengepræmier og medailler :					
a. Præmier af legaterne:					
	Af Thotts Legat	»	»		
	Af Classens Legat	»	»		
	Af Schous Legat	»	»		
b. Medailler og pengepræmier af Selskabets kasse					
		1 000	00	-	
c. F. J. Ørnborgs Legat for 1960					
		2 000	00		
				3 000	00
7. Udgifter til istandsættelser og anskaffelser . .					
				8 473	83
8. Indkøb af obligationer					
				15 773	63
9. Beholdning ved årets slutning :					
Kassebeholdning					
				10 586	94
Samlet udgift	326 405	04

Regnskab for bidrag fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse:

Beholdning ultimo 1959	kr. 4 876,70	Udgifter 1960	kr. 5 400,00
Bidrag indgået 1960 . . .	- 6 555,90	Beholdning ultimo 1960	- 6 032,60
	<u>kr. 11 432,60</u>		<u>kr. 11 432,60</u>

Regnskab for bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til Selskabets internationale forbindelser:

Beholdning ultimo 1959 .	kr. 3 931,32	Kontingentudgifter til	
Bidrag indgået 1960	- 25 000,00	unioner for 1960	kr. 17 990,21
		Rejseudgifter 1960 til	
		Selskabets delegerede	- 14 605,36
		Beholdning ultimo 1960	- ÷ 3 664,25
	<u>kr. 28 931,32</u>		<u>kr. 28 931,32</u>

Opsamlet af legaterne:

	Thotts Legat	Classens Legat	Schous Legat	Ørnborgs Legat
Beholdning ultimo 1959	600 kr.	600 kr.	900 kr.	» kr.
Bidrag for 1960	200 -	400 -	100 -	2 000 -
Pengepræmier udbetalt 1960	» -	» -	» -	2 000 -
Beholdning ultimo 1960	800 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	» kr.

Formueopgørelse pr. 31. december 1960.

I. Værdipapirer lydende på Selskabets navn (herunder Thotts Legat på 5 000 kr.):

8 000 kr. danske statsobl. 1894	à 3 ⁰ / ₁₀₀	kursværdi kr.	4 120,00
5 000 - danske statsobl. 1941/66	à 4 ⁰ / ₁₀₀	— -	4 687,50
76 000 - - - 1944/84	à 4 ⁰ / ₁₀₀	— -	62 320,00
28 000 - konv. danske statsobl. 1919	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	23 310,00
78 500 - danske statsobl. S. 1997	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	64 762,50
125 700 - Husejer Kreditk. obl. à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	81 390,75
159 000 - Østift. Kreditf. obl. à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	110 617,50
168 000 - - - - à 4 ⁰ / ₁₀₀	— -	139 082,50
32 200 - - - - à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	25 082,75
25 000 - - - - à 5 ⁰ / ₁₀₀	— -	20 437,50
41 000 - Jydske Land. Krdf. obl. à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	32 627,50
4 000 - - - - - à 4 ⁰ / ₁₀₀	— -	3 150,00
5 000 - - - - - à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	4 312,50
43 000 - Kbhvns. Kreditf. obl. à 4 ⁰ / ₁₀₀	— -	33 432,50
16 000 - Ny jyske Købstads Krdf. obl. à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	11 200,00
18 000 - Østift. Landkreditkasse obl. à 5 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	15 615,00

Ialt 832 400 kr. nominelt, til kursværdi kr. 636 148,50

II. J. P. Suhr & Søns Legat til erindring om professor, dr. med. & phil. Julius Thomsen:

91 200 kr. Østift. Kreditf. obl. à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	kursværdi kr.	63 910,50
23 000 - - - - - à 4 ⁰ / ₁₀₀	— -	19 057,50
6 000 - - - - - à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	— -	4 620,00

120 200 kr. nominelt, til kursværdi kr. 87 588,00

III. Kassebeholdning..... kr. 10 586,94

I ovenstående formueopgørelse er inkluderet beholdning af bidrag fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse kr. 6 032,60, beholdning af bidrag fra Rask-Ørsted Fondet ÷ kr. 3 664,25 samt opsamlede bidrag til prisopgaver for legaterne kr. 800 + kr. 1 000 + kr. 1 000.

Regnskabet er revideret af Selskabets revisorer og godkendt af kassekommissionen.

Den 21. april 1961.

Louis Hjelmlev
Kassekommissionens formand.

BUDGET FOR ÅRET 1961

	kr.	ø.	kr.	ø.
Indtægt.				
1. <i>Beholdning:</i>				
a. Kassebeholdning				
b. Guldmedailler				
2. <i>Renteindtægt m. m.:</i>				
a. 8 000 kr. danske stats oblig. à 3 ⁰ / ₁₀₀	240	»		
81 000 - do. do. à 4 -	3 240	»		
107 500 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	4 837	50		
125 700 - Husejer Kreditk. oblig. à 3 ¹ / ₂ -	4 399	50		
161 000 - Østifternes Krdf. oblig. à 3 ¹ / ₂ -	5 635	»		
176 000 - do. do. à 4 -	7 040	»		
18 600 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	837	»		
25 000 - do. do. à 5 -	1 250	»		
43 000 - Jydske Land. Krdf. oblig. à 3 ¹ / ₂ -	1 505	»		
4 000 - do. do. à 4 -	160	»		
5 000 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	225	»		
43 000 - Københavns Krdf. oblig. à 4 -	1 720	»		
16 000 - Ny jyske Købst. Krdf. oblig. à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	560	»		
b. Rente af indskud i bankerne	100	»		
3. <i>Forventet statstilskud</i>			31 749	»
4. <i>Bidrag ifølge statutmæssig bestemmelse:</i>			130 000	»
a. Til præmier:				
fra det Classenske Fideicommis	400	»		
Etatsråd Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige formåls fremme:				
Det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag for året 1960	6 400	»		
c. Fra Carlsbergfondet	20 000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til erindring om prof., dr. med. & phil. Julius Thomsen: rente 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ af 91 200 kr., 4 ⁰ / ₁₀₀ af 23 000 kr. og 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ af 6 000 kr. Østif. Krdf. oblig.	4 382	»		
e. Pastor emer. F. J. Ørnborgs Legat	2 000	»	33 282	»
5. <i>Salg af Selskabets publikationer</i>			45 000	»
6. a. Forventet bidrag fra Rask-Ørsted Fondet			30 000	»
b. Bidrag fra Carlsbergfondet			20 000	»
Samlet indtægt			290 031	»

Udgift.	kr.	øre	kr.	øre
<i>1. Selskabets bestyrelse:</i>				
a. Lønninger m. m.	58 968	»		
b. Selskabets møder.....	7 000	»		
c. Rengøring	5 000	»		
d. Kontor og oplag	12 000	»		
e. Porto	8 000	»		
f. Forsikring	400	»	91 368	»
<i>2. Selskabets publikationer:</i>				
a. Oversigten	14 000	»		
b. Meddelelserne og Skrifterne:				
α. Af Selskabets midler	140 000	»		
β. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag	4 000	»	158 000	»
<i>3. Til rådighed for Selskabets præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat</i>				
	4 382	»
<i>4. Understøttelse til skrifers udgivelse og videnskabelige arbejder af medlemmer eller andre:</i>				
a. Af Selskabets midler	»	»		
b. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag: Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie.....	1 400	»	1 400	»
<i>5. Selskabets internationale forbindelser:</i>				
a. Kontingent til internationale sammenslutninger	22 000	»		
b. Rejser.....	8 000	»	30 000	»
Overføres	285 150	»

Udgift.		kr.	ø.	kr.	ø.
	Overført	285 150	»
6.	<i>Pengepræmier og medailler:</i>				
	a. Præmier af legaterne:				
	Af Thotts Legat	»	»		
	Af Classens Legat	»	»		
	Af Schous Legat	»	»		
	b. Medailler og pengepræmier af Selskabets kasse	»	»		
	c. Ørnborgs Legat	2 000	»	2 000	»
7.	<i>Udgifter til istandsættelser og anskaffelser.</i>	2 881	»
8.	<i>Indkøb af obligationer</i>	»	»
	Samlet udgift	290 031	»

Af disse udgifter er 1 a fast, 1 b—f, 2 a—b samt 5 a og b kalkulatoriske (5 a dog fast i udenlandsk valuta). De øvrige bevillinger kan kun overskrides ifølge særlig bevilling af Selskabet.

Det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag.

		kr.	ø.
Beholdning 1. januar 1961 ca.		5 600	»
Bidraget for 1960 ca.		6 400	»
		12 000	»
Budgetteret udgift		5 400	»
Beholdning ved årets udgang ca.		6 600	»

Bidrag fra legaterne til præmier.

	Thotts Legat		Classens Legat		Schous Legat	
	kr.	ø.	kr.	ø.	kr.	ø.
Beholdning 1. januar 1961	800	»	1 000	»	1 000	»
Bidraget for 1961	200	»	400	»	100	»
	1 000	»	1 400	»	1 100	»
Budgetteret udgift	»	»	»	»	»	»
Beholdning ved årets udgang	1 000	»	1 400	»	1 100	»

BERETNINGER OG BETÆNKNINGER

I.

Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk historie

Beretning om virksomheden 1960

Kommissionens arbejde er i omfang øget en del i forhold til 1959. Tilskuddene, der blev forhøjede i 1959, har været uændrede i 1960. Som det vil fremgå af regnskabsbemærkningerne i beretningens slutning, overstiger driftsudgifterne de faste tilskud med ca. 400 kr.; i en virksomhed, som den kommissionen udøver, vil udgifterne imidlertid ofte være påvirkede af udefra kommende henvendelser, som kan bevirke udsving i de budgetterede beløb.

Som i de foregående år har kommissionen i 1960 bistået danske og udenlandske videnskabsmænd med oplysninger om arkivalier bevarede i privateje, ligesom registraturer over sådanne arkiver har været stillet til disposition.

Undersøgelser vedrørende privatpersoners arkiver.

Bankdirektør CHRISTIAN D. A. ANDERSEN (1878—1960).

Fra familien har kommissionen til Erhvervsarkivet modtaget 10 pakker arkivalier efter Chr. D. A. Andersen, der i årene 1916—52 var direktør i Aarhus Privatbank. Foruden rent personlige ting rummer samlingen også træk vedrørende Andersens arbejde i bestyrelsen for Aarhus Oliefabrik A/S og andre erhvervsforetagender samt i komiteen for indretningen af Marselisborg Mindepark.

Slægten GRÜNER.

Se Vermehren.

Lærer ved vajsenhusskolen i Tønder VILHELM HAGERUP (1825—68).

Arbejdet for sikringen af Hagerups breve er fortsat (beretning for 1956, side 3).

Historikeren, bibliotekar EJLER HAUGSTED (1875—1959).

Det i 1958 modtagne arkiv (beretning 1958, side 1) er ordnet og registreret ved kommissionens foranstaltning.

Lektor REGNAR KNUDSEN (1882—1959).

Fra familien har kommissionen modtaget en række papirer og breve, der i hovedsagen vedrører lektor Knudsens historiske og hjemstavnskulturelle interesser. Hovedstammen udgøres af koncepter, manuskripter og udklip; men desuden findes en del fotografier af betydelig topografisk værdi.

Bibliotekar, cand. theol. HOLGER LARSEN (1879—1945).

Fra lærerinde Margrethe Thorborg er modtaget en samling vedrørende den adresse, som en mindre kreds, hovedsagelig bestående af præster, i 1920 efter afstemningen i Sønderjyllands 2. zone samlede underskrifter på. Bibliotekar Larsen var kredens sekretær. Adressen, der havde tilknytning til fredsbevægelsen og i øvrigt kun henvendte sig til kirkens folk, udtalte, at den i fortsat dansk agitation kun kunne se annektionsbestræbelser, som man fra kristen side måtte tage afstand fra. Den rejste en betydelig pressepolemik, der i samlingen synes at foreligge komplet i udklip; endvidere findes svarene på det udsendte cirkulære — både de positive og de negative. De sidste, der også er de fleste, er for en stor parts vedkommende af en sjælden set skarphed og er således oplysende for stemningen omkring og opfattelsen af det sønderjyske problem i denne befolkningsgruppe.

Redaktør LARS LARSEN-LEDET (1881—1958).

Det i 1959 modtagne, meget omfattende arkiv (beretning 1959, side 2) er under ordning. Det hidtil udførte arbejde bekræfter, at det, når det med tiden kan gøres tilgængeligt, vil være en central kilde for udforskning af væsentlige sider af afholdsbevægelsens indre historie i Danmark.

Domprovst, dr. theol. H. MARTENSEN-LARSEN (1867—1929).

Det i 1958 modtagne arkiv (beretning 1958, side 2) er ordnet og registreret ved kommissionens foranstaltning.

Sognepræst, senere biskop i Ålborg CHRISTEN MØLLER (1845—1925).

Det i 1958 modtagne arkiv (beretning 1958, side 2) er ordnet og registreret ved kommissionens foranstaltning.

Direktør, konsul A. F. OLSEN (1868—1961).

Fra den kendte Ålborg-kommunalpolitiker og teglværksmand, broder til Henrik Cavling og Frejllif Olsen, er ikke bevaret noget arkiv.

Politikeren, manufakturhandler E. H. RYSSSEL (1846—1923).

Ryssel var stifter af Højres Arbejder- og Vælgerforening for Københavns 5. kreds, der blev spiren til hovedstadens konservative organisation. I »Blade af Højres Historie« (Det nye Danmark IV, 1931) har Jul. Schövelin anvendt nogle af Ryssel forfattede erindringer, der for de ikke offentliggjorte deles vedkommende forgæves er eftersøgt. De er muligt gået tabt ved schalburgtagen på Borgernes Hus under 2. verdenskrig. I familie-eje er fundet enkelte breve fra Carl Ploug til E. H. Ryssel, og til kommissionen er afleveret en forhandlingsprotokol 1883—86 for et velgørenhedsudvalg fra vælgerforeningen.

Slægten SCHACK.

Med lensgreve Hans Schack er der truffet aftale om en genoptagelse af den i 1933—34 påbegyndte registrering af de værdifulde familiearkivalier på Schackenborg.

Skomagermester J. E. SPANNJER (1784—1872).

Fra boet efter den kendte københavnske legatstifter er til Erhvervsarkivet modtaget en mindre samling, der belyser omfanget i Spannners formueopbygning.

Afholdsagitatoren, provst TH. SØRENSEN (1849—1929).

Se Frederikke (Fritze) Thorstenson.

Fru FREDERIKKE (FRITZE) THORSTENSON, f. FEDDERSEN (1820—94).

Fra fru S. Hjortkjær, København, er modtaget en mindre samling arkivalier fra årene 1851—1905. Hovedstammen udgøres af breve fra fru Thorstensons forlovede og senere mand, kaptajn, intendant, J. L. J. Thorstenson (1810—68), skrevet fra forskellige slesvigske pladser; men desuden findes enkelte fra hendes sønderjyske familie, Feddersen. Ægteparrets datter blev gift med den kendte afholdsagitor, provst Th. Sørensen (1849—1929), fra hvem der i samlingen findes nogle personlige papirer.

Slægten VERMEHREN.

I familieejede er bevaret en mindre samling breve fra maleren Fritz Vermehren (1823—1910), dennes sønner malerne Gustav (1863—1921) og Sophus (1866—1950) samt lægen Frederik (1865—1921), svigersønnen, maleren Frants Henningsen (1850—1908), dennes hustru Thora o.a. Brevene er stiledede til medlemmer af slægten Grüner. Skønt fortrinsvis af privat karakter er samlingen, der er registreret af kommissionen, ikke uden kulturhistorisk værdi.

Skoleinspektør, redaktør LAURITZ WIGGERS (1844—1922).

Den fremtrædende pædagog og højrepolitiker, redaktør af Nationaltidende 1896—1911, har ikke efterladt sig noget arkiv.

Journalisten ANDREAS VINDING (1881—1950).

Arkivet er efter aftale med fru Kirsten Vinding blevet overladt til Dansk Pressemuseum og Arkiv. Det er utilgængeligt til 1999, medmindre der foreligger tilladelse fra fru Vinding eller i hendes forfald fra kommissionen.

Undersøgelser vedrørende forretnings-, gods- og institutionsarkiver.

Købmandsfirmaet Marcus G. Bech, Århus.

Fra den i første halvdel af forrige århundrede så omfattende virksomhed, der foruden almindelig handel også drev krasuldsfabrikation, det sidste med ikke mindre end 700 medarbejdere

over hele Jylland, er til Erhvervsarkivet sikret et enkelt dokument — formentlig det eneste bevarede arkivalie overhovedet.

Handelshuset C. A. Broberg, København.

I fortsættelse af tidligere afleveringer (beretning for 1953, side 9, for 1956, side 4) er der til Erhvervsarkivet modtaget en samling breve og optegnelser af såvel familie- som forretningsmæssig karakter — de sidste fortrinsvis vedrørende selskabet Cafonia, der fremstillede kaffeekstrakt.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

I fortsættelse af tidligere afleveringer (beretning 1958, side 4) har Erhvervsarkivet modtaget regnskaber fra Fællesforeningens Århus-afdeling for årene 1892—1955. Afleveringen fandt sted i forbindelse med udflytningen til det nye centrallager i Viby J.

Kreditkassen til Selvejendoms Fremme.

Kassen blev oprettet i 1861 af en række sjællandske godsejere med lensgreve Ludvig Holstein (Holsteinborg) i spidsen. Dens formål var i første række at stimulere fæsteafløsningen; men den blev aldrig nogen succes og ophørte 1890. Et mindre, men fuldstændigt arkiv fra dens virksomhed er sammen med Holsteinborg Sparekasses arkiv overgivet til Erhvervsarkivet.

Radikal Ungdoms Landsforbund.

Til brug som grundlag ved udarbejdelsen af et jubilæumsskrift for Radikal Ungdom har historikeren, adjunkt Tage Kaarsted, Århus, foretaget en indsamling af arkivalier blandt forbundets tidligere ledere og tillidsmænd. Resultatet har fuldt ud bekræftet den almindelige mistillid, der desværre må næres til sikring og opbevaring af selv mere betydningsfulde foreningsarkiver her i landet. 14 for størsteparten ganske små samlinger, der spænder over årene ca. 1920—1959, har det været muligt at få hold på, og af disse udgør igen duplikater, tryksager og udklip en betragtelig part. For duplikaternes vedkommende gælder det dog, at de ofte er referater af vigtige møder, der næppe findes i anden form.

Af primært stof kan nævnes to forhandlingsprotokoller, en for hovedbestyrelsen 1923—37 og en for Assensafdelingen 1944—46, samt en del, som det synes, værdifuld korrespondance, kon-

cepter og udkast. Endelig har et par af de afleverende vedlagt kortfattede erindringer.

A/S Randers Rebslåeri, Randers.

Virksomheden er grundlagt i 1840 af P. W. Winge. Den omdannedes i 1898 til aktieselskab, idet den samtidig blev slået sammen med rebslager H. Soelbergs forretning, der kun var fire år yngre. Af arkivalier fra de to oprindelige firmaer synes intet bevaret, og fra aktieselskabet først fra 1910. For tiden til 1950 har Erhvervsarkivet fået overladt 40 bind kopibøger og 642 pakker korrespondance.

Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening, Århus.

Foreningen, der ved flere lejligheder ved indretning af sit ekspeditionsarkiv har søgt bistand hos Erhvervsarkivet, har til dette afgivet sine kopibøger for 1910—42.

Sparekassen for Grevskabet Holsteinborg og Omegn.

I anledning af sit 150 års jubilæum har sparekassen skænket Erhvervsarkivet, hvad der er bevaret af arkivalier fra grundlæggelsesåret 1810 til 1939. Arkivet er overordentlig omfattende både for så vidt angår almindelige regnskabssager som korrespondance. Såvel denne sparekasses særlige position, som det indblik dens arkiv giver i økonomiske forhold på landet på Sjælland i næsten hele forrige århundrede, gør gaven til en af de mest værdifulde, Erhvervsarkivet har modtaget i flere år.

Tømrerfirmaet Weber, Roskilde.

I fortsættelse af afleveringen i 1959 (beretning 1959, side 7) har Erhvervsarkivet modtaget et omfattende supplement for årene 1890—1939.

Århus Handelsrejsende Forening.

Foreningen er grundlagt 1897, oprindelig med et i hovedsagen selskabeligt formål, der dog senere er blevet mere fagligt betonet. Den har til Erhvervsarkivet afleveret en mindre samling, der spænder over årene 1902—55. Hovedgruppen udgøres, foruden af et par kopibøger, af ret fyldige generalforsamlingsreferater.

Kommissionen har i 1960 til driften modtaget 10 900 kr. Fra Carlsbergfondet, Undervisningsministeriet og Videnskabernes Selskab er ydet henholdsvis 2 500 kr., 7 000 kr og 1 400 kr. i tilskud. Renter udgjorde 53,90 kr.

Udgifterne har beløbet sig til i alt 11 325,52 kr. Dette er en forøgelse på godt 1 000 kr. i forhold til 1959, hvor der var en stigning i forhold til 1958 på ca. 2 000 kr.; stigningen skyldes dels øget virksomhed, dels almindelige løn- og prisstigninger. Udgifterne fordeler sig på følgende konti: almindelige driftsudgifter med kontorassistance, materialer, porto, telefon og sekretærhonorar androg 2 983,03 kr., undersøgelser med rejser, fragt, ordningsarbejder og registraturskrivning androg 8 302,49 kr., diverse udgifter udgjorde 40,00 kr. — Året sluttede med kasse- og bankbeholdninger på i alt 7 935,21 kr. — Regnskabet revideres af Carlsbergfondet.

Århus, Flensborg og København, i juni 1961.

C. O. BØGGILD-ANDERSEN

TROELS FINK

HOLGER HJELHOLT

PETER SKAUTRUP

VAGN DYBDAHL

II.

**„Grosserer A. Collstrops
hjem for en dansk Videnskabsmand.“**

Beretning for 1960

afgivet af Ejnar Dyggve, formand i bestyrelsen.

»Lundehave« har i det forløbne år været beboet af fru professorinde C. Nielsen til den 26. februar og af rigsantikvar, professor, dr. phil. Johs. Brøndsted fra den 20. maj.

Hovedhuset og gartnerboligen har gennemgået store istandsættelser.

Regnskabsoversigt for 1960.

Indtægt.

Kassebeholdning pr. 1. januar 1960	kr.	4 619,30
Renter af obligationer	»	30 294,50
Rente på postgirokonto	»	62,82
Rente på bankkonto	»	353,70
Andre indtægter	»	16 400,00
		<hr/>
	Ialt kr.	51 730,32

Udgift.

Tilskud til beboeren	kr.	6 400,00
Løn og pension til gartner	»	10 563,34
Skatter og afgifter til Helsingør Kommune	»	1 075,59
Forsikringspræmier	»	1 401,68
Bygninger med inventar og haven	»	20 872,33
Administration, arkitekttilsyn, revision o. l.	»	2 335,58
Indsat på bankkonto	»	353,70
Beholdning på postgirokonto ult. 1960	»	8 728,10
		<hr/>
	Ialt kr.	51 730,32

Status pr. 31. december 1960.

Aktiver.

Ejendommen vurderet til ejendomsskyld	kr.	400 000,00
Indbo	»	12 109,60
Obligationer, nominelt:		
4 ¹ / ₂ 0/0 konv. danske statsoblig. (Genforeningslån)	»	280 000,00
5 0/0 Østift. Kreditf.	»	32 000,00
4 0/0 Østift. Kreditf.	»	144 200,00
3 ¹ / ₂ 0/0 Østift. Kreditf.	»	10 000,00
4 0/0 Østift. Husm. Kreditf.	»	600,00
4 ¹ / ₂ 0/0 Jydsk Husm. Kreditf.	»	5 200,00
4 0/0 Jydsk Husm. Kreditf.	»	116 000,00
4 ¹ / ₂ 0/0 Ny jydsk Kjøbstads Kreditf.	»	5 300,00
4 0/0 Ny jydsk Kjøbstads Kreditf.	»	121 000,00
Beholdning på bankkonto	»	209,76
Beholdning på postgirokonto	»	8 728,10
	Ialt kr.	<u>1 135 347,46</u>

Passiver.

Ejendom og indbo	kr.	412 109,60
Grundfond	»	600 000,00
Reservefond	»	123 237,86
	Ialt kr.	<u>1 135 347,46</u>

Regnskabet vil blive revideret på Undervisningsministeriets foranstaltning.

III.

„Emil Herborgs Legat.“

Beretning for 1960.

I året 1960 er udbetalt fire legatportioner, hver på 150 kr. månedlig, til:

cand. mag. Kai Larsen	i 3 måneder	
mag. scient. Ove Frydenberg	i 12	—
mag. scient. & cand. mag. Erik Høg	i 12	—
mag. scient. Jørgen Sodemann	i 12	—
mag. scient. Bent Christensen	i 9	—

Regnskabsoversigt for 1960.

Indtægt.		Udgift.	
Kassebeholdning	kr. 3 689,33	Udbetaling af 4 legat-	
Renter af obligationer	- 8 121,87	portioner	kr. 7 200,00
Renter af bankkonto	- 37,29	Udbetaling i henhold til	
Udtrækning af obliga-		fundatsens § 8	- 600,00
tioner	- 8 000,00	Administration	- 307,50
		Køb af obligationer	- 9 752,11
		Kassebeholdning	- 1 988,88
	<hr/>		<hr/>
	kr. 19 848,49		kr. 19 848,49

Formue pr. 31. december 1960.

3 $\frac{1}{2}$ % obligationer, nom.	kr. 36 000,00
4 % „ „	- 27 000,00
4 $\frac{1}{2}$ % „ „	- 133 000,00
Anden formue	- 100,00
Kassebeholdning	- 1 988,88
	<hr/>
	kr. 198 088,88

Marts 1961.

På bestyrelsens vegne

NIELS BOHR.

Revisionspåtegning:

Regnskabet er revideret af undertegnede revisorer i Det kgl. danske Videnskabernes Selskab. Beholdningerne er eftersat, og regnskabet og beholdningerne er fundet i orden.

København, den 12. april 1961.

W. FENCHEL.

P. J. RIIS.

IV.

„Niels Bohr Legatet.“

Uddrag af regnskab for 1960.

Indtægt.

Kassebeholdning ult. 1959	kr.	13 144,69
Renter af obligationer og bankkonto	-	45 708,89
Udtrukne obligationer.....	-	20 000,00
Andre indtægter.....	-	12,60
		<hr/>
Samlet indtægt...	kr.	78 866,18

Udgift.

Udbetalinger ved professor Niels Bohr.....	kr.	65 000,00
Kassebeholdning ult. 1960	-	13 866,18
		<hr/>
Samlet udgift...	kr.	78 866,18

Formue pr. 31. december 1960.

425 000 kr. danske statsobligationer à $4\frac{1}{2}\%$	kursværdi	kr.	350 625,00
277 000 » kreditforeningsobl. à $3\frac{1}{2}\%$	—	-	193 640,00
68 000 » » à 4%	—	-	51 145,00
298 000 » » à $4\frac{1}{2}\%$	—	-	231 110,00
		<hr/>	
1 068 000 kr. nominelt	til kursværdi	kr.	826 520,00
Kassebeholdning ultimo 1960	-	13 866,18	
		<hr/>	
		kr.	840 386,18

Revisionspåtegning:

Regnskabet er revideret og beholdningerne forefundet.

København, den 12. april 1961.

W. FENCHEL.

P. J. RIIS.

V.

„Mag. art. Marcus Lorenzens Legat.“

Beretning for 1960—61.

Legatet blev opslået ledigt i februar 1961. Efter legatbestyrelsens indstilling vedtog Selskabet i april 1961 følgende bevillinger af de disponible legatmidler:

Til studiet af dansk sprog:

Lektor, cand. mag. Poul Lindegård Hjorth	kr. 2 000
Amanuensis, cand. mag. Telma Jexlev	- 1 000
Cand. mag. Anna M. Simonsen	- 1 000
Cand. mag. Magda Nyberg	- 1 500

Til studiet af dansk flora:

Amanuensis, cand. mag. Alfred Hansen	- 800
--	-------

I alt . . . kr. 6 300

Regnskab for 1960.

Indtægt.

Kassebeholdning ult. 1959	kr. 10 421,63
Renter af obligationer, aktier og bankkonto	- 7 141,46
Udtrukne obligationer m. m.	- 56,25
Samlet indtægt	kr. <u>17 619,34</u>

Udgift.

Udbetalte legater	kr. 6 500,00
Indkøb af obligationer	- 6 622,89
Annoncering	- 30,45
Kassebeholdning ult. 1960	- 4 466,00
Samlet udgift	kr. <u>17 619,34</u>

Rådighedssum til uddeling.

Overført fra tidligere år.....	kr.	6 847,32
Renteindtægt 1960.....	-	7 141,46
		<hr/>
	kr.	13 988,78
5 % af renteindtægt afsat til formueforøgelse.....	kr.	355,55
Annoncering.....	-	30,45
Uddeling i 1960.....	- 6 500,00	- 6 886,00
		<hr/>
Overført til fordeling i senere år....	kr.	7 102,78

Formue pr. 31. december 1960.

18 500 kr. danske statsobl. à $4\frac{1}{2}\%$	kursværdi kr.	15 262,50
1 000 - » » à 4%	— -	820,00
14 400 - » » à 2%	— -	7 488,00
3 600 - kreditforeningsobl. à $5\frac{1}{2}\%$	— -	3 123,00
2 000 - » » à 5%	— -	1 635,00
27 400 - » » à $4\frac{1}{2}\%$	— -	22 584,00
11 900 - » » à 4%	— -	9 547,50
4 000 - » » à $3\frac{1}{2}\%$	— -	3 110,00
47 700 - hypotekforeningsobl. à $4\frac{1}{2}\%$	— -	38 040,75
12 420 - bankhæftelsesobl. à 4%	— -	7 452,00
16 200 - aktier i Kbhvns. Handelsbank.....	— -	37 179,00
		<hr/>
159 120 kr. nominelt.....	til kursværdi kr.	146 241,75
	Kassebeholdning....	- 4 466,00
		<hr/>
	kr.	150 707,75

Marts 1961.

På bestyrelsens vegne
L. L. HAMMERICH

Revisionspåtegning:

Regnskabet er revideret og beholdningerne forefundet.

København den 12. april 1961.

W. FENCHEL.

P. J. RIIS.

Kommissionen for den nye Ducange.**Beretning for 1960.**

Redaktør: Prof., dr. Franz Blatt.

Det internationale samarbejde er videreført således at tredje hæfte af *Novum Glossarium Mediae Latinitatis ab anno DCCC usque ad annum MCC* er udsendt (Meabilis – Miles). Manuskript til fjerde hæfte foreligger delvis redigeret.

Dr. phil., nu professor HOLGER FRIIS JOHANSEN har fortsat været tilknyttet arbejdet på den regionale ordbog over dansk middelalderlatin. Denne foreligger i manuskript, der føres à jour efterhånden som vigtige tekster fra Danmarks middelalder foreligger i nye udgaver.

København og Århus, d. 30. maj 1961.

KAJ BARR

FRANZ BLATT
formand

L. L. HAMMERICH

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum.**Beretning for 1960.**

HESYCH

Udgiver: Kurt Latte (Göttingen).

Manuskriptet til ζ-ζ glosse 3500 foreligger færdigredigeret og der mangler kun den afsluttende revision. Den sidste del af bindet bliver færdigt i løbet af indeværende år. Begyndelsen (ε) kan der først tages fat på, når den nye Photios foreligger.

København og Göttingen, den 18. maj 1961.

K. BARR

KURT LATTE

VIII.

**Beretning om mødet i
Union Académique Internationale i Bruxelles
den 13.-17. juni 1960.**

Unionens 34. møde fandt sted i Bruxelles i dagene 13.-17. juni 1960. Følgende lande deltog: Belgien, Danmark, De Forenede Stater (American Council of Learned Societies), Finland, Frankrig, Grækenland, Italien, Japan, Nederlandene, Norge, Polen, Rumænien, Schweiz (Société Suisse des Sciences morales), Spanien (både Patronato Menéndez Pelayo, Madrid, og Institut d'Estudis Catalans), Storbritannien, Sverige, Tjekkoslovakiet, Tyskland (både Vest og Øst), Ungarn og Østrig. Desuden deltog to repræsentanter for Conseil international de la Philosophie et des Sciences Humaines (CIPSH) og en repræsentant for UNESCO. De danske delegerede var Franz Blatt og L. L. Hammerich med Carsten Høeg som délégué adjoint.

Man vedtog at optage Sahitya Akademi (Indien) i Unionen og at fortsætte forhandlingerne om Unionens udvidelse. Da der i visse tilfælde havde vist sig vanskeligheder for medlemmer af UAI dels med at opnå adgang til videnskabeligt kildemateriale, dels med at opnå indrejsetilladelse til lande, hvor UAI og CIPSH har holdt møde, opnåedes der enighed om to resolutioner med henblik på disse forhold. Resolutionerne tilstilles UNESCO, CIPSH, ICSU (Conseil International des Unions Scientifiques), CIOMS (Conseil International des organisations médicales) og CISS (Conseil International des Sciences Sociales). Det henstilledes til de enkelte landes akademier eventuelt gennem nationalkommissionerne over for deres regeringer at fremhæve betydningen af en forhøjelse af de midler, der af UNESCO tildeles det internationale videnskabelige arbejde. Man besluttede, at Carsten Høegs forslag om afholdelse af et antropologisk år skulle nyde fremme, og at problemerne vedrørende et sådant år skulle søges behandlet på CIPSH's møde i Tokyo i 1961.

De enkelte akademiers årlige bidrag forhøjedes fra 10 000 til 15 000 belg. fres. En rådighedssum (fonds de gestion) for UAI's bestyrelse skal søges tilvejebragt.

Der redegjordes derefter for arbejdet i 18 kommissioner. Den 1. kommission (*Corpus Vasorum Antiquorum*), der nu ledes af M. Devambez, har i det forløbne år publiceret 9 fascikler indeholdende vaser fra Tyskland, Østrig og Italien. Der kunne gives meddelelse om, at katalogiseringen af *de alkymistiske håndskrifter* i Schweiz (2. kommission) er blevet afsluttet. Udgivelsen af *Hugo Grotius' værker* skrider planmæssigt frem. Den store kommission, der er nedsat med henblik på udgivelsen af en *ordbog over middelalderlatin*, holdt møde under forsæde af Franz Blatt. I overensstemmelse med redaktionskomiteens beslutning henstilles det til nationalkomiteerne at begrænse udgivelsen af de nationale ordbøger over middelalderlatin, således at deres regionale karakter fremtræder tydeligt. Det næste hæfte af *Novum Glossarium* påtænkes udsendt i 1961. Et glossar over katalansk middelalderlatin er begyndt at udkomme, ligesom en væsentlig tysk sprogområde dækkende ordbog over middelalderlatin har publiceret 2. fascikel. Den stærkt stigende aktivitet på dette forskningsområde vanskeliggør en koordinering af de videnskabelige bestræbelser; for at regulere forholdet mellem det internationale og det tyske foretagende foreslås Paul Lehmann, München, indvalgt i redaktionskomiteen. For kommissionen for *Tabula Imperii Romani*, der ifølge sagens natur kun angår de lande, der på et eller andet tidspunkt har været romersk område, forelå rapporter fra Østrig, Spanien, Frankrig, Storbritannien, Ungarn, Italien, Nederlandene, Rumænien, Schweiz og Jugoslavien, dvs. flertallet af de vedkommende europæiske lande.

I kommissionen for publikation af *uudgivne dokumenter vedrørende Japan* gav spanieren Vázquez de Parga meddelelse om, at Academia de la Historia de Madrid i princippet er rede til at lade det japanske akademi mikrofilm de dokumenter, der befinder sig i det spanske historiske akademis varetægt. Formanden for kommissionen *Corpus Philosophorum Medii Aevi* gav meddelelse om, at Minio-Paluello har efterfulgt Mansion som leder af Aristoteles Latinus. Medarbejderne ved dette foretagende har afholdt et 3 dages møde i Vandœuvre (Fondation Hardt) for at planlægge det videre arbejde. Der blev redegjort for, hvilke

middelalderlige Aristoteleskommentarer eller -udgaver der agtes publiceret i de kommende år, således er udgivelsen af den arabiske tekst til *Parva Naturalia* og *De generatione et corruptione* og den hebraiske tekst til *De substantia orbis*, *Questiones in Physica*, *Meteorologica* under forberedelse, ligesom den latinske kommentar til *Metaphysica* og *De caelo*. Nye latinske Aristoteles-tekster er blevet fremdraget, og en række tekster er under trykning (*Categoriae vel Praedicamenta*, *Politica*, *Analytica Priora* ventes udsendt i 1961). Med hensyn til *Corpus Platonicum* oplyste Waszink, at man snart ville kunne trykke Chalcidius, som han udgiver i fællesskab med Povl Johs. Jensen.

M. Lowe har fortsat udgivelsen af *Codices latini antiquiores*, hvoraf nu 9 fascikler foreligger; den 10. fascikel vil bl. a. indeholde prøver på de ældste latinske codices fra danske biblioteker.

Unionens 11. kommission gik ind for en nyudgivelse af Brockelmanns *Geschichte der arabischen Litteratur*; den modtog tillige rapport vedrørende *l'Encyclopédie de l'Islam* og gjorde opmærksom på betydningen af, at yngre specialister inddrages i arbejdet på foretagender som *Concordance de la Tradition Musulmane*.

Carsten Høeg redegjorde som leder af kommissionen *Monumenta Musicae Byzantinae* for arbejdet med *Contacarium Mosquense* i hovedserien, for publikationen af 4. fascikel af *Prophetologium* i serien *Lectionaria* og for skrifter, der vil blive publiceret i serierne *Scripta* og *Subsidia*. Der er fra mange lærde institutioners side (Dumbarton Oaks, Harvards slaviske Departement, Det britiske Akademi) manifesteret stor interesse for offentliggørelsen af kilderne til byzantinsk musik.

Det første bind af *Catalogus Translationum et Commentariorum* er publiceret i 1960, ligesom *den assyriske ordbog* under ledelse af I. Gelb, Benno Landsberger og A. Leo Oppenheim gør gode fremskridt (6. bind er udkommet), idet man dog bemærker, at Thorkild Jacobsen er trådt ud af redaktionskomiteen.

Corpus Vitrearum Medii Aevi under ledelse af Hahnloser (Bern) omfatter nu udgaver af glasmalerier i Østrig, Tyskland, Belgien, Spanien, Frankrig, Storbritannien, Italien, Polen og Schweiz. Et bind tænkes at skulle dække hele Skandinavien.

L. L. Hammerich kunne fremlægge korrektur på *Pāliordbogens* vol. II fasc. 1 og aflagde rapport om arbejdets gang; gennem

Union Internationale des Orientalistes havde man opnået støtte til ordbogen, således at en japansk pālikyndig kunne arbejde i København, hvor ordbogen samles. Nederlandske indologer har aktivt deltaget i redaktionen, og fra forskellig side anerkendtes Pāliordbogens betydning for kendskabet til buddhismen. Videnskaberne Selskab lykønskede til foretagendet, og tilsvarende ordbøger over de buddhistiske tekster på sanskrit og kinesisk efterlystes.

På det afsluttende møde, der fandt sted d. 17. juni, vedtoges det at sende en delegation til det møde, som Conseil International de la Philosophie et des Sciences Humaines agter at afholde i Tokyo fra 5. til 9. oktober 1961. Blandt de delegerede er L. L. Hammerich.

UAI's 35. session vil finde sted i Stockholm i dagene 12.–17. juni 1961.

FRANZ BLATT

L. L. HAMMERICH

CARSTEN HØEG

IX.

**Beretning om mødet i
Union Géodésique et Géophysique Internationale
i Helsinki den 25. juli til 6. august 1960.**

Unionen har nu 58 medlemslande, og i mødet i Helsinki deltog delegerede og gæster fra 42 medlemslande og repræsentanter for 8 ikke medlemslande. Vest- og Østtyskland bliver indtil videre betragtet som Tyskland. Det samlede antal deltagere var ca. 1700. Danmark var repræsenteret ved 20 delegerede og 1 gæst.

Unionens videnskabelige arbejdsområde er delt mellem en geodætisk og seks geofysiske associationer, idet den geodætiske association dog også beskæftiger sig med geofysiske problemer, bl. a. gravimetri. Der er også blevet afholdt fællesmøder for flere associationer, hvor videnskabelige grænseproblemer er blevet drøftet. Det er navnlig disse møder, der ofte betegnes symposier, der begrunder opretholdelsen af den efterhånden omfattende union.

Enkelte vigtigere emner, der er blevet behandlet på unionens XII generalforsamling, skal ganske kort anføres.

I. *Geodæsi*: Videreudvikling af brigadier Hotine's tredimensionale triangulation og af Molodensky's integralligning for afstanden mellem referensellipsoiden og quasigeoiden. Anvendelse af stellartriangulation ved Väisälä's metode og udvikling af ny metoder til bestemmelse af absolut tyngde. Bestemmelse af de første led i den harmoniske udvikling af jordens potentialfelt ud fra perturbationer i satellitbaner. Statistiske undersøgelser i nivellementsnet. Fortsættelse af arbejdet i den dansk ledede kommission (præsident: statsgeodæt, dr. phil. Ove Simonsen) for europæisk nivellement. Fra Danmark er fremlagt rapport over de geodætiske arbejder for årene 1957–60 samt specialrapporter over afstandsmålinger med tellurometret og over aflæsningsunder-

søgelse af nivellerlægter. Endvidere er der fremlagt et Bouguer tyngdeanomalikort over hele Danmark samt et kort over isostatisk korrektioner. Der er dansk deltagelse i en række geodætiske kommissioner og studiegrupper.

II. *Seismologi*. Udarbejdelse af et seismisk kort over Europa. Undersøgelse af »the upper mantle«. Revision af Tsunamivarslingen i Stillehavet. Fra Danmark er fremlagt rapport over seismiske arbejder for årene 1957–60 samt specialrapporter over microseismisk uro under det internationale geofysiske år (*IGY*) på station Nord i Nordgrønland og over S-fasen og strukturen af »the upper mantle«. Statsgeodæt Henry Jensen indvalgte i Commission Sécismologique Européenne som afløser af statsgeodæt, frk. Inge Lehmann. Der er dansk deltagelse i forskellige seismiske kommissioner.

III. *Meteorologi*: Dynamiske processer i atmosfæren. Raketters og satelliters anvendelse i meteorologien. Forudsigelse af nattefrost. De kemiske og fysiske tilstande i atmosfærens forskellige lag (ozon, vanddamp og radioaktivitet). Professor B. Peters, der ledsagede den danske delegation som gæst, gav bidrag i forbindelse med det sidstnævnte emne. Endvidere dansk bidrag til belysning af den grønlandske indlandsis' dynamik.

IV. *Jordmagnetisme og aeronomi*: Måling af jordens magnetfelt over verdenshavene med airborne magnetometre og umagnetiske skibe (arbejdet ventes afsluttet 1965) som led i ny verdensomspændende måling. Alle lande opfordres til anlæg af sekulærstationer med 200 km's indbyrdes afstand. Den hårde partikelstråling i Van Allen Bæltet synes at hidrøre fra neutroner, der udløses ved kosmiske strålers bombardement af det yderste lufthav. Polar-Black-out udløses af bløde kosmiske stråler, som når jorden 1–5 timer efter soludbrud, og som ioniserer lufthavet ned til 30 km's højde. Svage atombomber sprængt i 500 km's højde spores på magnetiske registreringer over hele jorden. Associationens vicepræsident, statsmeteorolog V. Laursen aflagde rapport som formand for »Committee on Comparison of Magnetic Standards« over virksomheden i årene 1957–60. Endvidere danske bidrag over specialemner: Magnetiske forhold i arktiske egne, magnetisk karaktergivning, belysning af 6 europæiske magnetiske observatoriers »reliability« og den vanskeligt kontrollerbare indflydelse af kosmiske støvskyer på geodætiske satelliter. Der er

dansk medlemsskab i en række kommissioner. Statsmeteorolog V. Laursen valgtes til præsident for associationen for treårsperioden 1960–63.

V. *Fysisk oceanografi*: Oceanbundens topografi, morfologi og geologi. Middelvandstand. Stormfloder og Tsunamis. Kuldioxyds cirkulation i atmosfæren og havet. Strålingsenergien i havet. Tidevandsflodmundinger. Statsmeteorolog Helge Thomsen forelagde som leder af associationens permanente tjeneste for fremstilling af normalvand en rapport over virksomheden i årene 1957–60. Ledelsen er nu efter statsmeteorolog Thomsens ønske overdraget til statshydrograf Frede Hermann, der videre forelagde et arbejde over det kolde sub-arktiske dybvands overstrømning over de undersøiske rygge i Nordatlanten. Der er dansk medlemsskab i en række kommissioner.

VI. *Videnskabelig hydrologi*: Forskningsresultater vedrørende sne og is. Tørkeperioder og afstrømningsminima. Floder i tidevandszoner, især spørgsmål vedrørende saltvandsfronten. Erosion. Balancen mellem salt og ferskt grundvand. Kortlægning af grundvandsforhold. Brug af radioaktive sporemnner ved grundvandsundersøgelser. Fordampning, især forbedringer af den eksperimentelle teknik ved fordampningsmålinger. Danske diskussionsindlæg i forbindelse med irsk teori for samspillet mellem grundvand og afstrømning i vandløbene samt i forbindelse med amerikanske forsøg på opstilling af matematiske modeller til beskrivelse af afstrømningens forløb for bestemte oplande.

VII. *Vulkanologi*: Dansk Videnskab var ikke repræsenteret.

I unionens conseilmøder vedtoges forskellige ændringer af unionens love og reglementer. Da unionens økonomiske situation er yderst dårlig – dels på grund af den almindelige prisstigning, dels på grund af den stærkt forøgede aktivitet og dels fordi kontingenterne for medlemslandene ikke er blevet ændret de sidste 14 år – vedtoges det at forhøje kontingentportionerne fra £ 100.0.0 til £ 160.0.0 årlig. Danmark bidrager med 2 portioner, således at der fremtidig fra dansk side skal betales £ 320.0.0 om året. Det henstilledes fremdeles, at enkelte større lande forhøjer deres antal kontingent portioner efter et derom udarbejdet skema. Der er dog intet forslag om ændring af antallet af kontingentportioner fra Danmark.

Den økonomiske forvaltning af unionen er hidtil blevet varetaget af generalsekretæren og finanskomitéen. Det vedtoges nu dels for at aflaste generalsekretæren og dels på grund af den økonomiske situation at oprette et nyt embede som trésorier de l'U.G.G.I. til varetagelse af unionens økonomiske administration. Til dette embede valgtes jeg foreløbig for en periode på 3 år, hvorved jeg samtidig blev medlem af unionens bureau og eksekutivkomité.

Unionens næste generalforsamling skal finde sted i USA i 1963. Som ny præsident for U.G.G.I. valgtes professor V. V. Belousov, USSR.

EINAR ANDERSEN

X.

Beretning for 1960 fra Selskabets sekretariat.

Ved arkivar ASGER LOMHOLT.

Selskabets sekretariat har i året 1960, det 218.—219. selskabsår, forestået tilrettelæggelsen af de af Selskabet holdte møder, 9 i anden halvdel af sæsonen 1959—60 fra 15. januar til 29. april, og 5 møder i første halvdel af sæsonen 1960—61 fra 14. oktober til 9. december. Om sekretariatets øvrige rutinemæssige arbejde henvises til beretningen for året 1959.

Arkivaren har redigeret »Oversigt over Selskabets Virksomhed« juni 1959—maj 1960, omfattende 204 sider, hvori ikke er medregnet Carlsbergfondets beretning for året 1. oktober 1958 til 30. september 1959 på 102 sider. Fortegnelserne over inden- og udenlandske medlemmer er ført à jour, og der er udarbejdet en beretning om møderne, indeholdende de vigtigere sager, der er behandlet. Oversigten udkom i november 1960.

Ved udgivelsen af Selskabets videnskabelige publikationer i »Meddelelser« og »Skrifter« har arkivaren assisteret Selskabets redaktør, og han har bistået Selskabets kasserer ved ind- og udbetalinger, renskrivning af regnskaber o. l.

Arkivaren har varetaget administrationen af alle sager vedrørende »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabsmand« (Lundehave) og har ført regnskaberne for dette legat såvel som for »Emil Herborgs Legat«.

Det af arkivaren udarbejdede jubilæumsskrift »Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742—1942. Samlinger til Selskabets Historie« bind III afsluttedes i begyndelsen af året og fremlagdes af forfatteren i Selskabets møde den 12. februar. I forbindelse med fremlæggelsen var foranstaltet en udstilling af bøger, manuskripter o. l. I årets løb er udarbejdelsen af bind IV fuldført, og trykning heraf har fundet sted. Dette bind, som afslutter jubilæumsskriftet, omfatter Selskabets landmåling og fremstilling af kort. Bindet vil udkomme i 1961 i anledning af 200-året for overdragelsen til Selskabet af landmålingen og kortfremstillingen.

I Selskabets møde den 25. november 1960 fremlagde arkivaren manuskriptet til Hans Grams forslag til oprettelsen af »Collegium Antiquitatum« 1742. Dette manuskript havde i ca. 180 år beroet i Det kgl. norske Videnskabers Selskab i Trondheim, men var nu modtaget tilbage, og arkivaren redegjorde for dets skæbne.

Den almindelige ordning af arkivmateriale, ind- og udgåede breve o. l. er foretaget, og arkivaren har ved flere lejligheder bistået ved andres undersøgelser i arkivet.

Assistenten i sekretariatet, fru Ellen Erichsen, har å jour ført fortegnelserne over restoplagene af samtlige publikationer og har forestået udleveringen fra oplaget til kommissionæren. Fortegnelserne over klicheer er videreført, og udlån har fundet sted. En væsentlig del af fru Erichsens arbejde har været udsendelsen af samtlige nyudgivne publikationer til danske og udenlandske medlemmer og bytteforbindelser (jvfr. nedenfor). Foruden løbende forretninger i sekretariatet har fru Erichsen varetaget bespisningen efter Selskabets møder og flere komitemøder, samt forestået rengøringen af Selskabets møde- og kontorlokaler.

I 1960 har Selskabet indgået 8 nye bytteforbindelser med følgende:

Oslo. Zoologisk Museum (OB).¹

Tbilissi. Akademija Nauk Gruzinskoj SSR, Centralnaja Naučnaja Biblioteka (OHB).

Warszawa. Polska Akademia Nauk, Instytut Fizyki (M).

Warszawa. Polska Akademia Nauk. Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego (B).

Saarbrücken. Universitäts-Bibliothek (H).

Bucuresti. Academia Române, Institut de Mathématique (M).

Washington. Library of Congress (OHMB).

Chandigarh. Panjab University, Research Bulletin (B).

Een bytteforbindelse er udvidet:

Leningrad. Biblioteka Akademii Nauk SSSR (+ M).

¹ Forkortelser, se side 117.

Ved årets udgang var antallet af modtagere af Selskabets publikationer 772 akademier, universiteter, selskaber, biblioteker o. l.

De udsendte publikationer fordeler sig på modtagerne i de enkelte lande som vist i nedenstående oversigt, idet følgende forkortelser er anvendt:

O = Oversigt over Selskabets Virksomhed.
 H = Historisk-filosofiske } Meddelelser
 M = Matematisk-fysiske } og
 B = Biologiske } Skrifter.

Land	Antal modt. (excl. medl.)	O	H	M	B
Danmark	72	72	42	55	49
Island	3	3	2	3	3
Norge	12	12	7	7	11
Sverige	26	26	13	14	15
Finland	17	17	9	9	11
Sovjetunionen	24	9	13	27	28
Estland	2	1	2	1	2
Letland	2	1	2	1	2
Litauen	3	2	3	2	3
Polen	26	9	14	14	15
England	40	12	14	26	24
Skotland	9	5	4	9	6
Eire	4	4	3	4	4
Holland	21	6	10	12	11
Belgien	21	6	10	10	12
Frankrig	49	16	26	29	32
Monaco	1	0	0	1	1
Schweiz	13	6	6	9	6
Tyskland	83	34	34	57	52
Østrig	15	4	5	8	7
Czekoslovakiet	15	6	9	11	9
Ungarn	9	2	4	6	5
Jugoslavien	14	4	8	6	6
Bulgarien	1	1	1	1	1
Grækenland	6	1	4	1	3
Rumænien	5	1	1	5	1
Tyrkiet	5	1	2	3	2
at overføre	498	261	248	331	321

Land	Antal modt. (excl. medl.)	O	H	M	B
overfort...	498	261	248	331	321
Italien	47	14	29	25	25
Spanien	15	4	11	6	5
Portugal	4	1	1	3	4
Canada	8	3	4	5	8
De Forenede Stater	88	41	39	62	67
Mexico	4	0	0	2	4
Rep. Dominicana	1	0	1	0	0
Argentina	12	1	1	8	8
Brasilien	8	1	1	6	3
Chile	2	0	0	1	1
Colombia	1	0	0	1	1
Perú	1	0	0	1	1
Uruguay	2	0	0	0	2
Venezuela	2	0	0	1	1
Libanon	1	0	1	0	0
Israel	1	1	1	1	1
Armenien	1	1	1	1	1
Indien	14	1	3	11	11
Ceylon	2	0	2	0	0
Pakistan	1	0	0	1	1
Kina	4	3	3	3	4
Philippinerne	2	1	1	1	1
Indonesien	3	1	1	2	3
Japan	22	3	4	20	9
Ægypten	4	1	3	1	2
Tunis	2	0	2	0	0
Algier	2	0	0	0	2
Marokko	1	0	0	0	1
Ghana	1	1	0	1	1
Kenya	1	0	0	1	1
Moçambique	1	0	0	0	1
Belg. Congo	1	0	0	0	1
Sydafrikanske Union	5	1	0	5	5
South Australia	2	1	1	2	2
New South Wales	4	1	1	3	3
Victoria	2	0	0	2	2
New Zealand	2	0	0	2	2
I alt pr. ³¹ / ₁₂ 1960...	772	342	359	509	505

Til Selskabets inden- og udenlandske medlemmer udsendes følgende antal:

	Antal medlemmer	O	H	M	B
Danske	99	99	89	73	76
Udenlandske	194	194	79	55	63
I alt pr. $^{31}/_{12}$ 1960...	293	293	168	128	139
Oplagets norm. størrelse (excl. forf. ekspl.)...		800	800	1 300	900
Ialt udsendes pr. $^{31}/_{12}$ 1960...		635	527	637	644
Rest...		165	273	663	256

Udsendelse af Selskabets publikationer er for indenlandske og udenlandske medlemmers og nordiske institutioners vedkommende, samt en del reklamationer, foretaget direkte med posten; for alle andre institutioners vedkommende dels direkte med posten, dels gennem »Danmarks institut for international udveksling af videnskabelige Publikationer« (I. D. É.).

I året 1960 er følgende nyudgivne publikationer udsendt: Overs. 1959/60; Hist. Filos. Medd. **37**, 7—9, **38**, 1—2, **39**, 1; Mat. Fys. Medd. **32**, 2—15; Biol. Skrifter **10**, 4, **11**, 1—4.

Af disse, samt af en del reklamerede publikationer, er udsendt direkte med posten:

Indenlandske medlemmer	1 242 pk.	507 kg	kr. 554,00
Udenlandske medlemmer	1 160 -	489 -	- 929,40
Indenlandske institutioner	711 -	328 -	- 321,16
Udenlandske institutioner	1 551 -	756 -	- 1 668,98
Reklamationer	113 -	85 -	- 190,38
Ialt udsendt direkte i 1960...	4 777 pk.	2 165 kg	kr. 3 663,92

Udsendelsen af en del af Selskabets publikationer til ikke-nordiske institutioner er foretaget portofrit gennem udvekslingsinstituttet (I. D. É.). Der er i 1960 ad denne vej udsendt 1 636 pakker, vægt 1 050 kg til videreforsendelse.

I bytte for de udsendte publikationer har Selskabet fra 599 akademier, universiteter, selskaber, biblioteker o. l., dels forbindelser, dels enkelte andre — de indenlandske dog undtaget — modtaget 1 499 forskellige tidsskrifter, beretninger, årbøger, dissertationsrækker m. m. i et omtrentligt antal af 8 250 bind og hefter, mod 7 815 i 1959, 7 350 i 1958, 6 770 i 1957, 6 030 i 1956, 6 075 i 1955 og 5 890 i 1954.

Efter registrering i sekretariatet og fremlæggelse i Selskabets møder er det modtagne byttemateriale overgivet til de biblioteker, hvor de forskellige publikationer ifølge den mellem bibliotekerne og Selskabet truffene overenskomst hører hjemme. Reklamationer af mangler i det fra bytteforbindelserne modtagne materiale er fortsat.

De modtagne publikationer fordeler sig på de forskellige lande som vist i nedenstående tabel.

Land	Antal inst. etc.	Antal forsk. tidsskr.	Antal enk. ekspl. o. l.
Island	3	3	4
Norge	10	29	83
Sverige	24	54	307
Finland	20	49	206
Sovjetunionen	16	95	730
Estland	2	4	32
Letland	3	5	88
Litauen	1	7	40
Polen	26	120	416
England	37	85	418
Skotland	9	15	31
Eire	3	8	33
Holland	20	34	190
Belgien	21	42	285
Frankrig	33	45	219
Monaco	1	1	30
Schweiz	13	20	97
Tyskland	67	134	1 436
Østrig	13	25	105
Czekoslovakiet	12	61	422
Ungarn	8	38	180
Jugoslavien	13	53	106
Bulgarien	1	8	24
at overføre	356	935	5 482

Land	Antal inst. etc.	Antal forsk. tidsskr.	Antal enk. ekspl. o. l.
overført...	356	935	5 482
Grækenland.....	4	5	7
Rumænien.....	5	27	100
Tyrkiet.....	4	4	14
Italien.....	38	73	242
Spanien.....	11	15	41
Portugal.....	3	5	8
Canada.....	5	9	44
De Forenede Stater.....	80	224	1 539
Mexico.....	3	4	17
Rep. Dominicana.....	1	4	13
Argentina.....	12	18	93
Brasilien.....	6	10	49
Chile.....	2	2	20
Colombia.....	0	0	0
Perú.....	1	1	2
Uruguay.....	1	1	3
Venezuela.....	1	1	7
Libanon.....	0	0	0
Israel.....	1	9	30
Armenien.....	1	8	52
Indien.....	8	11	68
Ceylon.....	2	2	2
Pakistan.....	0	0	0
Kina.....	2	10	36
Philippinerne.....	0	0	0
Indonesien.....	1	4	5
Japan.....	27	54	159
Ægypten.....	1	1	1
Tunis.....	2	2	2
Algier.....	2	3	5
Marokko.....	1	9	14
Ghana.....	0	0	0
Kenya.....	1	1	2
Moçambique.....	1	1	1
Belg. Congo.....	1	1	4
Sydafrikanske Union.....	5	7	25
South Australia.....	2	4	18
New South Wales.....	4	4	17
Victoria.....	2	25	101
New Zealand.....	2	5	19
I alt i 1960...	599	1 499	8 242

PUBLIKATIONER

UDGIVET AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

JULI 1960—JUNI 1961

Oversigt.

	kr. ø.
Oversigt over Selskabets Virksomhed juni 1959—maj 1960. Med 5 portrætter. Résumé en français. 1960.....	16,00

Historisk-filosofiske Meddelelser.

BIND 38:

1. BLINKENBERG, ANDREAS: Le problème de la transitivité en français moderne. Essai syntacto-sémantique. 1960.....	40,00
2. DIDERICHSEN, PAUL: Rasmus Rask og den grammatiske tradition. Studier over vendepunktet i sprogvidenskabens historie. Med tillæg fra Rasks og N. M. Petersens papirer. Mit einer deutschen Zusammenfassung. 1960.....	30,00

BIND 39:

1. NEUGEBAUER, O.: A New Greek Astronomical Table (P. Heid. Inv. 4144 + P. Mich. 151). 1960.....	3,00
2. ASMUSSEN, JES PETER: The Khotanese Bhadracaryādeśanā. Text, Translation, and Glossary, together with the Buddhist Sanskrit Original. 1961.....	18,00
3. HJELHOLT, HOLGER: On the Authenticity of F. F. Tillisch' Report of November 24th, 1849, Concerning Conditions in Slesvig under the Administrative Commission. 1961.....	3,00
4. JOHANSEN, K. FRIIS: Ajas und Hektor. Ein vorhomerisches Heldenlied? 1961.....	11,00

Matematisk-fysiske Meddelelser.

BIND 32:

8. ALDER, KURT, and WINTHER, AAGE: On the Theory of Multiple Coulomb Excitation with Heavy Ions. 1960.....	14,00
9. KISSLINGER, L. S., and SORENSEN, R. A.: Pairing Plus Long Range Force for Single Closed Shell Nuclei. 1960.....	15,00
10. HELLMAN, OLAVI: On the Schrödinger Eigenvalue Problem. II. 1960.....	4,00
11. POULSEN, CHR.: Fossils from the Late Middle Cambrian Bolaspidella Zone of Mendoza, Argentina. 1960.....	7,00
12. BELL, R. E., BJØRNHOLM, S., and SEVERIENS J. C.: Half Lives of First Excited States of Even Nuclei of Em, Ra, Th, U, and Pu. 1960.....	7,00
13. GOTTFRIED, K., and PIČMAN, L.: Sound Propagation in a Dilute Fermi Gas at Zero Temperature. 1960.....	7,00

	kr. ø.
14. RASMUSSEN, EBBE, and MIDDELBOE, V.: Optical Hyperfine Structure of Neon-21. 1960	3,00
15. MØLLER, CHR. KN.: Electrochemical Investigation of the Transition from Tetragonal to Cubic Cæsium Plumbo Chloride. 1960	4,00
16. NILSSON, S. G., and PRIOR, O.: The Effect of Pair Correlation on the Moment of Inertia and the Collective Gyromagnetic Ratio of Deformed Nuclei. 1961	12,00

BIND 33:

1. FUGLEDE, BENT: The Logarithmic Potential in Higher Dimensions. 1960	4,00
2. BÈS, DANIEL R.: A Study of Nuclear Potential Energy Surfaces and Gamma Vibrations. 1961	9,00
3. WU, ALFRED CHI-TAI: On the Analytic Properties of the 4-Point Function in Perturbation Theory. 1961	20,00

Biologiske Meddelelser.

BIND 23:

11. NIELSEN, ERIK TETENS: On the Habits of the Migratory Butterfly <i>Ascia monuste</i> L. 1961	12,00
---	-------

Biologiske Skrifter.

BIND 11:

2. EINARSON, LÁRUS, and TELFORD, IRA R.: Effect of Vitamin-E Deficiency on the Central Nervous System in Various Laboratory Animals. 1960	25,00
3. LARSEN, KAI: Cytological and Experimental Studies on the Flowering Plants of the Canary Islands. 1960	16,00
4. BÖCHER, TYGE W.: Experimental and Cytological Studies on Plant Species. V. The <i>Campanula rotundifolia</i> Complex. 1960	22,00

BIND 13:

1. HAMMER, MARIE: Investigations on the Oribatid Fauna of the Andes Mountains. II. Peru. 1961	42,00
---	-------

Særskilt udgivne arbejder:

A Critical Páli Dictionary. Begun by V. TRENCKNER. Vol. II. Continuing the Work of DINES ANDERSEN and HELMER SMITH. Fascicle 1: ā – ādikappika. 1960	20,00
Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742–1942. Samlinger til Selskabets Historie. Bind IV: Landmaaling og Fremstilling af Kort under Bestyrelse af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1761–1843. Paa Selskabets Foranledning udarbejdet af ASGER LOMHOLT. Bekostet af Carlsbergfondet. 1961	30,00

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK

Résumé.

Au cours de l'année juin 1960–mai 1961 l'Académie a perdu deux de ses membres danois: M. JULIUS ENGELBRETH-HOLM, professeur d'anatomie pathologique à l'université de Copenhague, décédé le 17 janvier 1961; et M. CARSTEN HØEG, professeur de philologie classique à l'université de Copenhague, décédé le 3 avril 1961.

L'Académie a perdu en plus quatre de ses membres étrangers: sir HAROLD SPENCER JONES, professeur, directeur de l'observatoire de Greenwich, décédé le 3 novembre 1960; M. ALFRED L. KROEBER, professeur honoraire d'anthropologie à l'université de Californie, Berkeley, décédé le 5 octobre 1960; M. LAURITZ ULRIK ABSALON WEIBULL, professeur honoraire d'histoire à l'université de Lund, décédé le 2 décembre 1960; et M. JULES-JEAN-BAPTISTE-VINCENT BORDET, ancien directeur de l'Institut Pasteur à Bruxelles, décédé le 6 avril 1961.

Dans sa séance du 7 avril 1961 l'Académie a élu les nouveaux membres suivants:

Dans la Section des Lettres quatre membres danois: M. CARL JOHAN BECKER, professeur d'archéologie nordique et de pré-histoire européenne à l'université de Copenhague; M. PETER VILHELM GLOB, directeur général des services des monuments historiques, ancien professeur d'archéologie nordique et de pré-histoire européenne à l'université d'Århus; M. KRISTIAN HALD, professeur de langues nordiques à l'université de Copenhague; et M. KNUD DAG NIELSEN TOGEBY, professeur de langues et de littératures romanes à l'université de Copenhague; et quatre membres étrangers: M. JAKOB SIGURÐUR BENEDIKTSSON, rédacteur principal du Dictionnaire de la langue islandaise, Reykjavík; M. ERIK ALFRED TORBJÖRN (BJÖRN) COLLINDER, professeur de langues finno-ougriennes à l'université d'Upsal; M. SIGURÐ EMANUEL ERIXON, professeur d'ethnographie nordique et comparée

à l'université de Stockholm; et Mme JACQUELINE DE ROMILLY, née DAVID, professeur de grec à l'université de Paris.

Dans la Section des Sciences six membres danois: M. ANDERS HJORTH HALD, professeur de statistique mathématique à l'université de Copenhague; M. TORBEN HUUS, professeur de physique à l'université de Copenhague; M. MOGENS HEGELUND RUDKJØBING, professeur d'astronomie à l'université d'Århus; M. CHRISTIAN OVERGAARD NIELSEN, directeur du laboratoire de Mols à Femmøller, en Jutland; M. JØRGEN ANDREAS TROELS-SMITH, conservateur en chef au Musée National de Copenhague; M. TOR-KEL WEIS-FOGH, professeur de zoophysologie à l'université de Copenhague; et deux membres étrangers: M. BERNARD PETERS, professeur, Copenhague, et M. FREDERICK STRATTEN RUSSELL, secrétaire de la Marine Biological Association of the United Kingdom et directeur du laboratoire de Plymouth.

A la fin de l'année (mai 1961) l'Académie comptait 107 membres danois et 199 membres étrangers, dont 42 membres danois et 80 membres étrangers dans la Section des Lettres et 65 membres danois et 119 membres étrangers dans la Section des Sciences.

M. Øjvind Winge a été réélu président de la Section des Sciences pour l'année 1961-62.

M. L. L. Hammerich a été réélu rédacteur de l'Académie pour les années 1961-66.

M. Aksel Tovborg Jensen a été réélu membre de la commission des fonds pour les années 1961-65.

M. Louis Hjelmslev a été réélu président de la commission des fonds pour l'année 1961-62.

M. L. L. Hammerich a été réélu délégué de l'Académie à la commission nationale danoise pour l'Unesco pour les années 1961-64.

La commission pour les Monumenta Musicae Byzantinae a été augmenté de MM. Jens Peter Larsen et Franz Blatt.

La commission pour la rédaction du nouveau « Ducange » a été augmenté de MM. Kaj Barr et L. L. Hammerich.

La commission pour le Corpus Lexicographorum Graecorum a été augmenté de M. Franz Blatt.

M. Franz Blatt a été élu président du comité pour l'Union Académique Internationale en remplacement de M. Carsten Høeg, décédé.

L'Union Académique Internationale a augmenté la cotisation annuelle du Danemark de 10.000 francs belges à 15.000 francs belges.

L'Académie verse une cotisation de 200 dollars au Special Committee on Oceanographic Research (SCOR).

L'Académie a institué un comité national danois pour l'International Union of Geological Sciences (IUGS), composé de: MM. K. Ellitsgaard Rasmussen, Johs. Iversen, Arne Nøe-Nygaard, Chr. Poulsen, Alfred Rosenkrantz, Th. Sorgenfrei, J. Troels-Smith et H. Ødum.

L'Académie a élu membres d'un comité national danois pour le Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS) MM. Lárus Einarson, K. Ad. Jensen, Einar Lundsgaard et Gunnar Teilum.

M. Viggo Laursen a été élu nouveau membre du comité pour l'Union Géodésique et Géophysique Internationale (UGGI).

Pour les membres des comités pour les Unions scientifiques internationales, l'Union Académique Internationale, etc., dont l'Académie fait partie, voir pp. 30–33.

L'Académie s'est fait représenter, au cours de l'année juin 1960–mai 1961, aux réunions et congrès suivants:

La session de l'Union Académique Internationale, tenue à Bruxelles du 13 au 17 juin 1960, par MM. Franz Blatt, L. L. Hammerich et Carsten Høeg.

Le 300e anniversaire de la Royal Society à Londres du 18 au 26 juillet 1960, par MM. Niels Bohr, N. E. Nørlund et Øjvind Winge.

Le 34e congrès international des américanistes, tenu à Vienne du 18 au 25 juillet 1960, par M. Birket-Smith.

La session de l'Union Géodésique et Géophysique Internationale, tenue à Helsinki du 26 juillet au 6 août 1960, par M. Einar Andersen.

Le 6e congrès international des Sciences anthropologiques et ethnologiques, tenu à Paris du 31 juillet au 7 août 1960, par M. K. Birket-Smith.

Le 21e congrès international des géologues, tenu à Copenhague du 15 au 25 août 1960, par M. Arne Noe-Nygaard.

Le 25e congrès international des orientalistes, tenu à Moscou du 9 au 16 août 1960, par M. C. E. Sander-Hansen.

Le 11e congrès international des sciences historiques, tenu à Stockholm du 21 au 28 août 1960, par M. C. O. Bøggild-Andersen.

Le 2e congrès international des germanistes, tenu à Copenhague du 21 au 27 août 1960, par M. L. L. Hammerich.

Le congrès international de logique, de méthodologie et de philosophie des sciences, tenu à Stanford, Cal., du 24 août au 2 septembre 1960, par M. Louis Hjelmlev.

Le 8e congrès de la Fédération Internationale des Langues et Littératures modernes, tenu à Liège du 28 août au 4 septembre 1960, par M. L. L. Hammerich.

Le 50e anniversaire de la Norges Tekniske Hogskole à Trondheim du 15 au 16 septembre 1960, par M. Jannik Bjerrum.

Le 250e anniversaire de la Kungliga Vetenskaps-Societeten à Upsal, le 6 décembre 1960, par MM. L. L. Hammerich et Øjvind Winge.

L'Académie a envoyé des adresses à :

La Royal Society à Londres à l'occasion de son 300e anniversaire du 18 au 26 juillet 1960; voir le texte de l'adresse pp. 39-41.

La Kungliga Vetenskaps-Societeten à Upsal à l'occasion de son 250e anniversaire le 6 décembre 1960; voir le texte de l'adresse p. 49.

L'Académie a adressé des messages à :

L'Accademia dei Lincei à Rome à l'occasion du centenaire, le 19 novembre 1960, de la naissance de Vito Volterra.

L'Institut National des Sciences de l'Inde, à New Delhi, à l'occasion de son 25e anniversaire du 29 décembre 1960 au 2 janvier 1961.

L'Institut d'Égypte, au Caire, à l'occasion de son centenaire du 25 au 31 mars 1961.

L'Académie a reçu des rapports de ses délégués aux réunions et congrès suivants :

La session de l'Union Académique Internationale tenue à Bruxelles en 1960. Voir pp. 107–10.

Le 34e congrès international des américanistes tenu à Vienne en 1960.

La session de l'Union Géodésique et Géophysique Internationale tenue à Helsinki en 1960. Voir pp. 111–14.

Le 6e congrès international des anthropologistes tenu à Paris en 1960.

Le 21e congrès international des géologues tenu à Copenhague en 1960.

Le 25e congrès international des orientalistes tenu à Moscou en 1960.

Le 11e congrès international des historiens tenu à Stockholm en 1960.

Le 2e congrès international des germanistes tenu à Copenhague en 1960.

Le 8e congrès de la Fédération Internationale des Langues et Littératures modernes tenu à Liège en 1960.

Le 50e anniversaire de la Norges Tekniske Høgskole à Trondheim en 1960.

La commission pour la rédaction du nouveau « Ducange » a déposé un rapport sur l'année 1960. Voir p. 106.

La commission pour le Corpus Lexicographorum Graecorum a déposé un rapport sur l'année 1960. Voir p. 106.

Le Comité de la Fondation Rask-Ørsted a accordé une subvention de 30.000 couronnes pour les relations internationales de l'Académie pendant l'année 1961.

L'Académie a établi des échanges de publications avec les institutions suivantes :

Universitetets zoologiske Museum, Oslo.

Pedagogiska Högskolan, Jyväskylä, Finlande.

Vsesojuznaja Gosudarstvennaja Biblioteka Inostranoj Literatury, Moscou.

Gosudarstvennaja Publičnaja Istoričeskaja Biblioteka RSFSR, Moscou.

Gosudarstvennaja Publičnaja Naučno-Techičeskaja Biblioteka pri Sibirskom Otdelenii Akademii Nauk SSSR, Moscou.

Nencki Institute of Experimental Biology, Polska Akademia Nauk, Varsovie.

Zemaljski Muzej, Sarajevo.

Library of Congress, Washington D.C.

Bibliothèque de l'Institut de Mathématiques de l'Universidad Nacional del Sur (Bahía Blanca), Argentine.

Université Tunisienne, Tunis.

Royal Society of Western Australia, Perth.

Les échanges ont été élargis avec :

Biblioteka Akademii Nauk SSSR, Leningrad.

Les échanges ont été arrêtés avec :

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, La Haye.

Le conseil d'administration de la Fondation Carlsberg a déposé un rapport sur l'exercice 1959-60. Voir Partie II, pp. 1-104.

La commission pour les recherches sur les sources de l'histoire du Danemark conservées dans les archives et bibliothèques privées a déposé un rapport sur l'année 1960. Voir pp. 93-99.

Le secrétariat de l'Académie a déposé un rapport sur l'année 1960. Voir pp. 115-21.

L'Académie a tenu 14 séances, au cours desquelles ont été faites les communications suivantes :

¹⁴/₁₀ 60. M. Axel Steensberg: Nouvelles lumières sur les fermes et maisons du paysan au moyen âge.

– M. L. L. Hammerich présente: A Critical Pāli Dictionary, Vol. II fasc. 1, 1960, publié par l'Académie.

²⁸/₁₀ 60. M. J. A. Christiansen: Essai d'une théorie des potentiels de déplacement.

¹¹/₁₁ 60. M. Carsten Olsen: Les conditions de la nature du sol qui limitent l'extension des forêts sur terrain calcaire.

– M. Peter Jørgensen: Sur l'r du frison septentrional.

²⁵/₁₁ 60. M. Johs. Brøndum-Nielsen: Quelques fragments de légendes sur des queues de sceaux de Romsdal.

- ²⁵/₁₁ 60. M. Holger Hjelholt: Sur l'authenticité du rapport de Tillysch en date du 24 novembre 1849 sur la situation au Slesvig sous la commission administrative (M*)¹.
- M. Hans Tørnehave: Quelques expériences mathématiques avec la calculatrice électronique.
- ⁹/₁₂ 60. M. Niels Nielsen: L'érosion éolienne et le déplacement des terres de culture au Danemark.
- M. Einar Andersen: La calculatrice électronique de l'Institut géodésique GIER.
- ²⁷/₁ 61. M. C. E. Sander-Hansen: L'expédition scandinave en Nubie.
- ¹⁰/₂ 61. M. Mogens Westergaard: La nouvelle discussion sur la théorie de Johannes Schmidt sur le cycle biologique de l'anguille d'Europe.
- ²⁴/₂ 61. M. K. Friis Johansen: Ajax et Hector. Une épopée pré-homérique? (M*).
- M. E. Steemann Nielsen: La protection de la cellule végétale contre la lumière trop forte.
- ¹⁰/₃ 61. M. Kaj Barr: Chaos et ordre du monde en Inde et en Iran.
- ²⁴/₃ 61. M. Ejnar Dyggve: Une iconostase en marbre à Sv. Petar à Solin avec un relief du roi Zvonimir.
- M. Lárus Einarson: Sur l'histomorphologie et l'histochimie de la leucoencéphalopathie (la sclérose cérébrale diffuse).
- ⁷/₄ 61. M. Vagn Poulsen: Les fouilles de la mission de la Fondation Carlsberg dans la colline de la citadelle de Hama.
- M. L. Rosenfeld: Sur la découverte de la loi de la gravitation.
- ²¹/₄ 61. M. Jens Peter Larsen: L'édition des œuvres complètes de Haydn.
- ⁵/₅ 61. M. P. J. Riis: La troisième campagne de la mission en Phénicie de la Fondation Carlsberg en 1960.
- M. Paul Diderichsen: La prose humaniste danoise.
- ¹⁹/₅ 61. M. Ejnar Dyggve présente: Le sanctuaire d'Athana

¹ L'apposition d'un (M) ou d'un (S) au titre indique que le travail sera publié dans les *Meddelelser* ou dans les *Skrifter* de l'Académie. Un astérisque (M* ou S*) désigne que l'ouvrage a paru dans l'année courante.

Lindia et l'architecture lindienne. Le 3e volume de la publication sur Lindos.

- ¹⁰/₅ 61. M. Asger Lomholt présente: «Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742–1942. Samlinger til Selskabets Historie (L'Académie Royale des Sciences et des Lettres de Danemark 1742–1942. Documents pour servir à son histoire)» vol. IV.
- MM. Einar Andersen et L. L. Hammerich font quelques remarques à l'occasion de l'ouvrage présenté par M. Lomholt.

Au cours de l'année ont été prononcés deux éloges funèbres d'un membre danois:

- ¹⁰/₂ 61. Éloges de M. Gudmund Hatt par M. Kaj Birket Smith et M. Therkel Mathiassen. Voir pp. 71–85.

Les travaux suivants de membres de l'Académie ont paru ou paraîtront dans les séries de publications de l'Académie:

Holger Hjelholt: »On the Authenticity of F. F. Tillisch' Report of November 24th, 1849, Concerning Conditions in Slesvig under the Administrative Commission» (M*).

K. Friis Johansen: «Ajas und Hektor. Ein vorhomerisches Heldenlied?» (M*).

O. Neugebauer: «A New Greek Astronomical Table (P. Heid. Inv. 4144 + P. Mich. 151)» (M*).

O. Neugebauer: «The Astronomical Tables of Al-Khwārizmī. Translation of the Latin Version, Edited by H. Suter, Supplemented by Corpus Christi College MS 283, with Commentaries by O. Neugebauer» (S).

L'Académie a décidé la publication des travaux suivants, dont les auteurs ne sont pas membres de l'Académie:

Tyge W. Böcher: «Experimental and Cytological Studies on Plant Species. V. The *Campanula rotundifolia* Complex» (S*).

H. Wienberg Rasmussen: «A Monograph on the Cretaceous Crinoidea» (S).

Marie Hammer: «Investigations on the Oribatid Fauna of the Andes Mountains. II. Peru» (S*).

Chr. Knakkegård Møller: «Electrochemical Investigation of

the Transition from Tetragonal to Cubic Cæsium Plumbo Chloride» (M*).

Sven Gösta Nilsson et O. Prior: «The Effect of Pair Correlation on the Moment of Inertia and the Collective Gyromagnetic Ratio of Deformed Nuclei» (M*).

Knud Hannestad: «Italiens landbrug i 4.-6. århundrede med særligt henblik på landets forsyningssituation» (M på engelsk).

Jes Peter Asmussen: «The Khotanese Bhadracaryādeśanā. Text, Translation and Glossary, together with the Buddhist Sanskrit Original» (M*).

Bent Fuglede: «The Logarithmic Potential in Higher Dimensions» (M*).

Daniel R. Bès: «A Study of Nuclear Potential Energy Surfaces and Gamma Vibrations» (M*).

Alfred Chi-Tai Wu: «On the Analytic Properties of the 4-Point Function in Perturbation Theory» (M*).

Erik Tetens Nielsen: «On the Habits of the Migratory Butterfly *Ascia monuste* L.» (M*).

Eva Bang: «The Structure of Barium Bromide Dihydrate» (M).

C. J. Ballhausen et J. P. Dahl: «Electronic Structure of Ferrocene» (M).

M. W. Erichsen a été élu membre d'une commission instituée par la commission nationale danoise de l'Unesco pour la sauvegarde des monuments antiques de la Nubie égyptienne et soudanaise menacés de submersion par la construction du barrage d'Assouan.

M. Asger Lomholt, archiviste de l'Académie, a présenté, au cours de la séance du 25 novembre 1960, le manuscrit du projet fait par Hans Gram en 1742 de la création d'un »Collegium Antiquitatum». Le manuscrit, qui est le projet de fondation de l'Académie, est retourné de Trondheim, où il avait été conservé.

Au cours de la séance du 19 mai 1961 M. Asger Lomholt a reçu la médaille d'or de l'Académie pour son ouvrage «Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742-1942. Samlinger til Selskabets Historie» vol. I-IV. 1942-61.

Voir pages 122-23 la liste des publications issues de l'Académie au cours de l'année.

Voir pages 133-42 l'Index analytique.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- ABSTRACTING, komité. Se: Naturv. dokumentation.
- ADRESSE, til 300-års jubilæet i Royal Society i London 1960, trykt 39–41; til Kungl. Vetenskaps-Societeten 250-års jubilæum i Uppsala 1960, trykt 49.
- AFHANDLINGER AF IKKE-MEDLEMMER antages til offentliggørelse 42, 44, 45, 47, 49, 52, 54, 65, 67.
- AMERIKANISTKONGRES, 34. INTERN., i Wien 1960, K. Birket-Smith sender beretn. 41.
- ANDERSEN, EINAR, bliver trésorier i den geodætiske union 39; giver medd. »Geodætisk Instituts elektroniske regnemaskine GIER« 50; sender beretn. om mødet i den geodætiske union i Helsinki 1960 51, trykt 111–14; føjer bemærkn. til fremlæggelsen af Selsk. jubilæumsskrift bd. IV 69; deleg. til møde i Conseil Intern. des Unions Scient. i London 1961 70.
- ARKIV, SELSKABETS, beretn. fra sekretariatet 115–16.
- ASMUSSEN, JES P., univ. adj., cand. theol., afh. »The Khotanese Bhadracaryādeśanā« opt. 45, udk. 122.
- BAHIA BLANCA, Argentina, Bibl. de l'Institut de Mathématiques, bytteforb. indgås 70.
- BALLHAUSEN, C. J., prof., dr., afh. i samarb. med J. P. Dahl »Electronic Structure of Ferrocene« opt. 67.
- BANG, EVA, amanuensis, cand. mag., afh. »The Structure of Barium Bromide Dihydrate« opt. 65.
- BARR, KAJ, giver medd. »Chaos og verdensorden i Indien og Iran« 58; medl. af kommiss. for Ducange 69.
- BECKER, CARL JOHAN, prof., dr., vælges til indentl. medl. 62.
- BEEVERS, C. A., dr., Edinburgh, er til stede som gæst 61.
- BENEDIKTSSON, JACOB, ordbogsredaktør, dr., Reykjavík, vælges til udenl. medl. 62.
- BERTELSEN, E., direktør, dr., er til stede som gæst 54.
- BÈS, DANIEL R., afh. »A Study of Nuclear Potential Energy Surfaces and Gamma Vibrations« opt. 49, udk. 123.
- BIRKET-SMITH, KAJ, sender beretning om intern. amerikanistkongres i Wien 1960 41, og om Congrès Intern. des Sciences Anthropol. et Ethnol. i Paris 1960 41; taler mindeord om Gudm. Hatt 55, trykt 71–80.

- BJERRUM, JANNIK, deleg. til 50-års jubilæum i Norges Tekniske Højskole i Trondheim 1960 41, sender beretn. 46.
- BLATT, FRANZ, vælges til medl. af vedtægtsudv. 48; sender beretn. om mødet i Union Acad. Intern. 1960 53, trykt 107–10; deleg. til mødet i Union Acad. Intern. 1961 53; medl. af kommiss. for Monumenta Musicae Byzantinae og af kommiss. for Corpus Lexicogr. Graecorum 69; formand i komiteen for Union Acad. Intern. 70.
- BOHR, NIELS, lykønskes på 75-års dag 37; deleg. til 300-års jubilæet i Royal Society, London 1960 39. Se også: Præsident.
- BOHR LEGATET, NIELS, administrationsudv. 35; uddrag af regnskab for 1960 66, trykt 103.
- BORDET, JULES, fh. direktør, dr., Selsk. udenl. medl., Bruxelles, afgår ved døden 61.
- BRØNDUM-NIELSEN, JOHS., giver medd. »Nogle legendefragmenter på seglremme fra Romsdal« 47.
- BUDGET for 1961, vedtages 51, trykt 90–92.
- BYTTEFORBINDELSER, indgås 41, 55, 65, 67, 70; udvides 41, 54; ophæves 70; beretn. fra sekretariatet 116–21.
- BÖCHER, TYGE W., prof., dr., afh. »Experimental and Cytological Studies on Plant Species. V« opt. 42, udk. 123.
- BØGGILD-ANDERSEN, C. O., sender beretn. om den intern. historikerkongres i Stockholm 1960 41.
- CAIRO, Institut d'Egypte, 100-års jubilæum 1961, Selsk. sender lykønskn. 57.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION 33–34; bevilger midler til trykn. af Selsk. jubilæumsskrift bd. IV 42; forslag om ændr. af statutter § XVII vedt. af Selsk. 60, kgl. konfirmation 66; forelægger beretn. for 1959–60 69, trykt II, 1–104; forhøjer tilskud til Selsk. 70.
- CARLSBERG LABORATORIETS BESTYRELSE, tilforordnede 34.
- CHRISTENSEN, Bo WERNER, mag. sc., får Emil Herborgs Legat 63.
- CHRISTIANSSEN, J. A., giver medd. »Et forsøg til en teori for forskydningspotentialer« 44; genvælges til medl. af bestyr. for Emil Herborgs Legat 63.
- CLASSENSKE FIDEICOMMIS, direktionen sender beretn. for 1959–60 55.
- COLLINDER, BJÖRN, prof., dr., Uppsala, vælges til udenl. medl. 62.
- COLLSTROP, A., GROSSERER, HJEM FOR EN DANSK VIDENSKABSMAND, bestyrelse 35; bestyr. genvælges 63; beretn. for 1960 66, trykt 100–01.
- CONGRÈS DE L'ASSOCIATION INTERN. DE LITTÉRATURE COMPARÉE, Le IIIe, Utrecht 1961, F. J. Billeskov Jansen deleg. 53.
- CONGRÈS DE LA FÉDÉRATION INTERN. DES LANGUES ET LITTÉRATURES MODERNES, Le 8e, i Liège 1960, L. L. Hammerich sender beretn. 51.
- CONGRÈS INTERN. DES SCIENCES ANTHROPOL. ET ETHNOL., i Paris 1960, K. Birket-Smith sender beretn. 41.
- CONGRÈS INTERN. DES SCIENCES ONOMASTIQUES, Le VIIe, i Firenze og Pisa 1961, ingen deleg. fra Selsk. 53.
- CONGRESS OF BIOCHEMISTRY, THE VTH INTERN., i Moskva 1961, H. Holter deleg. 65.

- CONSEIL INTERN. DES UNIONS SCIENTIFIQUES, komité 50; møde i London 1961, Einar Andersen deleg. 70.
- CORPUS LEXICOGRAPHORUM GRAECORUM, kommission 33, sender beretn. for 1959 38; kommiss. suppleres med Franz Blatt 69, beretn. for 1960 trykt 106.
- COUNCIL FOR INTERN. ORGANIZATIONS OF MEDICAL SCIENCES, Danmark medlem heraf, komité nedsættes under den danske Unesco-nationalkommiss., Selsk. vælger medl. af komiteen 66.
- DAHL, J. P. Se: Ballhausen, C. J.
- DANMARKS AKVARIUM, medl. af bestyr. 36; beretn. for 1959 39.
- DANMARKS INSTITUT FOR INTERNATIONAL UDVEKSLING AF VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER (I. D. É.) 119.
- DANSKE INSTITUT, DET, i Rom, medl. af bestyr. 36.
- DIDERICHSEN, PAUL, giver medd. »Dansk humanistprosa« 65.
- DUCANGE, kommission 33; sender beretn. for 1959 38; kommiss. suppleres med Kaj Barr og L. L. Hammerich 69; beretn. for 1960 trykt 106.
- DYGGVE, EJNAR, giver medd. »En marmorikonostasis i Sv. Petar i Solin med et relief af kong Zvonimir« 59; genvælges til medl. af bestyr. for Lundehave 63; fremlægger Lindosværket bd. III 68.
- EINARSON, LÁRUS, giver medd. »Om leukoencephalopathiens histomorfologi og histokemi« 59; medl. af komiteen for Council for Intern. Organiz. of Medical Sciences 66.
- ELLITSGAARD-RASMUSSEN, K., fg. direktør, medl. af komité for den intern. geol. union 57.
- EMMELIN, NILS, prof., Lund, er til stede som gæst 64.
- ENGELBRETH-HOLM, JULIUS, afgår ved døden 52.
- ERICHSEN, W., medl. af udv. vedr. oldtidsmonumenter i Nubien 43.
- ERIXON, SIGURD, prof., dr., Stockholm, er til stede som gæst 37; vælges til udenl. medl. 62.
- FENCHEL, W., genvælges til medl. af bestyr. for Lundehave 63.
- FÍŠER, IVO, dr., Prag, er til stede som gæst 67.
- FORD FOUNDATION, Selsk. administration af midler til ungarske studerende ophører 43.
- FREDERIKSBORG-MUSEETS BESTYRELSE, medlem 34.
- FRYDENBERG, OVE, lektor, mag. sc., er til stede som gæst 54.
- FUGLEDE, BENT, prof., dr., afh. »The Logarithmic Potential in Higher Dimensions« opt. 47, udk. 123.
- GEOLOGKONGRES, 21. INTERN., i København 1960, A. Noe-Nygaard aflægger beretn. 38.
- GERMANISTKONGRES, 2. INTERN., i København 1960; L. L. Hammerich sender beretn. 51.
- GLOB, P. V., rigsantikvar, fh. prof., dr., vælges til indenl. medl. 62.
- GRAM, HANS, orig. forslag til oprettelsen af »Collegium Antiquitatum« 1742 fremlægges af arkivar A. Lomholt 49.
- 's GRAVENHAGE, Kon. Inst. voor Taal-, Land- en Volkenkunde, bytteforb. ophører 70.
- GULDMEAILLE, SELSKABETS, tildeles arkivar A. Lomholt 69.

- GUSTAFSON, TORSTEN, prof., dr., Selsk. udenl. medl., Lund, overværer møde 37, 44, 45, 50, 54, 56, 57, 64.
- GÆSTER og udenl. medl. til stede ved Selsk. møder 37, 44, 45, 47, 50, 52, 54, 56, 57, 58, 61, 64, 65, 67.
- HALD, ANDERS, prof., dr., vælges til indenl. medl. 62.
- HALD, KRISTIAN, prof., dr., vælges til indenl. medl. 62.
- HAMMER, MARIE, dr., afh. »Investigations on the Oribatid Fauna of the Andes Mountains. II. Peru« opt. 42, udk. 123.
- HAMMERICH, L. L., fremlægger Pæliordbogen II, 1 38; deleg. til 250-års jubilæet i Kungl. Vetenskaps-Societeten, Uppsala 1960 48; sender beretn. om den 2. intern. germanistkongres i København 1960 51; sender beretn. om Congrès de la Fédération des Langues et Littératures Modernes i Liège 1960 51; sender beretn. om mødet i Union Acad. Intern. 1961 53; genvælges til medl. af den danske Unesco-nationalkommission 53; genvælges til redaktør 62; genvælges til medl. af bestyr. for Lundehave 63; foreslår kommiss. for udgivelsen af den oldrussisk-nedertyske håndbog, bliver medl. af kommiss. 64; fungerer som Selsk. sekretær 65; gør bemærkninger ved fremlæggelsen af Selsk. jubilæumsskrift bd. IV 69; foreslår Selsk. guldmedaille til arkivar A. Lomholt 69; medl. af kommiss. for Ducange 69. Se også: Redaktør.
- HAMP, ERIC P., prof., Chicago, er til stede som gæst 65.
- HANNESTAD, KNUD, prof., dr., afh. »Italiens landbrug i 4.-6. årh. med særligt henblik på landets forsyningsssituation« opt. 44.
- HANSEN, ALFRED, amanuensis, cand. mag., får Marcus Lorenzens Legat 63.
- HANSEN, JULIE VINTER, observator, mag. sc., død 38.
- HANSEN, OLE, mag. sc., får Emil Herborgs Legat 63.
- HATT, AAGE GUDMUND, mindeord ved Kaj Birket-Smith og Terkel Mathiassen 55, trykt 71-85.
- HELLSKOV, N. S. C., overlæge, dr., Århus, medl. af komité for biokem. union 51.
- HENDRIKSEN, HANS, prof., dr., sender beretn. om fremlæggelse af Pæliordbogen på orientalistkongressen 1960 49.
- HERBORG, EMIL, LEGAT, bestyrelse 35; J. A. Christiansen genvælges 63; legatet uddeles 63; beretn. for 1960 66, trykt 102.
- HERTZSPRUNG, EINAR, deleg. til møde i Union Astron. Intern. 1961 53.
- HIELMSTIERNE-ROSENCRONESKE STIFTELSE, DEN GREVELIGE, sender beretn. for 1959 39, og medd. om tilskud 42.
- HISTORIKERKONGRES, INTERN., i Stockholm 1960, C. O. Bøggild-Andersen sender beretn. 41.
- HJELHOLT, HOLGER, giver medd. »Om ægtheden af Tillisch' beretning 24. november 1849« 48, udk. 122.
- HJELMSLEV, LOUIS, genvælges til formand i kassekommiss. 65.
- HJORTH, POUL LINDEGÅRD, lektor, cand. mag., får Marcus Lorenzens Legat 63.

- HOLTER, HEINZ, deleg. til The Vth Intern. Congress of Biochemistry i Moskva 1961 65.
- HUUS, TORBEN, prof., dr., vælges til indenl. medl. 62.
- HYLLERAAS, E. A., prof., dr., Selsk. udenl. medl., Oslo, er til stede i møde 54.
- HØEG, CARSTEN, sender beretn. om mødet i Union Acad. Intern. 1960 53; deleg. til mødet i Union Acad. Intern. 1961 53; afgår ved døden 61; Union Acad. Intern. sender kondolenceskriv. 67.
- IVERSEN, JOHS., medl. af komité for den intern. geol. union 57.
- JAKOBSON, ROMAN, medl. af kommiss. for udgiv. af den oldrussiske-nedertyske håndbog 64.
- JANSEN, F. J. BILLESKOV, vælges til medl. af vedtægtsudv. 48; deleg. til Le IIIe Congrès de l'Association Intern. de Littérature Comparée i Utrecht 1961 53.
- JENSEN, A. TOVBORG, genvælges til medl. af kassekommiss. 63.
- JENSEN, H. HØJGAARD, prof., er til stede som gæst 44.
- JENSEN, K. M., cand. mag., er til stede som gæst 50.
- JESSEN, BØRGE, deleg. til matematikerkongres og møde i Union Math. Intern. i Stockholm 1962 53.
- JEXLEV, THELMA, amanuensis, cand. mag., får Marcus Lorenzens Legat 63.
- JOHANSEN, K. FRIIS, forelægger afh. »Ajas og Hektor. Et førhomerisk heltedigt?« 56, udk. 122.
- JONES, SIR HAROLD SPENCER, prof., dr., Selsk. udenl. medl., Greenwich, død 45.
- JOSEPHSON, RAGNAR, prof., dr., Selsk. udenl. medl., Lund, er til stede ved møde 61.
- JUBILÆUMSSKRIFT, SELSKABETS, Carlsbergfondets Direktion bevilger midler til trykn. af bd. IV 42; bd. IV fremlægges af arkivar A. Lomholt, der modtager Selsk. guldmedaille 69.
- JYVÄSKYLÄ, Pedagogiska Högskolan, bytteforb. indgås 55.
- JØRGENSEN, PETER, giver medd. »Om det nordfrisiske r« 46.
- KAHLSON, G. S., prof., dr., Selsk. udenl. medl., Lund, overværer møde 37, 64.
- KASSEKOMMISSION, SELSKABETS, 29; forelægger budget for 1961 51, trykt 90-92; A. Tovborg Jensen genvælges til medl. 63; Louis Hjelmlev genvælges til formand 65; forelægger regnskab for 1960 66, trykt 86-89; bevilger regulering af sekretariatets lønninger 70.
- KASSERER, SELSKABETS, 29. Se også Holter, H.
- KLASSEFORMÆND, SELSKABETS, 29; Øjvind Winge genvælges 60.
- KLASSER, SELSKABETS, holder møde 47, 54, 58, 67.
- KLEIN, OSKAR, prof., dr., Selsk. udenl. medl., Stockholm, er til stede ved møde 58.
- KNUDTZON, TH., højesteretssagfører, genvælges til medl. af bestyr. for Lundehave 63.
- KONGEN, HANS MAJESTÆT, takker for adresse til kongeparrets sølvbryllup 37; stadfæster ændr. i Carlsbergfondets statutter 66.

- KOPP, HERMANN, dr., Heidelberg, er til stede som gæst 67.
- KROEBER, ALFRED L., fh. prof., dr., Selsk. udenl. medl., Berkeley, Cal., død 50.
- KUHLMAN, HANS, cand. mag., er til stede som gæst 50.
- KØBENHAVN, Købst. alm. Brandfors. sender jubilæumsskrift 54.
- LARSEN, JENS PETER, giver medd. »Udgivelsen af Haydns samlede værker« 64; medl. af kommiss. for Monumenta Musicae Byzantinae 69.
- LAURSEN, VIGGO, statsmeteorolog, medl. af komiteen for Union Géod. et Géophys. Intern. 66.
- LEGATER. Se: Bohr, Herborg, Lorenzen og Ørnborg.
- LENINGRAD, Biblioteka Akademii Nauk SSSR, bytteforb. udvides 41, 54.
- LOMHOLT, ASGER, arkivar 36; fremlægger Hans Grams manusk. til oprettelsen af »Collegium Antiquitatum« 1742 49; fremlægger Selsk. jubilæumsskrift bd. IV 68; modtager Selsk. guldmedaille 69; beretn. fra sekretariatet for 1960 trykt 115–21.
- LONDON, Royal Society, 300-års jubilæum 1960, Niels Bohr, N. E. Nør-lund og Øjv. Winge deleg., adresse overbringes 39, trykt 39–41.
- LORENZENS LEGAT, MAG. ART. MARCUS, bestyrelse 35; legatet uddeles 63; beretn. og regnskab for 1960–61 66, trykt 104–05.
- LUNDEHAVE. Se: Collstrop, A.
- LUNDGAARD, EINAR, medl. af komité for Council for Intern. Organiz. of Medical Sciences 66.
- MATEMATIKERKONGRES, INTERN., i Stockholm 1962, Børge Jessen og N. E. Nørlund deleg. 53.
- MATHIASSEN, TERKEL, taler mindeord om Gudm. Hatt 55, trykt 81–85.
- MEASUREMENT CONFERENCE, THE INTERN., i Budapest 1961, ingen deleg. fra Selsk. 53.
- MEDLEMMER, SELSKABETS, 1–28; afgår ved døden 37, 45, 50, 52, 61; nye medl. optages 62.
- MINDEORD, Gudm. Hatt ved Kaj Birket-Smith og Terkel Mathiasen 55, trykt 71–85.
- MONUMENTA MUSICAE BYZANTINAE, kommission 33; sender beretn. for 1954–60 39; J. P. Larsen og Franz Blatt medl. af kommiss. 69.
- MOSKVA, Statsbibl. for fremmed Litteratur, bytteforb. indgås 55. – State Historical Library, bytteforb. indgås 55. – Gos. Publ. Naučno-Techn. Bibl. pri Sibirsk. Otd. Akad. Nauk, bytteforb. indgås 67.
- MUNKSGAARD, EJNAR, FORLAG, medd. om salg af Selsk. publ. i 1959 42.
- MØDER, SELSKABETS, beretning 37–70.
- MØLLER, CHR. KNAKKEGÅRD, mag. sc., afh. »Electrochemical Investigation of the Transition from Tetragonal to Cubic Cæsium Plumbo Chloride« opt. 42, udk. 123.
- NATURFORSKERMØDER, DE SKANDINAVISKE, den danske bestyrelse 36.
- NATURVIDENSKABELIG DOKUMENTATION, komité 33.
- NEUGEBAUER, O., inds. afh. »A New Greek Astronomical Table« 42, udk. 122; inds. afh. »The Astronomical Tables of Al-Khwārizmī« 51.

- NEW DELHI, National Institute of Sciences of India, lykønskes til 25-års jubilæum 1960 53.
- NIELSEN, CHR. OVERGAARD, laboratorieleder, dr., Femmøller, vælges til indenl. medl. 62.
- NIELSEN, E. STEEMANN, giver medd. »Plantecellens beskyttelse mod for stærkt lys« 56; deleg. til The Tenth Pacific Science Congress i Honolulu 1961 63.
- NIELSEN, ERIK TETENS, dr., afh. »On the Habits of the Migratory Butterfly *Ascia monuste* L.« opt. 54, udk. 123.
- NIELSEN, NIELS, giver medd. »Vinderosion og muldflugt i Danmark« 50.
- NILSSON, SVEN GÖSTA, dr., Lund, afh. i samarbejde med O. Prior: »The Effect of Pair Correlation on the Moment of Inertia and the Collective Gyromagnetic Ratio of Deformed Nuclei« opt. 42, udk. 123.
- NOE-NYGAARD, ARNE, aflægger beretn. om den 21. intern. geologkongres 38; medl. af komité for den intern. geol. union 57.
- NUBIEN, den danske Unesco-nationalkommission nedsætter udvalg vedr. oldtidsmonumenter 43.
- NYBERG, MAGDA, cand. mag., får Marcus Lorenzens Legat 63.
- NØRLUND, N. E., deleg. til 300-års jubilæet i Royal Society, London 1960 39; lykønskes på 75-års dag 44; deleg. til matematikerkongres og møde i Union Math. Intern. i Stockholm 1962 53.
- OCEANOGRAPHIC RESEARCH, SPECIAL COMMITTEE ON, 32; Selsk. betaler årligt kontingent 44.
- OCEANOLOGI, DANSK NATIONALRÅD FOR, 32.
- OLDRUSSISK-NEDERTYSKE HÅNDBOG, kommission 33; kommiss. nedsættes 64.
- OLSEN, CARSTEN, giver medd. »Jordbundsforhold, som sætter grænse for skovens udbredelse på kalkbund« 46.
- ORIENTALISTKONGRES, 25. INTERN., i Moskva 1960, C. E. Sander-Hansen og prof. H. Hendriksen sender beretn. 49.
- OSLO, Univ. zoologiske Museum, bytteforb. indgås 41.
- OVERSIGT OVER SELSKABETS VIRKSOMHED 1959-60 udk. 122.
- PACIFIC SCIENCE CONGRESS, THE TENTH, i Honolulu 1961, Gunnar Thorson deleg. 53; E. Steemann Nielsen deleg. 63.
- PĀLI DICTIONARY, A CRITICAL, kommission 33; Vol. II, fasc. 1 fremlægges af L. L. Hammerich 38, udk. 123; prof. Hans Hendriksen sender beretn. om fremlæggelsen af Vol. II, fasc. 1 på orientalistkongressen 1960 49.
- PEDERSEN, JOHS., fungerer som præsident 65.
- PERTH, Royal Society of Western Australia, bytteforb. indgås 67.
- PETERS, BERNARD, prof., dr., p.t. København, vælges til udenl. medl. 62; er til stede i møde 64, 65.
- PLEIJEL, A. V., prof., Lund, er til stede som gæst 67.
- POULSEN, CHR., medl. af komité for den intern. geol. union 57.
- POULSEN, VAGN, giver medd. »Carlsbergfondets udgravning af byhøjen i Hama« 61.
- PRIOR, O. Se: Nilsson, Sven Gösta.

- PRISOPGAVER, udsættes ikke 48.
- PRÆSIDENT, SELSKABETS, 29; byder medl. velkommen 37, 64; overrækker arkivar A. Lomholt Selsk. guldmedaille 69; takker Carlsbergfondets Direktion for forhøjelsen af tilskud til Selsk. 70. Se også: Bohr, Niels.
- PUBLIKATIONER, SELSKABETS, fremlægges af redaktøren 43, 47, 49, 52, 54, 56, 63; opgør. fra kommissionær om salg i 1959 42.
- RASK-ØRSTED FONDETS BESTYRELSE, medlemmer 34; bevilger 30000 kr. til intern. forbindelser 54.
- RASMUSSEN, H. WIENBERG, afd.leder, dr., afh. »A Monograph on the Cretaceous Crinoidea« opt. 42.
- REDAKTØR, SELSKABETS, 29; fremlægger Selsk. publ. 43, 47, 49, 52, 54, 56, 63; L. L. Hammerich genvælges 62. Se også: Hammerich, L. L.
- REGISTRERING AF LITTERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE, medl. af kommissionen 30.
- REGNSKAB for 1960 forelægges 66, trykt 86–89.
- REHBERG, P. BRANDT, deleg. til møde i Union Intern. des Sciences Biol. 1961 55.
- REVISORER, SELSKABETS, 29.
- REVISORSUPPLEANTER, SELSKABETS, 30.
- RIIS, P. J., giver medd. »Carlsbergfondets Fønikienekspeditions tredje kampagne 1960« 65.
- DE ROMILLY, JACQUELINE, prof., dr., Paris, vælges til udenl. medl. 62.
- ROSENFELD, L., prof., dr., Selsk. udenl. medl., giver medd. »Om gravitationslovens opdagelse« 61.
- ROSENKRANTZ, ALFRED, medl. af komité for den intern. geol. komité 57.
- RUDKJØBING, MOGENS, prof., dr., Århus, vælges til indenl. medl. 62.
- RUSSELL, F. S., direktør, dr., Plymouth, vælges til udenl. medl. 62.
- RØMER, OLE, MEDAILLE, medl. af bestyrelsen 36.
- SANDER-HANSEN, C. E., sender beretn. om orientalistkongres i Moskva 1960 49; giver medd. »Den skandinaviske ekspedition til Nubien« 52.
- SARAJEVO, Zemaljski Muzej, bytteforb. indgås 67.
- SCHEEL, HELMUTH, prof., dr., Selsk. udenl. medl., Mainz, er til stede 50, 57.
- SEKRETARIAT, SELSKABETS, 36; sender beretn. for 1959 39; bevill. til medhjælp 51; sender beretn. for 1960 66, trykt 115–21; lønninger til personale reguleres 70.
- SEKRETÆR, SELSKABETS, 29; giver medd. om dødsfald 37, 38, 45, 50, 52, 61; giver medd. om prisopgaver 48; giver medd. om valg af klasseform. og om forslag til nye medl. 60; giver oversigt over sæsonens møder 70.
- SICK, KNUD, cand. mag., er til stede som gæst 54.
- SIMONSEN, ANNA M., cand. mag., får Marcus Lorenzens Legat 63.
- SCHMIDT, OLAF, docent, lektor, dr., modtager boggave fra Selsk. 43.
- SORGENFREI, Th., prof., dr., medl. af komité for den intern. geol. union 57.
- STATENS ALM. VIDENSKABSFOND, medlemmer af kommissionerne 34.
- STATSTILSKUD for 1961–62, medd. herom 63.

- STEENSBERG, AXEL, giver medd. »Nye oplysninger om bondens gård og huse i middelalderen« 38.
- STENDER-PETERSEN, AD., medl. af kommiss. for udgiv. af den oldrussisk-nedertyske håndbog 64.
- STOCKHOLM, Ingeniörsvetenskapsakademien sender mindemedaille 47.
- SYNOPSIS, trykn. af synopsiskort til publ. ophører 42.
- TEILUM, GUNNAR, medl. af komité for Council for Intern. Organiz. of Medical Sciences 66.
- THIENEMANN, AUGUST, fh. prof., dr., Selsk. udenl. medl., Kiel, død 37.
- THORSON, GUNNAR, deleg. til The Tenth Pacific Science Congress i Honolulu 1961 53.
- THORUP, JENS, cand. mag., får Emil Herborgs Legat 63.
- TILLIDSHVERV, SELSKABETS, 29–36.
- TOGEBY, KNUD, prof., dr., vælges til indenl. medl. 62.
- TORNEHAVE, HANS, giver medd. »Nogle matematiske eksperimenter med elektronregnemaskine« 48.
- TROELS-SMITH, J., overinsp., dr., medl. af komité for den intern. geol. union 57; vælges til indenl. medl. 62.
- TRONDHEIM, Norges Tekniske Høgskole, 50-års jubilæum 1960, Jannik Bjerrum deleg. 41; J. Bjerrum sender beretn. 46.
- TUNIS, Université Tunisienne, bytteforb. indgås 65.
- UDVALG, KOMMISSIONER, KOMITEER, BESTYRELSE 29–36.
- UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE, kommission 30; sender beretn. for 1959 38; får bevill. for 1961 51; beretn. for 1960 trykt 93–99.
- UNDERVISNINGSMINISTERIET, sender medd. om statstilskud for 1961–62 63.
- UNESCO, den danske nationalkommission, medlem 33; nedsætter udv. vedr. oldtidsmonumenter i Nubien, W. Erichsen medl. af udv. 43; L. L. Hammerich genvælges til medl. af kommissionen 53; nedsætter nationalkomité for Council for Intern. Organizations of Medical Sciences 66.
- UNGARSK STUDENTER, Selsk. administration af midler fra Ford Foundation ophører 43.
- UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, komité 30; sender trykt beretn. om mødet 1960 51; deleg. ved mødet 1960 sender beretn. 53, trykt 107–10; valg af deleg. til mødet i Stockholm 1961 53; kontingent forhøjes 53; kondolerer ved Carsten Høgs død 67.
- UNION ASTRONOMIQUE INTERN., komité 30; møde i Berkeley, Cal. 1961, Ejnar Hertzsprung deleg. 53.
- UNION GÉODÉSIQUE ET GÉOPHYSIQUE INTERN., komité 31; sender aftryk af nye statutter, kontingent forhøjes, Einar Andersen vælges til trésorier 39; Einar Andersen sender beretn. om unionsmødet i Helsinki 1960 51, trykt 111–14; statsmeteorolog Viggo Laursen bliver medl. af komiteen 66.
- UNION MATHÉMATIQUE INTERN., komité 31; møde i Stockholm 1962, Børge Jessen og N. E. Nørlund deleg. 53.

- UNION INTERN. DE PHYSIQUE PURE ET APPLIQUÉE, komité 31.
- UNION INTERN. DES SCIENCES BIOLOGIQUES, komité 31; møde i Amsterdam 1961, P. Brandt Rehberg deleg. 55.
- UNION OF BIOCHEMISTRY, INTERN., komité 32; komiteen suppl. 51.
- UNION OF GEOLOGICAL SCIENCES, INTERN., komité 32; spørgsm. om oprettelsen 38; komité nedsættes 57.
- UNION OF PHYSIOLOGICAL SCIENCES, INTERN., komité 32.
- UPPSALA, 250-års jubilæum 1960 i Kungl. Vetenskaps-Societeten, to deleg. fra Selsk. 44; Øjv. Winge og L. L. Hammerich deleg. 48; adresse overbringes, trykt 49.
- VALG AF EMBEDSMÆND o.l. 60, 62, 63.
- VEDTÆGTER, SELSKABETS, udvalg ønskes suppleret 45; medl. af udv. 48.
- VIDENSKABSFOND. Se: Statens alm. Videnskabsfond.
- VILSTRUP, THURE, dr., er til stede som gæst 44.
- VOLTERRA, VITA, Selsk. sender lykønskningsskr. ved 100-året for hans fødsel 49.
- WARSAWA, Nencki Institute of Experimental Biology, bytteforb. indgås 41.
- WASHINGTON, D. C., Library of Congress, bytteforb. indgås 41.
- WEIBULL, LAURITZ U. A., fh. prof., dr., Selsk. udenl. medl., Lund, død 50.
- WEIS-FOGH, TORSEL, prof., dr., vælges til indenl. medl. 62.
- WESTERGAARD, MOGENS, får tildelt Ørnborgs Legat 46; giver medd. »Den nye diskussion omkring Johs. Schmidts teori om den europæiske åls livscyklus« 55.
- WINGE, ØJVIND, deleg. til 300-års jubilæet i Royal Society, London 1960 39; fung. som præsident 45; deleg. til 250-års jubilæet i Kungl. Vetenskaps-Societeten, Uppsala 1960 48; genvælges til klasseform. 60; lykønskes på 75-års dag 1961 67.
- WU, ALFRED CHI-TAI, dr., afh. »On the Analytic Properties of the 4-Point Function in Perturbation Theory« opt. 52, udk. 123.
- ØDUM, H., direktør, dr., medl. af komité for den intern. geol. komité 57.
- ØRNBORG, PASTOR EMER. F. J., LEGAT, uddeles 46.
- ÅRHUS, Erhvervsarkivet får Oversigten 70.

BERETNING

FRA

CARLSBERGFONDET

FOR ÅRET

1. OKTOBER 1959 TIL 30. SEPTEMBER 1960

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI A/S

1961

*Denne beretning er af Carlsbergfondets direktion indgivet
til Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab i henhold
til § XVIII i fondets statuter.*

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Afdeling A: Carlsberg Laboratoriet.....	5
Afdeling B: Carlsbergfondets videnskabelige understøttelser	19
Carlsbergfondets biologiske Institut.....	44
Skrifter indsendt til Carlsbergfondet.....	54
Afdeling C: Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg ...	70
Ny Carlsbergfondet.....	78
Regnskab og status for Carlsbergfondet samt afdelingerne A, B og C og Ny Carlsbergfondet	94
Almindelige meddelelser	102

Afdeling A

Carlsberg Laboratoriet

Fra laboratoriets bestyrelse er modtaget følgende beretning:

Den kemiske afdeling.

Leder: professor, dr. M. OTTESEN.

I samarbejde med afdelingens assistenter og gæster har professor M. OTTESEN fortsat været beskæftiget med studier over proteiner og proteolytiske enzymer. Undersøgelserne over proteinaser hidrørende fra *Bacillus subtilis* er blevet udvidet, idet beslægtede proteinaser af japansk oprindelse er blevet inddraget i studierne. Gennem analyser af de peptidblandinger, der dannes ud fra sådanne bakterieproteinaser ved spaltning med trypsin, er det blevet forsøgt at få et overblik over, hvor nært disse proteinaser er beslægtede med hensyn til aminosyresekvens. Disse arbejder er udført i samarbejde med dr. JOHN HUNT, Cambridge, og en publikation over de foreløbige resultater er under udarbejdelse. Endvidere har professor OTTESEN påbegyndt en orienterende undersøgelse over de proteiner, der kan isoleres fra bagerigær.

I december 1959 blev professor OTTESEN valgt til vicepræsident i proteinkommissionen under »International Union of Pure and Applied Chemistry«. I denne forbindelse deltager han i arbejdet med at udarbejde specifikationer for en række af de mest veldefinerede proteiner.

I foråret 1960 deltog professor OTTESEN i en studiekreds over »Makromolekulær Biologi« på Institutet for teoretisk fysik og holdt herunder et foredrag om »The structure of proteins«.

Civilingeniør G. JOHANSEN har på det nærmeste afsluttet undersøgelserne over reaktionen mellem tørt hydrogenchlorid og nylon. I samarbejde med professor RUFUS LUMRY, University of Minnesota, har han udarbejdet en afhandling om statistisk bearbejdelse af enzymkinetiske data. I øvrigt har han hjulpet afdelingens gæster og medarbejdere med forskellige problemer, især af teoretisk natur.

Cand. pharm. B. FOLTMANN har udarbejdet en chromatografisk rensningsmetode til isolering af prorennin, som ikke tidligere har været renfremstillet. Under dette arbejde blev det konstateret, at det krystallinske, aktive rennin kunne adskilles i tre komponenter med forskellig specifik enzymatisk aktivitet, og han forsøger nu nærmere at karakterisere disse komponenter. B. FOLTMANN har i tiden 25.–29. april 1960 deltaget i et af O.E.E.C. arrangeret »Colloque régional de langue française sur l'administration de la recherche« afholdt på Château de Ménars, Loir-et-Cher. Endvidere har han i dagene 4.–5. juli 1960 deltaget i »Réunion internationale sur l'action de la présure sur la caséine« afholdt i Station Centrale de Recherches Laitières, Jouy-en-Josas Seine-et-Oise.

Civilingeniør S. O. NIELSEN fortsatte, indtil han den 31. januar 1960 fratrådte sin stilling som ekstraordinær assistent ved afdelingen, sine undersøgelser over hydrogen-deuteriumudvekslingen i forskellige peptider ved hjælp af infrarød spektrofotometri. Dr. W. P. BRYAN, Californien, tog del i disse undersøgelser. To foreløbige meddelelser om de opnåede resultater er publiceret (se litteraturlisten), og tre større afhandlinger er under udarbejdelse.

Magister AASE HVIDT har dels bistået de gæster, der ønskede at sætte sig ind i gradientmetodikken til bestemmelse af proteiners deuteriumudveksling, dels fortsat sine egne undersøgelser over proteiners deuteriumudveksling og herunder studeret ribonuclease og cytochrom C. Efter sin ansættelse som ekstraordinær assistent ved afdelingen den 1. februar 1960 har hun videreført arbejdet med anvendelsen af den infrarøde spektrofotometri til studiet af deuteriumudvekslingen.

Civilingeniør BODIL MEEDOM har i samarbejde med professor OTTESEN været beskæftiget med udarbejdelsen af chromatografiske metoder til koncentrerings af amylaser fra malt.

Afdelingen har været besøgt af følgende gæster:

Dr. J. ROBBINS, Bethesda, U.S.A., har fremstillet et thyroglobulinpræparat og undersøgt dettes homogenitet ved chromatografi på søjler af diethylaminoethylcellulose og ved ultracentrifugering. Endvidere har han udarbejdet en forbedret metodik til påvisning af iod-holdige peptider i papirchromatogrammer, og han har påbegyndt en undersøgelse af de spaltningsprodukter, der opstår ved enzymatisk nedbrydning af thyroglobulinet.

Dr. P. G. CONDLIFFE, Bethesda, U.S.A., har været beskæftiget med mucoproteiners deuteriumudveksling. Herunder er der blevet udarbejdet en modificeret præparationsmetode til isolering af orosomuroid fra humant blod. Dette proteins deuteriumudveksling er studeret både i nativ form og efter fraspaltning af sialsyregrupperne.

Dr. R. LUMRY, Minneapolis, U.S.A., har under sit ophold været beskæftiget med teoretiske studier og herunder i samarbejde med civilingeniør G. JOHANSEN udarbejdet en statistisk analyse af den i enzymkinetikken meget vigtige Michaelis-Menten ligning.

Dr. W. A. SCHROEDER, Californien, U.S.A., har med bistand af professor OTTESEN sat sig ind i den af laboratoriet benyttede pH-stat teknik til bestemmelse af den enzymatiske proteinspaltning. Efter indførelsen af forskellige modifikationer er denne teknik derefter blevet benyttet til at følge nedbrydningen af humant hæmoglobin med *B. subtilis* proteinaser.

Dr. J. HUNT, England, har som allerede nævnt i samarbejde med professor OTTESEN været beskæftiget med undersøgelse af *Bacillus subtilis* proteinaserne. Derudover har han påbegyndt en undersøgelse af disse enzyms molekylvægt med anvendelse af laboratoriets ultracentrifuge.

Dr. W. P. BRYAN, Californien, U.S.A., har under sit ophold været beskæftiget med studiet af peptiders deuteriumudveksling i samarbejde med civilingeniør S. O. NIELSEN.

Dr. MARIA SZEKELY, Budapest, Ungarn, har i samarbejde med professor OTTESEN undersøgt nedbrydningen af ribonuclease med subtilisin. Fra tidligere undersøgelser var det kendt, at det første trin i denne reaktion var åbningen af en enkelt peptidbinding under dannelse af en modificeret form for ribonuclease med bibeholdelse af den enzymatiske aktivitet. De nu udførte

undersøgelser har vist, at der i reaktionens næste faser sker en næsten samtidig åbning af et stort antal peptidbindinger. Denne reaktion er således et eksempel på, at en enzymatisk protein-spaltning kan begynde som en begrænset proteolyse og derefter skifte karakter og fortsætte som en dybtgående proteolyse.

Dr. ANNETTE ALFSEN, Paris, Frankrig, har studeret testosterons binding til bovint serumalbumin. Den anvendte metodik bestod i at bestemme testosteronets fordeling mellem vandig proteinopløsning og heptan. Gennem målinger af proteinopløsningernes optiske rotation blev det undersøgt, om bindingen af heptan eller af testosteron medførte nogen ændring af proteinets konfiguration. Selv om det ikke lykkedes at bringe disse forsøg til afslutning i den forholdsvis korte tid, der var til rådighed, tydede de foreløbige resultater på signifikante effekter.

Dr. F. HIRD, Melbourne, Australien, har under sit ophold ved afdelingen beskæftiget sig med udarbejdelsen af en metodik til at følge reduktionen af cystinbindinger i proteinstoffer med glutathion.

Dr. F. STEVEN, St. Andrews, Skotland, har under et kortere studieophold ved afdelingen bistået professor OTTESEN med udarbejdelsen af en chromatografisk metodik til adskillelse af de peptider, der opstår ved enzymatisk spaltning af *B. subtilis* proteinaser.

Foruden de nævnte har følgende videnskabsmænd i kortere eller længere tid studeret ved afdelingen:

Dr. B. M. POGELL, Baltimore, U.S.A., Dr. L. KANAREK, Bruxelles, Belgien, og cand. med. CHR. HANSTED, København.

Følgende afhandlinger er publiceret i årets løb:

BENSON, ELLIS S.:

Deuterium exchange studies of sperm whale metmyoglobin.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 235-249 (1959).

BIGELOW, CHARLES C. og IRVING I. GESCHWIND:

Difference spectra of amino acids and proteins in aqueous media of high refractive index.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 283-304 (1959).

BIGELOW, CHARLES C.:

Difference spectra of ribonuclease and two ribonuclease derivatives.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 305-324 (1959).

- BRUNISH, ROBERT og BERTIL HÖGGERG:
Some of the properties of purified testicular hyaluronidase.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **32**, 35-47 (1960).
- BRYAN, W. P. og S. O. NIELSEN:
Hydrogen-deuterium exchange of poly-DL-alanine in aqueous solution.
Biochim. Biophys. Acta, **42**, 552-553 (1960).
- FOSTER, JOSEPH F.:
On the kinetics of protein isomerization processes: Mechanisms providing for rapid approach to an equilibrium between slowly interconverting species.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 351-371 (1960).
- GESCHWIND, IRVING I.:
Viscosity of concentrated urea-lithium bromide solutions.
Nature, **187**, 324-325 (1960).
- MIKKELSEN, KIRSTEN og SIGURD O. NIELSEN:
Acidity measurements with the glass electrode in H₂O-D₂O mixtures.
Journ. Phys. Chem., **64**, 632-637 (1960).
- NIELSEN, SIGURD O.:
Hydrogen-deuterium exchange in N-methylacetamide.
Biochim. Biophys. Acta, **37**, 146-147 (1960).
- NIELSEN, SIGURD O., W. P. BRYAN og K. MIKKELSEN:
Hydrogen-deuterium exchange of small peptides in aqueous solution.
Biochim. Biophys. Acta, **42**, 550-552 (1960).
- OTTESEN, MARTIN:
Kaj Ulrik Linderstrøm-Lang.
Year Book of the American Philosophical Society. 1959, pag. 133-138.
- OTTESEN, MARTIN og A. STRACHER:
Deuterium exchange of subtilisin-modified ribonuclease and pepsin-inactivated ribonuclease.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 457-467 (1960).
- PETERS, T. JR.
Appearance of new N-terminal residues upon treatment of human and bovine serum albumin with N-bromosuccinimide.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 227-234 (1959).
Interaction of one mole of copper with the alpha amino group of bovine serum albumin.
Biochim. Biophys. Acta, **39**, 546-547 (1960).
- RABINOWITZ, JOSEPH L.:
Studies on the O,N-acyl shift.
Acta Chem. Scand., **13**, 1463-1464 (1959).
Studies with synthetic serine derivatives (with reference to the N,O-acyl shift).
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 483-506 (1960).
- STRACHER, A.:
Deuterium exchange of ribonuclease and oxidized ribonuclease in strong salt solutions.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 468-481 (1960).

Den fysiologiske afdeling.
Leder: professor, dr. HEINZ HOLTER.

Professor H. HOLTER har sammen med afdelingens assistenter og gæster fortsat studiet af cellefysiologiske og cytokemiske problemer. Hovedvægten har som tidligere været lagt på undersøgelsen af pinocytosen i amøber og andre celler og undersøgelser vedrørende gærceller, især ved hjælp af gær-protoplaster. De enkelte led i undersøgelserne vil blive omtalt under beretningerne om de pågældende medarbejders arbejder.

Fra februar til maj 1960 deltog professor HOLTER i en studiekreds over »Makromolekulær Biologi«, afholdt på Institutet for teoretisk fysik i København. Han holdt her den afsluttende forelæsning om »Cell structure«.

I juni 1960 deltog professor HOLTER i det i sidste beretning omtalte UNESCO-symposium »Biological approaches to chemotherapeutic control of tumour growth« i Louvain, hvor han holdt et foredrag om »The induction of pinocytosis«.

I september 1960 deltog professor HOLTER i »Xth International Congress for Cell Biology« i Paris, hvor han var formand for og holdt indledningsreferatet til sektionen om pinocytose.

Senere i september deltog professor HOLTER i det første af de af International Union of Biochemistry (IUB) og International Union of Biological Sciences (IUBS) i fællesskab foranstaltede symposier »Biological structure and function« i Stockholm, hvor han ligeledes holdt pinocytosereferatet.

Mag. scient. K. MAX MØLLER har fortsat de i sidste beretning omtalte studier af amøbe-krystallerne med venlig bistand af professor B. BAK. For at efterprøve den formodede identitet af amøbekrystallerne med triuret er der indledt et samarbejde med dr. D. CARLSTRÖM i Stockholm. Skønt det ikke lykkedes *in vitro* at fremstille genuine amøbekrystaller ud fra triuret, må identiteten på grund af de af dr. CARLSTRÖM udførte røntgen-krystallografiske målinger anses for sandsynlig. Yderligere bekræftelse søges nu ved gennem molekylmodeller og tilsvarende optiske masker at udarbejde krystalstrukturer, som passer med de fundne røntgen-diffraktionsmønstre. I denne forbindelse er forskellige synteser af triuret blevet udført, og dets opløselighed i vand samt dets massefylde er blevet bestemt.

De i tidligere beretninger nævnte undersøgelser af Stentorin, pigmentet fra ciliaten *Stentor coeruleus*, er blevet fortsat, idet hovedvægten er lagt på en præparativ adskillelse af forskellige stentorinfraktioner, hvoraf den ene nu foreligger i krystallinsk form.

Det tidligere nævnte samarbejde med dr. W. FIERS er blevet afsluttet ved offentliggørelse af en publikation omhandlende en mikrometode til bestemmelse af ribonuclease i biologisk materiale.

Cand. mag. V. HARTELIUS har i samarbejde med cand. mag. E. DITLEVSEN fortsat undersøgelserne over røntgenbestrålingsindvirkning på gær. Herunder er resistensen mod røntgenbestråling blevet undersøgt for sporer af *Schizosaccharomyces pombe* på forskellige stadier af spiring. Endvidere har de undersøgt den abnorme længdevækst af *Schizosaccharomyces pombe*, som ofte følger bestråling med lethale røntgendoser. To afhandlinger om disse emner er under udarbejdelse.

Cand. mag. E. DITLEVSEN har desuden taget del i frk. A. HJORT's undersøgelser over gærsvampeslægten *Hanseniaspora* og har endelig ligesom i tidligere år bistået ved planteforædlingsarbejdet på Carlsberg Bryggerierne's forsøgsgård »Nordgården« under ledelse af professor Ø. WINGE.

Dr. C. ROBERTS har tilendebragt undersøgelsen af de i sidste beretning omtalte tre gærarter fra det norske højfjeld. De blev identificeret som *Candida humicola*, *Cryptococcus laurentii* og *Schizoblastosporion starkeyi-henricii*. Da der i over 20 år har hersket forskellige meninger om den sidstnævntes stilling inden for gærssystematikken, blev den norske type grundigt sammenlignet med andre racer fra Danmark og New Zealand. Kun ubetydelige morfologiske og fysiologiske forskelle fandtes iblandt dem, og det blev foreslået, at slægten *Schizoblastosporion* bibeholdes blandt de ikke-sporedannende gærsvampe.

Undersøgelserne over maltoseforgæring hos *Saccharomyces capensis*, som blev begyndt i 1957, blev genoptaget og færdiggjort i samarbejde med dr. J. P. VAN DER WALT, Pretoria. Hos denne art fremkommer evnen til at forgære maltose ved en hyppig mutation. Da den muterede type ikke kan adskilles fra *S. oviiformis*, er denne ustabilitet af betydning inden for gærssystematikken. En afhandling om dette emne er offentliggjort.

Fra dr. VAN DER WALT er der modtaget 11 *Saccharomyces*-

kulturer med forskellig evne til at assimilere eller forgære maltose. Da disse gærtyper er sporedannende, er de velegnede til undersøgelser over det genetiske grundlag for assimilation og forgæring, og sådanne er nu igang. Hidtil har krydsningsforsøg vist, at evnen til at assimilere ikke kan skyldes et enkelt gen, men at modificerende gener sandsynligvis også er tilstede. Hr. J. WYNANTS, Bruxelles, har vist, at maltoseforgæring hos både *S. oviformis* og den muterede form af *S. capensis* skyldes adaptive enzymer. Dette arbejde, der blev foretaget her på laboratoriet, fortsættes for tiden i Bruxelles. På grund af disse undersøgelser omfang er der blevet planlagt en række publikationer over emnet »Maltose utilization in *Saccharomyces*«, af hvilke det ovennævnte arbejde om *S. capensis* udgør den første del. — Endelig har dr. ROBERTS i samarbejde med dr. R. S. W. THORNE, Alfred Jørgensens Gæringsfysiologiske Laboratorium, forfattet en afhandling »On the biochemical classification of yeasts«, der foreligger i manuskript.

Fru C. CHAPMAN-ANDRESEN, B.Sc., assistent ved afdelingen med støtte fra Rockefeller Foundation, har fortsat de i tidligere årsberetninger omtalte undersøgelser over pinocytose hos amøber. Studierne over pinocytosens pH-afhængighed er blevet fortsat med proteiner og med aminosyrer; desuden undersøgt betydningen af opløsningernes temperatur og koncentration. En afhandling over emnet er under udarbejdelse. — I samarbejde med mag. scient. K. MAX MØLLER er der indledt en undersøgelse over virkningen af triuret og forskellige diæter på krystal-typerne i *Amoeba dubia*. — De i sidste årsberetning omtalte undersøgelser over pinocytose ved brug af fluoresceinmærkede proteiner sammen med dr. H. HOLTZER, Philadelphia, er blevet færdiggjort, og en afhandling derom er i trykken.

I juni deltog fru CHAPMAN-ANDRESEN i »Cellforskar dagarne« i Lund og holdt foredrag over emnet »Optimal conditions for pinocytosis in *Amoeba proteus*«. Endvidere deltog fru CHAPMAN-ANDRESEN i »Xth International Congress for Cell Biology« i Paris i september og holdt et foredrag om »Some factors affecting the uptake of proteins and amino acids by pinocytosis in *Amoeba proteus*«.

Frk. A. HJORT har vedligeholdt laboratoriets samlinger af gær- og skimmelsvampe og har fortsat sine studier over gærsvam-

peslægten *Hanseniaspora*'s systematik i samarbejde med cand. mag. E. DITLEVSEN.

Afdelingen har været besøgt af følgende gæster:

Dr. N. ANDRESEN, København, har forsat de sidste år i samarbejde med dr. J. S. HOLT, England, påbegyndte undersøgelser over påvisning af visse enzymer i amøber ved farvereaktioner.

Dr. R. J. BRITTEN, Washington, har i samarbejde med professor HOLTER undersøgt muligheden for at påvise nysynthetiseret (nascent) ribonucleinsyre (RNA) i association med cellekernens desoxyribonucleinsyre (DNA) ved hjælp af radioaktiv mærkning. Studieobjektet var ciliaten *Tetrahymena pyriformis*, og metoder for isolering af denne organismes makronucleus ved gradient-centrifugering blev gennemprøvet. Til sønderdeling i kulden af denne og lignende organismer byggede dr. BRITTEN en homogenisator baseret på udnyttelsen af volumenforandringer ved faseovergangene i is. — Det lykkedes at finde en metode til adskillelse af DNA og RNA indbyrdes og fra andre cellebestanddele ved centrifugering i en caesiumchloridgradient. Endvidere viste det sig, at forskellige fraktioner af RNA, formodentlig svarende til forskellige organisationstrin i cellen, kunne karakteriseres ved deres forskellige resistens overfor hydrolyse ved blyacetat. Det blev klart, at løsningen af selve hovedspørgsmålet, påvisningen og analysen af nascent RNA, ikke kunne opnås i den tid, der stod til dr. BRITTEN'S rådighed, og må afvente fremtidig bearbejdelse. Arbejdet blev af tekniske grunde for en stor del udført på Universitetets mikro-biologiske institut, og en publikation af nogle af de indvundne resultater er under udarbejdelse.

Dr. B. S. DANES, New York, har sammen med fru CHAPMAN-ANDRESEN genoptaget de i årsberetningen for 1957/58 omtalte undersøgelser over pinocytose hos pattedyrceller. Ved hjælp af fluorescens-mikroskopi studeredes sammenhængen mellem pinocytose og cellernes evne til at fæstne sig og brede sig på deres underlag samt afhængigheden af denne evne af proteinopløsningers pH og koncentration.

Mag. scient. J. FRIIS, København, har i samarbejde med dr. H. ROMAN, Seattle, forsat og afsluttet de i tidligere beretninger nævnte forsøg til gær-transformation. Takket være de af dr. ROMAN medbragte gærstammer, der til deres vækst kræver be-

stemte aminosyrer, kunne en eventuel opnået transformation påvises med større følsomhed end tidligere, og der kunne med større sikkerhed skelnes mellem transformation og spontan mutation. Resultatet af forsøgene blev, at transformation ikke kunne opnås, og at dens mulighed må anses for meget ringe under de anvendte forsøgsbetingelser. En publikation herom er under udarbejdelse.

Dr. C. TH. FRIZ, Minnesota, har påbegyndt forsøg til isolering og rensning af desoxyribonucleinsyre fra amøber uden tab af dens biologiske aktivitet med det formål at benytte præparatet til transformationsforsøg. Forskellige præparationsmetoder har været forsøgt, men de tekniske vanskeligheder er store, og forsøgene fortsættes.

Stud. mag. scient. K. K. HJELM, København, har arbejdet på en metode til hurtig dialyse af lidet holdbare substanser i små volumina (100–200 μ l), ved hjælp af cellulosemembraner med stor, veldefineret overflade. Endvidere har han, sammen med magister MAX MØLLER, arbejdet med frysetørringen af amøber. Metoden har i flere år været brugt i laboratoriet, og dens beskrivelse skal nu afrundes med en publikation for øje.

Stud. mag. scient. J. REICHSTEIN NILSSON, København, har fortsat de i sidste årsberetning omtalte elektronmikroskopiske studier af amøbers finstruktur. En kort meddelelse om finstruktur af pinocytosekanaler hos amøber er publiceret.

Dr. J. D. ROSLANSKY, Princeton, har udført orienterende forsøg med ^{32}P -mærkede *Tetrahymena* som foderorganismer for *Amoeba proteus* med det formål at følge overgangen af de mærkede substanser (hvoraf over halvdelen var nucleotider) fra fødevakuoler til amøbens cytoplasma. Forsøgene viste, at syntesen af høj-molekulære nucleotider ud fra lavmolekulære, mærkede substanser i den første tid efter fødeoptagelsen er så livlig, at totalmængden af høj-molekulært, mærket materiale forøges væsentligt til trods for den nedbrydning, som må antages at foregå samtidig. Også disse forsøg blev for en stor del udført på Mikrobiologisk institut, som afdelingen skylder megen tak herfor.

Dr. C. M. WILSON, Montreal, som i 7 uger var gæst på afdelingen for at få et overblik over gærsvampenes morfologi og cytologi, har med tilfredsstillende resultater farvet kernerne hos adskillige gærtyper med sin orceinmetode for højere svampe.

Hr. J. WYNANTS, Bruxelles, er af dr. ROBERTS blevet sat ind i mikromanipulationsteknikken, som bruges til gærkrydsningsforsøg, og har endvidere udført de under beretningen om dr. ROBERTS' arbejde omtalte enzymforsøg med *S. oviformis* og *S. capensis*.

Tre gæster, nemlig frk. G. FIORELISI, Napoli, dr. C. H. GALLAGHER, Melbourne, og hr. B. KLEITKE, Berlin, er under kortere ophold på afdelingen af fru K. HOLTER blevet sat ind i de på afdelingen brugte enzymatiske mikrometoder.

Foruden de nævnte har følgende gæster været ved afdelingen i kortere tid:

Dr. B. AXELROD, Lafayette, dr. W. A. JENSEN, Berkeley, dr. J. MARSHALL, Philadelphia, dr. M. MÜLLER, Budapest, dr. G. MÖLLER, Stockholm og dr. D. WITTEKIND, Heidelberg.

I lighed med tidligere år har afdelingen afgivet gær- og amøbe-kulturer til en række danske og udenlandske laboratorier.

Følgende arbejder er publiceret i årets løb:

CHAPMAN-ANDRESEN, C.:

Autoradiographic techniques as applied to unicellular organisms.
Pubbl. Staz. Zool. Napoli. XXXI, 100 (1959).

CHAPMAN-ANDRESEN, C. og J. REICHSTEIN NILSSON:

Electron micrographs of pinocytosis channels in *Amoeba proteus*.
Exp. Cell Res., 19, 631 (1960).

FIERS, W. og K. MAX MØLLER:

A micro-method for the determination of ribonuclease activity.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, 31, 507 (1960).

FRIIS, J. og P. OTTOLENGHI:

Localization of invertase in a strain of yeast.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, 31, 259 (1959).

FRIIS, J. og P. OTTOLENGHI:

Localization of melibiase in a strain of yeast.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, 31, 272 (1959).

GRUNBAUM, B. W., K. M. MØLLER og R. S. THOMAS:

Cytoplasmic crystals of the *Amoebae*: *Amoeba proteus* and *Chaos chaos*.
Exp. Cell. Res., 18, 385 (1959).

HOLTER, H.:

Kaj Linderstrøm-Lang.
Overs. Dan. Vid. Selsk. 1959-60, 65-88 (1960).

HOLTER, H.:

K. U. Linderstrøm-Lang.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, 32, I-XXXIII (1960).

- HOLTER, H. og H. HOLTZER:
Pinocytotic uptake of fluorescein-labelled proteins by various tissue cells.
Exp. Cell Res., **18**, 421 (1959).
- HOLTER, H. og P. OTTOLENGHI:
Observations on yeast protoplasts.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 409 (1960).
- HOLTZER, H.:
Some further uses of antibodies for analyzing the structure and development of muscle.
Exp. Cell Res., Suppl. **7**, 234 (1959).
- HOLTZER, H. og S. HOLTZER:
The in vitro uptake of fluorescein labelled plasma proteins.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 373 (1960).
- KARCZEWSKA, H.:
Some observations on pentose utilization by *Candida tropicalis*.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 251 (1959).
- ROBERTS, C.:
The Life Cycle of *Kluyveromyces Africanus*.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 325 (1960).
- ROBERTS, C., A. T. GANESAN og W. HAUPT:
Genetics of melibiose fermentation in *Saccharomyces Italicus* var. *Melibiosi*.
Heredity, **13**, part 4, pp. 499-517, nov. 1959.
- THOMAS, R. S.:
A convenient specimen carrier for use with the quartz-fiber fishpole microbalance.
Mikrochimica Acta 1959/6, 831 (1959).

Desuden udkom der i »Exp. Cell Res.« som Suppl. 7, 1959, en beretning om symposiet »The cytochemistry of enzymes and antigens«, afholdt på Carlsberg Laboratorium 1.-3. april 1959.

Beretning fra amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet,
dr. phil. CARSTEN OLSEN.

I dagene 12.-16. september 1960 deltog dr. CARSTEN OLSEN efter indbydelse i et symposium over emnet »biological competition«, som blev afholdt på universitetet i Southampton, og holdt ved denne lejlighed et foredrag med titlen: »Competition between trees and herbs for nutrient elements on calcareous soil«. Foredraget vil blive offentliggjort i »Proceedings of the Society for Experimental Biology Symposia«.

Undersøgelserne over planternes ionoptagelse fortsættes. En afhandling om optagelse af calcium og strontium er under udarbejdelse.

Endvidere har dr. CARSTEN OLSEN i Videnskabernes Selskab holdt en mindetale over Peter Boysen Jensen (Oversigt over Selskabets Virksomhed 1959–60) og i Naturhistorisk Tidende, 23. årgang, 1959, skrevet en nekrolog over Kaj Ulrik Linderstrøm-Lang.

Af »Comptes rendus des Travaux du Laboratoire Carlsberg« udkom i regnskabsåret 1959–60 vol. 31 no. 14–32 og vol. 32 no. 1–3, i alt $23\frac{3}{4}$ ark.

Laboratoriets personale består ved slutningen af året 1959–60 af følgende:

For den kemiske afdeling er professor, dr. phil. M. OTTESEN (ansat 1. oktober 1947 som ekstraordinær, 1. marts 1950 som ordinær assistent, i den nuværende stilling 15. juni 1959) forstander. Ekstraordinære assistenter er cand. polyt. GORDON JOHANSEN (ansat 1. november 1944), cand. pharm. B. FOLTMANN (ansat 1. september 1959) og mag. scient. fru AASE HVIDT (ansat 1. februar 1960).

For den fysiologiske afdeling er professor, dr. phil. HEINZ HOLTER (ansat 1. oktober 1937 som ekstraordinær assistent ved den kemiske afdeling, fra 1. januar 1943 som afdelingsleder for den cytochemiske underafdeling, i den nuværende stilling fra 1. juni 1956) forstander og mag. scient. K. MAX MØLLER (ansat 1. april 1950 som ekstraordinær assistent ved den kemiske afdeling, overgået 1. april 1954 til den cytochemiske afdeling, i den nuværende stilling fra 1. juni 1956) ordinær assistent. Ekstraordinære assistenter er cand. mag. ESSEN DITLEVSEN (ansat 1. oktober 1941), cand. mag. VAGN HARTELIUS (ansat 1. maj 1931 som ekstraordinær assistent ved den gæringsfysiologiske underafdeling, overgået 1. juni 1946 til den fysiologiske afdeling) og CATHERINE ROBERTS-THORNE, Ph. D. (ansat 1. september 1949).

Ekstraordinær amanuensis ved laboratoriet er dr.phil.CARSTEN OLSEN (ansat 1.juni 1919 som ekstraordinær, 1. april 1938 som ordinær assistent ved den kemiske afdeling, i den nuværende stilling 1. oktober 1944).

Angående regnskabet henvises til ekstrakten s. 97.

Bestyrelsen for Carlsberg Laboratoriet, den 25. februar 1961.

A. C. ANDERSEN. P. BRANDT REHBERG. H. B. FOGH.
BØRGE JESSEN. AKSEL TOVBORG JENSEN.

Afdeling B

Carlsbergfondets videnskabelige understøttelser

I 1959–60 indkom der 201 ansøgninger om et samlet beløb af ca. 3.203.000 kr. Der bevilgedes i alt 2.992.209 kr. 56 øre. Af det beløb, som afdelingen havde bevilget, men endnu ikke udbetalt d. 30. september 1960, var bortfaldet 33.087 kr. 13 øre.

I 1959–60 blev der til videnskabelige formål udbetalt 2.989.652 kr. 93 øre. Beløbet fordeler sig således:

1. ADELSAARBOGSFORENINGEN til udgivelse af stamtavler i Danmarks Adels Aarboeg, årgang 1959, 2.000 kr.
2. Professor, dr. GUSTAV ALBECK til medhjælp til forberedelsen af en bog om – eller en kommenteret udgave af – N. F. S. Grundtvigs dag- og udtogsbøger 825 kr. 50 øre. Første bidrag af en bevilling på 6.450 kr.
3. Adjunkt, dr. NILS ANDRESEN til histokemiske og cytologiske undersøgelser over amøber 5.000 kr.
4. DET ARNAMAGNÆANSKE INSTITUT til fremstilling af en udgave af islandske diplomer fra tiden indtil 1450 samt til fotografering af ca. 130 diplomer til denne udgave 2.821 kr. 90 øre. Første bidrag af en toårig bevilling på 40.668 kr.
5. Dr. TAGE ASTRUP til undersøgelser over det fibrinolytiske enzymssystem i organismen 2.400 kr.
6. Professor, dr. POVLE BAGGE til færdiggørelse og trykning af Aage Friis: »Den danske regering og Nordslesvigs genforening med Danmark« og »Europa, Danmark og Nordslesvig« 51.078 kr. 35 øre. Sidste bidrag af bevillinger på i alt 65.000 kr.
7. Professor, dr. BØRGE BAK til indkøb af materialer til bygning af mikrobølgespektrograf 1.835 kr. 55 øre. Første bidrag af en bevilling på 2.375 kr.

8. Civilingeniør, dr. THOR A. BAK til udførelse af beregninger på den danske elektronregnemaskine DASK 1.500 kr.
9. Professor K. BARR til udgivelse af den store Bundahišn med filologisk kommentar og leksikon samt fortsatte studier over det iranske verbum 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
10. Direktør NIELS IVAR BECH, professor, dr. E. SPARRE ANDERSEN og professor, dr. H. TORNEHAVE til undersøgelse og udarbejdelse af en monografi over afsnit af den numeriske analyse med henblik på benyttelse af elektroniske cifferregnemaskiner 28.000 kr. Andet bidrag af en treårig bevilling på i alt 84.000 kr.
11. Professor, dr. KAJ BERG til assistance og dækning af udgifter ved ferskvandsbiologiske undersøgelser (respirationsforsøg) 3.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
12. Direktør, dr. ERIK BERTELSEN og professor, dr. MOGENS WESTERGAARD til løn for cand. mag. Knud Sick 1. januar 1960–31. marts 1962 for undersøgelse af rasedannelse hos fisk baseret på serologisk-genetiske metoder 11.772 kr. Første bidrag af to bevillinger på i alt 35.316 kr.
13. Samme til dækning af udgifter i 2 år ved samme undersøgelse 7.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 12.000 kr.
14. Amanuensis, cand. mag. ERIK BILLE HANSEN til medhjælp ved fysiologiske undersøgelser over frugtlegemdannelse hos hatsvampeslægten *Coprinus* 610 kr. Femte bidrag af to bevillinger på i alt 4.000 kr.
15. Professor, dr. F. J. BILLESKOV JANSEN til videnskabelig medhjælp ved litteraturhistoriske arbejder 4.545 kr. 92 øre.
16. Overinspektør ved Nationalmuseet, dr. KAJ BIRKET-SMITH til studier over eventuelle kulturforbindelser mellem Melanesien og Amerikas nordvestkyst 1.200 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling på 2.400 kr. årlig.
17. Samme til fuldførelse af en bearbejdelse af etnografisk materiale fra Kurdistan ved mag. scient. Henny Harald Hansen 900 kr. Tredie bidrag af en bevilling på i alt 7.200 kr.
18. Samme til dækning af udgifter ved etnografiske undersøgelser på Bahrein ved mag. scient. Henny Harald Hansen 10.000 kr.
19. Samme til etnografiske undersøgelser på Suluøerne (Philippinerne) ved mag. scient. Inger Wulff 11.000 kr.

20. Professor, dr. ANDREAS BLINKENBERG til studier over romansk, særlig fransk syntaks 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
21. Professor, dr. NIELS BOHR som årlig lønning efter statutternes § IX c 12.000 kr.
22. Samme til assistance og hjælpemidler til videnskabelige undersøgelser og arbejder 60.000 kr.
23. Museumsinspektør, dr. POUL BØNDESEN til fremstilling af klicheer til en bog om danske spurvefugles territorialsang 4.774 kr.
24. Professor emer., dr. JOHS. BOYE PETERSEN til studier over ferskvandsorganismer, særlig beboerne af vandoverfladen (Neuston), 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
25. Museumsinspektør, dr. MARTHA BOYER til studier over kinesisk kunstopfattelse 3.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 15.000 kr.
26. Professor emer., dr. P. BOYSEN JENSEN (†) til dækning af udgifter ved videnskabeligt arbejde 299 kr. 93 øre.
27. Professor, dr. FRITHIOF BRANDT til fortsatte studier over synæstesi og formkolorisme 3.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
28. Docent ELIAS BREDSDORFF som tilskud til udgivelse af »Sir Edmund Gosse's Correspondance with Scandinavian Writers« 6.554 kr. 45 øre.
29. Museumsinspektør, dr. H. C. BRØHOLM til studier over Danmarks oldtid, særlig den romerske jernalder 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
30. Universitetslektor, dr. ELLINOR BRO LARSEN til dækning af udgifter til den zoologiske undersøgelse i Draved skov i 1958 1.753 kr. 88 øre. Andet bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
31. Museumsinspektør, dr. ADA BRUHN HOFFMEYER til bearbejdelse af indsamlet studiemateriale og til forarbejder til en håndbog over middelalderens våbenhistorie 1.700 kr. Andet bidrag af en bevilling på 5.000 kr.
32. Dr. ANTON FR. BRUUN, dr. AXEL M. HEMMINGSEN og dr. EJNAR MØLLER-CHRISTENSEN til experimentelle undersøgelser over ægudvikling hos ål 352 kr. 59 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 1.000 kr.

33. Fhv. lektor, dr. JENS BRÆNDEGAARD til bearbejdelse af boreale og arktiske spindlere, især danske og grønlandske edderkopper 1.250 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
34. Fhv. højskoleforstander, dr. HOLGER BRØNDSTED til en fremstilling af visse hovedlinier i spansk åndsliv i storhedstiden med særligt henblik på samtidens statsopfattelse 2.500 kr. Sidste bidrag af en bevilling på 10.000 kr.
35. Professor, dr. H. V. BRØNDSTED til teknisk assistance ved undersøgelser over regenerationsprocesserne hos planarier 1.800 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.600 kr.
36. Fhv. rigsantikvar, dr. JOHANNES BRØNDSTED til studier i nordisk arkæologi 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
37. Professor emer., dr. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN til studier inden for dansk sproghistorie 4.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
38. Samme til videnskabelig medhjælp, fortrinsvis til bibliotekar Karl Martin Nielsen ved »Gammeldansk Grammatik«'s fortsættelse 5.500 kr.
39. Professor, dr. FRITZ BUCHTHAL til undersøgelser inden for nerve- og muskelfysiologien 2.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
40. Professor, dr. T. W. BØCHER til assistance ved dyrkningsforsøg og cytologiske undersøgelser 1.988 kr. 70 øre.
41. Samme til sortering, ordning og bestemmelse af materiale indsamlet på den botaniske ekspedition til Vestgrønland 1958 745 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
42. Samme til en rejse til de østlige Alper og Apenninerne 3.000 kr.
43. Samme, afdelingsleder, dr. M. KØIE, professor, dr. M. LANGE og professor, dr. TH. SØRENSEN til en botanisk undersøgelse af Færøerne i 1960 og 1961 16.150 kr. Første bidrag af en bevilling på 32.300 kr.
44. Professor, dr. JØRGEN K. BØGGILD til undersøgelser af nyere elementarpartikelfænomener 3.000 kr. Andet bidrag af en to-årig bevilling.
45. CARLSBERGFONDETS INDKØB AF INSTRUMENTER OG APPARATER
 - a) Til et »Tektronix 535« oscilloskop til brug ved arbejdet med videreudvikling af mikrobølgespektrografer 12.891

- kr. 48 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. Børge Bak).
- b) Til et Zeiss »Lichtelektrisches Präzisionspolarimeter 0.005« til brug ved kinetiske målinger 28.088 kr. 60 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. C. J. Ballhausen).
- c) Til indkøb og installation af køleanlæg til regulering af temperaturen i to laboratorierum 11.417 kr. 73 øre. (For tiden stillet til rådighed for lektor, docent. dr. C. Barker Jørgensen).
- d) Til et rejsemikroskop til brug ved fortsatte diatoméstudier 2.147 kr. 05 øre. (For tiden stillet til rådighed for lektor Niels Foged).
- e) Til en titrator TTT 1 med automatisk tællværk og kontaktur til brug ved enzymkinetiske undersøgelser 4.048 kr. 85 øre. Første bidrag af en bevilling på 4.460 kr. (For tiden stillet til rådighed for mag. scient. John Graae).
- f) Til anskaffelse og installation af et Philips elektronmikroskop med tilbehør 115.000 kr. (For tiden stillet til rådighed for Landsforeningen til bekæmpelse af dissemineret sclerose i Danmark).
- g) Til en automatisk fraktionsopsamler til brug ved undersøgelser over cholinesterasehæmmende insectide stoffers skæbne i organismen 2.915 kr. (For tiden stillet til rådighed for assisterende retskemiker, cand. pharm. Hans Henning Lausen).
- h) Til et binokulært mikroskop og en lampe til systematiske studier over danske dipterer (specielt fluer) 4.104 kr. (For tiden stillet til rådighed for cand. mag. Leif Lyneborg Jensen).
- i) Til anskaffelse af en »digitizer« og en elektrisk skrivemaskine og perforator til brug ved det i forbindelse med Brorfelde-meridiankredsen forekommende udmålings- og reduktionsarbejde 28.755 kr. 52 øre. Første bidrag af en bevilling på 51.500 kr. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. Anders Reiz).
- j) Til et mikroskop til cytologiske og mykologiske under-

- søgelse 778 kr. (For tiden stillet til rådighed for afdelingsleder, dr. A. Skovsted).
- k) Til en Leitz mikromanipulator og et Leitz mikroskop til brug ved sortering og montering af krystaller, der skal undersøges røntgendiffraktometrisk 13.778 kr. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. A. Tovborg Jensen).
- l) Til anskaffelse af en fraktionsopsamler til opsamling af fraktioner og adskillelse af reaktionsprodukter fra kromatografisk undersøgelse eller fra kolonne-distillation af reaktionsblandinger 4.118 kr. 34 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. Stig Veibel).
- m) Til et stereomikroskop til brug ved bearbejdelsen af regnormemateriale fra Nigeria i Vestafrika 3.017 kr. (For tiden stillet til rådighed for cand. mag. Martha Weis Clausen).
- n) Til indkøb af en fritstående, flytbar klima-enhed (Air Conditioning Cabinet, Thermocontrol Inst. Co. Ltd.) 11.200 kr. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. Torkel Weis-Fogh).
- o) Til indkøb af en mikromanipulator med tilhørende mikroskop til manipulation og iagttagelse af celler i polariseret lys med henblik på studiet af stroma proteiner 14.963 kr. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. Torkel Weis-Fogh).
- p) Til eftersyn og reparation af et tidligere indkøbt Rolleiflex fotografiapparat 142 kr. 70 øre.
46. CARLSBERGFONDETS INDKØB AF ANDRE VIDENSKABELIGE HJÆLPEMIDLER. Til subscriptions på fortsættelse af ordbøger i fondets eje og til indbinding af disse 414 kr. 60 øre.
47. CARLSBERGFONDETS UDGRAVNING I HAMA til bearbejdelse af ekspeditionens materiale 7.451 kr. 65 øre. Toogtyvende bidrag af samlede bevillinger på 320.000 kr.
48. Kommunefuldmægtig OLAV CHRISTENSEN til dækning af udgifter til arkivstudier over Haderslev bys historie, specielt i tiden fra omkring 1800 og til genforeningen 1920 2.400 kr.
49. Professor, dr. HENRIK DAM til undersøgelser inden for den experimentelle ernæringsforsknings område 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.

50. Samme til dækning af udgifter ved biokemiske og ernæringsmæssige undersøgelser 11.933 kr.
51. FORENINGEN DANMARKS FOLKEMINDER som tilskud til trykning af dr. Anders Bæksted: Besættelsen i Thisted 1696–98 I–II 5.000 kr. Andet bidrag af en bevilling på 10.000 kr.
52. DANMARKS TOPOGRAFISK-BOTANISKE UNDERSØGELSE til fortsat virksomhed 11.330 kr. Sidste bidrag af to bevillinger på i alt 18.930 kr.
53. DANSK FOLKEMINDESAMLING til afstøbning i kobber af 23 valser med eskimo-sang og beretninger indsamlet i 1935 af professor W. Thalbitzer 617 kr. 50 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 667 kr.
54. DANSK NATURHISTORISK FORENING som tilskud til trykning af bind 65 i håndbogsserien »Danmarks Fauna« 10.000 kr. Andet bidrag af to bevillinger på i alt 12.400 kr.
55. Samme til trykning af Knud Paludan: »On the birds of Afghanistan« 15.940 kr.
56. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB til udarbejdelse og udgivelse af Diplomatarium Danicum, 1. række, bind IV og V, 6.000 kr. Del af en større bevilling.
57. Samme til udgivelse af samme værk og Danmarks Riges Breve, 3. række, 44.000 kr. Niende bidrag af samlede bevillinger på 660.000 kr.
58. Samme til indsamling af seddelmateriale til en ordbog over det ældre danske sprog 64.054 kr. 06 øre. Fjerde bidrag af bevillinger på i alt 377.850 kr. 87 øre.
59. Samme til fortsættelse af indsamlingen til og prøveredaktion af supplement til Ordbog over det danske Sprog 31.496 kr. 59 øre. Andet bidrag af bevillinger på i alt 88.296 kr. 59 øre.
60. Samme til udgivelse af »Danmarks gamle Købstadslovgivning« 14.000 kr. Del af en større bevilling.
61. Samme til udgivelse af de eftermiddelalderlige tekster af Thords artikler (tillæg til Danmarks gamle Landskabslove bind IV) 1.375 kr. Sidste bidrag af en bevilling på 16.500 kr.
62. Samme til honorar til bibliotekar, mag. art. Daniel Preiz for arbejde med udgivelse af breve fra og til Adam Oehlen-schläger 1809–29 og til trykning af kommentaren til første tekstbind 2.400 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 17.700 kr.

63. Samme til færdiggørelse og trykning af variantapparatet og det tekstkritiske tillæg til Holbergs samlede Skrifter 7.000 kr. Sjette bidrag af en bevilling på 34.056 kr.
64. Samme til udarbejdelse af trykfærdigt manuskript til en udgave af Zoëgas korrespondance 3.000 kr. Fjerde bidrag af en bevilling på 19.000 kr.
65. Samme til honorar til dr. Aage Hansen for udarbejdelse af en beskrivelse af moderne dansk 6.872 kr. 52 øre. Femte bidrag af to firårige bevillinger på i alt 50.592 kr. 96 øre.
66. Samme til honorar til samme for redaktionsarbejde ved Holberg-ordbogen 6.872 kr. 52 øre. Femte bidrag af samlede bevillinger på i alt 50.927 kr. 97 øre.
67. Samme som tilskud til trykning af »Ordbog over Danmarks Plantenavne« 12.500 kr. Fjerde bidrag af en bevilling på 34.000 kr.
68. Samme til udgivelse af Middelalderens danske Bønnebøger bind III–V 4.000 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 26.050 kr.
69. Samme til forberedelse og fuldstændig udarbejdelse af manuskript til en udgave af Jacob Worm's levned og skrifter 3.500 kr. Fjerde bidrag af en bevilling på 11.666 kr.
70. Samme til udgivelse af H. A. Brørsons visitatsindberetninger og udvalgte breve 4.750 kr. Andet bidrag af en bevilling på i alt 9.500 kr.
71. Samme til oversættelse af Olai Wormii et ad eum doctorum virorum Epistolae 5.000 kr. Andet bidrag af en bevilling på i alt 15.000 kr.
72. Professor, dr. MAGNUS DEGERBØL til bearbejdelse af Danmarks og Grønlands recente og subfossile hvirveldyr 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
73. Samme, cand. med. & mag. scient. B. LØPPENTHIN og museumsdirektør, professor, dr. H. M. THAMDRUP til fortsættelse og afslutning af den danske zootopografiske undersøgelse af Thy 3.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 5.000 kr.
74. De samme til zootopografiske undersøgelser i Sønderjylland 1.500 kr. Første bidrag af en treårig bevilling på i alt 15.000 kr.

75. DEN DANSKE DOKAN-EKSPEDITION til afvikling af udgravningen i 1957 og bearbejdelse af materialet samt om tilskud til gennemførelse af ekspeditionen i 1958 4.898 kr. 88 øre.
76. Fhv. bibliotekar, dr. A. G. DRACHMANN til afslutning af et arbejde om oldtidens mekaniske teknologi, til bearbejdelse af fragmenter af Archimedes hos Heron og til påbegyndelse af en undersøgelse af sagatidens sværd 2.000 kr.
77. Arkitekt, dr. EJNAR DYGGVE til arkæologiske arbejder og studier 18.000 kr.
78. Samme til dækning af udgifter ved hans arbejde 4.000 kr.
79. Samme til assistance ved den systematiske behandling af de i Nationalmuseet opbevarede fund-genstande fra Jellingudgravningerne 145 kr. 83 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
80. Samme til manuel medhjælp ved færdiggørelsen af Jelling publikationen 465 kr. 82 øre. Første bidrag af en bevilling på 855 kr.
81. Fhv. arkivar ved Dansk Folkemindesamling, mag. art. HANS ELLEKILDE til fremstilling af manuskript til tredje og sidste bind af »Nordens Gudeverden III. Guder og Myter« 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
82. Professor, dr. CHRISTIAN ELLING til studier i det 17. og 18. århundredes europæiske arkitektur- og kulturhistorie 3.000 kr.
83. Redaktør, cand. mag. POVL ENGELSTOFT(†) til kulturhistoriske undersøgelser, væsentlig i forbindelse med redaktionen af Trap: Danmark 5.000 kr.
84. Samme og overarkivar, dr. BJØRN KORNERUP (†) til afslutning af arbejdet med indsamling af materiale til en ny udgave af S. V. Wibergs danske præstehistorie 12.500 kr. Syttende bidrag af samlede bevillinger på 189.200 kr.
85. Universitetslektor, dr. W. Erichsen til arbejde inden for ægyptologien 18.000 kr.
86. Professor emer., dr. KNUD FABRICIUS til studier over Danmarks historie 1.200 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling på 2.400 kr. årlig.
87. Lektor NIELS FOGED til bearbejdelse af indsamlet diatomémateriale fra nogle søer på Djursland og udarbejdelse af en

- økologisk-systematisk afhandling herom 1.500 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
88. Professor SVEND FREDERIKSEN til en rejse til Danmark fra U.S.A. og tilbage med ophold her i ca. 1 måned med henblik på tilvejebringelse af trykfærdigt manuskript til udgivelse af det af ham tidligere indsamlede canadisk-eskimoiske materiale og for at forny kontakten med dansk eskimologisk forskning 7.000 kr.
 89. Professor, dr. ASTRID FRIIS til medhjælp ved studier over emner fra 16. og 17. århundredes historie 1.475 kr.
 90. Professor, dr. AAGE FRIIS (†) til trykning af bd. 3–4 af »Den danske Regering og Nordslesvigs Genforening med Danmark« 572 kr. 75 øre. Andet bidrag af en bevilling på 11.500 kr.
 91. KOMITEEN FOR CARLSBERGFONDETS ARKÆOLOGISKE EKSPEDITION TIL FØNIKIEN til gennemførelse af en arkæologisk ekspedition til Fønikien i 1958 og 1959 under ledelse af professor, dr. P. J. Riis 209.821 kr. 52 øre. Tredie bidrag af to bevillinger på i alt indtil 800.000 kr.
 92. Fhv. lektor, dr. OLAF GALLØE til botaniske undersøgelser 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 93. Samme til fuldførelse af værket »Natural History of The Danish Lichens« part X (fremstilling af klicheer til farvetavler) 25.000 kr. Første bidrag af to bevillinger på i alt 29.000 kr.
 94. Fhv. overinspektør, dr. GEORG GALSTER til studier i Englands og Danelagens historie indtil 959 3.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
 95. Rigsantikvar, dr. P. V. GLOB til »Dansk Arkæologisk Bahrain- Ekspedition«s fortsatte udgravninger på Bahrain 60.000 kr. Sjette bidrag af bevillinger på i alt 360.000 kr.
 96. Professor, dr. KAI GRAM til udgifter ved en undersøgelse af enebærkrat 1.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
 97. Samme som honorar til en halvdags videnskabelig assistent i et år fra 1. oktober 1959 at regne 7.848 kr.
 98. Fhv. afdelingsleder, dr. OLAF HAGERUP (†) til studier over botanisk materiale samlet i ind- og udland 1.800 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.

99. Dr. MARIE HAMMER til bearbejdelse af berlesmateriale indsamlet i Sydamerika 2.000 kr. Andet bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
100. Professor, dr. LOUIS L. HAMMERICH til videnskabelig virksomhed 4.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
101. Samme til videnskabelig medhjælp 680 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
102. Samme til sekretærhjælp 1.285 kr. Andet bidrag af to bevillinger på i alt 5.000 kr.
103. Arkitekt ERIK HANSEN til publicering som supplement til *Analecta Danica Instituti Romani I* af en arkitektonisk undersøgelse af »Piazza d'Oro« i Hadrians villa ved Tivoli 11.200 kr.
104. Dr. KAJ HANSEN til undersøgelser af bundaflejringerne i danske søer 1.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
105. Fhv. bibliotekar VALDEMAR HANSEN til trykning af »Franske Tænkere fra vor Tid« 1.785 kr.
106. Dr. AAGE HANSEN til medhjælp ved udarbejdelsen af »Hovedlinier af den lydlige udvikling i dansk« 1.080 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
107. Konservator, dr. HANS HELBÆK til medhjælp og dækning af udgifter ved historisk-botaniske undersøgelser 2.041 kr. 63 øre. Første bidrag af en bevilling på 7.000 kr.
108. Samme til ekskursion fra Cairo og Damascus til indsamling og studium af den i disse byers opland forekommende vildbyg *Hordeum spontaneum* C. Koch 1.448 kr.
109. Professor, dr. JÓN HELGASON til forberedelse af en ny udgave af den norsk-islandske skjaldedigtning 275 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
110. Arkivar VELLO HELK til dækning af udgifter til mikrofilm og fotokopier af arkivalier vedrørende modreformationen i Danmark-Norge (ca. 1560-1625) i udenlandske arkiver og biblioteker 1.500 kr.
111. Dr. AXEL M. HEMMINGSEN til afslutning af en undersøgelse over tipulideæg 3.000 kr.
112. Samme til dækning af udgifter ved en undersøgelse over tipulideæg 1.537 kr. 38 øre. Andet bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
113. Fhv. direktør ved observatoriet og professor ved universite-

- tet i Leiden, dr. EJNAR HERTZSPRUNG til arbejde på astrofysisk område 5.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
114. Samme til videnskabelig medhjælp 901 kr. 20 øre.
115. Lektor, ekspeditionssekretær, dr. J. HIMMELSTRUP til bearbejdelse og systematisering af materialet til en Kierkegaard-bibliografi af international karakter 4.000 kr.
116. Fhv. overarkivar, dr. HOLGER HJELHOLT til historiske studier 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
117. Professor, dr. LOUIS HJELMSLEV til sprogvidenskabelige undersøgelser 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
118. Samme til videnskabelig medhjælp 2.296 kr. 50 øre.
119. Samme til medhjælp ved forberedelse af en udgave af en albansk tekst: Pall Sqiros translitteration af og interpretation af Buzuk's Missale 3.782 kr. Andet bidrag af en bevilling på 8.500 kr.
120. Professor, dr. SØREN HOLM som tilskud til udgivelse af: »Oplysningstiden – Tanker og Livssyn« 6.251 kr. 59 øre.
121. Amanuensis, cand. mag. KJELD HOLMEN til en botanisk undersøgelsesrejse til Alaska i sommeren 1960 7.000 kr.
122. Dr. KR. HOLT HANSEN til eksperimentelle undersøgelser af synsoplevelser, fortrinsvis ved korte tidsintervaller 3.853 kr. 86 øre. Første bidrag af en bevilling på 4.800 kr.
123. Professor, dr. HEINZ HÖLTER til cellefysiologiske og cyto-kemiske undersøgelser 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
124. Vicefor ved Kvinderegensen, cand. mag. ELISABETH HUDE til en gennemgang af de utrykte dele af Johanne Luise Heibergs breve til A. F. Krieger med henblik på en (delvis) udgivelse af dette stof samt på et arbejde om fru Heibergs personlighed 1.500 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
125. Professor, dr. CARSTEN HØEG (†) til studier inden for områderne klassisk filologi og byzantinsk musikologi 4.500 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
126. Samme til medhjælp ved udgaven af byzantinske musikteoretikere (ved pastor Chr. Thodberg) 3.000 kr. Sjette bidrag af tre bevillinger på i alt 58.950 kr.
127. Samme til trykning af *Lectioaria Ecclesiae Graecae*, I,

- Prophetologium 17.119 kr. 01 øre. Femte bidrag af to bevillinger på i alt 31.893 kr. 70 øre.
128. Samme til medhjælp til håndskriftkollationering for udgaven af Prophetologiet 2.448 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 12.000 kr.
129. Samme og professor, dr. FRANZ BLATT til en dansk medarbejders ophold ved Thesaurus Linguae Latinae 10.800 kr. Andet bidrag af to bevillinger på i alt 20.400 kr.
130. INSTITUT FOR DANSK DIALEKTFORSKNING til videreførelse af arbejdet på Ordbog over danske Ømål og til redaktion af denne 44.593 kr. 20 øre.
131. Dr. LIS JACOBSEN til videnskabelig og ikke-videnskabelig sekretærhjælp 5.177 kr. 10 øre. Sidste bidrag af to bevillinger på i alt 14.400 kr. samt første bidrag af en bevilling på 7.200 kr.
132. Samme til udgivelse af Marcus Rubins breve og afhandlinger 500 kr. Fjerde bidrag af en bevilling på 25.960 kr.
133. Professor, dr. KNUD JEPPESEN til studier over italiensk musik, særlig fra det 16. århundrede, 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
134. Samme til dækning af de for ham forbundne merudgifter ved rejse til og studieophold i Italien i 2 perioder à 9 måneder 13.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
135. Professor, dr. KNUD JESSEN og direktør, dr. H. ØDUM til en botanisk undersøgelse af søjleprofiler fra bunden af danske indhave 1.800 kr. Tiende bidrag af samlede bevillinger på 27.800 kr.
136. Professor, dr. C. A. JØRGENSEN til dækning af udgifter ved en undersøgelse af den osmotiske sugekraft og frysningforsøg med eksperimentelle Polyploider af Solanumslægten 300 kr. Andet bidrag af en bevilling på 500 kr.
137. Samme til medhjælp ved undersøgelser over podningskimærer og »burdoner« 1.080 kr. 40 øre. Fjerde bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
138. Professor, dr. ANDERS KJÆR som tilskud til deltagelse i det internationale symposium om naturproduktkemi i Australien i august 1960 samt til en i tilslutning hertil påtænkt studierejse 6.000 kr.
139. Samme til indsamling af botanisk materiale ved medlemmer

- af The Second Oxford University Tanganyika Expedition 1959 2.906 kr. 25 øre.
140. Museumsinspektør, dr. OLE KLINDT-JENSEN til tegning og fotografering af oldsager til publikation af Bornholms yngre jernalder og ældste middelalder 2.600 kr. Første bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
 141. Professor, dr. HAL KOCH til udgivelse i serien »Kirkehistoriske Studier« af en samling indberetninger om den gudelige forsamlingsbevægelse og mormonismen, der i 1854 indsendtes til biskop Martensen af præsterne i Sjællands stift 16.161 kr. 63 øre.
 142. Samme som tilskud til udgivelse af en publikation om »de stærke jyder« og haugianerne 2.566 kr. 50 øre.
 143. Dr. LAUGE KOCH til geologiske og geografiske undersøgelser i Østgrønland 2.000 kr.
 144. Samme som tilskud til en rejse til Canada og U.S.A. 1.500 kr.
 145. Professor ved Kunstakademiet MOGENS KOCH til dækning af udgifter ved en opmåling af det romerske teater i Bosra, Syrien, 25.500 kr.
 146. Fhv. overlæge, dr. KNUD H. KRABBE til udgivelse af et arbejde om kivihjernen 4.359 kr. 84 øre.
 147. Fhv. museumsbestyrer, dr. P. L. KRAMP til zoologiske undersøgelser, særlig over medusernes morfologi, systematik og zoogeografi 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 148. Professor, dr. TORBEN KROGH til studier over Holbergtidens teaterhistorie 2.400 kr.
 149. Professor, dr. PAUL KRÜGER til dækning af udgifter, herunder rejser i anledning af litteraturhistoriske studier, især af H. de Balzacs forfatterskab 2.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
 150. KULTURHISTORISK LEKSIKON til sikring af leksikonnets udnyttelse af Danmarks middelalderlige kilder ved ansættelse af en ansvarlig dansk redaktør 9.000 kr. Tredie bidrag af tre bevillinger på i alt 27.000 kr.
 151. KØBENHAVNS UNIVERSITET til opførelse af hovedbygningen til det astronomiske observatorium i Brorfelde 177.000 kr.
 152. Dr. VILH. LA COUR til studier over dansk borgbygning i oldtid og middelalder 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.

153. Samme til rentegning af opmålingsplaner og snit fra gravningerne på Næsholm 1935–57 728 kr. Andet bidrag af en bevilling på 1.500 kr.
154. Samme til opmåling (suppleret med enkelte prøvegravninger) af voldstederne i Tønder og tilgrænsende dele af Åbenrå amter 6.000 kr.
155. UDVALGET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL LANDBEFOLKNINGENS HISTORIE til udgivelse af tingbøger fra Herlufsholm birk, Åsum og Skast herreder samt til udgivelse af registre til disse tingbøger 9.804 kr. 80 øre. Syvende bidrag af to bevillinger på i alt 112.866 kr.
156. Samme som tilskud til udgivelse af en kommenteret udgave af Aarhusgård og Aakær lens jordebøger 1544 3.842 kr. Første bidrag af en bevilling på 7.400 kr.
157. Professor, dr. MORTEN LANGE til videnskabelig medhjælp ved mykologisk arbejde ved cand. mag. Lise Hansen 5.886 kr. Første bidrag af en bevilling på 15.696 kr.
158. Samme til undersøgelser over polyporaceernes anatomi med særligt henblik på den anatomiske bygnings betydning for fylogenien ved cand. mag. Lise Hansen 5.886 kr. Første bidrag af en bevilling på 15.696 kr.
159. Professor, dr. A. LANGSETH til molekylspektroskopiske undersøgelser 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
160. Afdelingsleder, dr. HENNING LEMCHE til en undersøgelse af slægtsforholdene mellem bløddyr, ledorme og leddyr 1.500 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
161. Samme som yderligere tilskud til deltagelse i Vermillion ekspeditionen til Gulf of California for at foretage marin-biologiske undersøgelser i dette område 1.180 kr.
162. Arkitekt m.a.a. EIVIND LORENZEN til en rejse til England for at undersøge antike græske skulpturer 3.000 kr.
163. Fhv. lektor, dr. VILH. LORENZEN til studier af dansk bykultur- og bybygningshistorie 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
164. Forfatteren HANS LYNGE til folkløristiske undersøgelser på Grønland 2.500 kr. Første bidrag af en bevilling på 5.000 kr.
165. Professor, dr. J. M. LYSHEDE (†) til udgivelse af »Geofysiken i Danmark, 2. del« 2.235 kr. 35 øre.
166. Professor, dr. JØRGEN LÆSSØE til en rejse til Bagdad

- og et 4–6 ugers ophold der for at foretage afsluttende undersøgelser af kileskriftteksterne fra Tell Shemshara og af beslægtet materiale fra Diyalaegnen 6.000 kr.
167. Samme til medhjælp i 1 år ved bearbejdelsen af indskrifterne fra Tell Shemshara 3.300 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.600 kr.
168. MARINBIOLOGISK LABORATORIUM til behandling, herunder sortering, af det af Carlsbergfondets Dana-Ekspedition 1928–30 hjembragte materiale samt offentliggørelse af resultaterne 115.735 kr. 06 øre.
169. Overinspektør ved Nationalmuseet, dr. THERKEL MATHIASSEN til studier vedrørende dansk stenalder 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
170. Samme som yderligere tilskud til fremstilling af bogen »Nordvestsjælland Oldtidsbebyggelse« 1.000 kr.
171. Professor emer. FR. J. MATHIESEN til palæobotaniske studier 3.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
172. Docent, dr. N. THYDSEN MEINERTZ til undersøgelse over ansigtsmuskulaturen og dens innervation hos pattedyrene 1.200 kr.
173. Professor, dr. D. MÜLLER til en rejse til den biologiske station i Abidjan ved Elfenbenskysten, Côte d'Ivoire Français, for at undersøge primær tropisk regnskov 8.600 kr.
174. Professor, dr. CHRISTIAN MØLLER til teoretiske undersøgelser inden for atomkernefysiken 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
175. Fhv. redaktør, dr. ERIK MØLLER til udarbejdelse af en håndbog i almindelig historie inden for liberalismens tidsalder 2.500 kr.
176. Ordbogsredaktør, dr. KRISTEN MØLLER til fuldførelse af en monografi over gamle fiskeredskaber og fiskemetoder inden for det danske fiskeri 2.500 kr. Fjerde bidrag af to bevillinger på i alt 8.000 kr.
177. Dr. VILH. MØLLER-CHRISTENSEN til udgravninger i Næstved ved Set. Jørgensgårdens kirkegård i Åderup og ved Set. Jørgenskapellet ved Åkirkeby 3.486 kr. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
178. DEN KGL. MØNT- OG MEDAILLESAMLING til udgivelse af Sylloge Nummorum Graecorum parts 35 og 36 5.016 kr. 27 øre. Del af en større bevilling.

179. NATIONALMUSEET til udgivelse af »Danmarks Kirker« 29.110 kr. Del af en større bevilling.
180. Teaterhistorikeren, museumsleder, dr. ROBERT NEHENDAM til teaterhistoriske studier 5.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
181. Samme til farvelagte gengivelser af fire billeder til en ny, forøget udgave af hans bog om Johanne Luise Heiberg 3.982 kr. 50 øre.
182. Docent, dr. ANKER NIELSEN til fuldførelse af en undersøgelse af genitalsegmenternes morfologi hos vårfluehunnerne 1.200 kr.
183. Observator ved Ole Rømer-observatoriet i Aarhus, cand. mag. AXEL V. NIELSEN til ledelse af Astronomisk Selskabs sektion for iagttagelse af foranderlige stjerner 700 kr.
184. Afdelingsleder, lektor, dr. EIGIL NIELSEN til tegnearbejder til 3.-4. bind af en monografi over den grønlandske triasfiskefauna 104 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 1.500 kr.
185. Samme og kst. afdelingsleder, mag. scient. ESKE B. KOCH til palæontologiske og stratigrafiske undersøgelser i Limfjordsområdets molerforekomster 2.500 kr. Første bidrag af en bevilling på 7.500 kr.
186. Afdelingsleder, dr. MARIUS NIELSEN til undersøgelser over respirationens, kredsløbets og legemstemperaturens regulering 2.000 kr.
187. Samme til indretning af klimakammer til undersøgelser over varmeregulationen hos mennesker og dyr 9.618 kr. Andet bidrag af en bevilling på 28.850 kr.
188. Samme til teknisk medhjælp ved undersøgelser over varmeregulationen under muskelarbejde 5.700 kr. Første bidrag af en bevilling på 11.400 kr.
189. Professor, dr. NIELS NIELSEN til Skalling-laboratoriets drift 10.000 kr. Tolvte bidrag af samlede bevillinger på 158.000 kr.
190. Samme til udsendelse af »Meddelelser fra Skalling-laboratoriet« i året 1959 5.000 kr.
191. Samme til udgifter ved en undersøgelse af afblæsning og muldflugt især i Jylland med assistance af cand. mag. Hans Kuhlman 3.000 kr. Andet bidrag af to bevillinger på i alt 8.000 kr.

192. Museumsinspektør HANS NORLING-CHRISTENSEN til en studierejse til Neapel og Pompeji 3.000 kr.
193. Museumsinspektør, dr. OTTO NØRN til en udtømmende redegørelse for Kronborgs bygningshistorie 1.000 kr. Femte bidrag af en femårig bevilling.
194. Professor, dr. N. E. NØRLUND til matematiske og geodætiske studier 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
195. Fhv. direktør for Grønlands styrelse KNUD OLDENDOW til fuldførelse af en biografi over Hinrich Johannes Rink 1.000 kr. Sidste bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
196. Ekstraordinær amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet, dr. CARSTEN OLSEN til undersøgelser over planternes ionoptagelse 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
197. Arkivar, dr. GUNNAR OLSEN til studier over rets- og samfundsforhold i Nordsjælland med særligt henblik på Holbo herred 2.500 kr. Andet bidrag af en bevilling på 5.000 kr.
198. Fuldmægtig SIGURD OLSEN til dækning af udgifter ved en undersøgelse af kulturpåvirkninger af vegetationen i Tystrup-Bavelse sø 1.400 kr. Første bidrag af en bevilling på 4.200 kr.
199. Samme til et nivellerinstrument med stadie 65 kr. 25 øre.
200. Fhv. afdelingsleder, mag. scient. C. V. OTTERSTRØM til arbejde med de ferske vandes biologi (limnologi) i almindelighed og specielt med ferskvandsfiskenes biologi og faunistik 1.200 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
201. Afdelingsleder, dr. C. OVERGAARD NIELSEN til assistance ved undersøgelser over enchytræerne 3.000 kr.
202. Samme som tilskud til trykning af C. Overgaard Nielsen og Bent Christensen: Studies on Enchytraeidae VII 4.910 kr.
203. Professor, dr. CHRISTIAN POULSEN til lønning af videnskabelig medhjælp ved bearbejdelsen af ældre palæozoisk fossilmateriale fra Nordgrønland 2.500 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
204. Museumsdirektør, dr. VAGN POULSEN til studium af den græske og romerske portrætkunsts historie 3.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
205. Videnskabelig assistent, mag. scient. ERIK RASMUSSEN til dækning af udgifter ved en undersøgelse over børsteormen *Pygaspio elegans*' forplantningsbiologi 70 kr. Syvende bidrag af en bevilling på 2.000 kr.

206. Samme til dækning af udgifter ved fuldførelse af en biologisk-faunistisk undersøgelse af det lavere dyreliv i Isefjord 2.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
207. Professor, dr. ANDERS REIZ til honorering af medhjælp til fremstilling af konstruktionstegninger for astronomiske instrumenter 4.800 kr. Tredie bidrag af to bevillinger på i alt 14.100 kr.
208. Samme til honorering af medhjælp ved observationer med Brorfelde-observatoriets meridiankreds samt ved beregningsarbejder i forbindelse med disse observationer 4.580 kr. Andet bidrag af en bevilling på 10.000 kr.
209. RHODOSEKSPEDITIONEN til bearbejdelse og udgivelse af dens materiale 4.202 kr. 19 øre.
210. DET DANSKE INSTITUT I ROM til anskaffelse af nyudkomne bind af Corpus Inscriptiorum Latinarum og af Pauly-Wissowas Real-Encyclopädie der klassischen Altertums-Wissenschaft 2.200 kr.
211. Professor ALFRED ROSENKRANTZ til medhjælp ved ordnings- og sorteringsarbejde under behandlingen af det siden 1938 i Vestgrønland indsamlede forsteningsmateriale fra kridt- og tertiærformationen 901 kr. 28 øre. Andet bidrag af en bevilling på 1.500 kr.
212. Samme til afbildning (tegning) af mollusker fra Daniien-Paleocæn-aflejringerne i Danmark og Grønland 3.135 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.600 kr.
213. Professor, dr. PAUL V. RUBOW til litteraturhistoriske studier 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
214. Samme til en studierejse til England 2.000 kr.
215. Oberstløjtnant L. SABRØE til udgivelse af en historisk afhandling om Rigersgades kaserne 4.300 kr. Andet bidrag af en bevilling på 8.300 kr.
216. Afdelingsleder, dr. FINN SALOMONSEN til ringmærkning af Grønlands fugle 587 kr. 99 øre. Tiende bidrag af samlede bevillinger på 16.425 kr.
217. Samme til en økologisk undersøgelse af de grønlandske søfugle-kolonier 5.000 kr.
218. Professor, dr. C. E. SANDER-HANSEN til assistance ved ægyptologiske studier 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
219. Samme til studier af håndskrifter i Rom 1.980 kr.

220. Samme til medhjælp og andre udgifter ved videreførelse af de leksikalske og grammatiske seddelsamlinger på universitetets ægyptologiske institut 4.800 kr. Andet bidrag af en femårig bevilling på i alt 29.000 kr.
221. Samme til en studierejse i Ægypten 3.500 kr.
222. Samme til honorering af mag. art. K. Prasses undersøgelser inden for nord- og østafrikanske sprog 3.924 kr.
223. Forfatteren AUGUST F. SCHMIDT til studium af den danske almues naturdyrkelse, sædvaner og sagndigtning samt til egnshistoriske undersøgelser 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
224. Samme til trykning af en bog om Århusegnens sagn, tro og folkedigtning 2.000 kr.
225. Professor, dr. BENT SCHULTZER til dækning af udgifter ved en erkendelsesteoretisk undersøgelse 72 kr. 99 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 1.000 kr.
226. Afdelingsleder, dr. AAGE SKOVSTED til studier af lavere svampe 2.400 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
227. Fhv. museumsdirektør, cand. mag. VILH. SLOMANN til studier over forbindelser mellem orientalsk og europæisk kunst 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
228. Samme til sekretærhjælp 750 kr. Første bidrag af en toårig bevilling på 2.400 kr. årlig.
229. Statsgeolog, dr. THEODOR SORGENFREI til udarbejdelse af en kritisk oversigt over Danmarks prækvartære aflejringer til en ny oversigt over Danmarks geologi 3.600 kr.
230. Professor, dr. AXEL STEENBERG til indsamling og bearbejdelse af materiale vedrørende det primitive agerbrugs og jordfordelingens historie 2.000 kr.
231. Samme til medhjælp ved bearbejdelse af materiale fra undersøgelsen af middelalderagre i Borupris skov ved Tystrup sø 1.431 kr. 10 øre. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
232. Samme til en arkæologisk undersøgelse i den i middelalderen nedlagte landsby Borup ved Tystrup 15.000 kr.
233. Samme og overinspektør, dr. J. TROELS-SMITH til pollenanalytisk datering af Andbjerg-ploven 4.120 kr. Tredie bidrag af to bevillinger på i alt 7.945 kr.
234. De samme til dækning af rejseudgifter i forbindelse med

- udtagning af prøver i Andbjerg mose til kulstof-14 datering af Andbjerg-ploven 655 kr. 67 øre.
235. Professor, dr. HOLGER STEN til medhjælp ved udgivelsen af bind II af Kr. Sandfelds og Hedvig Olsens »Syntaxe roumaine« 2.500 kr. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
236. Professor, dr. AD. STENDER-PETERSEN til oldrussiske, specielt varægiske studier 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
237. Cand. mag. H. STENHOLT CLAUSEN til bearbejdelse af ichthyologisk materiale, indsamlet i Vestafrika 4.578 kr.
238. Samme til tegning af illustrationer til beskrivelse af nye arter indsamlet under ansøgerens ichthyologiske studier i Nigeria i Vestafrika 2.100 kr. Første bidrag af en bevilling på 2.500 kr.
239. Arboretforstander, dr. C. SYRACH LARSEN til dækning af udgifter ved dyrkning af kloner i bævreasp 2.400 kr.
240. SØE-LIEUTENANT SELSKABET til afsluttende udarbejdelse og udgivelse af et personalhistorisk arbejde om månedsløjtnanter i den danske flåde i årene 1801–14 1.879 kr. 60 øre. Første bidrag af en bevilling på 3.760 kr.
241. Professor, dr. HANS CHR. SØRENSEN til afslutning af en sproglig undersøgelse af et håndskrift fra det 17. århundrede indeholdende en beskrivelse af floder og søer i Rusland 2.400 kr.
242. Professor, dr. THORVALD SØRENSEN til manuel assistance ved bearbejdelse af et foreliggende materiale vedrørende undersøgelser over polymorfien hos taxonomisk kritiske plantegrupper 430 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
243. Samme til medhjælp til udførelse af tegninger og fremstilling af tabeller 50 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
244. Samme til medhjælp til laboratoriarbejde i tilknytning til dyrkningsforsøg til belysning af udviklingsmorfologi og fænologi hos etårige planter 383 kr. 03 øre. Fjerde bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
245. Dr. ERIK TETENS NIELSEN til undersøgelse af mygs livsvaner med særligt henblik på hannernes sværmning 8.000 kr.
246. Professor, dr. MATHIAS THOMSEN til dækning af udgifter og til assistance ved zoologiske undersøgelser 3.000 kr.
247. Professor, dr. GUNNAR THORSON til dækning af udgifter ved

- studier over bunddyrlarvernes og de unge bunddyrstadiers økologi i danske have 2.280 kr. Andet bidrag af en bevilling på 5.000 kr.
248. Samme til et saltvandspumpeanlæg og et ekkolod til den Marinbiologisk Laboratorium i Helsingør tilhørende kutter 6.780 kr. Andet bidrag af en bevilling på 12.580 kr.
249. Kaldskapellan NIELS THULSTRUP til udarbejdelse af et værk om Søren Kierkegaard og Hegels filosofi 7.000 kr. Andet bidrag af en bevilling på 12.000 kr.
250. Overinspektør, dr. J. TROELS-SMITH til bearbejdelse af pollenanalytisk materiale fra en yngre bronzealders »Pælebygning«, Sumpf, Kt. Zug, Schweiz, 1.361 kr. 33 øre. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
251. Samme til udarbejdelse af en kritisk oversigt over Danmarks kvartærtid med specielt henblik på vegetationshistorien 3.600 kr.
252. UDGIVERSELSKABET FOR DANMARKS NYESTE HISTORIE til forarbejder til udgivelse af Frede Bojsens erindringer og dagbøger 4.000 kr.
253. UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND til videreførelse af »Danmarks gamle Folkeviser« 39.013 kr. Del af større bevilling.
254. Samme som yderligere bevilling til en kommenteret udgave af danske messebøger fra reformationstiden 5.500 kr.
255. Samme til redaktion af udgaven Sydslesvigs Stednavne bind III 3.000 kr. Del af større bevilling.
256. Samme til trykning af Danske Metrikere bind II. Kommentar 4.500 kr.
257. Professor, dr. HANS H. USSING til undersøgelser over aktiv transport 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
258. Professor, dr. STIG VEIBEL til arbejder inden for heterocycliske forbindelsers kemi, organisk-analytiske arbejder og enzymkemiske arbejder 2.400 kr. Tredie bidrag af en treårig bevilling.
259. VIDENSKABERNES SELSKAB til trykning af selskabets jubilæumsskrift »Samlinger til Selskabets Historie« bd. III 56.494 kr. 90 øre. Andet bidrag af to bevillinger på i alt 56.602 kr. 90 øre.

260. Samme til trykning af samme værks bd. IV 44 kr. 40 øre. Første bidrag af en bevilling på 30.000 kr.
261. VIDENSKABERNES SELSKABS UDVALG FOR ET MINDESKRIFT OM J. N. MADVIG som tillæg til udgivelsen 178 kr. 62 øre. Tiende bidrag af en større bevilling.
262. VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION FOR VARETAGELSE AF FORTSÆTTELSEN AF A CRITICAL PĀLI DICTIONARY til honorering af medhjælp 13.775 kr. Del af en større bevilling.
263. VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION TIL UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE til systematisk gennemgang af danske privatarkiver og -biblioteker 2.500 kr.
264. Direktør, dr. HELGE VOLSØE til studier i Nigeria over padde- og krybdyrfaunaens økologi og biologi i et tropisk regnskovs-område 5.000 kr.
265. Amanuensis, dr. AKSEL P. F. VOLTEN til ordning og udgivelse af ægyptiske, fortrinsvis demotiske papyri 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
266. Dr. SOPHUS WEBER til fysiske undersøgelser og beregninger 1.200 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
267. Professor, dr. MOGENS WESTERGAARD til teknisk assistance ved populationsgenetiske undersøgelser over *Drosophila melanogaster* 5.960 kr. Andet bidrag af en bevilling på 6.000 kr. årlig i 2 år.
268. Samme til teknisk medhjælp og dækning af udgifter ved undersøgelser over kemisk induktion af mutationer i enkelte gener hos svampen *Neurospora* 10.199 kr. 75 øre. Første bidrag af to bevillinger på i alt 15.000 kr.
269. Professor, dr. ØJVIND WINGE til videnskabeligt arbejde 3.000 kr.
270. Professor, dr. ERIK ZEUTHEN til cellefysiologiske undersøgelser 2.400 kr.
271. UDGIVELSESKOMITEEN FOR THE ZOOLOGY OF ICELAND til fortsat udgivelse af »The Zoology of Iceland« 12.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr. årlig i 3 år.
272. Rigsarkivar, dr. SVEND AAKJÆR til studier over ældre dansk landbrugs- og bebyggelseshistorie 2.400 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 1.600 kr. årlig i 2 år.

273. Samme til afskrivning og arkivundersøgelser til brug ved disse studier 1.000 kr.
-
274. VIDENSKABERNES SELSKAB som årligt tilskud efter statuternes § X 20.000 kr. med tillæg på 20.000 kr.
-
275. CARLSBERGFONDETS UNIVERSITETSLEGAT AF 25. SEPTEMBER 1926 (jfr. beretning 1925–26 s. 57 og 1943–44 s. 80). I 1959–60 er udbetalt i alt 13.000 kr., nemlig 2.000 kr. til cand. theol. JES ASMUSSEN, mag. art. PALLE SPORE, mag. art. E. LADEWIG PETERSEN, cand. mag. HANS LIND, cand. mag. HANS KUHLMANN og mag. scient. SVEND OLAV ANDERSEN og 1.000 kr. til cand. mag. JOHNNY CHRISTENSEN.
-
276. CARLSBERGFONDETS UNIVERSITETSLEGAT FOR AARHUS UNIVERSITET (jfr. beretning 1943–44 s. 80). I 1959–60 er udbetalt 4.000 kr. til mag. art. FINN MATHIASSEN.
-
277. CARLSBERG-WELLCOME STIPENDIER FOR BRITISKE OG DANSKE VIDENSKABSMÆND (jfr. beretning 1956–57 s. 94–95). Stipendiet for det akademiske år 1960–61 er tildelt amanuensis ved Jagtfondens Vildtbiologiske Undersøgelser, dr. HOLGER MADSEN til parasitologiske studier hos dr. C. Horton-Smith ved The Houghton Poultry Research Station i England. I 1959–60 er udbetalt 13.288 kr.
-
278. CARLSBERGFONDETS BIOLOGISKE INSTITUT. Til institutets drift i 1959–60 er udbetalt 609.470 kr. 48 øre af afdeling B, jfr. regnskabet for afdeling B s. 98.
-

Af det den 4. september 1958 oprettede CARLSBERGFONDETS LEGAT FOR DEN KGL. VETERINÆR- OG LANDBOHØJSKOLE (jfr. beretning 1957–58 side 106–107) har det i henhold til fundatsen nedsatte legatudvalg i tiden indtil 1. marts 1960 uddelt følgende beløb:

1. Professor, dr. AKSEL TOVBORG JENSEN til jordbundsmineralogiske undersøgelser (apparat) 3.795 kr.
 2. Professor, dr. E. K. GABRIELSEN til rodvækstundersøgelser (medhjælp) 1.200 kr.
 3. Amanuensis KJELD RASMUSSEN til arbejder over skadelige svovljernforbindelser i vandlidende jorder (medhjælp og vikar) 5.078 kr.
 4. Amanuensis KNUD VEJLBY til fortsatte undersøgelser over induktionsfænomener ved fotosyntesen (medhjælp og apparat) 5.228 kr.
 5. Professor, dr. MATHIAS THOMSEN til cytokemiske undersøgelser over enzymer i spyfluens væv, specielt tarmkanalen (tilskud til ophold for dr. A. Fraser og til apparat) 1.928 kr.
 6. Amanuensis STEEN ALLERUP til undersøgelser over transpirationsforhold og spalteåbningsbevægelser hos planter (medhjælp) 3.300 kr.
 7. Professor, dr. E. K. GABRIELSEN og docent, dr. ERNA BACH til undersøgelser over æbletræroddernes vækst (apparat) 10.943 kr.
 8. Amanuensis NIELS HAARLØV til afslutning af et arbejde over jordbundsfauna (medhjælp) 350 kr.
 9. Professor, dr. ANDERS KJÆR til undersøgelser over stereo-kemiske naturstofproblemer (apparat) 2.100 kr.
 10. Dendrolog JOHAN LANGE til dendrologiske undersøgelser (apparat) 2.013 kr.
-

Carlsbergfondets biologiske Institut

Leder: Professor, dr. ERIK ZEUTHEN.

Før en celle deler sig, må den gennem forudgående syntese have en række stoffer (nukleinsyrer, proteiner, lipoider m. m.) til rådighed i mængder, der overskrider karakteristiske tærskelværdier. Celledeling kan indtræde, når det sidste af en række synteseprodukter overskrider sin tærskel.

Den kunstige synkronisering af celledelingerne i en massepopulation (*Tetrahymena pyriformis*) opnåedes gennem periodiske milieuændringer. I et svingende temperaturmilieu vokser cellen og mere end fordobler sine nukleinsyrer og sine proteiner. Men den deler sig aldrig, efter vor hypotese fordi syntesen af et enkelt eller få stoffer svigter. Når, efter de periodiske ændringer, temperaturen holdes konstant og optimal, deler cellerne sig i standardtid, efter hypotesen fordi måske et enkelt stof nu syntetiseres og i konstant tid overskrider sin tærskel, hvorved deling udløses samtidig i alle celler.

Med anvendelse af antimetaboliter (falske nukleosider og falske aminosyrer) har professor ZEUTHEN og cand. mag. LEIF RASMUSSEN fortsat de i forrige beretning omtalte forsøg og derved fået holdepunkt for den opfattelse, at celler, der vokser i det periodisk svingende temperaturmilieu, savner proteiner, der er nødvendige i celledelingen. Disse proteiner syntetiseres i det konstante temperaturmilieu forud for enhver synkron og normal deling. Det synes, at den gruppe af nukleinsyrer (DNA), der danner det genetiske materiale, opbygges uhindret i det svingende temperaturmilieu, og i mængder, der rækker til flere synkronede delinger (se nedenfor under dr. Cerroni).

Professor ZEUTHEN har i årets løb holdt foredrag ved brygmesterekskens afslutningsfest på Carlsberg Bryggerierne (okto-

ber 1959). På en rejse til USA har han holdt foredrag i Lafayette, Indiana (International Symposium on Growth, Purdue University, juni 1960) og i Oak Ridge, Tennessee (National Laboratory, Biology Division). Samtidig besøgte han Rockefeller Institute i New York, Amherst College, Mass., og Vanderbilt University, Tenn. Han har givet meddelelser ved et møde i Stockholm (First Joint IUB/IUBS Symposium, september 1960) samt ved møder i Lund (Second Conference on Cell Research, juni 1960) og i Paris (10' Internationale Cellekongres, september 1960).

Cand. med. PAUL PLESNER har i tilslutning til de ovennævnte forsøg undersøgt virkningen af visse antimetaboliter på cellernes indhold af energi-rige forbindelser (nukleosidtrifosfater), men har væsentlig været beskæftiget med udarbejdelsen af en større rapport over det i forrige beretning omtalte arbejde. Siden juli 1960 er han med orlov fra instituttet for ét år Fellow of the Rockefeller Foundation ved Harvard University hos professor MAHLON B. HOAGLAND.

Cand. mag. fru KIRSTEN HAMBURGER har fortsat de i forrige beretning omtalte undersøgelser over enzymerne i det synkroniserede cellemateriale. Forsøgsresultaterne er i samklang med tidligere respirationsbestemmelser (beretning 1957-58). De antyder, at der i perioden umiddelbart forud for og under celledelingen sker en bremsning af mitokondriefunktionen.

Cand. mag. LEIF RASMUSSEN har med støtte af Statens almindelige Videnskabsfond deltaget i de oven for nævnte undersøgelser og fortsat de i de to forrige beretninger omtalte forsøg. Han deltog i mødet i Lund (se ovenfor) og gav en meddelelse.

Dr. ROSE E. CERRONI (Vanderbilt University, Tennessee) har med anvendelse af den radioautografiske teknik fulgt hastigheden, hvormed radioaktivt mærkede (C^{14} og H^3) byggesten for nukleinsyrer og for proteiner til forskellig tid indbygges i de synkroniserede Tetrahymena celler. Virkningen på denne indbygning af et antal antimetaboliter med formodet effekt på nukleinsyre- eller proteinsyntesen, undersøgtes. 5-fluoro-2'-deoxyuridin hæmmer deoxynukleinsyresyntesen (DNA-syntesen) uden at påvirke de to første synkrone delinger.

Dr. MIRO BRZIN (Ljubljana, Jugoslavien) har med støtte fra Rask-Ørsted Fondet udviklet gasometriske mikro-metoder til bestemmelse af aminosyrer og proteiner. Den Cartesianske ampuldykker anvendes og karboxyl- CO_2 bestemmes. Ninhydrin eller

specifikke dekarboxylaser fraspalter kulsyren; når proteiner bestemmes, hydrolyseres de først i dykkeren. Følsomheden er fra 10^{-11} til 6×10^{-13} mol aminosyre.

Cand. real. ARNE LØVLIE (gæst fra universitetet i Oslo) har afsluttet sit ophold ved instituttet. Han og professor ZEUTHEN har fortsat de i forrige beretning omtalte undersøgelser. Ved at kombinere vægtfyldegradienten og respirationsdykkeren har de udviklet en »gradient-dykker« teknik med automatisk, fotografisk registrering af forsøgets udvikling. Følsomheden er i området 10^{-5} μ l gas per time. I møderne i Lund og i Paris (se ovenfor) gav hr. LØVLIE meddelelse om metoder og resultater.

Dr. W. G. SALT (University of California, Davis) anvendte instituttets mikrometoder til måling af stofskifte i forsøg på at følge strømmen af energi igennem en kort kæde af mikroorganismer. Ideelt bør ethvert led ernære sig på kun én anden organisme i kæden. Selv bør det tjene til føde for et tredje led.

Dr. JOSEPH FRANKEL (Yale University, New Haven, Conn.) og dr. G. G. HOLZ jr. (Syracuse University, N.Y.) ankom i september for ét års ophold.

I øvrigt har følgende videnskabsmænd i kortere tid besøgt instituttet og deltaget i arbejdet: Professor A. C. GIESE, Stanford University, Californien, dr. BRONKA BRZIN og dr. MARJAN VOZELJ, begge fra universitetet i Ljubljana, Jugoslavien og Miss GIULIA FIORDELISI, Stazione Zoologica, Napoli, Italien.

Følgende arbejder er publiceret i årets løb:

FRYDENBERG, OVE og ERIK ZEUTHEN:

Oxygen uptake and carbon dioxide output related to the mitotic rhythm in the cleaving eggs of *Dendroaster excentricus* and *Urechis caupo*.

Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **31**, 423 (1960).

HAMBURGER, KIRSTEN og ERIK ZEUTHEN:

Some characteristics of growth in normal and synchronized populations of *Tetrahymena pyriformis*.

Compt. Rend. Lab. Carlsberg, **32**, 1 (1960).

LØVLIE, ARNE:

Growth in mass and in respiration during the division cycle of single *Tetrahymena* cells. II. Results.

Compt. Rend. du Xe Congrès International de Biologie Cellulaire. Paris 1960. p. 103.

- LØVLIE, ARNE og ERIK ZEUTHEN:
 Growth in mass and in respiration during the division cycle of *Tetrahymena pyriformis*.
 Lunds Universitets Årsskrift N.F. Avd. 2. Bd. 56. Nr. 15, 45 (1960).
- RASMUSSEN, Leif og ERIK ZEUTHEN:
 Inhibition of cell division with p-fluorophenylalanine in *Tetrahymena pyriformis*.
 Lunds Universitets Årsskrift N.F. Avd. 2. Bd. 56. Nr. 15, 53 (1960).
- SCHWIMMER, SIGMUND og ANDERS KJÆR:
 Purification and specificity of the C-S-lyase of *Albizzia lophanta*.
 Biochim. Biophys. Acta 42, 316 (1960).
- ZEUTHEN, ERIK:
 Cellekernens kontrol over cellens liv.
 Brygmesteren 1960, p. 113. Naturens Verden, april 1960.
- ZEUTHEN, ERIK:
 Growth in mass and in respiration during the division cycle of single *Tetrahymena* cells. I. Methods.
 Compt. Rend. du Xe Congrès International de Biologie Cellulaire.
 Paris 1960. p. 103.
- ZEUTHEN, ERIK og ARNE LØVLIE:
 Further developments of the Cartesian diver technique. Lunds
 Universitets Årsskrift N.F. Avd. 2. Bd. 56. Nr. 15, 62 (1960).

Dr. TAGE ASTRUP og medarbejdere har fortsat undersøgelserne over fibrindeponeringens og fibrinolysens biokemi og fysiologi, lige som tidligere med støtte navnlig fra »Rigsforeningen til Gigtens Bekæmpelse« og fra »The Josiah Macy Jr. Foundation«, New York.

Det umiddelbare formål er at undersøge, om balancen mellem fibrindannelse og fibrinolyse er en fysiologisk fundamentalproces, der er af dynamisk natur, og som regulerer hæmostase og reparativ bindevævsdannelse i den levende organisme. De opnåede resultater underbygger fortsat denne opfattelse og forskellige fysiologiske og patologiske forhold finder derved en naturlig og simpel forklaring. Nogle af de mere betydningsfulde af resultaterne er følgende:

Den nøjagtige bestemmelse af fibrinolytisk aktivitet i blodet har stadig voldt vanskeligheder og er derfor blevet indgående undersøgt for at søge udarbejdet pålidelige metoder, der tillader en bestemmelse også af lave aktiviteter. Der har været flere vanskeligheder at overvinde end forudset, men en del af disse er blevet overvundet ved passende ændringer.

Aktiveringen af det fibrinolytiske system i marsvineserum er fortsat undersøgt, og aktivatoren er blevet adskilt fra den dannede protease. Et lignende system, forskelligt fra det streptokinase aktiverbare system, er påvist (dog i ringe grad) i human blodplasma, men er ikke til stede i human serum. Det er muligvis ansvarligt for den ringe, men påviselige aktiverende virkning af heparin på human blod, et problem, som er meget omstridt, da heparin i overskud er en inhibitor. Visse vædsker i den humane organisme, især sådanne, som kan tænkes at indeholde hyaluronsyre, kan aktivere marsvineserum.

Kortlægningen af den fibrinolytiske aktivitet i forskellige dyriske og humane væv er fortsat. Således er væv fra arterier og vener blevet undersøgt i normale såvel som patologiske prøver. Også øjets væv er undersøgt. Det er blevet bekræftet, at dannelsen af vasculariseret bindevæv bevirker fremkomsten af fibrinolytisk aktivitet. Relationen mellem prostatas fibrinolytiske aktivitet og fremkomst af fibrinolytisk aktivitet i blodet er også undersøgt.

Rensningen af trypsininhibitoren i urin er fortsat. Præparater, hvoraf 1,2 mg neutraliserer 1 mg rent krystallinsk trypsin er fremstillet. Inhibitoren synes nu at være ren. Urininhibitorens udskillelsesforhold er fortsat studeret, bl. a. med anvendelse af en således fremstillet inhibitor.

Virkningen af den i jordnødder tilstedeværende trypsin inhibitor på fibrinolysen og på hæmofile lidelser er undersøgt både eksperimentelt og klinisk. Den af andre for nylig fundne hæmostatiske effekt er blevet bekræftet, men formenes at skyldes tilstedeværelsen af en inhibitor mod fibrinolysen.

Koagulationsundersøgelserne har især drejet sig om glasaktivering og serumeffekten samt om aktiveringen af plasmathromboplastinet. Den såkaldte »Hageman trait« er undersøgt nærmere, og det er fundet, at inhibitorer muligvis spiller en større rolle for denne koagulationsdefekt end tidligere antaget.

Metoder til bestemmelse og beregning af termodynamiske bindingskonstanter ud fra data opnået ved papirelektroforese er nu fuldt udarbejdet.

Dr. ASTRUP har den 9. januar 1960 holdt foredrag om fibrinolysen i organismen ved Lunds Universitets medicinske klinik.

Dr. ASTRUP var udpeget af Göteborgs Universitets medicinske fakultet som officiel opponenter ved forsvaret af med. lic. Kristoffer

Korsan-Bengtsens doktorafhandling »Influence of Anions and Cations with a Long Hydrocarbon Chain on the Thrombin-fibrinogen Reaction« (5. februar 1960).

Senere holdt dr. ASTRUP foredrag om »Role of Blood Coagulation and Fibrinolysis in the Pathogenesis of Arteriosclerosis« for the Washington Heart Association (Washington, D.C., 19. februar 1960) og deltog i et symposium om »Present Knowledge of the Fibrinolytic System« på Washington Clinic (Washington, D.C., 20. februar 1960).

I Amsterdam holdt dr. ASTRUP den 5. april 1960 foredrag på Centraal Laboratorium van de Bloedtransfusiedienst om fibrinolysens fysiologi.

Under en rejse til U.S.A. holdt dr. ASTRUP den 6. april 1960 foredrag om fibrinolysens fysiologi på Johns Hopkins University, School of Medicine, Baltimore, og deltog den 8. og 9. april i en af U.S. Public Health Service arrangeret »Conference on Thrombolytic Agents« i Chicago med et foredrag om »Activation of Plasminogen«. Magister MOGENS LASSEN deltog i dette møde. Den 10. april deltog dr. ASTRUP i et møde (Assay Task Force om målingen af de thrombolytiske enzymer. Den 16. april holdt han foredrag om fibrinolysens biokemi og fysiologi på University of Cleveland, School of Medicine, og den 18. april holdt han et lignende foredrag på Walter Reed Army Medical Hospital i Washington.

Den 7. og 8. juni 1960 deltog dr. ASTRUP i et møde om ernæringens betydning for karlidelsernes opståen arrangeret af tidskriftet »Näringsforskning« i Bjuv, Sverige. Den 24. og 25. juni deltog han med et foredrag i et møde om fibrinolyse arrangeret af Fondation de la Recherche Clinique Medicale i Bruxelles og den 18. til 21. september deltog han i den af den Internationale Nomenclatur Komite arrangerede konference i Princeton om fibrinolytiske enzymer med et foredrag: Physiology of Fibrinolysis. Dr. JØRGEN RASMUSSEN, dr. OLE STORM og magister MOGENS LASSEN samt de tidligere medarbejdere dr. STEN MÜLLERTZ og dr. OLE ALBRECHTSEN deltog også i dette møde.

Dr. HEINZ WALDMANN-MEYER deltog i en kongres for klinisk kemi i Edinburgh (15.-17. august) med det i listen anførte foredrag.

Dr. PREBEN OLLENDORFF var i Bern i august måned for at undersøge en patient med en særlig form for hæmofili.

Dr. ASTRUP eller medarbejdere har desuden holdt flere foredrag i forskellige danske foreninger og selskaber.

Læge JØRGEN RASMUSSEN har fortsat undersøgelserne over fibrinolytisk aktivitet i normalt og patologisk væv og blodprøver.

Civilingeniør INGRID KØGGERSBØL har afsluttet sit arbejde med rensningen af en trypsininhibitor i urin.

Dr. HEINZ WALDMANN-MEYER (Santiago, Chile) har undersøgt ionbinding ved papirelektroforese af prøver af patologiske sera og har gennemført beregning af termodynamiske bindingskonstanter ud fra data bestemt ved papirelektroforese.

Læge OLE STORM har fortsat sine undersøgelser over thrombolyse in vivo og in vitro.

Læge ERLING S. OLESEN har fortsat bearbejdelsen af sine undersøgelser over det fibrinolytiske system i marsvineserum.

Dr. KNUD-ERIK SJØLIN har fortsat sine undersøgelser over koagulationsdefekter ved hæmofile lidelser. Han har erhvervet den medicinske doktorgrad for en oversigt over alle danske familier med disse lidelser. Forsvaret fandt sted ved Københavns Universitet den 15. september 1960.

Læge PREBEN OLLENDORFF har fortsat undersøgelserne over plasmathromboplastin-systemet og dets aktivering såvel eksperimentelt som på et klinisk materiale.

Læge HANS J. FAARVANG har fortsat de fysiologiske undersøgelser over trypsininhibitoren i urin, især i relation til de corticoide hormoners virkning og udskillelse. Læge A. S. LAURITSEN har deltaget i dette arbejde.

Læge AAGE LADEHOFF har fortsat undersøgelserne over urinvejenes og urinens fibrinolytiske aktivitet.

Stud. polyt. ULLA SIVERTSEN har deltaget i undersøgelserne over urinens fibrinolytiske aktivitet.

Stud. polyt. JØRGEN P. JØRGENSEN har foretaget undersøgelser over trypsininhibitoren i sojabønner.

Læge TOVE LA COUR har fortsat undersøgelserne over fibrinolytisk aktivitet i rotteuterus.

Cand. phil. ERIK ENGHUSEN har fortsat særlige undersøgelser over bindevævs histologi.

Dr. PIETER BRAKMAN (Amsterdam) har fortsat arbejdet med at forbedre metoden til bestemmelse af fibrinolytisk aktivitet i blodet og foretaget orienterende undersøgelser på klinisk materiale.

Dr. SERGIO COCCHERI (Bologna) har undersøgt den thromboplastiske og den fibrinolytiske aktivitet af væv fra humane arterier og vener.

Dr. MAURIZIO PANDOLFI (Firenze) har undersøgt den fibrinolytiske aktivitet i øjets forskellige væv.

Adskillige danske og udenlandske videnskabsmænd og læger har aflagt kortere besøg for at sætte sig ind i undersøgelsesmetoder og problemer.

Følgende arbejder er publiceret i årets løb:

ASTRUP, TAGE:

Plasma factors versus serum factors in blood coagulation.

New Blood Clotting Factors. Transactions of the Conference in Montreux. 1959.

Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **4**, supplementum, p. 186–200.

ASTRUP, TAGE:

Activation of plasminogen.

Proceedings of the Conference on Thrombolytic Agents.

Chicago, 1960, p. 40–51.

University of North Carolina, Chapel Hill, N.C. 1960.

ASTRUP, TAGE:

Sambandet mellan blodets koagulation, fibrinolys och arterioskleros. »Näringsforskning«, 1960, nr. 3, p. 69.

ASTRUP, TAGE:

Bogannmeldelse: J. Jürgens & F. K. Beller: Klinische Methoden der Blutgerinnungsanalyse.

Ugeskrift for Læger 1960, **122**, 1442.

ABE, TAKESHI og TAGE ASTRUP:

Activation of bovine plasminogen by the plasminogen activator in animal tissue.

Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **4**, 201.

ASTRUP, TAGE, PIETER BRAKMAN, PREBEN OLLENDORFF og JØRGEN RASMUSSEN:

Haemostasis in haemophilia in relation to the haemostatic balance in the normal organism and the effect of pea nuts.

Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **5**, 329–340.

ASTRUP, TAGE og KAROL BULUK:

Haemostatic mechanisms in the animal arterial wall.

Nature 1960, **185**, 541.

ASTRUP, T., J. PIPER og J. RASMUSSEN:

The fibrinolytic system in human blood, as exemplified in a case of agammaglobulinemia and a case of macroglobulinemia.

Scand. J. Clin. Lab. Investig. 1960, **12**, 336.

ASTRUP, T. og J. RASMUSSEN:

Estimation of fibrinolytic activity.

- Proceedings of the VIIth International Congress of the International Society of Hematology, Rome, 1958.
- »Il Pensiero scientifico«, Editore, Roma, 1959, p. 164.
- ASTRUP, TAGE, J. RASMUSSEN, A. AMERY og H. E. POULSEN:
Fibrinolytic activity of cirrhotic liver.
Nature 1960, **185**, 619.
- ASTRUP, TAGE og IDA STERNDRORFF:
The effects of sodium citrate and an excess of plasminogen on fibrinolytic agents.
Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **4**, 462.
- WALDMANN-MEYER, HEINZ og TAGE ASTRUP:
Characterization of pathological serum proteins by free electrophoretic mobilities in various media.
IV. International Congress of Clinical Chemistry, Edinburgh, August 1960. Abstracts, p. 31.
- LADDEHOFF, AAGE:
The content of plasminogen activator in the human urinary tract.
Scand. J. Clin. Lab. Investig. 1960, **12**, 136.
- OLESEN, E. S.:
Activation of fibrinolysis in guinea-pig serum by bile acids.
Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **4**, 473.
- OLESEN, E. S.:
Fibrinolytic activity induced in guinea-pig serum by protamine and quaternary ammonium bases.
Acta Pharmacol. Toxicol. 1960, **17**, 191.
- OLESEN, E. S.:
Separation of a plasminogen activator from plasminogen or plasmin in guinea-pig serum by means of cationic agents.
Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **5**, 97.
- OLLENDORFF, PREBEN:
Improvements in the thrombin generation test.
Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **4**, 244.
- OLLENDORFF, PREBEN:
Initiation of clotting in normal and Hageman plasma by glass.
Nature 1960, **186**, 173.
- OLLENDORFF, PREBEN:
Platelet activity and activation of blood clotting by glass.
Thromb. Diath. Haemorrh. 1960, **4**, 410.
- OLLENDORFF, PREBEN:
Christmas factor-mangel under behandling med dicumarol og heparin.
Ugeskrift for Læger. 1960, **122**, 1680-82.
- RASMUSSEN, JØRGEN og OLE K. ALBRECHTSEN:
Fibrinolytic activity in human seminal plasma.
Fertility and Sterility 1960, **11**, 264-77.
- RASMUSSEN, J. og O. K. ALBRECHTSEN:
Characterization of the fibrinolytic components in the human prostate.
Scand. J. Clin. Lab. Investig. 1960, **12**, 261.

SJØLIN, K.-E.:

Variations of the coagulation defects in haemophilia.

Proceedings of the VIIth International Congress of the International Society of Hematology.

Rome, Sept. 1958, 2. Vol., Communications.

SJØLIN, KNUD-ERIK:

Haemophilic diseases in Denmark. A classification of the clotting defects in 78 haemophilic families.

Blackwell Scientific Publications, Oxford, 1960.

(Thesis, University of Copenhagen, 1960).

SJØLIN, KNUD-ERIK:

Haemophilic diseases in Denmark. (Autoreferat af disputats).

Ugeskrift for Læger 1960, **122**, 1251.

SJØLIN, K.-E.:

Communication. A Hageman-like trait.

New Blood Clotting Factors.

Transactions of the conference of the International Committee on Blood Clotting Factors, Montreux, 1959, p. 161-64.

Schattauer, Stuttgart, 1960.

WALDMANN-MEYER, HEINZ:

Thermodynamic proton-, cadmium-, and zinc binding constants of serum albumin determined by zone electrophoresis.

Journ. Biol. Chem. 1960, **235**, 3337-45.

Institutets personale består ved udgangen af året 1959-1960 af følgende:

Dr. phil. ERIK ZEUTHEN er forstander (ansat i denne stilling 1. august 1957). Fra 1. maj 1960 at regne benævnes institutets forstander professor ved Carlsbergfondets biologiske Institut.

Dr. phil. TAGE ASTRUP er ordinær assistent (ansat 1. oktober 1937, i den nuværende stilling 1. oktober 1939).

Cand. med. PAUL PLESNER er ordinær assistent (ansat 1. august 1957, i den nuværende stilling 1. august 1958).

Cand. mag. fru KIRSTEN HAMBURGER er ekstraordinær assistent (ansat i denne stilling 1. april 1958).

Skrifter indsendt til Carlsbergfondet

I henhold til de vilkår, der gælder for modtagelse af understøttelser af afdeling B, er der vedrørende tiden 1. oktober 1959-30. september 1960 til fondet indsendt følgende publikationer (ordnede efter modtagernes navne¹):

ADELSAARBOGSFORENINGEN.

1. Danmarks Adels Aarbog. Redigeret af Sven Houmøller og Albert Fabritius. Årg. 77. 1960.

ELLEN ANDERSEN.

1. Danske Bønders Klædedragt. 1960.

C. J. BALLHAUSEN.

1. — og A. D. Liehr: Intensities in Inorganic Complexes II. Tetrahedral Complexes. Journal of Molecular Spectroscopy. Vol. 2. U.S.A. 1958.
2. — og Andrew D. Liehr: Intensities in Inorganic Complexes III. Octahedral Complexes of Ni(II) and V(III). Molecular Physics. Vol. 2. No. 2. U.S.A. 1959.
3. — og Andrew D. Liehr: Intensities in Inorganic Complexes. The Physical Review. Vol. 106. No. 6. Lancaster, Pa. 1957.
4. — og Andrew D. Liehr: Inherent Configurational Instability of Octahedral Inorganic Complexes in E_g Electronic States. Annals of Physics. Vol. 3. No. 3. U.S.A. 1958.

C. BARKER JØRGENSEN.

1. — og Lis Nielsen: Effect of Synthetic Lysine-Vasopressin on Adenophypophysial Activity in Toads. Proceedings of the Society for Experimental Biology and Medicine. Vol. 98. U.S.A. 1958.
2. — og Lis Olesen Larsen: Comparative Aspects of Hypothalamic-Hypophysial Relationships. Ergebnisse der Biologie. Band XXII. Berlin - Göttingen - Heidelberg 1960.
3. — og Lis Olesen Larsen: Hormonal Control of Moulting in Amphibians. Nature. Vol. 185. No. 4708. Great Britain 1960.

¹ Trykkestedet for bøger er København, hvor intet andet er angivet. Ved afhandlinger i tidsskrifter o. l. angives kun årgang og/eller bind (uden sidetal), derimod ikke, om afhandlingen er indsendt i særtryk.

4. —, L. Olesen Larsen, P. Rosenkilde og K. G. Wingstrand: Effect of Extirpation of Median Eminence on Function of Pars Distalis of the Hypophysis in the Toad *Bufo bufo* (L.). *Comp. Biochem. Physiol.* Vol. 1. London 1960.
5. — og Per Rosenkilde: Chloride Balance in Hypophysectomized Frogs. *Endocrinology.* Vol. 60. No. 2. 1957.

KAJ BERG.

1. — og K. A. Ockelmann: The Respiration of Freshwater Snails. *The Journal of Experimental Biology.* Vol. 36. No. 4. Great Britain 1959.
2. Pétur M. Jónasson og Hans Mathiesen: Measurements of Primary Production in Two Danish Euthropic Lakes, Esrom Sø and Furesø. *Oikos.* Vol. 10. Fasc. 2. 1959.
3. Jørgen Kristiansen: Some Cases of Sexuality in *Kephyriopsis* (*Chrysophyceae*). *Botanisk Tidsskrift.* 56. 1960.

J. BERGER

1. —, R. Belcher og T. S. West: Submicro-methods for the Analysis of Organic Compounds. Parts VIII–IX. *Journal of the Chemical Society.* Great Britain 1959.

ANDREAS BLINKENBERG.

1. Le Problème de la Transitivité en Français Moderne. *Essai Syntacto-Sémantique.* *Hist. Filos. Medd. Dan. Vid. Selsk.* 38, no. 1. 1960.

NIELS BOHR.

1. Erkenntnisfragen der Quantenphysik. *Naturwissenschaftliche Rundschau.* Heft 7. Stuttgart 1960.
2. Quantum Physics and Biology. *Symposia of the Society for Experimental Biology.* Number XIV. Great Britain 1960.
3. Den menneskelige erkendelses enhed. *Foredrag på Den Europæiske Kulturfonds kongres.* *Berlingske Tidendes kronik* 22.10. 1960.
4. Kurt Alder og Aage Winther: On the Theory of Multiple Coulomb Excitation with Heavy Ions. *Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk.* 32, no. 8. 1960.
5. J. M. Araújo: Collective Vibrations of Closed-Shell Nuclei. *Nuclear Physics.* Vol. 13. Amsterdam 1959.
6. R. Arnowitt, S. Deser og C. W. Misner: Energy and the Criteria for Radiation in General Relativity. *The Physical Review.* Vol. 118. No. 4. U.S.A. 1960.
7. Saul Barshay: Low-Type Integral Equations for the Absorption and Production of K Mesons. *Nuclear Physics.* Vol. 13. Amsterdam 1959.
8. B. F. Bayman: A Derivation of the Pairing-Correlation Method. *Nuclear Physics.* Vol. 15. Amsterdam 1960.
9. B. F. Bayman, A. S. Reiner og R. K. Sheline: Levels in Zr^{90} : Theoretical. *The Physical Review.* Vol. 115. No. 6. U.S.A. 1959.
10. B. F. Bayman og L. Silverberg: On the Coupling of a $j = 3/2$ Particle to Nuclear Quadrupole Surface Oscillations. *Nuclear Physics.* Vol. 16. Amsterdam 1960.

11. R. E. Bell, S. Bjørnholm og J. C. Severiens: Half Lives of First Excited States of Even Nuclei of Em, Ra, Th, U, and Pu. *Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk.* 32, no. 12. 1960.
12. R. E. Bell og M. H. Jørgensen: Mean Lives of Positrons in Aluminum and the Alkali Metals. *Canadian Journal of Physics.* Vol. 38. 1960.
13. E. M. Bernstein og J. de Boer: Gyromagnetic Factors of Deformed Odd-Mass Nuclei with $153 \leq A \leq 187$. *Nuclear Physics.* Vol. 18. Amsterdam 1960.
14. L. C. Biedenharn: Time-Reversal and Polarized Nuclear Reactions. *Nuclear Physics.* Vol. 10. Amsterdam 1959.
15. S. Bjørnholm, O. B. Nielsen og R. K. Sheline: Levels in Zr^{90} : Experimental. *The Physical Review.* Vol. 115. No. 6. U.S.A. 1959.
16. Charles K. Bockelman: Slow Neutron Capture and the (d, p) Reaction. *Nuclear Physics.* Vol. 13. Amsterdam 1959.
17. Wieslaw Czyż, Torleif Ericson og Sheldon L. Glashow: A New Model for Multiple Meson Production at High Energies. *Nuclear Physics.* Vol. 13. Amsterdam 1959.
18. E. Dahl-Jensen: Investigations on a Hypersensitized Ilford Emulsion. *Il Nuovo Cimento. Supplemento al Vol. 16. Serie X.* 1960.
19. C. Fronsdal og S. L. Glashow: μ -Meson Decay. *Physical Review Letters.* Vol. 3. No. 12. 1959.
20. C. J. Gallagher: Classification of Beta- and Gamma-Ray Transitions Between Intrinsic States in Deformed Even-Mass Nuclei. *Nuclear Physics.* Vol. 16. Amsterdam 1960.
21. K. Gottfried: Dispersive Effects in Elastic Electron Scattering by Complex Nuclei. *Nuclear Physics.* Vol. 15. Amsterdam 1960.
22. K. Gottfried og L. Pičman: Sound Propagation in a Dilute Fermi Gas at Zero Temperature. *Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk.* 32, no. 13. 1960.
23. John E. Hooper: μ -Mesonen. *Fysisk Tidsskrift* nr. 4-5-6. 1959.
24. J. E. Hooper, E. Dahl-Jensen og E. B. Neergaard: A Compact Processing Plant for Thick Nuclear Emulsions. *Il Nuovo Cimento. Supplemento al Vol. 15. Serie X.* 1960.
25. Shoichi Hori: On the Spin of the ε -Hyperon. *Nuclear Physics.* Vol. 15. Amsterdam 1960.
26. Shoichi Hori: On the Interaction Hamiltonian for the Decay of ε -Hyperons. *Nuclear Physics.* Vol. 17. Amsterdam 1960.
27. L. S. Kisslinger og R. A. Sorensen: Pairing Plus Long Range Force for Single Closed Shell Nuclei. *Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk.* 32, no. 9. 1960.
28. D. Kleitman: On the Parity of K-Baryon Vertices. *Nuclear Physics.* Vol. 14. Amsterdam 1959/60.
29. I. Marklund, O. Nathan og O. B. Nielsen: O^+ States of Sm^{152} and Gd^{152} . *Nuclear Physics.* Vol. 15. Amsterdam 1960.
30. C. Møller: Motion of Free Particles in Discontinuous Gravitational Fields. *American Journal of Physics.* Vol. 27. No. 7. U.S.A. 1959.

31. Ove Nathan: Multipole Order of the 869 keV Gamma Ray in Sm^{152} . Nuclear Physics. Vol. 19. Amsterdam 1960.
32. M. C. Olesen og B. Elbek: Inelastic Scattering from Odd-Mass Rare Earths. Nuclear Physics. Vol. 15. Amsterdam 1960.
33. B. Peters: On the Use of Cosmic Ray Produced Isotopes for Studying Large Scale Circulations in the Atmosphere. Symposium on Atmospheric Diffusion and Air Pollution, Oxford 1958. Academic Press Inc. N.Y. 1960.
34. Fernando E. Prieto: Parity Non-Conservation in Hyperon Decays. Nuclear Physics. Vol. 13. Amsterdam 1959.
35. E. van der Spuy: A Possible Model for the Four-Fermion Coupling. Nuclear Physics. Vol. 18. Amsterdam 1960.
36. T. Taniuti: The Canonical Theory of Motion of Charged Particles in External Electromagnetic Fields. II Nuovo Cimento. Vol. 16. Serie X.
37. K. S. Toth, S. Bjørnholm, M. Jørgensen, O. B. Nielsen og O. Skilbreid: Tb^{150} : A New Terbium Isotope. The Physical Review. Vol. 116. No. 1. U.S.A. 1959.
38. K. S. Toth, S. Bjørnholm, M. H. Jørgensen, O. B. Nielsen, O. Skilbreid og Å. Svanheden: The Light Terbium Isotopes. A Survey of Half-Lives and γ -Ray Spectra with the Use of Mass-Separated Samples. J. Inorg. Nucl. Chem. Vol. 14. Northern Ireland 1960.
39. K. S. Toth og O. B. Nielsen: Decay of Pm^{144} . The Physical Review. Vol. 115. U.S.A. 1959.
40. K. S. Toth, O. B. Nielsen og O. Skilbreid: Decay Scheme of Tb^{152} . Nuclear Physics. Vol. 19. Amsterdam 1960.
41. G. T. Wood: Directional and Polarization Correlation Measurements on Eu^{152m} . The Physical Review. Vol. 116. No. 6. U.S.A. 1959.
42. G. T. Wood: Evidence for 0^+ and 1^- Levels in U^{234} Populated in the One-Minute Beta Decay of Pa^{234} . The Physical Review. Vol. 119. No. 6. U.S.A. 1960.

POUL BONDESEN.

1. Fuglesangen — en verden af musik. 1960.

JOHS. BOYE PETERSEN.

1. — og J. Benth Hansen: Elektronen-mikroskopische Untersuchungen von zwei Arten der Heliozoen-Gattung *Acanthocystis*. Archiv für Protistenkunde. 104. Band. Heft 4. Jena 1960.

ELIAS BREDSORFF.

1. Sir Edmund Gosse's Correspondance with Scandinavian Writers. Edited with Notes and Comments by E. B., Copenhagen, Stockholm, Oslo, Helsingfors, London, Melbourne, Toronto 1960.

H. C. BROHOLM.

1. Kulturforbindelser mellem Danmark og Syden i ældre jernalder. 1960.

JENS BRÆNDEGÅRD.

1. The Spiders (Araneida) of Peary Land, North Greenland. Medd. om Grønland. Bd. 159. Nr. 6. 1960.
2. Bidrag til forståelse af Grønlands zoogeografi. Naturens Verden. November 1960.

H. V. BRØNDSTED.

1. Teiichi Betchaku: A Copper Sulfate-Silver Nitrate Method for Nerve Fibers of Planarians. Stain Technology. Vol. 35. No. 4. U.S.A. 1959.
2. Knud Jørgen Pedersen: Cytological Studies on the Planarian Neoblast. Zeitschrift für Zellforschung. Vol. 50. Würzburg 1959.

JOHANNES BRØNDSTED.

1. Danmarks Oldtid. III. Jernalderen. 1960.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN.

1. Litterærhistoriske Epistler. Ludvig Bødtcher – Poul Møller – Viggo Stuckenberg. 1960.
2. Leonora Christina: Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer. Udgivet af J. B.-N. og C. O. Bøggild-Andersen. 1960.

FRITZ BUCHTHAL.

1. Signifikansen af paroksyttiske EEG-forandringer. Ugeskrift for Læger. 1959.
2. Electromyography of Intrinsic Laryngeal Muscles. Quarterly Journal of Experimental Physiology. Vol. XLIV. Great Britain 1959.
3. The Functional Organization of the Motor Unit. American Journal of Physical Medicine. Vol. 38. No. 3. U.S.A. 1959.
4. Nogle træk af den motoriske enheds normale og patologiske fysiologi. Medicinsk årbog. 1960–61. 1960.
5. — og L. Engbæk: Recovery of Excitability in Striated Muscle Fibres. Acta Physiologica Scandinavica. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
6. —, Francesco Erminio og Poul Rosenfalck: Motor Unit Territory in Different Human Muscles. Acta Physiologica Scandinavica. Vol. 45. 1959.
7. —, Francesco Erminio og Poul Rosenfalck: Motor Unit Territory and Muscle Fiber Concentration in Paresis due to Peripheral Nerve Injury and Anterior Horn Cell Involvement. Neurology. Vol. 9. No. 10. Minneapolis 1959.
8. —, F. Erminio og P. Rosenfalck: Territorio e concentrazione delle fibre muscolari dell'unità motoria nel muscolo normale e nelle affezioni del neurone periferico. Rivista di Neurologia. Vol. XXIX. Napoli 1959.
9. —, Thomas W. Farmer og Poul Rosenfalck: Refractory and Irresponsive Periods of Muscle in Progressive Muscular Dystrophy and Paresis due to Lower Motor Neuron Involvement. Neurology. Vol. 9. No. 11. Minneapolis. 1959.
10. —, Thomas W. Farmer og Poul Rosenfalck: Refractory Period of Human Muscle after the Passage of a Propagated Action Potential. EEG Clin Neurophysiol. Vol. 12. Canada 1960.

11. —, M. Lennox-Buchthal og P. Rosenfalck: Correlation of Electroencephalographic Findings with Crash Rate of Military Jet Pilots. *Epilepsia*. Vol. 1. Amsterdam 1960.
12. — og P. Rosenfalck: Dynamic Elasticity in the Initial Phase of an Isotonic Twitch. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 49. 1960.
13. — og P. Rosenfalck: Volume Conduction and Origin of Fibrillation Potentials of Denervated Human Muscle. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
14. —, Poul Rosenfalck og Francesco Erminio: Motor Unit Territory and Fiber Density in Myopathies. *Neurology*. Vol. 10. No. 4. Minneapolis 1960.
15. — og Ove Sten-Knudsen: Impulse Propagation in Striated Muscle Fibers and the Role of the Internal Currents in Activation. *Annals of the New York Academy of Sciences*. Vol. 81. 1959.
16. — og Ole Svensmark: Aspects of the Pharmacology of Phenytoin (Dilantin ®) and Phenobarbital Relevant to their Dosage in the Treatment of Epilepsy. *Epilepsia*. Vol. 1. Amsterdam 1960.
17. —, Ole Svensmark og Poul J. Schiller: Clinical and Electroencephalographic Correlations with Serum Levels of Diphenylhydantoin. *American Medical Association's Archives of Neurology*. Vol. 2. U.S.A. 1960.
18. —, Ole Svensmark og Poul J. Schiller: 5,5-Diphenylhydantoin (Dilantin ®) Blood Levels after Oral or Intravenous Dosage in Man. *Acta pharmacol. et toxicol.* Vol. 16. 1960.
19. H. I. Bing: In the Physiology of the Cutaneous Sensory Modalities. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 46. 1959.
20. N. Bokonjic og W. Trojaborg: The Effect of Meprobamate on the Electroencephalogram, during Treatment, Intoxication and after Abrupt Withdrawal. *EEG Clin Neurophysiol.* Vol. 12. Canada 1960.
21. F. Carlsen og G. G. Knappeis: Ultrastructure and Mechanical Tension in Striated Muscle. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
22. Hsiang-Tung Chang: The Evoked Potentials. *Handbook of Physiology—Neurophysiology I*. U.S.A. 1959.
23. C. Guld: Power-Line Driven Stimulators and Amplifiers Used »Floating« with Respect to Ground. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
24. Christian Guld: Use of Screened Power Transformers and Output Transformers to Reduce Stimulus Artefacts and Factors Limiting Capacitance Neutralizing in Microelectrode Amplifiers. *Medical Electronics. Proceedings of the Second International Conference on Medical Electronics*, Paris, June 1959. London 1960.
25. C. Guld og O. Sten-Knudsen: Correlation of Isometric Twitch Tension and Latency Relaxation to the Sarcomere Length in Frog Muscle Fibres. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.

26. Munke Hertel Wulff: The Barbiturate Withdrawal Syndrome. A Clinical and Electroencephalographic Study. 1959.
27. Ursula Jahn: Morphological Observations on Living Neuromuscular Spindles. *Acta Anatomica*. Vol. 39. Basel 1959.
28. W. Kuhn, A. Ramel og D. H. Walters: Erzeugung von mechanischer aus verschiedenen Formen von chemischer Energie durch homogene, sowie durch quergestreifte hochpolymere Fäden. Fourth International Congress of Biochemistry. Vol. IX. Physical Chemistry of High Polymers of Biological Interest. Great Britain 1959.
29. Margaret A. Lennox: Single Unit off Responses to Brief Flashes in Cat's Optic Tract. *J. Neurophysiol.* Vol. 22. 1959.
30. Margaret A. Lennox-Buchthal: Responses of Single Cells in Monkey Cortex to Monochromatic Flashes. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
31. Arne Mosfeldt Laursen: Absolut ensomhed. *Medicinsk Forum*. Nr. 6. 1959.
32. A. Mosfeldt Laursen: On the Influence of the Caudate Nucleus on Motor Responses in Cats. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
33. E. Møller: Methodological Investigations concerning Electromyographic Analysis of Muscle Coordination. Transactions of the European Orthodontic Society. 1958.
34. V. Ousager Andersen og A. Mosfeldt Laursen: Automatic Transport Device for Microelectrodes. *Electroencephalography and Clinical Neurophysiology Journal*. Vol. 11. No. 1. 1959.
35. Annelise Rosenfalck: Evaluation of the Electromyogram by Mean Voltage Recording. Medical Electronics. Proceedings of the Second International Conference on Medical Electronics, Paris, June 1959. London 1960.
36. A. Rosenfalck og A. Eberstein: Birefringence in Twitch and Tetanus. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
37. O. Sten-Knudsen: Is Muscle Contraction Initiated by Internal Current Flow? *J. Physiol.* Vol. 151. Great Britain 1960.
38. O. Svensmark: The Effect of Deuterium Oxide on the Active State of Muscle. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 50. Supplement 175. 1960.
39. W. Trojaborg og P. Plum: Treatment of »Hypsarrhythmia« with ACTH. *Acta Pædiatrica*. Vol. 49. 1960.
40. W. Trojaborg og P. Plum: ACTH-behandling af »hypsarrhythmia«. *Ugeskrift for læger*. Vol. 122. Nr. 10. 1960.

CARLSBERGFONDETS DANA-EKSPEDITION 1928-30.

1. A. E. Parr: The Fishes of the Family Searsidae. DANA-Report. No. 51. 1960.
2. Louis Fage: Oxycephalidae. *Amphipodes pelagiques*. DANA-Report. No. 52. 1960.

CARLSBERGFONDETS UDGRAVNING I HAMA.

1. P. J. Riis: Hamasamlingen. Anden udgave. 1959.

OLAV CHRISTENSEN.

1. Tømrerlavet i Haderslev. Haderslev Amts Museum. Haderslev 1960.

HENRIK DAM.

1. —, J. P. Funch og A. Jart: The Effects of Diets with No Fat or with Hydrogenated or Unhydrogenated Fat on Growth and Tissue Pathology of Rats. *Brit. J. Nutr.* Vol. 14. Great Britain 1960.
2. —, J. P. Funch og E. Nielsen: The Effect of Various Dietary Fats, especially Butter and some Margarines, on Blood Cholesterol in Rats. *Brit. J. Nutr.* Vol. 14. Great Britain 1960.
3. —, Gunhild Hølmer, Gunhild Kristensen og E. Søndergaard: Polyenoic Fatty Acids and Cholesterol in Blood, Heart and Liver of Chicks Fed on Hydrogenated and Unhydrogenated Arachis Oil. *Brit. J. Nutr.* Vol. 14. Great Britain 1960.
4. —, Aage Jart og J. P. Funch: The Composition of Rat Milk Fat. *Acta Chemica Scandinavica.* Vol. 13. No. 9. 1959.
5. —, Gunhild Kristensen, Gunhild Kofoed Nielsen og Ebbe Søndergaard: Influence of Dietary Cholesterol, Cod Liver Oil and Linseed Oil on Cholesterol and Polyenoic Fatty Acids in Tissues from Fasted and Non-Fasted Chicks. *Acta Physiologica Scandinavica.* Vol. 45. Stockholm 1959.
6. — og Bodil Kruse Jacobsen: Vitamin K in Bacteria. *Biochimica et Biophysica Acta.* Vol. 40. The Netherlands 1960.
7. —, Willem van der Linden og Frede Christensen: Cholecystectomy and Gallstone Formation in the Golden Hamster. *Acta Chirurgica Scandinavica.* Vol. 118. Stockholm 1959.

DANMARKS FOLKEMINDER.

1. Anders Bæksted: Besættelsen i Tisted 1696–98. II. Danmarks Folke-minder nr. 70. 1960.

DANMARKS TOPOGRAFISK-BOTANISKE UNDERSØGELSE.

1. Alfred Hansen: Plantaginaceernes og Lentibulariaceernes udbredelse i Danmark. Nr. 26. *Botanisk Tidsskrift.* 56. 1960.
2. Kaj Larsen og Arnfred Pedersen: Papaveraceernes, Fumariaceernes, Nymphaeaceernes, Ceratophyllaceernes, Elatinaceernes, Halorrhagidaceernes, Hippuridaceernes og Lythraceernes udbredelse i Danmark. Nr. 27. *Botanisk Tidsskrift.* 56. 1960.

DANSK NATURHISTORISK FORENING.

1. Knud Paludan: On the Birds of Afghanistan. 1959.

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB.

1. Ordbog over Danmarks plantenavne. II. Udg. ved Johan Lange. 1960.
2. *Diplomatarium Danicum.* 2. række. Bd. 12. 1337–1339. Udg. af Franz Blatt og C. A. Christensen. 1960.

3. Danmarks Riges Breve. Udg. under ledelse af Franz Blatt. 2. række. Bd. 12. 1337–1339. Udarbejdet af C. A. Christensen. 1960.
4. H. A. Brorson. Visitatsberetninger og breve. Ved L. J. Koch. 1960.

M. DEGERBØL.

1. On Post-Glacial Subspecific Differentiation in Danish Vertebrates. XVth International Congress of Zoology. Sect. II. Paper 35. 1959.
2. — og Harald Krog: The Reindeer (*Rangifer tarandus* L.) in Denmark. Zoological and Geographical Investigations of the Discoveries in Danish Pleistocene Deposits. Biol. Skr. Dan. Vid. Selsk. 10, nr. 4. 1959.
3. Erik Petersen: Orienteringsforsøg med Hættemåge (*Larus r. ridibundus* L.) og Stormmåge (*Larus c. canus* L.) i vinterkvarteret. Dansk Ornithologisk Forenings Tidsskrift. 1953.

DEN DANSKE DOKANEKSPEDITION.

1. Jørgen Læssøe: Akkadian Annakum: "Tin" or "Lead"? Acta Orientalia. Vol. XXIV. 1960.

HANS ELLEKILDE.

1. Mordet på Nymølle. Søllerødbogen 1959. III række. Hæfte 6. 1960.
2. Skovsbokorset i sagnoverleveringen. Folkeliv og Kulturlevn. Studier tilegnet Kai Uldall 14. september 1960. 1960.

NIELS FOGED.

1. Diatoms from Afghanistan. Biol. Skr. Dan. Vid. Selsk. 11, no. 1. 1959.

BØRGE FRISTRUP.

1. Gletscherundersøgelser i Grønland under det geofysiske År. Tidsskriftet Grønland. Maj 1959.
2. Hans Kuhlman: Weather and Ablation Observations at Sermikavsak in Umanak District. Medd. om Grønland. Bd. 158. Nr. 5. 1959.
3. Jens Tyge Møller: A West Greenland Glacier Front. A Survey of Sermikavsak near Umanak in 1957. Medd. om Grønland. Bd. 158. Nr. 5. 1959.
4. J. Tyge Møller: Glaciers in Upernivik Ø. With special reference to the periglacial phenomena. Københavns universitetets geografiske institut. Publikation nr. 2. Geografisk Tidsskrift. 58. bd. 1959.
5. Hans Valeur Larsen: Runoff Studies from the Mitdluagkat Gletcher in SE-Greenland during the Late Summer 1958. Københavns universitetets geografiske institut. Publikation nr. 3. Geografisk Tidsskrift. 58. bd. 1959.

E. K. GABRIELSEN.

1. — og Knud Vejlbj: On the Kok-Phenomenon in Photosynthesis of Leaves. Interaction of Excess Carbon Dioxide and Temperature on Photosynthesis in Weak Light. Physiologia Plantarum. Vol. 12. Lund 1959.

2. Knud Vejlbj: Induction Phenomenon and CO₂ Gush in Photosynthesis of *Polytrichum attenuatum*. Physiologia Plantarum. Vol. 11. Lund 1958.
3. Knud Vejlbj: Carbon Dioxide Acceptor I and II in Photosynthesis of *Polytrichum attenuatum*. Physiologia Plantarum. Vol. 12. Lund 1959.
4. Knud Vejlbj: Induction Phenomena in Photosynthesis. Simultaneous Measurements of CO₂ and O₂ Exchange. Physiologia Plantarum. Vol. 12. Lund 1959.
5. Knud Vejlbj: Induction Phenomena in Photosynthesis of Moss Species. Physiologia Plantarum. Vol. 12. Lund 1959.
6. Knud Vejlbj: Carbon Dioxide Fixation Directly Induced by Light. Comité International de Photobiologie. Bulletin no. 3. 1960.

JØRGEN GLENTHØJ.

1. Dietrich Bonhoeffer. Kirkens Verden. 2. årg. Oktober kvartal 1960.
2. Troens munterhed. Nogle glimt fra biskop Eivind Berggravs liv. Aalborg Stiftsbog. Aalborg 1960.

P. V. GLOB.

1. Kuml. Årbog for Jysk Arkæologisk Selskab. 1960. Århus 1960.

OLAF HAGERUP (†) og VAGN PETERSSON.

1. Botanisk Atlas. Bind II. 1960.

L. L. HAMMERICH.

1. William Thalbitzer. 5. februar 1873–18. september 1958. Tale i Videnskabernes Selskabs møde den 20. februar 1959. Oversigt over Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Virksomhed 1958–1959. 1959.
2. Some Linguistic Problems in the Arctic. Acta Arctica. Fasc. XII. 1960.
3. Hochsprache und Mundart im Ackermann aus Böhmen. For Roman Jakobson. 1956.
4. L'optatif du prétérit faible. Mélanges de Linguistique et de Philologie. Fernand Mossé in memoriam. Paris 1959.
5. Über die Modalverba der neugermanischen Sprachen. Zeitschrift für Deutsche Wortforschung. 16. 1960.
6. Wenn der Dualis lebendig ist –. Die Sprache. V. Band. Festschrift für Wilhelm Havers. Wiesbaden og Wien 1959.
7. Tristan og Isolde før Gottfried af Strassburg. Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. Nr. 242. 1960.
8. Rationalismus og Irrationalismus im Tristan-Roman. Beobachtungen zur Vorgeschichte. Mitteilungsheft des Marburger Universitätsbundes für 1959, 1/2.
9. Das römische Bild des Todes im Ackermann aus Böhmen. Humaniora, Festschrift Archer Taylor. New York 1960.
10. Latinens indirekte indflydelse på de skandinaviske sprog. Maal og Minne. Hefte 3–4. Oslo 1959.

JOHS. IVERSEN.

1. Problems of the Early Post-Glacial Forest Development in Denmark. Danmarks Geologiske Undersøgelse. IV. række. Bd. 4. Nr. 3. 1960.
2. Le défrichement de la Forêt pendant l'Age de la pierre. Les Naturalistes Belges. Tome 41. 1960.
3. Pollenanalytischer Nachweis des Reliktencharakters eines jütischen Linden-Mischwaldes. Veröffentlichungen des Geobotanischen Institutes Rübel in Zürich. Heft 33. Zürich 1958.

LIS JACOBSEN.

1. En Trilogi. Studie over tre Ibsen'ske trylleord. Edda. Oslo 1960.

P. K. JENSEN.

1. Corticosterone Inhibition of Pyridine Nucleotide Oxidase from Heart Sarcosomes. Nature. Vol. 184. Great Britain 1959.
2. — og J. Neuhard: Steroid Inhibition of the Oxidation of Reduced Diphosphopyridine Nucleotide by Fragmented Heart Sarcosomes. First International Congress of Endocrinology Copenhagen 1960. Hormone Action at the Cellular Level. Session IXb, No. 484. 1960.

KNUD JESSEN og H. ØDUM.

1. Harald Krog: Post-Glacial Submergence of the Great Belt Dated by Pollen-Analysis and Radiocarbon. Report of the International Geological Congress, XXI Session, Norden, 1960. Part IV. 1960.

ANDERS KJÆR.

1. —, W. Klyne og Janet Day: *iso*Thiocyanates XXXVII. Rotatory Dispersion Studies of Optically Active Sulphoxides Derivable from *iso*Thiocyanates of Natural Origin. Acta Chemica Scandinavica. Vol. 14. No. 1. 1960.
2. —, Helene Thomsen and (in part) S. E. Hansen: *iso*Thiocyanates XXXVIII. Glucocapangulin, a Novel *iso*Thiocyanate-Producing Glucoside. Acta Chemica Scandinavica. Vol. 14. No. 5. 1960.

OLE KLINDT-JENSEN.

1. Le chaudron de Gundestrup. Relations entre la Gaule et l'Italie du Nord. Analecta Romana Instituti Danici. 1960.
2. Una statuetta d'oro di un guerriero celtico. Civiltà del Ferro. Bologna 1960.
3. The Gundestrup Bowl: A Reassessment. Antiquity. XXXIII. London 1959.
4. To krigergrave fra Bornholms jernalder. Nationalmuseets Arbejds-mark. 1959.

HAL KOCH.

1. Niels Thomsen: De stærke jyder og haugianerne. Breve fra en væk-kelse. Kirkehistoriske Studier. II. række. Nr. 9. Udg. af Institutet for Dansk Kirkehistorie.
2. Knud Banning: Forsamlinger og Mormoner. Kirkehistoriske Studier. II. række. Nr. 8. Udgivet af Institutet for Dansk Kirkehistorie. Under redaktion af H. K. 1960.

BJØRN KORNERUP (†).

1. Grundtvig og det teologiske Fakultet. En Episode 1848. Kirkehist. Saml. 7. R. IV.

P. L. KRAMP.

1. Some New and Little-Known Indo-Pacific Medusae. Videnskabelige Meddelelser fra Dansk naturhistorisk Forening. Bd. 120. 1959.

UDVALGET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL LANDBEFOLKNINGENS HISTORIE.

1. Ældre danske Tingbøger.
Skast herreds tingbog 1639. 1.–3. hefte. Ved Poul Rasmussen. Under tilsyn af Johan Hvidtfeldt. 1959–60.
Aasum herreds tingbog 1645–48. 2.–3. hefte. Ved Aksel E. Christensen og Troels Dahlerup. Under tilsyn af Chr. Lisse. 1960.
Sokkelund herreds tingbøger 1628–30. 5. hefte. Ved Ole Karup Pedersen. Under tilsyn af Carl Rise Hansen. 1960.
2. Århusgård og Åkær lens jordebog 1544. Udg. ved Poul Rasmussen. Under tilsyn af Troels Dahlerup. 1960.

HENNING LEMCHE.

1. Urtids-blötdjuret, som dök upp ur Stilla havet. Zoologisk Revy. Årg. 19. Nr. 1. Stockholm 1957.
2. Neuer Tiefsee-Fund eines rezenten Vertreters der kambro-silurischen Molluskengruppe Tryblidiacea. Geologische Rundschau. Band 47. Heft 1. Stuttgart 1958.
3. — og Karl Georg Wingstrand: The anatomy of *Neopilina galathea* Lemche, 1957 (*Mollusca Tryblidiacea*). Galathea Report. Vol. 3. 1959.

J. M. LYSHEDE (†).

1. —, Einar Andersen, Børge Fristrup, Arne Noe-Nygaard, Jørgen Rybner og Anker Weidick: Geofysiken i Danmark. 2. del. Gravimetri. Hydrologi. Glaciologi. Ionosfæreforskning. Vulkanologi. 1960.

JØRGEN LÆSSØE.

1. A Statue of Shalmaneser III, from Nimrud. Iraq. Vol. XXI. Part 2. London 1959.
2. The Bazmusian Tablets. Sumer. Vol. XV. Baghdad 1959.
3. Fra Assyriens arkiver. 1960.

GREGOR MALANTSCHUK.

1. In het voetspoor van Kierkegaard. Een inleiding op zijn oeuvre. Den Haag 1960.
2. Anmeldelse af Valter Lindström: Efterføljelsens teologi hos Sören Kierkegaard. Orbis Litterarum. XIV. 1959.
3. Anmeldelse af Michael Theunissen: Der Begriff Ernst bei Sören Kierkegaard. Kierkegaardiana. III. 1959.

DEN KONGELIGE MØNT- OG MEDAILLESAMLING.

1. Otto Mørkholm: Den 11. internationale kongres for de historiske videnskaber. Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad. 1960.

NATIONALMUSEET.

1. Danmarks Kirker. Udgivet af Nationalmuseet. Åbenrå amt. Hefte 1. 1959. Åbenrå amt. Hefte 2. 1960. Åbenrå amt. Hefte 3-4. 1960. København. Hefte 8-9. 1960.

ROBERT NEIENDAM.

1. Ved afslutningen af et livsværk. Nordisk tidsskrift för vetenskap, konst och industri. Stockholm 1959.
2. Johanne Luise Heiberg. 3. udgave. 1960.
3. Bjørnstjerne Bjørnson og dansk Teater. Edda. Oslo 1960.

HANS NORLING-CHRISTENSEN.

1. Zur Frage der Datierung und Provenienz des grossen Silberkessels von Gundestrup. *Analecta Archaeologica*. Festschrift Fritz Fremersdorf. Weiden-Köln 1960.

OTTO NORN.

1. Serlio and Denmark. *Analecta Romana Instituti Danici*. I. 1960.

N. E. NØRLUND.

1. Sur la convergence de certaines séries de facultés. *Accademia Nazionale dei Lincei. Rendiconti della Classe di Scienze fisiche, matematiche e naturali*. Serie VIII. Vol. XXVIII. Fasc. 5. Roma 1960.

CHRISTIAN POULSEN.

1. Fossils from the Late Middle Cambrian *Bolaspidella* Zone of Mendoza, Argentina. *Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk.* 32, no. 11. 1960.

VAGN POULSEN.

1. *ΘΕΩΡΙΑ*. Festschrift für W.-H. Schuchhardt. Deutsche Beiträge zur Altertumswissenschaft. Doppelband 12/13. Baden-Baden 1960.
2. Claudische Prinzen. Studien zur Ikonographie des ersten römischen Kaiserhauses. Deutsche Beiträge zur Altertumswissenschaft. Band 14. Baden-Baden 1960.
3. Fidias og den klassiske kunst. *Fra Antikkens Verden* 4. 1960.

RIGSARKIVET.

1. Statsrådets forhandling 1848-1863. IV. Udgivet af Rigsarkivet ved Harald Jørgensen. 1960.
2. Meddelelser om landsarkiverne for årene 1921-1955. Udgivet af Rigsarkivet. 1960.

DET DANSKE INSTITUT I ROM.

1. *Analecta Romana Instituti Danici*. I. Edenda curavit Otto Norn. 1960.

FINN SALOMONSEN.

1. Arne Nørrevang: Double Invasions and Character Displacement. *Vidensk. Medd. fra Dansk naturhistorisk Foren.* Bd. 121. 1959.

GUSTAV SCHERZ.

1. Niels Stensen in Copenhagen. *Geo-Times. Professional News Magazine*. Vol. V. No. 1. Washington 1960.

AUGUST F. SCHMIDT.

1. Randbemærkninger til Digte af Jeppe Aakjær. Skivebogen. Skive 1959.
2. Fra Vester Nebel Sogn. Vejle Amts Aarvog 1959. Kolding 1959.
3. Sneslev Bylov. Aarvog for historisk Samfund for Sorø Amt. Slagelse 1960.
4. Af en Århusvillas historie. Århus stifts Årbøger. 51.-52. bind. Århus 1960.
5. Fra den gamle folketro i egnen vest for Flensborg. Sønderjysk Månedsskrift. 36. Årg. Nr. 4. April 1960. Tønder 1960.
6. Fra det gamle folkeliv vest for Flensborg. Sønderjysk Månedsskrift. 35. Årg. Nr. 9-10. September-oktober 1959. Tønder 1959.
7. Det gamle landsbystyre. Venstres Månedsskrift. 13. Årg. Nr. 1. 1960.
8. Memoirer og Breve. Brabrand 1960.
9. Middelaldergård i Vestjylland. Sønderupgård. Slægtsgaarden. 18. årg. Nr. 107. 1960.
10. Fra Aarhusegnens gamle Landsbyer. Sagn, Tro og Digtning. Brabrand 1960.

AXEL STEENSBERG.

1. Undervisningen i materiel folkekultur og museerne. Fortid og Nutid. Bind XX. Hefte 7. 1959.
2. Plough and Field Shape. Selected Papers of the Fifth International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences. Philadelphia, September 1956. Great Britain 1960.
3. Tradition og mode. Politikens kronik 25.11.1960.

NIELS THULSTRUP.

1. Sören Kierkegaard: Entweder — oder. Unter Mitwirkung von Niels Thulstrup und der Kopenhagener Kierkegaard-Gesellschaft herausgegeben von Hermann Diem und Walter Rest. Köln og Olten 1960.

J. TROELS-SMITH.

1. Ivy, Mistleto and Elm. Climate Indicators — Fodder Plants. Danmarks Geologiske Undersøgelse. IV. række. Bd. 4. Nr. 4. 1960.

S. L. TUXEN.

1. Hansted-Reservatets Entomologi. Entomologiske Meddelelser. Bd. XXX. Hefte 1. 1960.
2. Ergänzendes über die von Silvestri und Berlese beschriebenen Proturen. Ent. Medd. XXIX. 1960.
3. Eine neue Gattung von Proturen: Ionescuellum. Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Forening. Bd. 123. 1960.
4. Neues über die von Rimsky-Korsakow, Prell, Stach, Denis, Ionescu, Strenzke und Gisin beschriebenen Arten von Eosentomon (Protura). Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Forening. Bd. 123. 1960.
5. — og F. Bonet: Reexamination of Species of Protura Described by H. E. Ewing. Proceedings of the United States National Museum. Vol. 112. Number 3437. Washington 1960.

UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND.

1. Danmarks gamle Folkeviser. Del 11. Melodier. Med benyttelse af forarbejder af Hjalmar Thuren(†). Udgivet af Erik Abrahamsen(†) og H. Grüner-Nielsen (†) ved Thorkild Knudsen og Nils Schiørring. Hefte 3. 1959.
2. Danske Metrikere. Udg. af Arthur Arnholtz og Erik Dal. Kommentarbånd II A. Indledning til Judichær af Erik Dal. 1960.
3. Danske Metrikere. Udg. af Arthur Arnholtz og Erik Dal. Kommentarbånd II B. Noter til Judichær af Erik Dal. 1960.
4. Danske Studier. Udg. af Aage Hansen og Erik Dal. 1960.
5. Danmarks gamle Folkeviser. Del 10. Tekst-tillæg. Efter forarbejder især af H. Grüner-Nielsen og i samarbejde med Iørn Piø udgivet af Erik Dal. Hefte 6. 1960.

STIG VEIBEL.

1. Organische Analyse auf Grund Funktioneller Gruppen. *Chemia Analytyczna*. 3. Warszawa 1959.
2. Vue d'ensemble sur la caractérisation et le dosage des acides et des anhydrides d'acides. *Chimie Analytique*. Vol. 41. France 1959.
3. Aperçu des méthodes utiles pour la découverte, la caractérisation et le dosage des substances à fonction hydroxyle (aliphatique, aromatique ou hétérocyclique). *Parfumerie, Cosmétique, Savons*. Vol. 2. No. 1. France 1959.
4. — og S. Brøndum: Untersuchungen über 3-Amino-5-pyrazolone. *Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae*. Tomus 18. Fasc. 1-4. Budapest 1959.

VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION FOR PALI-ORDBOGEN.

1. A Critical Pali Dictionary. Begun by V. Trenckner. Vol. II. Fascicle 1. 1960.

HELGE VOLSØE.

1. — og Arne Schiøtz: The Gliding Flight of *Holaspis guentheri* Gray, A West-African Lacertid. *Copeia*. No. 3. U.S.A. 1959.

AKSEL VOLTEN.

1. Das Harpunierergestirn. Mitteilungen des deutschen archäologischen Instituts Abteilung Kairo. Band 16. II. Teil. Wiesbaden 1958.
2. L'Étymologie de deux Mots Coptes. *Bulletin de l'Institut français d'Archéologie orientale*. Tome LVIII. Paris 1959.

SVEND AAKJÆR.

1. Leonora Christinas dommer. Jyske samlinger. Tidsskrift for Danmarks historie. Ny række. V, 1. 1959.
2. Breve fra Kirstine Munk og Leonora Christina. *Danske Magazin*. 8. r. I. 1959.
3. Fabjerg og Faster. »Ti Afhandlinger« udgivet af Stednavneudvalget. 1960.

Afdeling C

Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg

Fra museets bestyrelse er modtaget følgende beretning¹:

I det forløbne år fra 1. oktober 1959 til 30. september 1960 har Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg forøget sine samlinger på følgende måde:

A. Ved køb:

1. Kong Frederik den Tredie. Som 6-årig prins. Hel figur, stående i landskab med Frederiksborg og lystslottet Sparepenge i baggrunden, holdende en luntemusket støttet på tilhørende gaffel. Betegnet An(no) 1615. Maleri af Peter Isaacsz. Erhvervet i England. Hidrørende fra herresædet Rushbrooke Hall i Suffolk.
2. Dronning Sophie Magdalene, kong Christian VI's gemalinde, født prinsesse af Brandenburg-Baireuth. Brystbillede. Samtidigt portræt. Lille oliemaleri på pap.
3. Ubekendt adelsmand, med urette kaldet Axel Urup. Hoftestykke. Lille oliemaleri på kobber. Betegnet: Ætatis 38, Anno 1642. Malet af Karel van Mander.
4. Peder Benzøn Mylius, landsdommer, historisk forfatter. Knæstykke, stående i interiør. Firkantet miniature. På pap. Malet 1762 af J. J. Bruun efter Hyacinthe Rigauds maleri fra 1721, nu tilhørende Statens Museum for Kunst.
5. Iver Rosenkrantz til Rosenholm, oversekretær i Danske og Tyske Kancelli, gehejmeråd. Halv figur. Oval miniature på

¹ Genpart af den allerunderdanigste beretning, som det påhviler bestyrelsen årligt at afgive til H. M. Kongen om museets virksomhed. Angående regnskabet henvises til ekstrakten s. 99.

- pap. Type som J. S. Wahls maleri fra 1737 på Københavns universitet.
6. Grevinde Catharina Sophie Vilhelmine Wedell, født comtesse Moltke, hofdame hos kong Frederik V's dronning Louise. Halv figur. Ovalt maleri. Udført af Jens Juel 1768.
 7. Ubekendt søofficer. Halv figur, siddende i interiør med et papirsark, hvorpå står »den 17 januarij Aar 1772«, datoen for gehejmekabinetetsminister J. F. Struensees arrestation. Oval miniature på elfenben.
 8. Georg Zoëga, arkæolog og numismatiker. Halv figur. Maleri. På bagsiden af lærredet påmalet: Roma 1787. Erhvervet i Tyskland. Sandsynligvis hidrørende fra kardinal Stefano Borgias samling i Velletri, senere overgået til »Propagandaen« i Rom.
 9. Christian Benzon, kammerherre. Halv figur. Oval farvelagt tegning på pergament. Formentlig udført af G. L. Lahde. Indfattet i guldmedaillon, kantet med perler og emaille. På bagsiden en allegorisk fremstilling, udført i perlemor og elfenben, bl. a. en søjle med inskription »TIL EVIG ERINDRING FRA DIN ØMME, TROE MAND C. BENZON, d. 16. IUNI 1798«, den portrætteredes 80 års fødselsdag.
 10. Adolph Wilhelm Schack von Staffeldt, digter. Brystbillede. Oval miniature på elfenben. Udført af F. C. Camradt ca. 1800.
 11. Poul Martin Møller, digter. Brystbillede. Klippet silhouet fra ca. 1830. Den eneste kendte samtidige portrætfremstilling af digteren.
 12. Foregåendes første hustru Betty, født Berg. Silhouet som foregående.
 13. August Andreas Jerndorff, maler, professor. Halv figur. Malet selvportræt fra ca. 1864.
 14. Martin A. Hansen, forfatter. Halv figur. Malet af Sigurd Swane 1945. Signeret.
 15. Parti fra Frederiksborg slot. Trappenedgang til vinkælderen i Kongefløjen. Maleri af J. V. Gertner fra 1841.

I årets løb er desuden til billedarkivet erhvervet en del tegninger og grafiske fremstillinger, hvoriblandt kan nævnes en samling portrætter af kendte personer fra nyere tid, bl. a. Ernst v. d.

Recke, Thit Jensen, Anton Svendsen, Nina Bang, Niels Neergaard, Th. Madsen Mygdal, M. C. Lyngsie, H. P. Hansen, Viggo Thorup, Mikkel Hindhede, C. F. Wandel og Johs. Dalhoff, udført som avistegninger af Aage Roose, samt en farvelagt aquatinta, forestillende et parti af haven ved Liselund på Møn, udført af Søren Læssøe Lange ca. 1800.

B. Som gave:

Fra skibsreder Jakob Isbrandtsen, New York:

16. Kong Frederik den Tredie. Hel figur, stående i interiør. Lille maleri på kobber. Udført af Andreas Magerstadt ca. 1650.
17. Foregåendes gemalinde, dronning Sophie Amalie, født prinsesse af Braunschweig-Lüneburg. Pendant til foregående.

Fra gesandt F. E. Høegh-Guldberg:

18. Ove Høegh-Guldberg, gehejmekabinetssekretær, stiftamtmand. Hoftestykke, stående i interiør ved en buste af arveprins Frederik, der bærer påskriften: VINDEX PATRIE. Oval miniature på elfenben. Malet af Cornelius Høyer ca. 1780; signeret.
19. Foregåendes hustru Lucie Emmerentze, født Nørlem. Hoftestykke, siddende med sin ægtefælles miniatureportræt i hånden. Pendant til foregående.

Fra dr. Wallace Lowrie, U.S.A., ifølge testamentarisk bestemmelse:

20. Søren Aabye Kierkegaard, filosof. Posthumt portrætrelief i gips, udført ca. 1875 af Carl Aarsleff.

Fra fru Otilia Brorson, født Suenson, ifølge testamentarisk bestemmelse:

21. Carl Christian Birch Liebenberg, højesteretsadvokat, kabinetssekretær, nationalbankdirektør. Brystbillede. Malet oval. Udført af J. V. Gertner.

Fra skovejer T. Troensegaard, Mariager:

22. Blad fra Christian III's bibel med påskrift fra 1575 af Elsebe Krabbe, søhelten Peder Skrams hustru. Skåret ud af det

museet tilhørende eksemplar af bibelen (inv. nr. B 2187), førend dette i sin tid blev erhvervet.

Fra Mrs. John Woolsey, New York, gennem Worcester Art Museum i U.S.A.:

23. Bordopsats af tin, formet som et skib på et ovalt fodstykke med rocailler og modellerede blomster. På sejlene indgraveret henholdsvis »Ernst (fejlagtigt for Christian) August, Herzog zu Holstein-Sunderburg 1754« og »Friederica Louisa, Gräfin v. Guldenlöws, Herzogin zu Holstein-Sunderburg«. Samtidigt arbejde.

Fra konsul, grosserer Erik Andersen:

24. Drejet egetræs-dåse, i hvis låg er indfattet en klump af smeltet metal, der er opsamlet i ruinerne efter Frederiksborg slots brand d. 17. december 1859.

Museets samling af medailler er i årets løb blevet suppleret med følgende stykker:

Tre sølvmedailler i elfenbensetui, der er forsynet med kong Christian VIII's monogram og i sin tid af kongen skal være skænket til en fransk marquis de Laguiche, nemlig

25. Kong Christian VIII's tronbestigelse 1839. Aversen udført af F. Krohn, reversen af Bertel Thorvaldsen.
 26. Kong Christian VIII og dronning Caroline Amalie's sølvbryllup 22. maj 1840. Aversen udført af C. Christensen, reversen af F. Krohn.
 27. Kong Christian VIII og dronning Caroline Amalie's salving 28. juni 1840. Aversen udført af C. Christensen, reversen af H. Conradsen.

Endvidere:

28. Kong Frederik og dronning Ingrid's sølvbryllup 24. maj 1960. Udført af H. Salomon.

Museets håndbibliotek forøgedes med 266 bøger og publikationer, deraf 91 som gave eller ved bytte med danske og udenlandske museer.

Fra Kunstakademiets samling af arkitekturtegninger har museet som depositum modtaget en samling tegninger, opstalter og

planer vedrørende Frederiksborg slots genopførelse efter branden i 1859, hovedsagelig hidrørende fra F. Meldahls arkiv.

Til gengæld har museet i Kunstakademiets ovennævnte samling deponeret en række arkitekturtegninger, hvoraf de fleste er elevtegninger fra akademiet i C. F. Hansens periode, hidrørende fra den tyske arkitekt Heinrich Stracks efterladenskaber.

I årets løb er malerier og kunstgenstande blevet bortdeponeret til:

Søkortarkivet,
Jydske Ingeniørregiment,
Amtsgården i Ribe.

Der blev endvidere udlånt malerier m.m. til følgende udstillinger:

Udstilling i anledning af Fyrvæsenets 400 års jubilæum, i Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg.

Udstillingen »Svenska Hävder genom Konstnärsögon«, i Liljevalchs Konsthall, Stockholm.

Mindeudstilling i anledning af 150 året for marskal Bernadottes valg til svensk tronfølger, i Örebro Läns Museum.

Udstillingen »Rikets Vapen och Flagga«, i Statens historiska Museum, Stockholm.

Udstillingen »Levende Musik«, i Lyngby rådhus.

Udstillingen »The Arts of Denmark«, i Metropolitan Museum of Art, New York m.fl. steder i U.S.A.

Som sædvanlig blev der i sommerhalvåret vederlagsfrit stillet pædagogisk træned omvisere til rådighed for besøgsgrupper fra skoler, seminarier, kursus o.l.

Museet blev i det forløbne år bl.a. besøgt af 734 klasser fra folke- og realskoler, 50 fra gymnasieskoler, 16 fra seminarier samt af 129 grupper fra højskoler, kursus m.v.

I november 1959 afholdtes på tre lørdag eftermiddage uden for den normale åbningstid en række specialomvisninger, ved hvilke der hver gang holdtes korte foredrag af museets direktør og inspektører.

I anledning af 100 året for slottets brand i 1859 var der i tiden december 1959–marts 1960 i Kongefløjens stueetage foranstaltet en mindeudstilling, omfattende malerier, tegninger, grafiske fremstillinger, arkivalier, pjecer og aviser, forskellige mindegenstande samt arbejdsmodeller fra slottets genopførelse. Foruden museets eget materiale omfattede udstillingen en række udlån fra Nationalmuseets billedsamling, Det kgl. bibliotek, Dansk Folkeminde-samling, Rigsarkivet, Landsarkivet for Sjælland m. v., Københavns Stadsarkiv, Statens Avissamling i Århus samt Hillerød brandvæsen.

I tilknytning til udstillingen holdtes i februar 1960 en foredragsserie ved museets direktør og inspektører, omfattende følgende emner:

Hofliv på Frederiksborg i 1850'erne,
Brandkatastrofen d. 17. december 1859,
Slottets genopførelse.

På 400 årsdagen for Frederiksborgs grundlæggelse som kongeslot arrangerede museet den 1. juli 1960 i slottets riddersal en festlighed, der overværedes af Deres Majestæter Kongen og Dronningen, Tronfølgeren og andre medlemmer af den kongelige familie i spidsen for en repræsentativ forsamling på 800 indbudte gæster. Efter velkomstord af museumsbestyrelsens formand blev der musiceret af Tivoli koncertsals orkester under ledelse af professor Svend Chr. Felumb, reciteret Frederiksborg-digte af skuespiller Svend Methling, holdt foredrag om Frederiksborg gennem 400 år af professor, dr. phil. C. O. Bøggild-Andersen og sunget af kgl. kammersangerinde Else Brems. Efter festen i Riddersalen blev der i slottets stueetage serveret forfriskninger for gæsterne.

I årets løb publicerede museet inspektør H. D. Schepelerns bog: Portrætsamlingen i Odense adelige Jomfrukloster. 1959. 142 s. ill.

Den tyske vejledning til museet blev optrykt med de nødvendige ændringer og tilføjelser.

Registreringen og katalogiseringen af portrætter og historisk billedmateriale videreførtes på sædvanlig måde, ligesom fotograferingen af billeder og genstande til museets billedarkiv.

Der blev bl. a. foretaget en fuldstændig registrering og inventarisering af de på herregården Rosenholm beroende, museet tilhørende malerier og kunstgenstande.

I sommeren 1960 fortsattes den på museets foranledning i det foregående år i samarbejde med »Landesamt für Denkmalpflege« i Kiel påbegyndte fotografering og registrering af danske portrætter på herregårde i Slesvig og Holsten, denne gang med optagelser på herregårdene Rastorf (Rantzau) og Kletkamp (Brockdorff).

I museets konserveringsatelier, der ledes af konservator Steen Bjarnhof, behandlede i løbet af året i alt 51 malerier, deraf 32 tilhørende museet, 3 fra Rosenborg, 3 fra Gammel Estrup, 3 fra Rosenholm, 4 fra Carlsberg Laboratoriet, 2 fra Støvringgård kloster, 1 fra Nivågård, 1 fra Rønne Museum samt 2 fra privat eje.

Atelieret er blevet udstyret med et røntgenanlæg til gennemlysning af malerier. Apparaturet, som er forsynet med et »Machlettrør«, producerer relativt bløde røntgenstråler. Der er indtil nu foretaget ca. 25 gennemlysninger med teknisk set udmærkede resultater.

Tidligere påbegyndte forsøg med nye konserveringsmetoder er fortsat i det forløbne år, dels med tilpasning af materialer og recepter til de særlige problemer, som bevaringen af museets samling stiller, dels med videreudviklingen af en ny konserveringsmetode, baseret på vacuumteknik, en metode som efterhånden med held benyttes af mange museer i udlandet.

Inventarrevisionen er blevet videreført efter de fastsatte retningslinier.

På museets bekostning blev der i vinterens løb foretaget en gennemgribende istandsættelse af en del af kælderrummene i Kongefløjen, omfattende Krydshuset, den såkaldte Kanongang, Christian IV's Møntkammer under Mønttårnet, den gamle Vinkælder samt Vandkælderen, hvorfra vandforsyningen til slottet i gammel tid lededes videre gennem bygningen. Med nedgang fra museets forhal ad en genåbnet vindeltrappe og opgang direkte ud til den indre slotsgård er dette fra et bygningssynspunkt værdifulde og interessante parti af slottet herefter gjort tilgængeligt for publikum.

Af »Det nationalhistoriske Museums Understøttelsesfond« blev der på museets stiftelsesdag den 5. april uddelt legatportioner til følgende: Opsynsbetjentene Valdemar Larsen og N. Chr. Petersen samt garderobedame, fru Emmy Larsen.

Ved Skandinavisk Museumsforbunds møde i Finland (Åbo og Helsingfors) i dagene 4.–10. september 1960 var museet repræsenteret ved dets direktør.

Der blev bevilget orlov og understøttelse til studierejser for inspektør H. D. Schepelern til besøg i museer og herregårde i Slesvig og Holsten samt for inspektør Povl Eller til en måneds ophold i England og Skotland. Konservatormedhjælper Niels Wivel fik orlov og tilskud til en måneds studieophold ved konserveringsanstalten i St. Annen Museum i Lübeck.

Museets fast ansatte faglige personale består ved udgangen af 1959–60 af følgende:

Museumsdirektør, cand. mag. Jørgen Paulsen (ansat ved museet 1. oktober 1935, i sin nuværende stilling 1. oktober 1953).

Museumsinspektør, cand. mag. H. D. Schepelern (ansat ved museet 1. april 1943, i sin nuværende stilling 1. april 1946).

Museumsinspektør, cand. mag. Povl Eller (ansat ved museet 10. maj 1954, i sin nuværende stilling 1. april 1956).

Museet har i året 1959–60 været besøgt af 241.297 gæster.

Frederiksborg, den 21. december 1960.

G. BARDENFLETH.

STIG IUUL.

JOHANNES BRØNDSTED.

C. ELLING.

JØRGEN PAULSEN.

Ny Carlsbergfondet

Fra Ny Carlsbergfondets direktion er modtaget følgende beretning:

For Ny Carlsbergfondets midler er der i regnskabsåret 1959–60 erhvervet eller bidraget til erhvervelse af de efternævnte kunstværker samt til andre nedenfor angivne fundatsmæssige formål anvendt de vedføjede beløb.

A.

Indkøb og uddeling af kunstværker, kunstneriske udsmykninger m. m.

I.

Der er i løbet af året til museer eller andre offentlige institutioner skænket eller givet tilskud til erhvervelse af følgende kunstværker.

Ny Carlsberg Glyptotek:

1. 11 reliefplader af bronze med figurdekoration i drevet arbejde. Etruskiske møbelbeslag. 7. årh. f. Chr. Deponeret.
2. Grækerinde. Salveflaske af terrakotta. Ionisk. 6. årh. f. Chr. Deponeret.
3. Mandshoved i bladkrans. Relief i kalksten. Koptisk. Øvre-ægypten? 4.–5. årh. e. Chr. Deponeret.
4. Kvindehoved i bladkrans. Relief i kalksten. Koptisk. Øvre-ægypten? 4.–5. årh. e. Chr. Deponeret.
5. Indfatning til brønd med løvehoveder og fugle i relief. Koptisk. Øvre-ægypten? 4.–5. årh. e. Chr. Deponeret.
6. J. B. C. Corot: Parti fra Egnen ved Cività Castellana med Udsigt mod Monte Soracte. 1826. Olie. Deponeret.
7. Samme: Parti fra Versailles. Le Grand Trianon. 1866. Olie. Deponeret.

8. J. A. Jerichau: Cleopatra, der begår Selvmord. Brændtlersstatuette. Deponeret.

Det danske Kunstindustrimuseum:

9. Tredie bidrag af en treårig bevilling til indkøb af ældre kunsthåndværk, for hvilket efter museets meddelelse er erhvervet:
- Signetring af guld. Danmark? 17. årh.'s slutning.
 - Ring af guld. Danmark. 18. årh.'s 2. halvdel.
 - Måleinstrument (proportionalcirkel) af messing. Tyskland. 18. årh.'s 1. halvdel.
 - Krukke af groft, brændt ler. Syrien. 17. årh.
 - Pokal af pasdrejet elfenben. Tyskland. 17. årh.
 - Pokal af pasdrejet og udskåret elfenben. Tyskland. 17. årh.
 - Stand af pasdrejet elfenben. Tyskland. 17.–18. årh.
 - 3 brokadeskærf »polske skærf«. Polen. 18. årh.'s slutning.
 - Barnetroje af silkebrokade. Frankrig. 18. årh.'s 2. halvdel.
 - Tebordsbakke af fajance. St. Kongensgade-fabrikken. 1727–49.
 - Urtepoteskjuler af porcelæn. Kgl. Porcelainsfabrik. Ca. 1780.
 - Kvindehoved af fajance. Syrien? 7.–13. årh.
 - Damaskdug. Holland. 17. årh.'s 1. halvdel.
10. Billedtæppe med fremstilling af Kongernes Tilbedelse. Bruxelles. 16. årh.'s begyndelse.
11. Brødkurv af sølv. København. 1813. Tilskud.

Kunstindustrimuseets bibliotek:

12. Mønsterbog med 70 blade akvareller i Hanss Friedrich Raidel's stil. Sydtyskland. 17. årh.'s begyndelse. Tilskud.
13. Cabinet des Modes 1785–89 I–IV. Bevillingen givet af særkontoen.
14. Journal de la Mode et du Goût 1790–91 I–II (2 af 4 bind). Bevillingen givet af særkontoen.
15. Journal des Dames et des Modes 1797–1839 I–XLIII. Bevillingen givet af særkontoen.

Statens Museum for Kunst:

Den kongelige malerisamling:

16. Théodore Rousseau: Skovinteriør. Kul på lærred. 1865.
17. Ernst Josephson: »La joie de vivre«. Olie. 1887.
18. J. H. Fragonard: Kunstnerens hustru Anne Marie Gérard? Olie. Ca. 1780.

Den kongelige kobberstiksamling:

19. Antoine Watteau: Recueil Jullienne I–IV bestående af »Figures de différents caractères« I–II 1726–28 og »L'Oeuvre gravé d'après Watteau« I–II 1735–38 i alt 650 kobberstik og raderinger efter Watteau.

Nationalmuseet:

20. J. Gudmundsen-Holmgreen: Rigsantikvar, professor, dr. phil. Johannes Brøndsted. Buste i bronce. 1960.

II afdeling:

21. Øreskål af sølv med graveret dekoration og låg, udført ca. 1594 formentlig af Gert Hermands, Aalborg.

III afdeling:

22. Plat de ménage af sølv, udført ca. 1760 af Christian Pedersen Høving, Hobro. Tilskud.
23. Forgylt ovalt spejl ca. 1800, formentlig udført af J. C. Lillie.

Antiksamlingen:

24. Sortfiguret attisk amphora med fremstilling af Pallas Athene, tilskrevet Amasis. Terrakotta. Ca. 550 f. Chr.
25. Græsk kylix i rødfigursstil bl. a. med fremstilling af Leagros og Herakles' kentaurkamp, tilskrevet Euphronios. Terrakotta. Ca. 510–505 f. Chr.

Etnografisk samling:

26. Siddende Dreng. Statuette af serpentinsten. Oldmexikansk (olmekisk) 200 f. Chr.–600 e. Chr.

27. Kinesisk? kobberstikker: De til Sommerpaladset Yuan Ming Yuan hørende Lystslotte, 17 (af 20) blade kobberstik. 1787. Bevillingen er givet af særkontoen.

Aarhus Universitets forhistoriske Museum:

28. 6 Luristan broncer.

Settlement Askovgaarden, København:

29. Povl Christensen: Illustration til Tom Kristensen »De forsvundne Ansigter«. 1953. Akvatinta. Erhvervet 1957-58.
 30. Erik Clemmesen: Drengeportræt. 1952. Litografi. Erhvervet 1953-54.
 31. Jane Muus: Præster studerer Loftet i det Sixtinske Kapel. 1956. Træsnit. Erhvervet 1957-58.
 32. Nicolaj Nielsen: Folk i Roerne. 1958. Koldnålsradering.
 33. Gregers Jensen: Kat. 1959. Tuschtegning.
 34. Mogens Zieler: Badende Balipiger. 1960. Linoleumssnit.

Assens, Amts- og Bysygehuset:

35. Helge Holmskov: Mor og Barn 1958. Skulptur i kobber. Erhvervet 1958-59.

Sønderhald Herreds Forbundsskole, Assentoft:

36. Karl Otto Johansen: Hyrden på Højsletten. 1955. Bemalet teaktræsrelief. Erhvervet 1955-56.
 37. Povl Christensen: Illustration til Tom Kristensen »De forsvundne Ansigter«. 1953. Akvatinta. Erhvervet 1957-58.
 38. Samme: Mosebrand. Tegning. Erhvervet 1957-58.
 39. Søren Hjorth Nielsen: Forstad. 1945. Radering.
 40. Karen Lis Jacobsen: Ægyptisk Offertyr. 1953-57. Linoleumssnit i farve. Erhvervet 1958-59.
 41. Samme: Ægyptisk Høstscene. 1953-57. Linoleumssnit i farve. Erhvervet 1958-59.
 42. Rasmus Nellemann: Kultivator. 1956. Farvelitografi.
 43. Arne L. Hansen: Mejetærsker. 1959. Litografi.

Jes Kruse Skolen, Eckernförde:

- 44–45. Bertel Thorvaldsen: »Dagen« og »Natten«. To marmorrelieffer. Værkstedsarbejder. Erhvervet 1958–59. Deponeret.
 46. R. Askou Jensen: Himmelbrand. Bornholm. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59. Deponeret.

Frederiksborg Amtssygehus i Esbønderup:

47. Ole Kielberg: Bygevejr. 1955–56. Olie. Erhvervet 1956–57.

Fyens Stiftsmuseum, Odense:

48. Vilhelm Lundstrøm: Moder og Barn. 1929. Olie.

Gloslunde Centralskole:

49. Johannes Hofmeister: Vinterlandskab med Figurer. 1958–59. Olie.

Hindsgavl (Foreningen Norden):

50. Ebba Carstensen: September. 1959. Olie.

Holeby-Bursø Kommunes Alderdomshjem »Vestervang«:

51. P. C. Skovgaard: Møns Klint. 1849. Karton. Kultegning. Erhvervet 1955–56.

Hou Skole (Langeland):

52. Dan Sterup-Hansen: Et Bryllup i Delphi. 1959–60. Olie.

Idestrup Skole:

53. Jane Muus: Fulde Frants. 1957. Træsnit. Erhvervet 1957–58.
 54. Samme: Torvet i Almunecar. 1958. Træsnit.
 55. Povl Christensen: Plantersken. 1957. Kobberstik. Erhvervet 1957–58.
 56. Karen Lis Jacobsen: Apås Høstkarle. 1953–57. Linoleumsnit. Erhvervet 1958–59.
 57. Samme: Båd med Sejl. 1953–57. Linoleumssnit. Erhvervet 1958–59.

58. Samme: Nubiske Soldater. 1953–57. Linoleumssnit. Erhvervet 1958–59.
59. Samme: Ægyptiske Soldater. 1953–57. Linoleumssnit. Erhvervet 1958–59.
60. Johannes Hofmeister: Vinterlandskab med Figurer ved mørk Bakke. 1957. Farvelitografi. Erhvervet 1957–58.

Kerteminde Alderdomshjem:

61. Svend Saabye: Skærmpanter. 1956. Olie. Erhvervet 1957–58.

Dr. Schads Rekonvalescenthjem Klintsøgaard:

62. Johannes Hofmeister: Landskab med Figurer og Huse. Forår. 1957. Olie.

Museet paa Koldinghus:

63. Sølvbæger med graverede renæssanceornamenter, antagelig udført af Mads Bertelsen, Kolding, ca. 1620–30. Tilskud.

Kolding Seminarium:

64. Carl Østerbye: Skovbryn. 1956–58. Olie. Erhvervet 1958–59.

Kronborg Slot:

65. 5 gobeliner med jagtscener, udført af Jan Raes i Bruxelles. 17. årh.'s begyndelse. 2. udbetaling. Deponeret.

Køge Museum:

66. Sølvmedaille, præget 1677 i anledning af slaget i Køge Bugt. Tilskud.

Ranum-Malle Sognebibliotek:

67. Ernst Syberg: Vinterbillede. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.

Reventlow-Museet, Pederstrup:

68. Angelica Kauffmann: Grevinde Julie Reventlow, f. Schimmelmann. Rom 1784. Olie.

Ribe Kunstmuseum:

69. Jørgen Roed: Ribe Domkirke i Maaneskin. 1837. Olie.

Teatermuseet ved Christiansborg:

70. Louis Aumont: Johanne Luise Heiberg. Olie.

Vildbjerg Folke- og Realskole:

71. Bertel Thorvaldsen: Livets Aldre og Aarets Tider. Gipsafstøbninger efter fire relieffer.
 72. Samme: Poesiens og Harmoniens Genier. Gipsafstøbning efter relief.
 73. Samme: Den kristelige Kærlighed. Gipsafstøbning efter relief.

J. F. Willumsens Museum, Frederikssund:

74. J. F. Willumsen: Kokotte. 1890. Trærelief. Tilskud.

Vinding Skole:

75. Bertel Thorvaldsen: Hectors Afsked med Andromache og Priamus bønfalder Achilles om Hectors Lig. Gipsafstøbninger efter to relieffer.

II.

34. uddeling af kunstværker til provinskunstmuseerne november 1959.

Aabenraa Museum:

1. Folmer Bendtsen: Tidligt Forår. Lossepladsen. 1956. Olie. Erhvervet 1956-57.
2. Hans W. Larsen: Udkast til monument for Knud Rasmussen. 1958. Bronze. Erhvervet 1958-59.

Aalborg Kunstmuseum:

3. Søren Hjorth Nielsen: Vesterø Havn. Læsø. 1956-58. Olie. Erhvervet 1958-59.
4. Viggo Rørup: »Pylle«. 1958. Olie. Erhvervet 1958-59.

Aarhus Kunstmuseum:

5. Poul Bjørklund: Septemberlys. 1956. Olie. Erhvervet 1957–58.
6. Ole Kielberg: Villa Medicis Have i Rom. 1957. Olie. Erhvervet 1958–59.

Esbjerg Kunstforening:

7. Th. Hagedorn-Olsen: Model. Paris. 1957. Olie. Erhvervet 1958–59.
8. Jeppe Vontillius: Siddende Kvinde i brun Dragt. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.

Fyens Stiftsmuseum, Odense:

9. Kjeld Hansen: Variation i grønt. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.
10. Jørgen Haugen Sørensen: Slagtegruppe. 1957. Bronze. Erhvervet 1958–59.

Horsens Museums kunstafdeling:

11. Albert Elmstedt: Siddende Kvinde. 1959. Olie. Erhvervet 1958–59.
12. Adam Fischer: Lille Kone med Krukke. Stentøj. 1957. Erhvervet 1958–59.

Kolding Kunstforening:

13. Johannes Carstensen: Interiør. 1959. Olie. Erhvervet 1958–59.
14. Henrik Starcke: Stående Mand. 1953. Bronze. Erhvervet 1958–59.

Lolland-Falsters Stiftsmuseum, Maribo:

15. Else Alfelt: Bjærgøhavet. 1957. Olie. Erhvervet 1958–59.
16. Carl-Henning Pedersen: Violet Fugl i grønt Landskab. 1957. Olie. Erhvervet 1957–58.

Randers Kunstmuseum:

17. Mogens Andersen: Composition. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.

18. Jørgen Gudmundsen-Holmgreen: Ung Mand (Pelle). 1945. Bronze. Erhvervet 1958–59.

Ribe Kunstmuseum:

19. Olivia Holm-Møller: Udenfor Konstantinopel. 1956. Olie. Erhvervet 1958–59.
20. Mogens Zieler: Rideklubbens Ræve. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.

Kunstmuseet i Sorø:

21. Victor Haagen-Müller: Stranden mellem Skiveren og Kandestederne. 1957. Olie. Erhvervet 1957–58.
22. Poul Sørensen: Aftenlandskab. Sommeren 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.

Museum for Tønder Amt og By:

23. Erik Hoppe: Parkbillede. Sommer. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.
24. Juliana Sveinsdottir: Selvportræt. 1956. Olie. Erhvervet 1958–59.

Vejen Museum:

25. Lauritz Hartz: Vejen på Nordstrand. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.
26. Knud Lollesgaard: Selvportræt. 1956. Olie. Erhvervet 1958–59.

Vejle Museum:

27. Holger Jacobsen: Skarpe Kanter. 1958. Olie. Erhvervet 1958–59.
28. Carl Jensen: Cafeen. 1920–58. Olie. Erhvervet 1958–59.

III.

Andre kunstindkøb.

1. Svend Albrechtsen: Byporten (Tarquinia). 1958. Akvarel.
2. Flemming Bergsøe: I Haven. 1959. Olie.
3. Ejler Bille: Varierede Former. Efteraar. 1959. Olie.
4. Niels Bjerre: Klinten ved Bovbjerg. Aftensol. 1941. Olie.
5. Poul Bjørklund: Selvportræt. 1959. Olie.

6. Samme: Opstilling. 1960. Olie.
7. Mogens Bøggild: Høsehus. 1959. Polycromt keramisk relief.
3. og sidste udbetaling (jvf. årsberetning 1954–55).
8. Johannes Carstensen: Opstilling. 1958–59. Olie.
9. Carl Fårup Christensen: Landskab ved Handrup. 1959.
Olie.
10. Frede Christoffersen: Aften. 1958–59. Olie.
11. Erik Enevold: Gylden Sol og gammel Kone. 1959–60. Olie.
12. C. Falbe-Hansen: Nedrullet Persienne. 1959. Olie.
13. Adam Fischer: Portræthoved. Kunstnerens hustru. 1921.
Granit.
14. Harald Giersing: Skovbillede. Sorø. 1915. Olie.
15. Alb. Gottschalk: Landskab fra Samsø. 1884. Olie.
16. Peter Hansen: Fra Enghaveplads. Ca. 1912. Olie.
17. Poul Hansen: Tilskueren. Barnebuste. 1956. Bronze.
18. Samme: Blændet. Statuette af nøgen kvinde. 1959. Bronze.
19. Svend Wiig Hansen: Siddende Kvinde. 1950. Bronze.
20. S. Havsteen-Mikkelsen: à Hesti. Kystbillede fra Færøerne.
1959. Olie.
21. Helge Holmskov: Ung Pige. 1959. Statuette. Bronze.
22. Erik Hoppe: Søndermarken. 1954. Olie.
23. Preben Hornung: Jernbanebomme. 1956–58. Olie.
24. Helge Jensen: Udsigt over Fjorden. Karrebæksminde. 1959.
Olie.
25. Holger J. Jensen: Selvportræt. 1924–25. Olie.
26. Arne Johannesen: Skovbillede. Oktober II. 1959. Olie.
27. Karl Otto Johansen: Zigeunere. 1959. Skitse. Brændt ler.
28. Ole Kielberg: Markvej. 1959. Olie.
29. Alex. Klingspor: Siddende Mand. 1959. Olie.
30. Vilhelm Lundstrøm: Frokost i det Grønne. 1921. Olie.
31. Tage Mellerup: Hus i Bjerge. 1959–60. Olie.
32. Jane Muus: Portræt. 1958. Træsnit.
33. Rasmus Nellesmann: Skibsbyggeri. 1957. Ætsning.
34. Samme: Skibsbyggeri. 1957. Ætsning.
35. Samme: Ved Volden. 1958. Ætsning.
36. Knud Nellesmann: Højesteretssagfører C. B. Henriques. 1956.
Bronze.
37. Søren Hjorth Nielsen: Læsø. 1958. Radering.
38. Samme: Udsigt over Tage. 1959. Radering.

39. Samme: Drejø. 1959. Radering.
40. Nikolaj Nielsen: Pige ved Seng. 1958. Koldnålsradering.
41. Gudmund Olsen: Røsnæs. 1959. Olie.
42. Preben Reinicke: Blåt. 1959. Olie.
43. Elof Risebye: Spændetrøjen. 1935. Olie.
44. Viggo Rørup: Moder og Datter. 1945. Olie.
45. William Scharff: Baade paa Tisvilde Strand. 1949. Olie.
46. Paul Stoltze: Opstilling. 1959. Olie.
47. Christine Swane: Udsigt over Kattegat. Vendsyssel. 1959. Olie.
48. Sigurd Swane: Ved Tørrepladsen. 1959. Olie.
49. Samme: Portræt af Johannes Larsen. 1959. Olie.
50. Arne Haugen Sørensen: Menneskeblomster. 1960. Farveradering.
51. Jørgen Haugen Sørensen: Kunstskeren. 1959. Bronzebuste.
52. Åge Vogel-Jørgensen: Blå Komposition. 1959. Olie.
53. Eigil Wendt: Portræt af Svend Wiig Hansen. 1953. Olie.
54. Gunnar Westman: Gambespillerske. Skitse. 1959. Brændt ler.
55. Niels Østergaard: Landskab. 1959. Olie.

IV.

Udsmykninger.

1. Aabenraa. »Folkehjem«. ULF RASMUSSEN: Skulptur i bronze til forsamlingsbygningens have. 2. udbetaling (jvf. årsberetning 1958–59).
2. Aarhus Universitet. JAN BUHL: Kalkstensrelief i forhallen. 8. udbetaling (jvf. årsberetning 1950–51).
3. Brejninggaard Efterskole. KARL OTTO JOHANSEN: Kronhinden, drikkende ved Kilden. Relief i rød bornholmsk granit. 1. udbetaling.
4. Haarby Folke- og Realskole. HUGO LIISBERG (død 1958): Galoperende Giraf. (Udføres af GUDRUN LAESEN). Bronze. 4. udbetaling (jvf. årsberetning 1956–57).
5. Hillerød. Statens forsøgsmejeri. S. HAVSTEEN-MIKKELSEN: 2 malerier til udsmykning af mødesalen. 2. udbetaling (jvf. årsberetning 1958–59).

6. Hundeleiv Skole. JOHANNES HOFMEISTER: Mennesker i Bakkelandskab. Maleri i olie til udsmykning af skolens indgangsrum.
7. Højer. Den danske Ungdomsskole. CLAES LORENZEN: Relieffer i chamottestentøj i skolens forhal. 2. og sidste udbetaling (jvf. årsberetning 1957-58).
8. Krusaa forsamlingshus. EYWIN LANGKILDE: Haveanlæg ved forsamlingshuset. 3. udbetaling (jvf. årsberetning 1957-58).
9. København. Christiansborg, Folketinget. WILLIAM SCHARFF: Gobelin. 7. og sidste udbetaling (jvf. årsberetning 1953-54).
10. Nørre Nissum Seminarium. ADAM FISCHER: Adam giver Dyrene Navne. Keramisk relief til udsmykning af mellemgangen ved seminariets gymnastiksal. 1. udbetaling.
11. Odder Amtssygehus. MORTEN NIELSEN: Mand med Lam. Bronceskulptur til opstilling ved sygehuset.
12. Odense. Fyenske Gartner- og Frugtavlshøjskole. THERESE LUCHESCHITZ: Bronceskulptur. 4. og sidste udbetaling (jvf. årsberetning 1956-57).
13. Risskov Skole. MOGENS ZIELER: Vægmaleri i olie i skolens festsal. 2. og sidste udbetaling (jvf. årsberetning 1958-59).
14. Rudkøbing Kommuneskole. ARNO AXELSEN: Bronceskulptur til opstilling foran skolen. 2. og sidste udbetaling (jvf. årsberetning 1958-59).
15. Silkeborg. Centralsygehuset for Skanderborg Amt. HELGE JENSEN: Tre malerier til dagligstuen på 2. sal. 8. og sidste udbetaling (jvf. årsberetning 1952-53).
16. Skjern sogneråd. BENT SØRENSEN: Mand, der høster. Bronceskulptur til opstilling på byens torv. 1. udbetaling.
17. Ødis sogneråd. JOHANNES BJERG: Jacobs Kamp (udført 1928). Lille bronzegruppe. Tilskud.

B.

Til andre fundatsmæssige formål er anvendt følgende beløb:

1. AARHUS PERMANENTE Udstilling: Overflytning af Charlottenborgudstillingens afdeling for bygningskunst til Aarhus. Tilskud 700 kr.

2. Tidsskriftet ACTA ARCHAEOLOGICA: Tilskud 1960 3.500 kr. 1. udbetaling af treårig bevilling på i alt 10.500 kr.
3. AKADEMISK ARKITEKTFORENING: Tilskud til udgivelse af tidsskriftet »Arkitektur« 1959 1.000 kr. 3. og sidste udbetaling af treårig bevilling på i alt 3.000 kr.
4. Ombygning af den danske pavillon, BIENNALEN, VENEDIG, ved arkitekt Peter Koch. Tilskud 110.000 kr.
5. FORENING FOR BOGHÅNDVÆRK: Tilskud til udgivelse af »Bogvennen« 1959 3.000 kr.
6. Museumsinspektør, dr. phil. MARTHA BOYER: Klicheer til »Japanese Export Lacquers from the 17th Century in the National Museum of Denmark« (disputats) 1959 7.845 kr.
7. Fhv. rigsantikvar, professor, dr. phil. JOHANNES BRØNDSTED: Tilskud til farveklicheer i »Danmarks Oldtid III, Jernalderen« 1960 3.706,67 kr.
8. CARL JACOBSENS MUSEUMSMANDSLEGAT 1959: Museumsinspektør, mag. art. fru DYVEKE HELSTED 1.000 kr. 2. udbetaling af bevilling på i alt 4.000 kr.
9. CARL JACOBSENS MUSEUMSMANDSLEGAT 1960: Museumsinspektør, cand. jur. André Leth 4.000 kr.
10. CARLSBERG TEGNE- OG MALESKOLE: To rejselegater på i alt 1.500 kr. Gave i anledning af skolens 25 års jubilæum.
11. TORBEN HOLCK COLDING: Fotografering af miniaturer 51,99 kr. 5. og sidste udbetaling af bevilling på i alt 600 kr.
12. Serien DANSKE GRAFIKERE: Erik Clemmesen »Aksel Jørgensen« 1960 3.000 kr.
13. DANSK HAVEARKITEKTFORENING: Tilskud til udgivelse af tidsskriftet »Havekunst« 1959 1.000 kr.
14. DET DANSKE INSTITUT I ROM: Tilskud til årsskrift »Analecta Romana Instituti Danici« I 1960 3.000 kr.
15. Landsforeningen DANSK KUNSTHAANDVÆRK: Tilskud til udgivelse af tidsskriftet »Dansk Kunsthaandværk« 1959 3.000 kr.
16. Foreningen af DANSKE KUNSTMUSEER: Til fotografering af interiører på udstillingen »Provinsmuseernes Kunstskatte« 65,08 kr. 1. udbetaling af bevilling på i alt 1.000 kr.
17. DANSK KUNSTMUSEUMSFORENING: Årsbidrag for 1960 1.500 kr.
18. Samme: Extraordinært medlemsbidrag 1.000 kr. 1. udbetaling af treårig bevilling på i alt 3.000 kr.

19. Dr. phil. E. DYGGVE: Studierejse til Stockholm 465 kr.
20. Museumsinspektør, mag. art. SVEND ERIKSEN: Studierejse til Frankrig og erhvervelse af fotografier på rejsen 3.450 kr.
21. Museumsinspektør, mag. art. HANNE FINSEN: Tilskud til studierejse til U.S.A. 2.900 kr.
22. Foreningen FRANSK KUNST: Årsbidrag 1.000 kr. 5. og sidste rate af femårig bevilling på i alt 5.000 kr.
23. Foreningen til GAMLE BYGNINGERS BEVARING: Tilskud til udgivelse af Elna Møller »Tømrede Klokkehuse« 1960 2.500 kr.
24. Kunsthistorikeren POUL GAMMELBO: Studierejse til Frankrig og Spanien 3.000 kr.
25. Museumsinspektør, mag. art. MOGENS GJØDESEN: Studierejse til Basel og Luzern 1.400 kr.
26. Kgl. bygningsinspektør, professor KAJ GOTTLÖB: Studierejse til Grækenland 3.100 kr.
27. CENTRALBIBLIOTEKET FOR HJØRRING AMT: Tilskud til restaurering af Niels Larsen Stevns' fresker 5.350,20 kr.
28. Foreningen til HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE: Klicheer til V. Malling »København i Søgelyset« 1960 2.800 kr.
29. Museumsinspektør, professor OTTO KOEFOED-PETERSEN: Studierejse til Paris 1.775 kr.
30. Docent, mag. art. MOGENS KRUSTRUP: Tilskud til Studierejse til Rusland 4.000 kr.
31. KUNSTAKADEMIET: Tilskud til ophold ved Ecole Française d'Athènes i Athen for arkitekt Karen Zahle 1.500 kr.
32. KUNSTAKADEMIETS BIBLIOTEK: Fotografier efter fransk, spansk og portugisisk arkitektur 5.099,32 kr.
33. KUNSTAKADEMIETS SAMLING AF ARKITEKTURTEGNINGER: Registrering af arkitekturtegninger i Kongens håndbibliotek og i arkiverne på Orebygaard, Bregentved, Gaunø og Rosenfeld 564 kr. 2. udbetaling af en samlet bevilling på 2.296,40 kr.
34. DET DANSKE KUNSTINDUSTRIMUSEUM: »Smykket i dansk Eje 1960«. Katalog over smykkeudstillingen 12.900 kr.
35. Museet LISELUND GAMLE SLOT: Driftstilskud 1.500 kr. 3. og sidste udbetaling af treårig bevilling på i alt 4.500 kr.
36. Samme: Retablering af havesalen 3.845,69 kr.
37. NATIONALMUSEET, II afdeling: Tilskud til udgivelse af »Danmarks Kirker« 37.750 kr.

38. Museumsinspektør, dr. phil. OTTO NORN: Til publikation om Kronborg med særligt henblik på de af arbejdet foranledigede rejser m. m. her i landet 1.000 kr. 4. rate af fem-årig bevilling på i alt 5.000 kr.
39. NY CARLSBERG GLYPTOTEK: Supplement til dækning af underskud 1959 47.117,85 kr.
40. Samme: à conto-udbetaling på budgetteret underskud for 1960 40.000 kr.
41. Samme: Ombygning af flade betontage 141.600 kr. 2. udbetaling af bevilling på i alt 195.077 kr.
42. Samme: Nedrivning af skorsten 4.515 kr.
43. Samme: Udstilling af svensk og fransk malerkunst fra Philip og Grace Sandbloms samling 14.157,19 kr.
44. Samme: Foredrag m. v. 2.771 kr.
45. Samme: Tilskud til koncerter af Collegium Musicum 5.600 kr.
46. Samme: Indkøb af følgende værk til biblioteket: Pelican History of Art 228 kr.
47. Samme: Studierejse til London for konservator Aksel Theilmann 1.820 kr.
48. Museumsinspektør, fil. dr. HARALD OLSEN: Studierejse til London 1.126 kr.
49. Museumsdirektør, dr. phil. VAGN POULSEN: Studierejse til Basel 935 kr.
50. Samme: Tilskud til udgivelse af »Venetianske Malere« 1960 6.500 kr.
51. REJSESTIPENDIUM FOR KUNSTMEDARBEJDERE VED DAGSPRESSEN: Kunstkritikeren og maleren Leo Estvad 4.000 kr.
52. DE DANSKE KONGERS KRONOLOGISKE SAMLING PAA ROSENBORG: Tilskud til udgivelse af G. Boesen: Venetianske Glas på Rosenborg 1960 10.000 kr.
53. Kunsthistorikeren JØRGEN RØMER: Studierejse til Holland 1.600 kr.
54. Cand. mag. HELLE SALSKOV: Studierejse til London 2.465 kr.
55. Museumsdirektør, cand. mag. VILHELM SLOMANN: Til kunsthistoriske studier 3.000 kr. 2. og sidste udbetaling af toårig bevilling på i alt 6.000 kr.
56. Dr. phil. JAN STEENBERG: Studierejse til Gotland 500 kr.
57. STIPENDIAT TIL ITALIEN OG GRÆKENLAND (ROMERSTIPENDIET) 1957: Arkitekt, professor Halldor Gunløgsson 7.500 kr. 2. udbetaling af bevilling på i alt 12.500 kr.

58. Samme 1959: Maleren Preben Hornung 10.000 kr.
59. STIPENDIUM FOR UNG VIDENSKABSMAND: Universitetsadjunkt, mag. art. (nu professor, dr. phil.) Kristian Jeppesen 2.000 kr. 3. og sidste udbetaling af toårig bevilling på i alt 8.000 kr.
60. Samme: Kunsthistorikeren Hakon Lund 2.000 kr. 1. udbetaling af toårig bevilling på i alt 8.000 kr.
61. Arkitekt, professor OLE WANSCHER: Studierejse til Italien 1.835 kr.

C.

Af særkontoen (jvf. fundatsen § 6 in fine) er der i 1959-60 givet følgende bevillinger:

1. KUNSTINDUSTRIMUSEETS BIBLIOTEK: Se afdeling A under Kunstindustrimuseet.
2. NATIONALMUSEET, etnografisk samling: Se afdeling A under Nationalmuseet.
3. Arkitekt E. DAHLMANN OLSEN: Studierejse til Frankrig 1.200 kr.

Direktionen for Ny Carlsbergfondet, den 7. januar 1961.

P. J. RIIS.

JØRGEN STHYR.

V. THORLACIUS-USSING.

Regnskab og status
for Carlsbergfondet samt afdelingerne
A, B og C og Ny Carlsbergfondet

(Meddelt af kvæstor, afdelingschef Poul Plate).

Carlsbergfondet.

Fondet har i 1959/60 haft følgende indtægt:

Bryggeriernes overskud for 1959/60 har efter foretagne hen-			
læggelser udgjort	6.000.000	kr.	» ø.
Ny Carlsbergfondets andel heraf.....	2.697.891	-	61 -

	3.302.108	kr.	39 ø.
Renteindtægt m. v.....	4.301.575	-	42 -
Ejendomsindtægter	29.381	-	19 -

	7.633.065	kr.	» ø.
Til administration m. v., fondets bygning og hovedbygningen			
på Gamle Carlsberg er medgået	910.128	-	35 -

Fondets overskud udgør herefter	6.722.936	kr.	65 ø.
Heraf er afsat til uddeling som rådighedssum for afdelingerne			
for 1960/61 ¹	5.000.000	-	» -

Til formueforøgelse er således	1.722.936	kr.	65 ø.
Kursværdien på fondets obligationer viser en beregnet ned-			
gang på.....	1.330.236	-	12 -

Den regnskabsmæssige formuefremgang bliver således	392.700	kr.	53 ø.

hvilket beløb er fordelt med $\frac{2}{3}$ på grundfondet og $\frac{1}{3}$ på
reservefondet.

¹ Det afsatte beløb er pr. 1. oktober 1960 fordelt med 900.000 kr. til afdeling A, 3.700.000 kr. til afdeling B og 400.000 kr. til afdeling C.

Status den 30. september 1960.

Aktiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Gamle Carlsberg	5.599.947	kr. 09 ø.	
Ny Carlsberg	4.032.430	- 59 -	
Carlsbergs aftapningsanstalt og andre nyanlæg med fradrag af afskrivning	106.262.844	- 96 -	
Bryggeriet Alliance	235.000	- » -	
Andre faste ejendomme	3.467.593	- 52 -	
Beholdninger	25.470.552	- » -	
Kassebeholdning	14.951.640	- 60 -	
Udestående fordringer m. m. . .	38.744.176	- 91 -	
			198.764.185 kr. 67 ø.

Værdipapirer:

a. Børseffekter	90.320.523	kr. 84 ø.	
b. Prioritetsobligationer	7.371.571	- 09 -	
c. Andre værdipapirer	10.328.500	- 95 -	
			108.020.595 - 88 -

Ejendomskonto	3.278.045	- 41 -	
Krav på bryggerierne for tilbageholdt driftsoverskud	5.000.000	- » -	
Andet tilgodehavende	1.246.433	- » -	
Carlsberg Bryggeriernes understøttelsesfonds effekter	14.938.410	- » -	
Bank- og kassebeholdning	880.140	- 61 -	
Reguleringskonto (saldo af ind- og udbetalinger efter ³⁰ / ₉ 1960)	2.276.417	- 28 -	
			334.404.227 kr. 85 ø.

Passiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Prioritetskonto	1.645.838	kr. 50 ø.	
Afskrivningskonto for gamle vær- dier	9.000.000	- » -	
Tilbageholdt til driftskapital og nyanlæg af Carlsbergfondets andel i driftsoverskudet	5.000.000	- » -	
Tilbageholdt til driftskapital og nyanlæg af Ny Carlsbergfon- dets andel i driftsoverskudet	5.000.000	- » -	
Carlsbergfondets jubilæumslegater	400.000	- » -	
Anden gæld	98.367.774	- 81 -	
Gevinst- og tabskonto, saldo overført	1.057.935	- 87 -	

At overføre . . . 120.471.549 kr. 18 ø.

	Overført...	120.471.549	kr. 18 ø.	
Reservefond I	58.000.000	- » -	
— II	2.000.000	- » -	
Fornylsesfond	5.865.313	- 21 -	
				186.336.862 kr. 39 ø.
Carlsberg Bryggerierne	understøttelsesfond	14.938.410	- » -
Særligt reservefond A	1.500.000	- » -	
— — B	3.932.804	- 22 -	
— — C	3.762.419	- 74 -	
Afdelingerne:				
Afdeling A	1.618.256	kr. 99 ø.	
— B	5.963.789	- 38 -	
— C	3.096.267	- 22 -	
Dispositions-konto	2.395.500	- 28 -	
				13.073.813 - 87 -
Afsat til uddeling til afdelingerne	som rådighedssum for			
1960/61	5.000.000	- » -	
Prioritets-konto	431.749	- 39 -	
Varmekonto	1.790	- 75 -	
Det Jacobsenske familielegat	108.669	- 06 -	
Carlsbergfondets legat for Den kgl. Veterinær- og Landbo-	højskole	508.379	- 48 -
Kursdifferenckonto	13.620.200	- » -	
Kapitalkonto	91.189.128	- 95 -	
				<u>334.404.227 kr. 85 ø.</u>
Til kapitalkonto svarer:				
Fondets stående konto i Gamle Carlsberg	6.952.692	kr. 14 ø.	
Fondets stående konto i Ny Carlsberg	5.474.631	- 14 -	
Gamle Carlsbergs særlige reservefond	15.800.000	- » -	
Fondets bygning på H. C. Andersens Boulevard	850.000	- » -	
Grundfond	41.407.870	- 44 -	
Reservefond	20.703.935	- 23 -	
				<u>91.189.128 kr. 95 ø.</u>

Afdeling A (Laboratoriet).**Indtægt:**

Rådighedssum for 1959/60	900.000 kr.	» ø.
Rente af afdelingens krav på fondets formue	35.000	- » -
Rente af kassebeholdning m. m.	20.499	- 58 -
Diverse indtægter	33.220	- » -
	<hr/>	
Samlet indtægt...	988.719 kr.	58 ø.

Udgift:

Lønninger	495.262 kr.	70 ø.
Ulykkesforsikring	4.426	- 89 -
Bygninger, fast inventar, haverne	172.250	- 45 -
Biblioteket	18.142	- 91 -
Forbrug	155.623	- 47 -
Udgivelse af »Comptes rendus«	18.856	- 38 -
Bestyrelsesudgifter	331	- 80 -
Ekstraordinære udgifter	12.626	- 36 -
	<hr/>	
Samlet udgift...	877.520 kr.	96 ø.
Overskud	111.198	- 62 -
	<hr/>	
	988.719 kr.	58 ø.

Formue ^{30/9} 1960:

Krav på fondets formue	700.000 kr.	» ø.
Kassebeholdning ÷ saldo af reguleringskonto	306.634	- 90 -
Laboratoriebygningen	530.000	- » -
Ejendommen Gl. Carlsbergvej 8	81.622	- 09 -
	<hr/>	
	1.618.256 kr.	99 ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige understøttelser).

Indtægt:

Rådighedssum for 1959/60	3.700.000 kr.	» ø.
Rente af afdelingens krav på fondets formue	250.000 -	» -
Rente af kassebeholdning	50.811 -	88 -
Refusioner vedrørende ældre bevillinger	28.543 -	40 -
	<hr/>	
Samlet indtægt ...	4.029.355 kr.	28 ø.

Udgift:

Understøttelser til videnskabelige arbejder ¹	2.323.182 kr.	45 ø.
Tilskud til Videnskabernes Selskab	40.000 -	» -
Carlsbergfondets universitetslegat af ²⁵ / ₁₀₀ 1926	13.000 -	» -
— — — for Aarhus Universitet ...	4.000 -	» -
Carlsbergfondets biologiske Institut:		
Lønninger	190.511 kr.	76 ø.
Forsikringer, skatter m. m.	12.415 -	18 -
Vedligeholdelse m. m.	89.364 -	83 -
Forbrug	303.483 -	32 -
Ekstraordinære udgifter	13.695 -	39 -
	<hr/>	
	609.470 -	48 -
	<hr/>	
Samlet udgift ...	2.989.652 kr.	93 ø.
Overskud	1.039.702 -	35 -
	<hr/>	
	4.029.355 kr.	28 ø.

Formue ³⁰/₁₀₀ 1960:

Krav på fondets formue	5.000.000 kr.	» ø.
Kassebeholdning ÷ saldo af reguleringskonto	446.789 -	38 -
Biologisk Instituts bygning	517.000 -	» -
	<hr/>	
	5.963.789 kr.	38 ø.

¹ Af de givne bevillinger henstod ved årets udgang som endnu ikke udbetalte kr. 3.413.058,40. En stor del af dette beløb var dog heller ikke forfaldet til udbetaling endnu.

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Indtægt:

Rådighedssum for 1959/60	400.000 kr.	» ø.
Rente af afdelingens krav på fondets formue	115.000	- » -
Rente af kassebeholdning	31.578	- 84 -
Indtægter af billet salg og katalog salg	219.322	- 20 -
Forskellige indtægter	46.750	- » -
	<hr/>	
Samlet indtægt...	812.651 kr.	04 ø.

Udgift:

Administration	147.356 kr.	66 ø.
Museets drift	364.775	- 39 -
Samlingens forøgelse og vedligeholdelse	101.985	- 36 -
Publikationer	924	- 30 -
Forskellige udgifter	95.874	- 61 -
	<hr/>	
Samlet udgift...	710.916 kr.	32 ø.
Overskud	101.734	- 72 -
	<hr/>	
	812.651 kr.	04 ø.

Formue ³⁰/₉ 1960:

Krav på fondets formue	2.300.000 kr.	» ø.
Kassebeholdning	778.589	- 28 -
Diverse debitorer	756	- » -
Overgangsperiodens indtægter ÷ udgifter	16.921	- 94 -
	<hr/>	
	3.096.267 kr.	22 ø.

Dispositionskonto for afdelingerne A, B og C.

Indtægt:

Rente af krav på fondets formue	115.428 kr.	63 ø.
	<hr/>	

Formue ³⁰/₉ 1960:

Krav på fondets formue	2.395.500 kr.	28 ø.
	<hr/>	

Foranstående regnskab for Carlsbergfondet og afdelingerne A, B og C har jeg gennemgået og fundet i overensstemmelse med bøgerne, som jeg har revideret og fundet rigtige. Jeg har konstateret tilstedeværelsen af de opførte kasse- og bankbeholdninger samt værdipapirer. Henlæggelserne til grundfondet og reservefondet er i overensstemmelse med fondets fundats.

København, den 6. maj 1961.

H. E. NOIESEN.
Statsautoriseret revisor.

Ny Carlsbergfondet.

Fondets indtægt i 1959/60 har udgjort:

Andel i bryggeriernes overskud for 1959/60.....	2.697.891 kr. 61 ø.
Renteindtægt	1.305.628 - 29 -
Ejendomsindtægter	80.606 - 70 -
	<hr/>
	4.084.126 kr. 60 ø.

Til administration m. v. er medgået ...	265.655 kr. 89 ø.
Indskud i Carlsbergs Pensionskasse	25.808 - 27 -
Til legater og pensioner	13.230 - » -
Afskrivning på værdi af overtagne rettigheder	133.333 - 34 -
	<hr/>
	438.027 - 50 -

Fondets overskud udgør herefter... 3.646.099 kr. 10 ø.

Heraf er stillet til rådighed til anvendelse til fundatsmæssige formål	3.036.210 - 92 -
	<hr/>
Til formueforøgelse er således	609.888 kr. 18 ø.

Til fundatsmæssige formål er der i 1959/60 anvendt følgende beløb:

Kunstindkøb	2.141.997 kr. 45 ø.
Andre fundatsmæssige formål	566.613 - 59 -
	<hr/>
	2.708.611 kr. 04 ø.

Status den 30. september 1960.

Aktiver:

Værdipapirer til bogført værdi:

Stats- og kreditforeningsobligationer..	20.726.742 kr. 30 ø.	
Aktier	450 - » -	
		20.727.192 kr. 30 ø.
Indestående i faste ejendomme.....	1.073.085 - 88 -	
Krav på Carlsberg Bryggerierne for tilbageholdt drifts- overskud	5.000.000 - » -	
Andet tilgodehavende	51.000 - » -	
Værdi af rettigheder overtaget i forbindelse med opgørelse pr. ³⁰ / ₉ 1951 med Carl og Ottilia Jacobsens descendens..	2.800.000 - » -	
Kasse- og bankbeholdninger.....	1.187.376 - 89 -	
Reguleringskonto (saldo af ind- og udbetalinger efter ³⁰ / ₉ 1960)	2.568.930 - 88 -	
Interimskonto	6.355 - 50 -	
		<u>33.413.941 kr. 45 ø.</u>

Passiver:

Skyld til Carl og Ottilia Jacobsens descendens i henhold til opgørelse pr. ³⁰ / ₉ 1951	2.800.000 kr. » ø.
Konto for fundatsmæssige bevillinger	4.052.544 - 62 -
Grundfondet	23.135.343 - 94 -
Reservefondet	1.000.000 - » -
Særligt reservefond.....	215.543 - 42 -
Kapitalkonto	2.210.509 - 47 -
	<u>33.413.941 kr. 45 ø.</u>

Grundfondet består pr. ³⁰/₉ 1960 af følgende aktiver:

Krav på Carlsberg Bryggerierne for tilbageholdt drifts- overskud	3.671.801 kr. 16 ø.
Stats- og kreditforeningsobligationer til værdi.....	18.491.620 - 14 -
Kontant	971.922 - 64 -
	<u>23.135.343 kr. 94 ø.</u>

Foranstående regnskab for Ny Carlsbergfondet har jeg gennemgået og fundet i overensstemmelse med bøgerne, som jeg har revideret og fundet rigtige. Jeg har konstateret tilstedeværelsen af de opførte kasse- og bankbeholdninger samt værdipapirer. Henlæggelserne til grundfondet er i overensstemmelse med fondets fundats.

København, den 6. maj 1961.

H. E. NOIESEN.
Statsautoriseret revisor.

Almindelige meddelelser

Carlsbergfondets direktion bestod i året 1. oktober 1959–30. september 1960 af følgende:

Professor, dr. FRANZ BLATT

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1962)

Professor, dr. P. BRANDT REHBERG

(fra $1/1$ 1960, valgt for tiden indtil $30/9$ 1964)

Professor, dr. STIG IUUL

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1968)

Professor, dr. BØRGE JESSEN

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1960), direktionens formand

Professor emer., dr. KNUD JESSEN

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1964, udtrådt $31/12$ 1959)

Professor, dr. AKSEL TOVBORG JENSEN

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1966)

Professor KNUD JESSEN, der havde været medlem af fondets direktion siden 5. februar 1937, udtrådte med udgangen af december 1959 efter eget ønske af direktionen

Til medlem af direktionen i stedet for professor KNUD JESSEN valgte Videnskabernes Selskab i sit møde den 27. november 1959 professor, dr. P. BRANDT REHBERG for resten af professor KNUD JESSENS funktionsperiode indtil 30. september 1964.

Carlsberg Laboratoriets bestyrelse bestod i samme tidsrum af følgende:

Professor emer., dr. KNUD JESSEN, bestyrelsens formand, udtrådt $31/12$ 1959

Professor, dr. P. BRANDT REHBERG, fra $1/1$ 1960

Professor, dr. BØRGE JESSEN

Professor, dr. AKSEL TOVBORG JENSEN, fra $\frac{1}{1}$ 1960 bestyrelsens formand.

Som tilforordnede:

Fhv. forstander for Landøkonomisk Forsøgslaboratoriums kemiske afdeling, cand. polyt. A. C. ANDERSEN
(valgt for tiden indtil $\frac{30}{9}$ 1965)

Direktør ved Carlsberg Bryggerierne, cand. polyt. HANS B. FOGH
(valgt for tiden indtil $\frac{30}{9}$ 1965).

Bestyrelsen for Det nationalhistoriske Museum bestod i samme tidsrum af følgende:

Kammerherre G. BARDENFLETH, bestyrelsens formand

Rigsantikvar, dr. JOHS. BRØNDSTED

Professor, dr. STIG IUUL

(valgt for tiden indtil $\frac{30}{9}$ 1968).

Som tilforordnet:

Professor, dr. C. ELLING.

Ny Carlsbergfondets direktion bestod i samme tidsrum af følgende:

Professor, dr. P. J. RIIS

(valgt for tiden indtil $\frac{30}{9}$ 1967)

Direktør JØRGEN STHYR

(valgt for tiden indtil $\frac{30}{9}$ 1972)

Direktør, dr. V. THORLACIUS-USSING, direktionens formand
(valgt for tiden indtil $\frac{30}{9}$ 1962 med forbehold af aldersgrænsen).

I anledning af direktør THORLACIUS-USSINGS forestående udtræden af Ny Carlsbergfondets direktion på grund af alder valgte Carlsbergfondets direktion den 24. maj 1960 direktør JØRGEN STHYR til formand for Ny Carlsbergfondets direktion og professor ved Aarhus universitet ELSE KAI SASS til nyt medlem af denne fra den 9. januar 1961 at regne.

I bestyrelsen for *Carlsbergfondets biologiske Institut* indtrådte professor P. BRANDT REHBERG i professor KNUD JESSENS sted fra 1. januar 1960.

Til medlem af bestyrelsen for *Rask-Ørsted Fondet* genvalgte Carlsbergfondets direktion professor BØRGE JESSEN for tiden 1. november 1959–31. oktober 1963.

Som forretningskyndigt medlem af *Carlsbergfondets bryggeriråd* indvalgte fondets direktion i september 1960 direktør ved Kemisk Værk Køge A/S, civilingeniør KNUD THOMSEN fra 1. oktober 1960 at regne.

Efter at direktør HALFDAN HENDRIKSEN pr. 30. september 1959 var trådt tilbage som medlem af og formand for bestyrelsen for »*Carlsbergs mindelegat for brygger J. C. Jacobsen*«, valgte mindelegatets bestyrelse direktør A. W. NIELSEN til formand for bestyrelsen fra 1. oktober 1959 at regne.

Fra 1. maj 1960 at regne blev vicedirektør ved Carlsberg Bryggerierne K. GEORG SØRENSEN udnævnt til direktør og underdirektør E. HAUNSTRUP CLEMMENSEN til vicedirektør samt direktionssekretær CARL ANDERSEN, kontorchef J. L. DAHLERUP og kontorchef RUDOLF HØLST til underdirektører ved bryggerierne.

Carlsbergfondets direktion, den 14. juli 1961.

FRANZ BLATT. P. BRANDT REHBERG. STIG IUUL.
BØRGE JESSEN. AKSEL TOVBORG JENSEN.

J. MUNCK-HANSEN.

PUBLIKATIONER

UDGIVET AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

JULI 1960–JUNI 1961

Oversigt.

	kr. ø.
Oversigt over Selskabets Virksomhed juni 1959–maj 1960. Med 5 portrætter. Résumé en français. 1960	16,00

Historisk-filosofiske Meddelelser.

BIND 38:

1. BLINKENBERG, ANDREAS: Le problème de la transitivité en français moderne. Essai syntacto-sémantique. 1960	40,00
2. DIDERICHSEN, PAUL: Rasmus Rask og den grammatiske tradition. Studier over vendepunktet i sprogvidenskabens historie. Med tillæg fra Rasks og N. M. Petersens papirer. Mit einer deutschen Zusammenfassung. 1960	30,00

BIND 39:

1. NEUGEBAUER, O.: A New Greek Astronomical Table (P. Heid. Inv. 4144 + P. Mich. 151). 1960	3,00
2. ASMUSSEN, JES PETER: The Khotanese Bhadracaryādeśanā. Text, Translation, and Glossary, together with the Buddhist Sanskrit Original. 1961	18,00
3. HJELHOLT, HOLGER: On the Authenticity of F. F. Tillisch' Report of November 24th, 1849, Concerning Conditions in Slesvig under the Administrative Commission. 1961	3,00
4. JOHANSEN, K. FRIIS: Ajas und Hektor. Ein vorhomerisches Heldenlied? 1961	11,00

Matematisk-fysiske Meddelelser.

BIND 32:

8. ALDER, KURT, and WINTHER, AAGE: On the Theory of Multiple Coulomb Excitation with Heavy Ions. 1960	14,00
9. KISSLINGER, L. S., and SORENSEN, R. A.: Pairing Plus Long Range Force for Single Closed Shell Nuclei. 1960	15,00
10. HELLMAN, OLAVI: On the Schrödinger Eigenvalue Problem. II. 1960	4,00
11. POULSEN, CHR.: Fossils from the Late Middle Cambrian Bolaspidella Zone of Mendoza, Argentina. 1960	7,00
12. BELL, R. E., BJØRNHOLM, S., and SEVERIENS J. C.: Half Lives of First Excited States of Even Nuclei of Em, Ra, Th, U, and Pu. 1960	7,00
13. GOTTFRIED, K., and PIČMAN, L.: Sound Propagation in a Dilute Fermi Gas at Zero Temperature. 1960	7,00

	kr. ø.
14. RASMUSSEN, EBBE, and MIDDELBOE, V.: Optical Hyperfine Structure of Neon-21. 1960	3,00
15. MØLLER, CHR. KN.: Electrochemical Investigation of the Transition from Tetragonal to Cubic Cæsium Plumbo Chloride. 1960	4,00
16. NILSSON, S. G., and PRIOR, O.: The Effect of Pair Correlation on the Moment of Inertia and the Collective Gyromagnetic Ratio of Deformed Nuclei. 1961	12,00

BIND 33:

1. FUGLEDE, BENT: The Logarithmic Potential in Higher Dimensions. 1960	4,00
2. BÈS, DANIEL R.: A Study of Nuclear Potential Energy Surfaces and Gamma Vibrations. 1961	9,00
3. WU, ALFRED CHI-TAI: On the Analytic Properties of the 4-Point Function in Perturbation Theory. 1961	20,00

Biologiske Meddelelser.

BIND 23:

11. NIELSEN, ERIK TETENS: On the Habits of the Migratory Butterfly <i>Ascia monuste</i> L. 1961	12,00
---	-------

Biologiske Skrifter.

BIND 11:

2. EINARSON, LÁRUS, and TELFORD, IRA R.: Effect of Vitamin-E Deficiency on the Central Nervous System in Various Laboratory Animals. 1960	25,00
3. LARSEN, KAI: Cytological and Experimental Studies on the Flowering Plants of the Canary Islands. 1960	16,00
4. BÖCHER, TYGE W.: Experimental and Cytological Studies on Plant Species. V. The <i>Campanula rotundifolia</i> Complex. 1960	22,00

BIND 13:

1. HAMMER, MARIE: Investigations on the Oribatid Fauna of the Andes Mountains. II. Peru. 1961	42,00
---	-------

Særskilt udgivne arbejder:

A Critical Páli Dictionary. Begun by V. TRENCKNER. Vol. II. Continuing the Work of DINES ANDERSEN and HELMER SMITH. Fascicle 1: ä - ädikappika. 1960	20,00
Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742-1942. Samlinger til Selskabets Historie. Bind IV: Landmaaling og Fremstilling af Kort under Bestyrelse af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1761-1843. Paa Selskabets Foranledning udarbejdet af ASGER LOMHOLT. Bekostet af Carlsbergfondet. 1961	30,00